

Innehåll

Wm H. Ashmead,
Jacksonville,
Florida.

OPUSCULA ENTOMOLOGICA

EDIDIT

C. G. THOMSON.

FASCICULUS QUINTUS.

LUND,
BERLINGSKA BOKTRYCKERIET
1873.

XXI. Försök till gruppering och beskrifning af CRYPTI.

Gravenhorsts *Ichneumonologia Europæa* utgör ännu ett hufvudarbete inom Ichneumonernas omfattande familj. Hans stora förtjenst är det att genom upptagande af areola och petiolus hafva lagt en fast systematisk grund, som vidare utbildades af Wesmael genom att påvisa de olikheter, som förefinnas i metathorax' areolering, clypei, mandiblernas och klornas form. Men då hvarken han eller Holmgren kommit att beröra de egentliga *Crypti*, hvilka sålunda nära nog stå på samma punkt som Gravenhorst lemnade dem, med undantag af ett försök af Taschenberg att söka utreda denne författares arter; så anser jag ett försök till indelning af dessa parasitsteklar vara af behofvet påkalladt.

Redan för flera år tillbaka försökte jag att bestämma våra Svenska arter till båda könen, hvilka i de flesta fall af Gravenhort beskrifvits såsom särskilta species; de resultat hvartill jag kommit hafva vunnit ett ytterligare stöd genom de vackra och rikhaltiga samlingar, som Herrar *O. G. Jensen* i Horsens på Jylland och Fabrikör *Chr. Drewsen* på Strandmöllen välvilligt ställt till min disposition och hvarför jag här får offentligen aflägga min förbindliga tacksägelse. Särskilt har Chr. Drewsen lyckats utkläcka flera species i båda könen, hvilket är af oskattbart värde inom denna svårutredda grupp.

Innan jag öfvergår till arternas gruppering och beskrifning torde några inledande ord vara behöfliga för uppfattande af de termini technici, som dervid blifvit använda.

Hufvudet företer i allmänhet tvänne olika former; den ena mera triangulär med smal hjessa, som tvärt nedsluttar bakom oeellerna och kinderna mera hoptryckta förekommer oftast hos den 1:a gruppen eller *Cryptina*; den andra fram-

träder tydligare hos de flesta *Phygadeuoner* och är nästan kubisk med utspända kinder och hjessan bred, ej nedsluttande bakom ocellerna. Dessa ligga i en triangel, stundom nästan bildande en båge och äro i allmänhet små. Ögonen äro sällan ludna, vanligen ovala eller äggrunda, ej eller omärkligt urbräddade; de gå ej fullt ned till mandiblerna, hvarigenom kinderna emellan deras nedre del och mandiblernas bas blifva tydligt utbildade. Pannan ofvanför antennerna är ej sällan groplikt urholkad, stundom ända upp till ocellerna, groparne *(scrobes)* ej sällan tydligt marquerade. Ansigtet är oftast parallelt, nedanför antennerna stundom updrifvet eller utstående *(facies prominula)*. Munskölden *(clypeus)* är ofta afsatt genom en bågformig intryckning från epistomat, nästan alltid försedd med en punktlik grop vid hvarje sida ofvanför mandiblerna; dess framkant är i spetsen tvärhuggen eller afrundad, stundom i midten utskuren eller beväpnad med en tand. Bakhufvudet är öfverallt begränsadt af en fin upphöjd linja, som upptill stöter intill hjessan, på sidorna till tinningarne *(tempora)* och nedtill vid kinderna. Här löper denna list antingen rakt fram till basen af mandiblerna *(costa genalis continua vel haud inflexa)*, eller böjer den sig ned mot munöppningen *(peristomium)* och förenas med dennes sidokant på längre eller kortare afstånd från mandiblerna; detta sistnämnda förhållande är det normala och benämnes *costa genalis inflexa*. Kinderna *(genæ)* äro antingen längre eller kortare, beroende på det större eller mindre afståndet emellan ögonens nedre del och mandiblernas bas; men de kunna äfven vara smala *(angustæ)* eller breda *(latæ)*; i förra fallet kommer en linja, dragen bakom ögonens nedre orbita framåt mot mandiblerna, ej att falla öfver mandiblernas öfre hörn, hvilket deremot inträffar i sednare fallet och som förekommer hos sådane arter, hvilka hafva ansigtet utstående. Mandiblerna äro i allmänhet grofva, mot

spetsen ej särdeles afsmalnande och beväpnade med 2 oftast lika stora tänder; stundom äro de vid basen knölformigt uppdrifna (*mandibulæ basi tuberculatæ*). Maxillarpalperna hafva merendels 2:a leden på insidan dilaterad, sista oftast längre än den 4:e eller nästsista. Antennerna äro i allmänhet fina, borst- eller trådformiga, sällan i midten tjockare, antingen spiralformigt hoprullade eller böjda; hos hannarne tråd- eller borstformiga, ej spiralböjda. De äro fästade på pannan emellan ögonen, vanligen något nedanför dessas midt, eller någon gång längre ned nästan i linja med ögonens nedre linja, ett förhållande som förekommer då ansigtet är starkt utstående. De äro bildade af 1) skaftet (*scapus*) eller den första leden, då *radicula* eller rotleden vanligen ej räknas med i beskrifningarne; till formen är det äggformigt, klotrundt eller kort cylindriskt, försedt med en inskärning på baksidan, i hvilken ligger den 2:dra leden, eller 2) *pedicellus*, som med sin spets alltid är fri, men kortare än skaftet. Den dernäst följande leden är ytterst liten och benämnes 3) *annellus*, som tillsammans med de följande bilda antennsträngen eller 4) *flagellum*, sammansatt af flera leder, som vanligen aftaga småningom i längd utåt spetsen; den på annellus följande har jag kallat *postannellus*, då den ofta i beskrifningarne omnämnes i dess längdförhållande till skaftet,

Thorax är i allmänhet ej särdeles långsträckt, stundom ganska kort, ej eller föga hoptryckt, så att höjden obetydligt öfverstiger dess bredd. Första ringen eller prothorax har ryggstycket (*pronotum*) bågformigt sträckande sig på sidorna ända till vingroten och är ganska kort; halskragen (*collare*) är svagt utvecklad; på sidorna har det en snedgående fåra, i hvilken frambenens lår upptagas och som oftast är försedd med en tvärlist (*epomia*), hvilken stundom når ända upp till andra ringens ryggstycke eller *mesonotum*. Detta är föga eller ej kullrîgt, framtill i mid-

ten något nedsluttande; dess dorsal-linjer eller parapsides i allmänhet svagt utbildade, stundom punktformigt hos Phygadeuonerna, längre oftast nående till midten hos Cryptina. Scutellen är platt, mot spetsen nedsluttande, eller likformigt kullrig, dess basalgrop mer eller mindre djup; postscutellen smal, bandformig. Metathorax består egentligen af 2 särskilta delar, nemligen pleuræ, som genom en bågformig list äro skilda från det medlersta och större stycket, hvilket egentligen är 1:a abdominal-ryggskenan, hvilket som ett lock lägger sig intill postscutellen, men i beskrifningarne vanligen upptages såsom hörande till metathorax. De fält *(areæ)* som bildas genom de upphöjda på tvärs och långs gående ribbor *(costæ)* äro af stor vigt både för gruppernas och arternas karakteristik och hafva redan förut till större delen fått sina särskilta benämningar af Wesmael; men enär han förbisett en eller annan af de vigtigare, torde en något förändrad nomenclatur vara behöflig. Då fälten äro fullständiga, såsom hos Phygadeuonerna, utgöra de ett antal af 19 stycken. Af dessa höra 4 till pleuræ, nemligen på hvarje sida ett ofvanför höfterna *(area coxalis)* samt det egentliga pleuralfältet *(area pleuralis)*, som upptill begränsas af en bågformig list *(costa pleuralis)* hvilken börjar strax inunder spiracula vid basen och fortsättes till höfternas insertionspunkt. Af de öfriga 15 ligga 3 i medellinjen; det öfversta, som förbisetts af Wesmael kallas *area basalis*, det medlersta helt enkelt *areola*, eller såsom det af Wesmael benämdes *area superomedia*, det nedersta *area petiolaris*, emedan det tjenar till upptagande af abdomens petiolus. De 3 på hvarje sida om midtelfälten belägna kallas: det öfversta *area externa*, det medlersta *area dentipara* och nedersta *area interna*. Slutligen återstå 6, nemligen 3 på hvarje sida ofvan pleural-fälten; de benämnas: det öfversta *area spiracularis*, det medlersta *area lateralis* och det nedersta *area angularis*. Detta

sistnämda tillhopa med *area petiolaris* och båda *areæ internæ* kunna äfven sammanfattas under den gemensamma benämningen *area postica* eller *apicalis*. Den långa ribba som utgår ifrån basen ofvanför spiracula benämnes *costa lateralis;* af tvärribborna kallas den, som upptages af areolan, för *costula transversa ordinaria* eller helt enkelt *costula* till skilnad från en mindre, som afdelar sidofälten och hvilken borde heta *costula transversa spiracularis,* men för kortheten skull i beskrifningarne enklast benämnes *costella*. Denna sednare upptages antingen i area externa eller är incident, stundom upptages den af area dentipara.

Vingarnes nerfförgrening och de deraf uppkomna fält *(cellulæ)* äro måhända af ännu större betydelse för systematiken än metathorax' areolering. Af hufvndnerverna äro de 2 öfversta *costa* och *postcosta* nästan hopvuxna med hvarandra, så att ej något costalfält kan uppstå, ett förhållande som är utmärkande för alla parasitsteklarne, Braconiderna deri äfven inbegripna. Bakom midten ligger *stigma* alltid tydligt utbildadt, stundom bredt och skarpt begränsadt såsom hos de flesta *Phygadeuoner,* stundom smalare och omärkligt öfvergående i costan såsom hos alla *Cryptina*. Ungefär i midten på undre sidan af stigmat utgår *nervus marginalis* eller som han oftare kallas *radius*. Dennes första stycke benämnes *abscissa prima* eller helt kort *basis radii,* det 2:dra som bildar öfre sidan af areolan kallas *abscissa secunda* och det 3:e ofta längsta stycket *abscissa ultima* eller helt enkelt *apex radii*. Det fält som ligger ofvanför radius kallas *cellula radialis sive marginalis* och är i spetsen försedt med ett längre eller kortare bihang *(appendix)* af costan, som fortsättes något bakom dess spets. Den 3:e hufvudnerven eller *cubitus* klyfves före vingens midt i 2 grenar, af hvilka den öfre *(n. basalis)* går upp mot costan med hvilken han förenas straxt framför stigmat. Denne basalnerv klyfves ej ånyo,

hvilket är det mest utmärkande för alla Ichneumonider, men ett spår af dess gren synes stundom i ett litet bihang *(ramellus)* som ligger på öfre sidan af discoidalfältet. Den nedre grenen af cubitus utsänder sjelf 2 grenar *(ramuli cubitales)*, af dessa bildar den öfre eller *ramulus superior cubiti* den öfre sidan af *discoidal*-fältet medan den undre eller som man kallar *nervus recurrens interior* utgör basen till samma fält, hvars yttre sida bildas af den så kallade *nervus recurrens exterior*, hvilken upptages i areolan eller det 2:a submarginalfältet, Denna areola är 5-gon, sällan qvadratisk och då liten, i förra fallet större med parallela sidor eller mindre med uppåt convergerande yttre väggar. Den nerv, som fortsättes från yttre sidan af areolan mot vingspetsen kallas *nervus spurius*, en benämning som man äfven tillagt den fina gren, som discoidalsaltet utsänder i samma riktning. Den 4:e hufvudnerven *(brachium)* utgår äfven ifrån vingroten straxt under cubiti ursprung, med hvilken han förenas genom *nervus transversus ordinarius* vanligen midt emot *cubiti furca*. Det fält, som ligger emellan denne *n. tr. ordinarius* och discoifältet, kallas helt enkelt för brachialfält, emedan det 1:a af samma namn ej har någon större systematisk betydelse. Vena basalis utgår ifrån cubitus antingen under en mer eller mindre trubbig vinkel mot postcostan, eller ock uppstiger den bågformigt under en nästan rät vinkel. I förra fallet blir costan, räknad till stigmat, betydligt längre än cubiti *abscissa prima*. För att kunna närmare bestämma detta längdförhållande har jag tänkt mig en linja, som ifrån en punkt på costan faller i rät vinkel mot *cubiti furca*, och kallat det stycke af costan som ligger bakom denna punkt och stigmat för *abscissa costæ imaginaria* eller helt kort *abscissa costæ* och jemfört dennas längd med *nervus transversus ordinarius*. *Fenestræ* äro genomskinliga punkter eller linjer på nerverna, uppkomna deraf att

dessa nervers chitin-substans pa sina ställan fattas. De vigtigaste af dessa, som lemna utmärkta karakterer, äro egentligen tvenne, nemligen *fenestra externa*, som ligger på *nervus externus recurrens* eller yttre sidan af discoifältet och är antingen hel eller delad i midten af en hornartad punkt eller linja; *fenestra interna* ligger på öfra sidan af samma disoidalfält alltid bakom ramellus, eller lemningen af den nerv, som skulle begränsat det 1:a submarginal- eller cubitalfältet. De bakre vingarne *(alæ inferiores)* hafva ingen costal-nerv; men poscostan böjer sig bakom midten upp mot framkanten i en nästan rätvinkel och fortsättes sedermera ett stycke utåt samt är försedd med flera *hamuli* eller småhakar; ifrån postcostan utgår *radius*, men blir ofta otydlig mot vingspetsen. *Cubitus* utgår ifrån roten af postcostan antingen rak eller böjd framför tvärnerven, stundom äfven bakom den senare osh klyfves bakom midten i 2 grenar, af hvilka den öfre grenen, i motsats till *Braconiderna,* hos alla Ichneumoner träffar radius bakom dess ursprung. Genom nervus transversus ordinarius afdelas den i 2 stycken, af hvilka det första vid vingroten kallas *cubiti abscissa prima*, det andra *abscissa secunda. Brachium* eller den tredje hufvudnerven, som ntgår ifrån roten klyfves vanligen, men någon gång är den bakre grenen otydlig, *Nervus transversus ordinarius* har en vigtig systematisk betydelse och det torde derföre ej vara öfverflödigt att omnämna de olika modifikationer under hvilka han uppträder. Vanligen kallar man honom helt enkelt bruten ofvanför midten, i eller nedanför densamma. Men af större betydelse är dess läge i förhållande till brachii furca. Han kan nemligen ligga långt bakom den, *n. tr. postfurcalis*. eller midt öfver den, då jag benämt honom *n. tr. oppositus,* eller slutligen framför brachii furca, då han säges vara *n. tr. antefurcalis*. Bildar han en rät linja med den afskurua delen af brachii

öfre gren, har jag kallat honom *continuus;* när han gör en vinkel emot samma gren borde han egentligen heta *angulatus,* men i beskrifningarne har han i detta fall liksom i föregående kallats *fractus.* Den 4:e hufvudnerven *humerus* vid roten är mycket svagt utbildad men saknas aldrig och är antingen rak eller böjd mot inkanten, som stundom är cilierad.

Abdomen är hos honan sammansatt af 6 ventral- och 8 dorsalsegmenter. Det första eller *petiolus* har spiracula alltid liggande bakom midten, stundom närmare spetsen, dock aldrig så nära som hos Ichneumonerna; till formen är det rakt eller något böjdt, stundom skarpare mot spetsen; på sidorna saknar det de groplika intryckningar *(glymma)* vid basen, som förekomma hos de flesta andra grupper med undantag af Ichneumonerna. Det bakom spiracula liggande stycket kallas *postpetiolus,* hvilken åtminstone hos hannarne i denna grupp ej är transversel. Ytterst sällan är petiolus trind, utan vanligen försedd med en sidokant, i hvilken spiracula äro belägna samt dessutom ej sällan försedd med 2 dorsallinjer *(carinæ dorsales),* som vanligen utgå nära basen och någongång fortsättas ut på postpetiolus. Undre sidan är såsom hos alla parasitsteklar i spetsen åtminstone försedd med en membran, som ej är utan systematisk betydelse, emedan dess längd och utsträckning stundom är olika hos närstående arter; i allmänhet kan man antaga att ju närmare spiracula ligga vid basen af petiolus desto längre är membranen och tvärtom. Af de öfriga dorsalsegmenten är 2:a oftast längst, de sista smånigom kortare, men stundom är 7:e starkt utveckladt då terebran är lång. *Gastrocoeli* kallar Wesmael 2 groplika intryckningar vid basen af 2:a segmentet och *thyridia* 2 nästan genomskinliga fördjupningar, en på hvarje sida om spiracula. Ej sällan äro de främre försedda med en intryckt sidolinje och den derigenom begränsade delen

(epipleura) inböjd mot buksidan. Spiracula ligga på 2:a segmentet vanligen i eller före midten, på 3—7 småningom närmare basen. De 2 sista böja sig ned eller omfatta terebrans bas och hafva räknats, fast oriktigt, i beskrifningarne såsom hörande till bukskenorna. Till följe af den mera glänsande eller mindre skarpt punkterade ytan finner man sällan de små runda platta glänsande plåtar *(variola)*, som merendels förekomma hos Ichneumoner och Pimpler på 2:a och några af de följande ringarne. Af bukskenorna äro de främre antingen helt och hållet eller till en del membranösa, stundom vid sidorna försedda med chitinhårda plåtar, i hvilket fall efter döden bildar sig en skarp köl *(plica ventralis)*. Från spetsen af 6:e utgår äggläggaren *(terebra)* som vanligen ej är särdeles lång, antingen rak, eller böjd och bestående af 2 yttre mer eller mindre håriga *valvulæ* samt de inre *spiculæ,* som i spetsen vanligen är fint tandade. Hos hannarne består abdomen af 7 dorsal- och lika många ventral-segment samt dessutom 2 *valvulæ,* som omsluta copulations-organet.

På bröstet *(pectus)* är prosternum mycket litet. *Mesosternum* upptager största delen och är försedt med en fåra längs midten *(sulcus medius)* samt 1 på hvarje sida *(sulcus lateralis)* som i sned riktning utgår från framkanten något nedom midten och fortsättes antingen ända till bakkanten, eller ock är den kortare, afbruten i midten. Främre sidan har en upphöjd list, som sträcker sig på båda sidor antingen ända upp till tegulæ eller äro afbrutna något nedanför dem; mot denna list kunna frambenens tibier inläggas hvarför jag kallat den *epicnemia.* Episterna äro ej afsatta, epimera åtminstone antydda genom en punkt- eller groplik intryckning i midten af den sutur som åtskiljer meso- och metasternum, hvars sidodelar redan blifvit beskrifna i sammanhang med metathorax. Benens groflek rättar sig efter antenneraa, ju starkare byggnad dessa

hafva, desto tjockare äro benens lår och sporrarne i allmänhet korta. Tibierna äro ej särdeles långa, frambenen ofta liksom upblåsta och vid basen hopsnörade, ej sällan på yttre sidan belagda med fina borstlika taggar. Tarserna hafva de 4 första lederna aftagande i längd; 5:e längre än 4;e, dess klor aldrig sågade, endast hos en arts hona beväpnad med en tand på undre sidan af de främre benen.

Kroppen är sällan stor, vanligen medelmåttig eller liten, varierande betydligt hos olika individer af samma art. Grundfärgen är svart och rödgul, den sednare förekommande i s. h. på abdomens midt och de främre benen; abdomen sällan cyanblå. Behåringen är hos de flesta omärklig, kroppens glans till följe deraf mera framträdande i s. h. på abdomen.

Honorna hafva ofta hvitringade antenner; hannarne ej sällan en dylik ring på bakbenens tarser, hans antenner hafva oftast några af lederna ofvanför midten försedda med en upphöjd köl eller tuberkel, så att dessa derigenom synes liksom naggade.

De särskildta familjerna af Ichneumonerna i vidsträckt bemärkelse stå hvarandra så nära, att en gräns dem emellan blir mycket svår att uppdraga, i vissa fall nästan godtycklig. Huru nära *Crypti* komma intill Pimplerna visar sig påtagligast deraf, att Gravenhorst till en början beskref *Macrocryptus lancifer* såsom en *Cryptus,* men sedermera hänförde den till Pimplerna. Jag har afskilt den från denna familj på grund deraf att petioli spiracula ligga bakom midten och dess membran ej har så lång utsträckning.

Crypti hafva stor affinitet till *Ichneumones pneustici;* deras honor skiljas i allmänhet på längre terebra. För att skilja Ichneumonhannarne bör man lägga märke till följande: deras sulci laterales på mesosternum saknas antingen

helt och hållet eller äro mycket korta; abdomens postpetiolus är transversel, så att afståndet emellan spiracula ej blir mindre än till postpetioli spets, 2:a segmentet har i allmänhet gröfre punktur och oftast starka *gastrocoeli* samt tydligare *variola*; mandiblerna äro svagare, utåt spetsen finare och den nedre apicaltanden liten: antennernas flagellum synes ofta liksom crenulerad, emedan de särskilda lederna äro något uppsvälda i eller ofvanför midten.

Äfven till Ophionerna sluta sig *Crypti* genom *Stilpnina*, hvilkas honor ej sällan hafva comprimerad abdomen; jag har räknat dessa sednare till ifrågavarande familj på grund af vingarnes *areola*, hannarnes antennbyggnad och oftast tydligt utbildade *sulci laterales* på mesosternum och area coxalis på metasternum.

På grund af några ofvan antydda likheter i organisationen skulle man kunna sammanfatta båda de Gravenhorstska slägtena *Ichneumon* och *Cryptus* under en grupp, som kortast torde kunna karakteriseras på följande sätt.

ICHNEUMONES PENTAGONI.

Ichneumon et Cryptus *Grav.*

Alæ areola regulariter pentagona vel quadrata, nervo externo interdum pellucido vel nullo; femina interdum aptera. Abdomen segmento primo spiraculis pone medium sitis, membrana parva, glymmis nullis. Metathorax plerumque area coxali distincta. Coxæ breviores, anteriores transversæ vel subquadratæ, posticæ haud conico-cylindricæ. Unguiculi tarsorum sæpissime mutici. Oculi integri.

De öfriga Gravenhorstska hufvudslägten skulle i motsats till föregående kunna kallas

ICHNEUMONES DELTOIDEI.

Pimpla, Ophion et Tryphon *Grav.*

Alæ completæ, areola parva, deltoidea vel nulla. Abdomen interdum compresso, segmento 1:o spiraculis ante medium plerumque sitis et membrana magna glymmis sæpissime instructo, 2:o gastrocoelis nullis vel obsoletis. Metathorax rarius complete areolatus, area coxali sæpissime nulla, petiolari interdum divisa. Coxæ longiores, posticæ haud raro cylindricæ vel conicæ. Unguiculi tarsorum interdum dentati vel serrati. Oculi haud raro emarginati.

Orthocenthrus har stundom vingarnes areola 5-gon, men ej regelbunden och afviker från S. *pentagoni* dessutom genom abdomens petiolus, hvars spiracula tydligen ligga före midten samt genom långt nästan cylindriskt antennskaft. *Adelognathus* har äfven areolan stundom oregelbnndet 5-gon, men sluter sig genom petiolus närmast till *Perilissus* bland Tryphonerna. Flera af Ophionerna hafva spiracula belägna bakom midten af petiolus, men denne har då merendels tydliga *glymma,* areolan ej 5-gon, metathorax utan area coxalis, abdomen i allmänhet hoptryckt.

De tvenne till S. *pentagoni* hörande familjer torde lättast kunna åtskiljas genom följande karakterer:

Familia ICHNEUMONIDÆ.

Mesosternum sulcis laterdlibus nullis, rarissime brevibus instructum. Abdomen postpetiolo curvatim vel angulatim deflexo, transverso, spiraculis inter se magis quam ab apice remotis. Metathorax area coxali sæpissime completa. Gastrocoeli fere semper profundi. Alæ inferiores nervo cubitali haud vel levissime curvato, transverso ordinario plerumque continuo, sepissime postfurcali, cellula bra-

chiali augulo supero plerumque acuto. Mesonotum parapsidis nullis vel obsoletis. Mandibulæ apice angustatæ, dente apicali infero plerumque parvo. Femina terebra anum vix vel haud superante; abdomine 7-articulato.

Familia CRYPTIDÆ.

Mesosternum sulcis lateralibus distinctis, interdum completis. Mesonotum parapsidis sæpissime instructum. Alæ inferiores nervo cubitali sæpissime curvato. Mandibulæ apice minus angustatæ, dentibus plerumque æqualibus. Femina terebra sæpius exserta. Mas postpetiolo haud transverso, spiraculis inter se minus quam ab apice remotis, antennarum flagello articulis nonnullis supra medium carina vel tuberculo instructis.

Af Gravenhorts slägten räknas hit: *Mesostenus, Cryptus, Phygadeuon, Hemiteles, Pezomachus, Stilpnus* och *Atractodes*. Taschenberg har i sin ofvannämnde afhandling (införd i Zeitschrift für die gesammten Naturwissenschaften 1855 N:o I. II.) äfven upptagit *Agriotypus* (= Crotopus *Holmg.*) och *Orthopelma*. Den förre, ehuru öfverensstämmande i nervgång kan dock på grund af hufvudets, scutellens och abdomens structur ej föras hit, utan bör betraktas såsom typ för en särskild familj, förenande Ichneumonerna med Proctotruperna. Hvad *Orthopelma* angår, så anser jag detta slägte böra tillsammans med *Pachymerus* och *Acænites* utgöra en grupp af *Pimplariæ*.

I fråga om arternas namn, huruvida detta bör hemtas ifrån hannen eller honan, då, såsom oftast är fallet, de olika könen af samma species blifvit beskrifna under särskilda namn; så anser jag för min del att man i så fall bör föredraga honans artnamn. Många hålla för att hannarne på grund "*a fortiore*" skola bestämma species-namnet; men dels på grund af att äro dessa underkastade mera variation både i storlek och färg, dels och hufvudsakligast derföre att inom Hymenopteras ordning förekomma många arter, t. ex. bland *Cynips* och *Tenthredo*, hvilkas hannar ännu ej äro kända, tror jag att den princip, som jag härvidlag har följt, är den riktigaste.

Conspectus tribuum.

A) Metathorax costis transversis 2, longitudinalibus nullis vel obsoletis, area petiolari nulla. Mesosternum sulcis lateralibus haud integris. Alæ superiores stigmate angusto, haud determinato; areola sæpe magna, lateribus haud raro parallelis; cellula discoidali angulo infero recto vel obtuso; fenestra externa magna, puncto corneo haud divisa; vena basali haud curvata, abscissa costali magna. Tribus **Cryptina.**

B) Metathorax costis longitudinalibus plerisque distinctis, area petiolari fere semper completa. Alæ superiores stigmate sæpius distincto; cellula discoidali haud raro angulo infero apicali acuto; fenestra interdum puncto vel linea cornea divisa; abscissa costæ plerumque brevi.

a) Terebra exserta. Metathorax pone coxas posticas haud productus.

b) Alæ superiores areola completa. Caput sæpius cubicum. Antennæ et pedes plerumque valida.
Tribus **Phygadeuonina.**

bb) Alæ superiores areolæ nervo externo tenui, pellucido vel nullo. Antennæ et pedes plerumque gracilia.
Tribus **Hemitelina.**

aa) Abdomen terebra brevissima, sæpe ♀ compressum. Metathorax sæpe pone coxas posticas productus, area petiolari et areola plerumque confusis et ad basin fere extensis. Tribus **Stilpnina.**

Tribus Cryptina.

Caput rarissime cubicum, plerumque subtriangulare et vertice pone ocellos abrupte declivi; orbita posteriore oculorum haud supra basin mandibularum sita; facie haud prominula; clypeus apice mutico vel dente medio simplice

armato; costa genali pone mandibularum basin cum orali conjuncta. Antennæ paullo infra lineam mediam oculorum fronti insertæ; flagello setaceo vel filiformi, feminæ sæpius spirales, scapo exciso. Mesonotum parapsidis plerumque longis; scutello sæpius convexo. Metathorax costis 2 transversis arcuatis, una vel altera medio vel lateribus abbreviata; longitudinalibus, præter pleurales, nullis; areolis haud vel vix determinatis, petiolari nulla. Alæ superiores stigmate angusto, haud determinato, cellula radiali sæpius longa; nervo basali haud curvato; areola sæpius magna et lateribus parallelis; angulo infero apicali cellulæ discoidalis obtuso vel recto, haud pone areolam extenso; fenestra externa magna, simplice, puncto corneo haud divisa. Alæ inferiores nervo transverso ordinario haud ante furcam brachii sito; humero rectiusculo, haud versus marginem inflexo; cubito interdum basi curvato, sed pone nervum transversum semper recto. Abdomen rarius cyaneum vel nigrum, plerumque medio rufo, ano haud raro albo-picto; terebra sæpissime abdomine breviore. Pedes femoribus plerumque gracilibus, tibiis sæpius spinulosis et calcaribus longis. Mesosternum sulcis lateralibus haud integris.

Denna grupp skiljes lättast på metathorax, som, med undantag af pleural-costan, i allmänhet saknar longitudinella ribbor, deremot är försedd med 2 tvärribbor, hvilka äro bågböjda, stundom i midten eller pa sidorna afbrutna, den bakre i allmänhet svagare marquerad; area petiolaris saknas alltid; bakvingarnes cubital-nerv är ej uppåtböjd bakom den vanliga tvärnerven, som ej är belägen framför brachii furca; framvingarnes yttre nedre vinkel i discoidalfältet är trubbig eller rät och ligger aldrig framför areolan, som ofta är stor med parallela sidor; fenestra på nervus recurrens är stort och aldrig deladt genom någon hornartad punkt.

Conspectus generum.

Sectio 1. Alæ superiores radio longo subflexuoso; areola lateribus superne convergentibus; inferiores cubito haud, nisi

basi levisssme curvato. Coxæ nigræ, rarissime castaneæ. Abdomen cyaneum, nigrum, vel medio rufo, ano haud albo. Tibiæ annulo nullo basali. Spiracula metathoracis haud rotunda.

a) Abdomen cyaneum. Antennæ feminæ medio incrassatæ et maris annulo albo. **Iocryptus.**

aa) Antennæ feminæ setaceæ vel filiformes, maris annulo nullo vel luteo.

b) Abdomen unicolor, petiolo tereti, subfiliformi, leviter curvato, spiraculis mox pone medium sitis. Antennæ annulo parvo luteo. **Linoceras.**

bb) Abdomen petiolo haud tereti, postpetiolo dilatato.

c) Caput genis haud vel vix buccatis, vertice pone ocellos abrupte declivi. Clypeus muticus. Spiracula linearia vel ovalia. **Cryptus.**

cc) Caput cubicum, vertice lato, genis buccatis. Clypeus apice medio dente armato. Tibiæ anticæ ♀ valde inflatæ, basi constrictæ. **Macrocryptus.**

Sectio 2. Alæ superiores radio breviusculo; areola haud raro magna et lateribus parallelis; inferiores nervo cubitali ante nervum transversum ordinarium evidenter curvato. Abdomen ano sæpe albo. Tibiæ posticæ interdum annulo basali albo.

d) Abdomen fornicatum, segmentis dorsalibus 2--3 margine subcallosis, 1:o longo recto plano, vel postpetiolo levissime curvato, spiraculis in triente posteriore sitis. Alæ superiores radio brevi, haud flexuoso. Alæ inferiores nervo transverso sæpe supra medium vel in medio fracto. Metathorax brevis. Femina terebra brevi, antennis filiformibus. Mas facie et antennis haud pictis. Coxæ nigræ. Abdomen ano haud albo, medio rufum. Mesonotum antice haud declive, parapsidis fere nullis vel brevibus.

e) Alæ superiores areola superne convergente. Spiracula parva rotunda. Facies angusta, genis brevibus. Oculi magni, convexi. Parapsides mesonoti breves sed distincti. **Brachycryptus.**

ee) Facies haud angusta; genis longis. Alæ superiores areola magna, lateribus parallelis.

f) Mesonotum parapsidis nullis. Spiracula metathoracis magna ovalia. Abdomen segmento2:o dorsali polito. **Liocryptus.**

ff) Epomia pronoti superne angulata, mesonotum attingentia. Alæ superiores n. tr. ord. postfurcali. **Goniocryptus.**

dd) Petiolus haud planus, magis minusve curvatus. Mesonotum antice medio declive, parapsidis distinctis.

g) Alæ superiores cellulæ discoidalis angulo infero posteriore recto, areolæ apici opposito, hac parva convergente. Spiracula rotunda. Clypeus apice medio sæpissime dente munito. **Cænocryptus.**

gg) Alæ superiores cellulæ discoidalis angulo infero obtusiusculo, intra areolæ latus externum sito, hac sæpissime magna et lateribus parallelis.

h) Anus macula nulla alba.

i) Alæ superiores areola parva lateribus superne convergentibus. Metathoracis spiracula rotunda. Abdomen segmentis 2—3 ♀ margine postico subcalloso, rufis. Caput triangulare, oculis sat magnis et convexis. Mesosternum sulco medio postice dilatato. Antennæ ♂ annulo albo. **Habrocryptus.**

ii) Alæ superiores areola sat magna, lateribus parum convergentibus. Tarsi postici breves. Femora valida. Feminæ antennæ spirales. **Pycnocryptus.**

hh) Anus feminæ semper, maris sæpissime macula alba, discum totum segmenti 7:i dorsali occupante, ornatus. Areola sæpissime magna et parallela.

k) Alæ inferiores nervo transverso ordinario fere opposito, infra medium, rarius in medio fracto. Metathorax area coxali haud completa. **Spilocryptus.**

kk) Alæ inferiores nervo tr. ord. longe pone furcam brachii sito, supra medium fracto; superiores areola parallela. Metathorax area coxali completa. Clypeus margine apicali depresso, medio dente munitus. Tibiæ anticæ ♀ inflatæ. **Hoplocryptus.**

kkk) Tibiæ muticæ. Petiolus 2-carinatus. Metathorax subtomentosus. Unguis et unguiculi longi, validi. Areola parallela. **Hygrocryptus.**

Sectio 3. Alæ superiores areola parva quadrata, nervum recurrentem in, vel mox ante angulum posteriorem excipipiente. **Mesostenus.**

Genus **Iocryptus.**
Phygadeuon *Tasch.*

Caput haud transversum, vertice pone ocellos declivi, his inter se minus quam ab oculis oblongis distantibus; fronte excavata; genis longis; clypeo sat bene discreto, apice depresso, margine subrotundato, mutico; palpis maxillaribus articulo 2:o interne fere angulatim dilatato, ultimo lineari, penultimo longiore; mandibulis haud longis, dentibus apicalibus æqualibus. Antennæ infra lineam mediam ocularem insertæ; scapo ovato-globoso, ultra medium exciso; flagello annulo late albo, feminæ spirales, apice attenuatæ, articulo 1:o 2:o sesqui longiore. Pronotum breve, epomiis distinctis, superne abbreviatis. Mesonotum antice declive, parapsidis medium attingentibus; scutello fovea

basali profunda. Metathorax area dentipara postice dente distincto obtuso armata, basali transversa, postice angustata, costali fere completa, angulari subindicata, areola fere 5-gona; costa laterali fere completa; spiraculis oblongis; costula et costella obsoletis. Alæ superiores stigmate lineari; cellula radiali longa, appendice brevi, basali angulo postico obtuso; areola sat magna, 5-gona, lateribus superne paullo convergentibus, nervum recurrentem in medio excipiente; hoc fenestra haud magna; nervis spuriis distinctis, discoidali e medio cellulæ brachialis egrediente; ramello nullo; radii abscissa 3:a vix flexuosa. Alæ inferiores nervo cubitali haud curvato, transverso ordinario furcæ brachiali opposito, fere infra medium angulato; radio nonnihil pone medium cubiti abscissæ 2:æ egrediente. Abdomen fusiforme; segmento 1:o angulato, postice curvato, carinis dorsalibus spiracula fere superantibus, membrana medium haud attingente; 2:o gastrocoelis indicatis, spiraculis in medio sitis, epipleuris angustis, 4—8 nullis. Pedes sat longi, haud validi, tibiis muticis; tarsis setulosis. Mesosternum epicnemiis superne abbreviatis; sulco medio tenui, postice foveola costula angulata terminata instructo, lateralibus profundis, ultra medium fere extensis. Corpus magnum.

Detta slägte bildar öfvergången till de egentliga Ichneumonerna, med hvilka det öfverensstämmer i hufvudets antenners, metathorax' och abdomens bildning; men det afviker väsendtligen genom starkt utbildade sidofåror på mesosternum, spiraculas läge på postpetiolus, likformiga tänder på mandiblen, honan genom tydligt utstående terebra. Från öfriga slägten skiljes det genast genom antennernas breda hvita ring i båda könen.

1. *I. regius* (Tasch.): Niger, nitidulus, fusco-pubescens alis flavo-fumatis, stigmate ferrugineo, abdomiue po-

stice cyaneo, basi scabro-punctato, genubus anterioribus tibiisque anticis margine anteriore lividis: ♀ terebra petioli longitudine; ♂ antennis articuli 14—22 subtus granulo instructis, spiraculis dentato-prominulis, femoribus anticis margine anteriore lividis. Long. 18—20 mill.

Sällsynt; funnen vid Herrevadskloster af Doctor G. F. Möller, hannen i Nerike af Stud. Warenius. (Jylland Jensen).

Anm. Denna art är troligen redan beskrifven af Christ, men då jag för tillfället ej har hans arbete till hands, kan jag ej uppgifva under hvad namn den der förekommer.

Genus **Linoceras** Tasch.

Cryptus *Grav.*

Caput antrorsum angustatum, vertice declivi; oculis convexis magnis, orbita interiore supra antennas fere emarginata; facie antrorsum angustata; fronte plana, scrobiculis obsoletis; labro libero; clypeo subdepresso, apice truncato; mandibus apice subangustatis, dente supero majore; costa genali fere ad peristomii basin cum orali conjuncta. Antennæ flagello filiformi, basi subattenuato; scapo brevi, subgloboso, leviter exciso; in medio linea oculari insertæ. Pronotum breve. Mesonotum lobo medio antice vix declivi; parapsidis supra medium extensis; scutello gibboso. Metathorax brevis, costis distantibus, parum arcuatis, spiraculis linearibus. Alæ superiores abscissa costæ nervo tr. ordinario duplo longiore, radii abscissa ultima longa, flexuosa; ramulo cubitali basi levissime curvato, deinde costæ parallelo, ramello nullo; areola magna, lateribus superne paullo convergentibus, nervum recurrentem in medio excipiente; nervo discoidali e medio cellulæ brachialis egrediente, hac postice vix latiore. Alæ inferiores radio fere e medio abscissæ 2:æ cubiti egrediente; hoc vix nisi basi le-

vissime curvato, abscissa 1:a 2:a longiore; nervis spuriis completis; humero longo, subarcuato; n. tr. postfurcali, fere in medio angulato. Abdomen elongato-fusiforme, compressum; petiolo filiformi, tereti, levissime æqualiter curvato, spiraculis mox pone medium sitis; membrana brevi, medium postpetioli haud attingente; spiraculis segmenti 2:i pone medium sitis, paullo a margine laterali remotis, thyridiis longe a basi distantibus; terebra recurva. Pedes graciles; tibiis anterioribus obsoletius spinulosis, anticis haud inflato-incrassatis; calcaribus longis; unguiculis tenuibus, articulo 5:o tarsali 3:o longitudine æquali. Epomia distincta, transversa, superne abbreviata. Metasternum sulcis medio profundo, crenulato, lateralibus fere integris flexuosis.

Genom petiolus, som är trind, smal, genom fritt liggande labrum och en ej bred gullhvit antennring lätt skildt från alla andra till gruppen hörande genera.

1. *L. macrobatus* (Grav.): Niger, capite thoraceque nigro-hirtulis; femoribus tibiisque rufis, his posticis apice nigris, tarsis posticis et antennis annulo substramineo ornatis: mas facie cum labro, macula scapi et mandibularum cum tibiis et tarsis anterioribus stramineis. Long. 12 mill.

Ej sällsynt; funnen ända upp i Norrland. Måhända är denna art Fabricii *Ophion clavator*.

Genus **Cryptus** Auct.

Caput vertice pone ocellos declivi, genis sat longis, haud vel parum buccatis; linea genali paullo pone mandibularum basin cum orali conjuncta; fronte magis minusve excavata; mandibulis parum angustatis, dentibus apicalibus æqualibus; clypeo apice mutico, late rotundato. Antennæ paullo infra lineam mediam oculorum insertæ; scapo sæpius

ovato-compresso, infra medium exciso; feminæ flagello setaceo vel filiformi, spirales, sæpe annulo albo notatæ, maris setaceæ, unicolores nigræ; postannello scapo longiore. Palpi maxillares sat longi, articulo 2:o parum dilatato, 5:o penultimo longiore. Pronotum brevius, epomiis magis minusve distinctis, superne abbreviatis. Mesonotum parapsidis distinctis, fere ultra medium extensis. Metathorax costis transversis subapproximatis; area postica supra medium extensa. dentipara postice mucrone vel denticulo armata; spiraculis linearibus vel ovalibus, rarissime ovali-circularibus. Alæ superiores abscissa costæ nervo tr. ord. multo longiore; cellula radiali longa, breviter appendiculata; radii abscissa ultima magis minusve flexuosa; ramello fere semper distincto; areola mediocri, rarissime magna, lateribus semper superne convergentibus; ramo supero cubitali inferne cum n. basali parallelo, fenestra interna haud longe ab areola remota; cellula discoidali angulo externo apicali recto. fenestra externa magna. ultra medium nervi recurrentis extensa. Alæ inferiores nervo transverso ordinario infra medium, vel fere in medio fracto, vix pone furcam brachii sito; radio pone medium abscissæ 2:æ nervi cubitalis egrediente, abscissa 1:a quam ramo cubitali supero obliquo multo longiore. Abdomen fusiforme maris fere lineare, subtilissime alutaceum; segmento 1:o postice dilatato et decurvo, angulato, spiraculis longe pone medium sitis. carinis dorsalibus instructo; 2:o epipleuris fere nullis. spiraculis fere pone medium sitis, a margine laterali sat longe remotis, thyridiis parvis, a basi remotis; nigrum, cyaneum, vel in medio vel fere totum rufum, ano haud albo notato; terebra sat longa, sed abdomine breviore, e triente posteriore egrediente, recta. Pedes haud validi, tibiis sæpius spinulosis et femoribus, saltim anterioribus rufis, coxis et trochanteribus nigris, rarissime castaneis. Mesosternum sulcis

lateralibus distinctis sat profundis, saltim ad medium extensis. Mas tarsis posticis annulo albo plerumque ornatis.

Detta slägte skiljes lättast från *Cœnocryptus* på areolan, som ej är parallel, genom spiracula på metathorax, hvilka ej äro kretsrunda samt genom framvingarnes discoidalfält, hvilkas nedre yttre vinkel ej ligger utanför areolan. Tibierna och anus äro ej hvit-tecknade, de sista dorsal-segmentens bakkant är visserligen membranös och hvitaktig men sakna teckning på skifvan. Närmast kommer det *Pycnocryptus* men detta slägte afviker dels genom grofva baklår, dels genom större areola, glänsande 2:a dorsal-segment med glesare men starkare punktur, böjd cubitalnerv på bakvingarne, kortare radialfält på framvingarne samt genom kortare baktarser.

Hannarne äro i allmänhet mindre, abdomen äfven mot spetsen hoptryckt men smal. Såsom regel kan man i allmänhet antaga, att hannarne inom hela gruppen rätta sig efter honorna, så att ju bredare postpetiolus är hos dessa, desto bredare blir äfven abdomen hos hannarne. Likvisst är den väsendtliga skillnaden i postpetioli form, att då honorna hafva det småningom dilateradt ifrån spiracula till spetsen, är det hos hannarne alldeles parallelt; men spiraculas läge på 1:a abdominal-segmentet förhåller sig ungefär lika hos båda könen.

A) Abdomen nigrum vel cyaneum. Tibiæ anticæ ♀ haud inflatæ.

a) Abdomen cyaneum. Caput, thorax et petiolus nigro-hirta. Metathorax spiraculis linearibus, prope basin sitis, minus conspicuis. Antennæ ♀ setaceæ, nigræ unicolores. Alæ superiores ramello distincto! inferiores nervo transverso longe infra medium fracto.

1. *C. cyanator* (Grav.): Niger, pedibus rufis, tarsis posticis et tibiis e basi ultra medium nigricantibus; femina terebræ spiculis submuticis. Long. 14 mill.

Temligen sällsynt. (Seland *Drewsen*).

2. *C. serratus* n. sp.: Niger; pedibus rufis, tibiis posticis apice fuscis, tarsis ferrugineis: feminæ terebræ spiculis subtus rude serratis. Long. 12 mill.

Præcedenti simillimus, sed minor, scutello punctulato, fovea basali profundiore; metathorace area posteriore lateribus obsoleta; fenestra interna minore; petiolo angustiore, minus late deplanato, carinis dorsalibus parum elevatis; tarsis posticis ferrugineis, medio dilutioribus, brevioribus, præcipueque terebra apice subtus rude serrulata certe distinctus.

Sällsynt; funnen vid Bögestad i Skåne.

aa) Abdomen nigrum, haud vel vix coeruleo-micans. Caput et thorax fere glabra. Spiracula metathoracis bene distincta.

b) Scutellum et tegulæ nigra.

3. *C. moschator* (Grav.): Niger, pedibus rufis, posticorum tarsis et tibiis ultra medium nigricantibus, spiraculis ovalibus: femina antennis fere filiformibus, puncto verticino albido: mas orbitis magis minusve tarsorumque articulis 2—4 albidis. Long. 10 mill.

Species ab affinibus corpore nigro, haud hirsuto, abdomine vix coruleo-micante, segmento dorsali 2:o margine apicali castaneo, petiolo angusto, carinis dorsalibus fere nullis, antennis ♀ fere filiformibus, terebra abdomine breviore mox discedens.

Ej sällsynt. (Jylland *Jensen*, Seland *Drewsen*).

4. *C. subquadratus* n. sp.: Niger, abdomine vix coeruleo-

micante, puncto clypei et orbitali juxta antennas albidis; alis hyalinis, areola lateribus parum convergentibus. Long. 12 mill.

Præcedenti simillimus, sed major, alis hyalinis, areola majore, lateribus superne parum convergentibus, ramello nullo; abdominis petiolo latiore, magis deplanato, postpetiolo fere sub angulo recto curvato, carinis dorsalibus magis elevatis, segmento 2:o vix castaneo-limbato, terebra breviore, apice libero quam basi vix longiore, spiculis brevius hastatis; tibiis posticis nigris; capite pone oculos vix angustato, genis longioribus et paullo magis buccatis; epistomate et clypeo minus gibbosis, hoc cum puncto orbitali juxta antennas albidis, metathoracis arcu posteriore medio abrupto distinctus mihi videtur.

Sällsynt; funnen vid Esperöd i Skåne.

5. *C. tarsoleucus* (Grav.): Niger pedibus rufis, scrobiculis magnis, fere ad ocellos usque productis: femina terebra abdomine paullo breviore, antennis tenuibus setaceis; mas orbita faciali, macula magna mandibulari tarsisque posticis articulis 2—4 albis. Long. 14 mill.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

bb) Scutellum et tegulæ totæ vel puncto albida. Tibiæ posticæ evidenter spinulosæ. Antennæ feminæ annulo albo.

6. *C. viduatorius* (Grav.): Niger, pedibus rufis, posticorum tarsis et apice tibiarum nigricantibus: ♀ orbita interiore, interdum etiam externa medio et macula genali albidis; ♂ coxis et trochanteribus anterioribus macula subtus, ore et facie fere tota albidis. Long. 8—10 mill.

Species corpore minore, tibiis posticis evidentius spinulosis optime distinguenda; variat ♀ scutello et tegulis puncto tantum albo notatis, ♂ tarsis posticis annulo parvo albido vel nullo.

Allmän i Sverige och Danmark.

B) Abdomen saltim medio rufo.

c) Coxæ castaneæ totæ vel macula notatæ. Alæ superiores areola sat magna, lateribus superne minus fortiter convergentibus; inferiores n. tr. ord. evidenter postfurcali, mox infra medium fracto.

7. *C. sponsor* (Grav.): Niger, sat nitidus, fere glaber, abdomine cum postpetiolo, femoribus tibiisque rubris, posticis apice cum tarsis nigricantibus: ♀ orbita supra antennas alba, terebra abdominis dimidio longiore; ♂ orbita interiore, linea laterali pronoti, scutello annuloque tarsorum posticorum albis. Long. 10—12 mill.

Species coxis totis vel posticis saltim macula castanea, nervo transverso ordinario fere in medio fracto; femina antennis fere filiformibus, plerumque annulo albo notatis, fronte sat excavata, genis haud longis fere buccatis, spiraculis linearibus, abdomine parum nitido, areola majuscula, pronoto interdum antice fascia albida, tibiis anticis sat crassis; mas (= *4-lineatus* Grav. = *attentorius* Tasch.) pronoto linea laterali, interdum interrupta, callo sub alis, macula antica, plerumque mandibulis medio, interdum macula epistomatis albidis, metathorace nitidulo, rugoso-punctato area angulari distincta, costa transversa posteriore interdum albo-notata ab affinibus optime distinguenda.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

cc) Coxæ et trochanteres nigra, maris anteriores sæpe albonotatæ. Alæ superiores areola haud magna, superne evidenter convergente; inferiores n. tr. ordinario mox pone furcam brachii sito, longe infra medium fracto.

d) Spiracula linearia vel elongata. Femina scutello nigro.

8. *C. obscurus* (Grav.): Fronte excavata, nitida: ♀ antennis tenuissimis nigris, abdomine rufo, petiolo nigro; ♂ pronoto lineis 4 albis. Long. 9—12 mill.

Species ab affinibus capite pone oculos vix angustato, genis fere buccatis, fronte ad ocellos usque excavata, haud opaca, metathorace arcu posteriore minus distincto fere mutico, spiraculis linearibus, alis hyalinis radio evidenter flexuoso: ♀ orbita interiore, posteriore medio albis, abdomine rufo, petiolo nigro, postpetiolo carina laterali fere nulla, terebra abdominis dimidio longiore, tarsis posticis medio pallidis, femoribus rufis, antennis longis, tenuissimis nigris, flagello interdum basin versus rufescenti, tibiis anticis haud incrassatis; ♂ (= albatorius *Grav.*) facie cum ore, coxis et trochanteribus anterioribus subtus, scapo subtus, pronoti linea ante alas aliaque supra coxas, callis sub alis, scutello toto vel puncto, tarsis posticis articulis 2—4 totis, 1:o dimidio apicali, 5:o fere toto albis, femoribus posticis basi nigris optime distinguenda.

Allmän i Sverige och Danmark.

9. *C. infumatus* n. sp.: Fronte antice excavata, supra ocellos subopaca: ♀ antennis subsetaceis, abdomine rufo, petiolo ultra medium nigro; ♂ pronoto et scutello immaculatis. Long. 8—9 mill.

Præcedenti simillimus, sed minor, capite genis haud buccatis, fronte supra ocellos subopaca, metathorace postice

denticulo armato: ♀ antennis brevioribus, minus setaceis, alis subfumatis, radio minus flexuoso sed appendice paullo longiore, femoribus posticis summo apice nigro-fusco, tarsis posticis medio haud dilutioribus, abdomine postpetiolo rufo, terebra dimidio abdomine breviore; mas tarsis posticis articulis 2—4 albis, scutello et pronoto immaculatis, pictura faciei et coxarum anticarum minus extensa, femoribus posticis superne infuscatis discedens.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

10. *C. Dianæ* (Grav.): Fronte excavata, supra ocellos subrugoso-opaca, capite triangulari: ♀ genubus posticis nigris, abdomine rufo, petiolo basi anoque late nigris, antennis tenuibus setaceis; ♂ pronoto et scutello immaculatis. Long. 8—11 mill.

C. obscuro iterum similis et affinis, plerumque paullo minor: ♀ capite triangulari, antrorsum evidenter angustato, genis subcompressis, fronte supra ocellos subrugoso-opaca, antennis annulo albo, vel nullo (= gracilicornis *Grav.*), tibiis posticis rufis, apice nigro-fuscis, genubus posticis nigris fenestra interna majore, abdomine postpetiolo longiore rufo, angulis posticis obtusiusculis, segmentis 5—8 nigris, metathorace dente distincto armato; ♂ ano nigro, femoribus posticis supra vel fere totis nigris, spiraculis petioli magis prominentibus, facie coxis et scutello ut in *C. infumato*, tibiis posticis nigris, tarsis posticis ungue nigro optime distinguendus.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

11. *C. spinosus* (Grav.): Fronte excavata, coriaceo-rugosa, femoribus basi late nigris, metathorace spina valida armata. Long. 8—10 mill.

Species a præcedentibus capite thoraceque fortius punctatis, fronte fere ad ocellos usque excavata, subopaca, genis angustatis, macula et orbitis albidis; metathorace spina valida compressa armato; spiraculis linearibus; abdomine rufo, petiolo basin versus nigro, carinis alte elevatis, terebra dimidio abdomine longiore; alis margine infera et apice late fumatis, fenestra interna et ramello magnis, nervo tr. ord. ante furcam sito; femoribus omnibus, posticis latius basi nigris; tibiis anticis subdilatatis; antennis fere filiformibus, annulo albo notatis mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Ilstorp i Skåne. (Jylland *Jensen*, Seland *Drewsen*).

12. *C. latitarsis* n. sp.: Fronte excavata, subopaca, femoribus anterioribus basi, posticis totis nigris, metathorace submutico area angulari distincta; ♀ tarsis anterioribus fortiter dilatatis et spinosis, unguiculis omnibus subtus dente armatis; ♂ temporibus hirtis, facie parum picta. Long. 14 mil.

C. obscuro statura et colore affinis, metathorace area angulari distincta epistomate vix convexo mox discedens. Femina capite genis vix tumidis, orbita interiore et exteriore medio albidis; fronte ad ocellos usque excavata, haud nitida; antennis setaceis, minus tenuibus, nigris, scapo compresso ovato, postannello duplo breviore. Thorax niger, confertissime punctatus, parum pubescens; metathorace arcu posteriore distincto sed fere mutico, spiraculis linearibus. Alæ superiores levissime infumatæ, areola sat magna, radio apice flexuoso, ramello distincto. Abdomen rufum, petiolo nigro, carinis dorsalibus longe productis, postpetiolo sensim paullo dilatato, medio sulco lato, lateribus acutis, terebra dimidio abdomine longiore. Pedes minus validi, nigri, ti-

biis anterioribus totis femoribusque apicem versus testaceo-rufis, tarsis posticis medio pallidis, omnibus unguiculis dente pone medium armatis, anterioribus fortiter dilatatis et spinulosis. Mas differt unguiculis et tarsis simplicibus; capite temporibus albo-hirtis, orbita inferne latiore, macula epistomatis, clypei et mandibularum cum trochanteribus subtus albidis, tarsis posticis articulis 2—4 albis, 5:o testaceo, postpetiolo punctato, sat lato.

Sällsynt; funnen i en skogsdunge vid Borgholm på Öland.

Anm. Måhända hör Gravenhorsts *C. obscurus* var. *b.* till denna art.

13. *C. borealis* n. sp.: Fronte supra ocellos plana, tibiis anterioribus sordide testaceis, abdomine rufo, petiolo ultra medium nigro, terebra abdominis dimidio longiore.

C. infumato statura et magnitudine simillimus, pedibus fere totis nigris, terebra longiore, metathorace areola completa mox discedens.

Sällsynt; funnen i Norrland.

dd) Spiracula ovalia vel ovali circularia. Corpus parvum. Femina alis subfumatis, ramello semper distincto sat longo, interdum tibiis anticis dilatatis et scutello albo, antennis fere filiformibus sæpe annulo albo notatis. Frons scrobibus sat distinctis, supra ocellos haud excavata.

14. *C. arenicola* n. sp.: Fronte plana, scrobiculis brevibus, abdominis medio, femoribus tibiisque rufis, his posticis apice nigris: ♀ terebra abdominis dimidii longitudine, tibiis anticis vix dilatatis, spinulosis; ♂ pictura faciei

et basi pedum anticorum cum annulo tarsali postico albidis. Long. 6—8 mill.

C. infumato statura, magnitudine, colore et alis subfumatis affinis, scrobibus parvis, fronte supra ocellos plana subrugoso-punctata, utrinque lævi, abdomine segmentis 2—4 rufis: ♀ metathorace arcu posteriore fere nullo, terebra paullo longiore, tibiis anticis crassioribus, genis subtumidis m cula pallida notatis, alis ramello et fenestra interiore majoribus, tibiis posticis rufis apice solo nigricante; ♂ abdomine apice late nigro, postpetiolo latiore subpunctato mox discedens.

Sällsynt på Skånes sandfält (Seland *Drewsen*).

15. *C. minator* (Grav.): Spiraculis ovali-circularibus: ♀ terebra abdominis dimidio multo longiore; ♂ petiolo angusto. Long. 6 mill.

Præcedenti simillimus, spiraculis metathoracis fere rotundis; ♀ fronte supra ocellos haud rugosa, utrinque lævi sed haud nitida, abdomine petiolo angustiore, apice fusco, tibiis anticis paullo crassioribus, metathoracis arcu posteriore distincto, basi haud lævi, terebra multo longiore; ♂ postpetiolo angustiore, quam petioli basi parum latiore bene distinctus.

Ej sällsynt i Skåne (Seland *Drewsen*).

16. *C. tuberculatus* (Grav.): Fronte excavata, scutello et tegulis albo-notatis: ♀ terebra petioli longitudine, tibiis anticis inflatis: ♂ petiolo sensim dilatato, haud angusto. Long. 6—8 mill.

Præcedentibus affinis, fronte latius excavata, subrugoso-opaca, scutello et tegulis albo-notatis, spiraculis ovalibus:

♀ pronoto albo-punctato, abdomine apice vix fusco, petiolo rufo lateribus nigris, postpetiolo quadrato, tibiis anticis inflatis, terebra brevi, petiolo vix longiore; ♂ facie nigra, orbita inferne latiore albida, petiolo haud angusto sensim dilatato, pedibus posticis nigris, tibiis basin versus rufescentibus mox distinctus.

Sällsynt; funnen vid Lomma i Skåne (Seland *Drewsen*).

17. *C. Germari* (Tasch.): Fronte ad ocellos excavata, femoribus tibiisque rufis, his posticis apice fuscis; scutello et tegulis albis, abdomine apice late nigro, terebra longa. Long. 6—8 mill.

Præcedenti simillimus, scutello toto albo, pedibus podibus posticis dilutioribus, tibiis anticis minus inflatis, abdomine postpetiolo longiore, apicem versus fusco-nigro, terebra dimidio abdomine longiore mox discedens.

Sällsynt i Danmark; Jylland *Jensen*, Seland *Drewsen*.

Genus **Macrocryptus.**
Ecthrus *Grav.*

Caput cubicum, genis tumidis, clypeo apice dente armato; mandibulæ basi subgibbosæ. Antennæ flagello filiformi, apice, curvato, scapo ultra medium exciso. Pronotum epomiis distinctis. Mesonotum parapsidis sat longis; scutello parum convexo. Metathorax spiraculis linearibus. Alæ superiores radio subflexuoso; areola lateribus superne convergentibus; inferiores nervo transverso ordinario pone furcam brachii sito, infra medium fracto; cubito haud curvato; radio paullo pone medium abscissæ 2:æ n. cubitalis egrediente. Abdomen alutaceum elongatum; segmento dorsali

1:o postice curvato, carinis dorsalibus distinctis ultra spiracula productis, his pone medium sitis, carinis lateralibus distinctis, 8:o longe producto; terebra fere e medio egrediente, longa. Tibiæ fere muticæ, anticæ feminæ valde inflatæ, basi constrictæ.

Detta slägte bildar öfvergången till *Ecthrus* bland Pimplerna, men abdomens petiolus är tydligt kantad, spiracula liggande bakom midten. Det öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Cryptus*, men skiljes genom hufvudet, som nästan är kubiskt med utspända kinder och en tand i midten af clypei framkant, genom längre terebra, som utgår nästan från midten af buksidan, längre 8:o dorsal-segment och starkt svälda framtibier hos honan.

1. *M. lancifer* (Grav.): Niger, antennis annulo albo, femoribus tibiis abdominisque segmentis dorsalibus 2—4 rubris, his lateribus marginatis, terebra abdominis longitudine; alis apice leviter, fascia sub stigmate magis fumatis. Long. 14 lin.

Synes vara sällsynt; funnen i skogstrakter vid Bögestad i Skåne och Norrland.

Genus **Brachycryptus.**

Caput triangulare, genis brevibus compressis; vertice declivi, fronte plana, scrobibus distinctis; facie angusta; oculis magnis, convexis; epistomate et clypeo planiusculis, hoc apice late rotundato. Antennæ ♀ subsetaceæ, annulo nullo. Pronotum brevissimum, epomiis distinctis. Mesonotum antice haud declive, parapsidis tenuibus sed ad medium fere extensis. Metathorax brevissimus, oblique truncatus, arcu posteriore denticulo parvo ante medium sito; spiraculis parvis rotundis. Alæ superiores areola sat magna,

leviter convergente, cellula radiali brevi, latitudine sua haud duplo longiori; inferiores n. tr. ord. opposito, infra medium fracto, cubitali ante n. tr. curvato. Abdomen fornicatum, plica ventrali fere nulla; segmentis dorsalibus sublævibus; 1:o longo, apicem versus levissîme dilatato, plano recto vel postpetiolo levissime curvato, hoc haud transverso carinis nullis, spiraculis in triente posteriore sitis; 2—4 margine apicali subcalloso; terebra petiolo breviore. Pedes haud validi, tibiis muticis, posticis femoribus vix longioribus, calcaribus longis; pulvillis magnis. Mesosternum brevissimum, sulcis lateralibus brevibus, latis sed indeterminatis. Mas abdomino haud lineari, facie haud picta, tarsis posticis annulo nullo.

Detta slägte tillsammans med de båda följande afvika från öfriga genom petiolus, som är nästan rakt, plattadt, genom mesonotum, som framtill ej är nedsluttande, samt genom abdomen, hvars plica ventralis är föga utvecklad, anus svart utan hvit fläck. *Brachycryptus* afviker från de båda andra genom convergent areola, runda spiracula, smalt ansigte med stora utstående ögon och korta kinder.

1. *B. erythrocerus* n. sp.: Niger, subnitidus, vix pubescens, antennis extrorsum rufis, facie cervino-puberula, abdomine segmentis 2—4 rufis, 4:o apice fusco, spiraculis 2:i a margine remotis, genubus anterioribus, tibiis anticis femoribusque anticis apice late testaceis ♀. Long. 5 mill.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne.

2. *B. sordidulus* n. sp.: Niger, abdomine segmentis 2—3 rufis, disco nigris, spiraculis 2:i margini laterali fere contiguis; genubus late, tibiis tarsisque testaceis. ♀ Long 4 mill.

Præcedenti simillimus sed minor. capite breviore, facie griseo-sericea. antennis obscurioribus; alis nervis flavescentibus; abdomine breviore, segmento 1:o paullo breviore, terebra duplo longiore, 2:o subtransverso, spiraculis margini contiguis et 3:o disco fusco-inquinatis. cum 4—5 limbo apicali flavis; pedibus pallidioribus. tarsis angustioribus bene distinctus.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne.

3. *B. fusiventris* n. sp.: Niger. abdomine fusiformi segmento 1:o apice punctulato. 2—3 rufis. spiraculis 2:i pone medium sitis. margini laterali contiguis. genubus omnibus. anticis late tibiisque anticis testaceis. ♀ Long. 5 mill.

Præcedenti spiraculis segmenti 2:i affinis. sed major. facie vix griseo-sericea, terebra petiolo triplo breviore, hoc apice creberrimo punctulato. 2:o latitudine longiore. antennis postannello scapo triplo longiore, pedibus posticis obscurioribus distinctus; a *B. erythrocero*, cui statura et magnitudine affinis, alis nervis flavescentibus cellula discoidali apice quam basi vix latiore. postpetiolo punctulato, pedibus intermediis pallidioribus. terebra petiolo triplo breviore præcipueque spiraculis segmenti 2:i dorsalis margini contiguis discedens.

Sällsynt; funnen vid Esperöd i Skåne. (Jylland *Jensen*).

Genus **Liocryptus.**

Cryptus *Grav.*

Caput subtriangulare, vertice abrupte declivi, genis longis, haud buccatis; epistomate et clypeo planiusculis,

hoc apice late rotundato; scrobiculis antennalibus brevibus sed distinctis. Antennæ filiformes, postannello scapo haud duplo longiore, hoc ad medium fere exciso; facie lata parallela. Pronotum brevissimum, epomiis fere nullis. Mesonotum antice haud declive, parapsidis fere nullis. Metathorax brevissimus, apice oblique truncatus, spiraculis magnis ovalibus. Alæ superiores area radiali brevi, areola magna, lateribus parallelis; inferiores n. tr. ordinario fere opposito. Abdomen fornicatum, petiolo longo, plano, recto, spiraculis in triente posteriore sitis, 2—3 margine postico subcallosis, lævibus, terebra brevi. Tibiæ muticæ, anticæ haud inflatæ; calcaribus longis. Mesosternum brevissimum, sulcis lateralibus brevibus, latis.

Detta slägte öfverensstämmer i de flesta karakterer med föregående och afviker endast i följande hänseenden: hufvudet har längre kinder, ögonen äro ej så stora, ansigtet smalare; parapsiderna på mesonotam äro knappt antydda; spiracula på metathorax äro större, ovala; framvingarnes areola är större och har parallela sidor, bakvingarnes brachialnerv når nästan ända till inkanten; pronoti epomia äro knappt antydda; abdomen mera glänsande, hos honan glänsande utan märkbar sculptur, terebran sylformig.

1. *L. analis* (Grav.): Niger, vix pubescens, abdominis segmentis 2—4 rufis, politis, anterioribus tibiis et genubus testaceis, antennis annulo ♀ albo, tarsis posterioribus vel posticis ♂ annulo albido. Long. 5—9 mill.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

Genus **Goniocryptus.**
Cryptus *Grav.*

Caput subtriangulare, vertice pone ocellos abrupte declivi; genis sat longis; scrobiculis bene determinatis; epi-

stomate haud convexo; clypeo apice late rotundato, mutico. Antennæ longiores, apice subattenuatæ. ♀ subspirales interdum annulo albo notatæ. Pronotum brevissimum, epomiis brevibus, angulatis, supra sulcum sitis mesonotum attingentibus; hoc antice haud declivi, parapsidis fere nullis; scutello convexo, apice abrupte declivi. Metathorax brevissimus, arcu basali costam pleuralem haud attingente, pone spiracula longa desinente, posteriore fere mutico. Alæ superiores radio brevi; areola magna, lateribus parallelis; nervo tr. ord. post furcam cubiti sito; cellula discoidali apice quam basi duplo latiore. Alæ inferiores n. tr. ord. pone furcam brachii sito, supra medium vel in medio fracto; brachio marginem interiorem alæ fere attingente. Abdomen subcompresso-fusiforme; petiolo longo, plano, sensim parum dilatato; postpeliolo haud transverso, vix decurvo; segmentis saltim 2:o et 3:o rufis, hoc spiraculis a margine laterali sat remotis, pone medium sitis; terebra petiolo breviore spiculis vix hastatis. Pedes minus validi; tibiis fere muticis, anticis haud dilatatis, calcaribus longis. Mesosternum sulco medio postice carinato-elevato, lateralibus brevibus, latis, indeterminatis; epicnemiis superne abbreviatis.

Detta slägte öfverensstämmer närmast med *Liocryptus*, men spiracula på metathorax äro smalare, dennes öfre båge räcker på sidorna ej ut till pleuralribban utan upphör bakom spiracula; epicnemia äro afbrutna upptill och epomia äro korta, belägna ofvanför fåran, verticala, nående upp till mesonotum, derefter böjande sig framåt i nästan rät vinkel; från *Brachycryptus* skiljes det så väl genom ofvannämda karakterer som ock genom stor areola med parallela väggar och nästan försvunna parapsider.

A) Alæ inferiores nervo transverso ordinario longius pone furcam brachii sito, supra medium angulato. Spiraculis metathoracis linearia. Antennæ ♀ annulo nullo albo.

1. *G. glabriculus* n. sp.: Longus, fere glaber, clypeo

convexo. niger, abdomine segmentis 2—3 cum postpetiolo rufis, tibiis anticis et femoribus fere totis testaceis: ♂ tarsis posticis articulis 3—4 albis, apice nigris. Long. 8—10 mill.

Species corpore longo, capite brevi thoraceque fere glabris, clypeo convexo, apice depresso; antennis fere setaceis, annulo nullo albo; abdomine clavato-fusiformi, segmentis 1—2 et postpetiolo rufis, spiraculis 2:i a margine parum remotis, terebra petiolo duplo breviore; pedibus nigris, anticorum tibiis totis et femoribus apice, interne latius testaceis; alis posterioribus n. tr. ord. evidenter supra medium fracto ab affinibus optime distinguenda.

Sällsynt; funnen vid Ryssiöholm i norra Skåne och i Norrland (Seland *Drewsen*, Jylland *Jensen*).

2. *G. annulitarsis* n. sp.: Pilosulns, longus, niger, tarsis posticis annulo albo, abdomine compresso, segmentis 2—4 rubris, spiraculis 2:i a margine longe remotis, genubus omnibus tibiisque anterioribus testaceis. ♀ Long. 8—10 mill.

Præcedenti similis et affinis, capite thoraceque pilosulis, abdomine magis compresso, segmentis 2—4 et postpetiolo rubris, spiraculis 2:i in triente posteriore sitis, a margine laterali magis quam a postico remotis, terebra petiolo haud duplo breviore, pedum anteriorum colore dilutiore, tarsis posticis articulis 2—4 albidis, alis posterioribus n. tr. ord. paullo tantum supra medium angulato certe distinctus.

Sällsynt; funnen i Småland och vid Bögestad i Skåne.

3. *G. macrourus* n. sp.: Pilosulus, longus, niger, abdomine segmentis 2—3 cum limbo anteriore 4:i et post-

petiolo rufis, clypeo depressiusculo, terebra petiolo vix breviore. Long. 8—10 mill.

G. glabriculo statura, alis abdomineque affinis, sed capite paullo longiore, clypeo depresso, abdomine segmento 4:o basi rubro, terebra longiore, quam petiolo parum breviore, femoribus posticis ima basi et apice brunneis, tibiis intermediis testaceis; mas tarsis posterioribus articulis 3:o et 4:o albidis, apice nigris discedens; a *G. annulitarsi* spiraculis segmenti 3:i a margine laterali parum remotis, terebra longiore nervoque tr. ord. longius supra medium angulato optime distinguendus.

Sällsynt i Danmark. Seland *Drewsen*, Jylland *Jensen*.

B) Alæ inferiores n. tr. ord. in medio vel paullo infra medium fracto. Spiracula methathoracis linearia vel ovalia. Antennæ ♀ sæpe annulo albo.

4. *G. Titillator* (Lin.): Pilosus, niger, spiraculis linearibus, antennis annulo albo, clypeo depresso, abdomine medio rubro, tibiis anterioribus totis femoribusque antrorsum testaceis: ♂ tarsis posticis annulo lato albo. Long. 8—12 mill.

Species capite thoraceque hirtellis, clypeo depresso, spiraculis metathoracis linearibus, n. tr. ord. in medio vel infra medium angulato, abdomine subovali, segmentis 2—3 totis, 4;o basi, 1:o apice castaneo-rufis, femoribus apice, anterioribus testaceis: ♂ tarsis posticis articulis 2—4 et apice 1:i albidis, intermediis stramineis, palpis et interdum macula trochanterali pedum anteriorum albidis ab affinibus optime distinguenda.

Temligen allmän i Sverige och Danmark.

5. *G. pictus* n. sp.: Pilosulus, niger, abdomine segmentis 3 primis, trochanteribus apice femorumque basi rufis, tibiis anterioribus totis, posticis ultra medium femoribusque apice late rufo-testaceis; ♀ antennis flagelli dimidio basali rufo; ♂ tarsis posticis articulis 2—4 albis. Long. 8 mill.

Præcedenti spiraculis et alarum nervis affinis; capite brevi, pedum et abdominis colore, corpore minus hirto, femina antennis dimidio basali rufo, annulo nullo albo, terebra paullo breviore, clypeo ante apicem subelevato, mas metatarso postico nigro optime distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne. (Jylland *Jensen*).

6. *G. clypearis* n. sp.: Glabriculus, niger, abdomine segmentis 2—4 dimidioque apicali 1:i rufis, tibiis anterioribus, genubus intermediis femoribusque anticis latere anteriore testaceis: ♂ tarsis posticis haud annulatis. Long, 6—8 mill.

G. Titillatori simillimus, corpore plerumque minore, parum hirto, spiraculis fere ovalibus, clypeo subconvexo, abdomine segmento 4:o toto, 1:o ab apice ultra medium rufis, antennis annulo albo vel nigris, femoribus intermediis apice tantum rufis, mas tarsis posticis annulo nullo albo distinctus; a præcedente colore pedum obscuriore in utroque sexu optime distinguendus.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

Genus **Cænocryptus.**
Cryptus *Grav.*

Caput clypeo apice plerumque dente medio munito. Alæ superiores cellula discoidali angulo infero posteriore

fere extra areolam sito, hac parva lateribus convergentibus Spiracula metathoracis rotunda, parva. Abdomen petiolo curvato angulato. Tibiæ anticæ ♀ inflatæ.

Detta slägte afviker från öfriga genom framvingarnes discoidalfält, hvars nedre yttre vinkel nästan ligger utanför areolan, hvilken är convergent och upptager, såsom det normala förhållandet är inom gruppen, den recurrenta nerven i midten, hvilken derföre på öfre delen är böjd inåt mot skifvan. *C. rufiventris* kommer nära *Cryptus*, särskildt *obscurus*-gruppen, men afviker genom runda spiracula; *C. apum* sluter sig närmast till *Hoplocryptus*, men har kubiskt hufvud, abdomen alldeles svart.

A) Thorax et caput triangulare punctis et lineis albis notata. Alæ inferiores nervo cubitali minus curvato, tr. ordinario opposito, longe infra medium fracto. Clypeus ante apicem muticum sat gibbosus.

1. *C. rufiventris* (Grav.): Niger, subglaber, fronte excavata, abdomine pedibusque rufis, his basi nigris: ♀ terebra dimidio abdomine longiore: ♂ coxis et trochanteribus anterioribus albidis. Long. 6 mill.

Crypto Germari statura et colore affinis, spiraculis rotundis et alarum cellula discoidali distinctus. Caput nigrum, fronte antice excavata, orbitis et macula genali albis; antennæ filiformes, annulo ante apicem rufum albo notatæ. Thorax niger, lineis pronoti 2 utrinque, interdum etiam pleurali albis. Abdomen rufum, fusiforme, petiolo basi nigro, postpetiolo dilatato, subdecurvo, terebra spiculis hastatis dimidio abdomine longiore. Pedes rufi, coxis albo-notatis et trochanteribus nigris, tarsis et tibiis posticis fuscis, his anticis dilatatis, fere muticis, anterioribus subtus stramineis. Alæ medio umbra fumata, radio subflexuoso, sat longe appendiculato, n. tr. antefurcali. Mas differt: pictura uberiore, clypeo, epistomate, scapo antennarum sub-

tus, postscutello, coxis et trochanteribus anterioribus albis, femoribus anterioribus subtus stramineis.

Sällsynt; funnen vid Esperöd och Skabersjö i Skåne (Seland *Drewsen*, som utkläckt en hanne ur *Talæporia pseudobombycella*).

B) Caput breve, pone oculos haud angustatum, genis subtumidis; clypeo apice medio subdentato-producto. Alæ superiores iridicolores, n. tr. ord. interstiali; posteriores cubito evidenter curvato, n. tr. ord. fere postfurcali. Abdomen medio rufum. Femina antennis annulo albo, tibiis anticis fortius inflatis, postpetiolo parum dilatato, sulco medio vago. Metathorax haud brevis, arcubus distantibus, posteriore fere mutico, pone medium sito, area basali haud transversa.

2. *C. tener* n. sp.: Elongatus, subglaber, fusco-niger, orbitis albis, abdominis medio sordide rufo: ♀ terebra abdomine paullo breviore; ♂ capite fere toto, pictura thoracis et coxarum uberiore albis. Long. 5 mill.

Præcedente angustior, colore metathoracis, structura capitisque forma mox distinctus. Femina orbita interiore, posteriore latius alba. Thorax punctis ad radicem alarum et limbo anteriore pronoti albidis. Alæ umbra tenui sub stigmate. Abdomen elongato-fusiforme, sordide rufum, apice nigro-fuscum; terebra abdomine paullo breviore. Pedes sordide rufi, basi nigri, anticorum tibiis inflatis subtus stramineis, posticorum tibiis et tarsis fuscis, his annulo obsoleto albido. Mas differt: capite facie, orbita supra antennas, genis et temporibus, ore, scapo subtus, linea ante alas, scutello cum postscutello et macula postica metathoracis, coxis et trochanteribus anterioribus albidis; abdomine nigro, segmentis 2—4 limbo rufescente.

Funnen på Seland af *Drewsen*.

4. *C. inflatus* n. sp.: Niger, abdominis medio, femoribus tibiisque rufis, genubus posticis nigris, tarsis posticis annulo albo. ♀ Long. 5—6 mill.

C. tenero similis et affinis, sed orbitis haud albis; abdomine segmento 1:o apice, 2—4 rufis, 5—8 nigris, 7:o limbo apicali albo; pedum tibiis anticis fortius inflatis, stramineis, externe et posticis fuscis, tarsis posticis nigris, 2—4 albis, terebra abdominis dimidio paullo longiore distinctus.

Sällsynt: funnen vid Ringsjön i Skåne. (Seland *Drewsen*).

3. *C. pubiventris* n. sp.: Niger, orbitis, posteriore latius, pronoti limbo inferiore scutello utroque, macula apicali metathoracis annuloque tarsali albis: ♂ facie, genis et temporibus, linea ante alas, tegulis, coxis et trochanteribus albidis. Long. 6—8 mill.

Præcedenti simillimus, ♀ scutello utroque cum macula apicali metathoracis albidis; abdomine opaco-pubescenti, terebra breviore; ♂ tarsis posticis articulis 3—4 et apice 1:o albis, abdomine segmentis dorsalibus longioribus, opaco-pubescentibus, intermediis rufis vel nigris limbo apicali rufescente.

Funnen på Seland af Fabrikör *Drewsen*, som fått den utkläckt ur gammal barrved.

C) Caput cubicum. Alæ superiores apice et fascia sub stigmate fusco-fumatis; inferiores n. tr. ord. evidenter pone furcam brachii sito. Abdomen nigrum, punctatissimum. Thorax supra ruber, parapsidis medium haud attingentibus.

5. *C. Apum* (= 2-maculatus Ratz.): Niger, subglaber, haud tenuis, orbita posteriore, thorace supra, tibiis

femoribusque sanguineis, his anterioribus basi nigris. ♀ Long. 10 mill.

Sällsynt; funnen vid Esperöd i Skåne. (Seland *Drewsen*).

Genus **Habrocryptus.**

Cryptus *Grav.*

Caput triangulare, pone ocellos declivi, oculis sat magnis convexis, clypeo ante apicem depressum muticum subgibboso. Alæ superiores areola parva convergente. Metathorax spiraculis parvis rotundis. Mesosternum sulco medio postice profundiore. Abdomen medio rufum, ano haud albo. Antennæ filiformes. annulo albo ♂ parvo ornatæ.

Detta slägte skiljes från *Cryptus* genom bakvingarnes cubitus, som är böjd, genom runda spiracula på metathorax och genom baktill djupare mesosternal-fåra; från *Cænocryptus* afviker det genom framvingarnes discoidal-fält, hvars yttre vinkel ej ligger utanför areolan; från *Spilocryptus* genom abdomens spets som är svart utan hvit fläck. Hannarne hafva en ej bred hvit antennring; abdomen är smal, de främre segmenterna oftast i spetsen hvita, på skifvan stundom svarta.

1. *H. assertorius* (Grav.): Niger, capite thoraceque albopunctatis et lineatis: ♀ abdomine opaco-pubescenti et pedibus rufis, his coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis annulo albo; ♂ (= Ischnus porrectorius Grav.) capitis et thoracis pictura uberiore, tarsis posticis articulis 2—4 albis. Long. 6—9 mill.

Species colore varians, ♀ orbita, macula pone ocellos, pronoti lineis interruptis. scutello et postscutello articulo 2:o tarsali albido-flavis; abdomine rufescenti, ano haud late nigro, segmento 1:o sensim leviter dilatato. postpetiolo

subcurvato, carinis dorsalibus nullis, 2:o haud alutaceo, subtilissime punctato et pubescenti. terebra abdominis dimidio haud longiore; metathorace arcu posteriore medio abrupto, mutico; pedibus gracilibus; tibiis subspinulosis, anticis haud inflatis: mas corpore elongato, pictura capitis, thoracis pectoris et coxarum uberiore, abdomine segmentis 1—4 limbo apicali albido, 2—4 disco interdum nigro mox distincta.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

2. *G. brachyurus* (Grav.): Niger, orbita verticina punctoque pronoti fusco-albidis, femoribus posticis et ano apice late nigris; ♂ (= Ischnus sannio *Grav.*) femoribus posticis nigris, pictura capitis et thoracis minus uberiore. L. 6—9 mill.

Præcedenti simillimus, ♀ scutellis immaculatis, orbita verticina tantum flavo-albida, tarsis posticis annulo nullo, femoribus posticis apice et segmentis 5—8 nigris, alis radio paullo breviore subcurvato; ♂ tarsis posticis articulis 3—4 albis, femoribus posticis et coxis omnibus nigris, capitis et thoracis pictura minus extensa distinctus mihi videtur.

Ej sällsynt både i Sverige och Danmark.

3. *H. alternator* (Grav. = annulipes Tasch.): Niger, tibiis posticis annulo albo basali. Long. 5—7 mill.

Species a præcedentibus capite thoraceque haud pictis, tibiis posticis annulo albo basali: ♀ abdomine segmentis 5—8 nigris, 7:o albo-limbato, femoribus posticis apice latius, tarsis interdum annulis 2 vel 1 albis ornatis; ♂ colore feminæ sed abdomine segmentis 2:o et 3:o rufis, disco interdum nigris mox discedens.

Temligen sällsynt; funnen ända upp i Norrland och Lappland. (Jylland *Jensen*, Seland *Drewsen*).

4. *H. minutorius* (Fab.): Rufo-sanguineus, capite, maculis prope scutella, pectore, abdomine segmentis 4—8, coxis et trochanteribus, femoribus posticis, anterioribus basi nigris; ♂ segmentis 3—5 margine apicali, pictura scutelli utrinque, pronoti, et capitis et coxarum anteriorum albidis. Long. 5—6 mill.

Temligen sällsynt i Skåne och på Gottland. (Seland *Drewsen*).

Genus **Pycnocryptus.**

Cryptus *Grav.*

Caput subtriangulare, vertice pone ocellos declivi; epistomate et clypeo subconvexis, hoc apice mutico; genis longis haud buccatis. Antennæ ♀ filiformes, spirales, annulo albo, postannello scapo parum longiore. Alæ superiores areola magna, lateribus paullo convergentibus; radio brevi; inferiores n. tr. ord. opposito, infra medium fracto. Spiracula metathoracis subrotunda. Abdomen elongatum, terebra longa, subdecurva; segmento 1:o parum dilatato, elevato, postpetiolo vix marginato, 2:o nitido, haud alutaceo, parce punctato, ano haud albo. Femora postica crassa; tibiæ anticæ subinflatæ; tarsi postici tibia breviores.

Detta slägte står närmast *Cryptus*, men afviker genom korta grofva lår, korta baktarser, längre något nedböjd terebra, glänsande, glest puncteradt 2:a dorsalsegment, kortare antenner, bredare kinder, runda spiracula på metathorax, kortare radius, större areola och tydligt böjd cubitus på bakvingarne. I habitus kommer det nära *Hoplocryptus occisor*, men afviker genom obeväpnad clypeus, ej utbildad coxal-area på metathorax samt genom n. tr. ordinarius på bakvingarne.

1. *P. peregrinator* (Grav.): Niger, nitidus, fere glaber, abdominis medio rufo: ♀ antennis annulo albo, femori-

bus tibiisque rufis, illis posticis apice magis minusve nigris; ♂ pedibus nigris, tibiis anterioribus totis, femoribus dimidio apicali rufis. Long. 5—8 mill.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

Genus **Spilocryptus.**

Cryptus et Pezomachus *Grav.*

Caput vertice pone ocellos declivi, clypeo apice fere mutico, epistomate haud vel parum convexo. Antennæ ♀ filiformes, annulo albo ornatæ. Alæ superiooes areola sæpissime magna et lateribus parallelis; inferiores n. tr. ord. mox pone furcam brachii sito, infra medium, vel in medio fracto. Metathorax apice fere recta truncatus, spiraculis plerumque parvis rotundis. Abdomen medio rufo, segmento 7:o macula discum totum occupante ornato, interdum etiam margine 6:i et 8:o concolore; ventre plica magna; dorso minus convexum, fere obovatum, terebra mediocri, paullo pone medium egrediente, recta. Tibiæ fere muticæ, anticæ magis minusve incrassatæ. Area coxalis haud determinata.

Detta slägte skiljes från alla föregående på abdomens hvittecknade spets. Närmast kommer det *Hoplocryptus*, men afviker genom metathorax, hvars area coxalis ej är fullständig samt genom clypeus, som i spetsen nästan är obeväpnad.

Sectio. I. Metathorax spiraculis parvis rotundis.

A) Tibiæ posticæ annulo albo basali ornatæ. Mesonotum nitidum, minus crebre punctatum. Alæ inferiores nervo transverso mox pone furcam brachii sito, evidenter infra medium fracto: superiores areola parallela.

a) Femina alata, femoribus posticis apice nigris, coxis et trochanteribus nigris, posticis interdum castaneo-maculatis.

1. *S. incubitor* (Lin.): Capite angustato, postpetiolo rufo haud transverso. femoribus tibiisque rufis, illis anterioribus basi, his præter annulum nigris: ♀ terebra longius hastata, coxis posticis rufis; ♂ facie cum ore. scapo subtus, scutello utroque, maculis antica pronoti. parvis sub alis coxisque cum trochanteribus anterioribus albidis. Long. 8—10 mill.

Species coxis posticis rufis totis, vel (♂) ex parte castaneis, postpetiolo haud transverso, capite genis haud buccatis; ♀ antennis articulis flagelli 6—9 totis, 5:o apice, 10:o basi albis (subtus ut in omnibus nigris), orbita interiore tenuissime albida, clypeo haud gibboso, apice mutico. alis medio vix fumatis; abdomine oblongo-obovato. segmento 1:o dorsali rufo, basi nigro, postpetiolo haud transverso, sensim leviter dilatato, angulis posticis fere acutis, 2—3 totis et 4:o lateribus rufis, subtiliter minus crebre punctatis, vix alutaceis; tarsis posticis medio pallidioribus: ♂ pictura uberiore. valvula ventrali sive segmento 8:o apice parum compresso-producto, tarsis posticis articulis 2—4 et macula parva utrinque metathoracis albis a sequentibus optime distinguenda.

Sällsynt; funnen i norra Skåne och Småland.

2. *S. migrator* (Grav,): Capite genis subbuccatis, pedibus sat validis, postpetiolo subtransverso: ♀ femoribus posticis summo apice nigro, alis subfumatis; ♂ orbita interiore, macula clypei, mandibularum, scutelli et pronoti, cum tegulis albidis. Long. 9—12 mill.

Præcedenti similis et affinis, postpetiolo breviore: ♀ genis subbuccatis. clypeo parcius sed fortius punctato, metathorace magis rugoso-punctato, spinula laterali paullo for-

tiore, abdomine breviore, segmento 1:o latiore, medio magis elevato, carinis distinctioribus, rufo basi nigro, postpetiolo transversim subquadrato, 2:o paullo fortius præsertim latera versus punctato, variolis distinctis, thyridiis transversis, spiculis brevius hastatis, antennis flagelli (basi interdum rufi) articulis 5—9 albis, femoribus posticis validioribus: ♂ pictura minus extensa, scutello interdum nigro, femoribus posticis subtus nigris, valvula ventrali magis acute compressa, abdomine paullo latiore, postpetiolo quadrato toto vel limbo apicali rufo discedens.

Funnen i barrskogarne i norra Skåne. (Seland *Drewsen*).

3. S. *fumipennis* (Grav.): Capite genis buccatis: ♀ alis subfumatis femoribus posticis apice nigris, postpetiolo subtransverso; ♂ femoribus posticis totis, anterioribus basi nigris. Long. 9—10 mill.

Præcedenti simillimus sed paullo minor; ♀ postpetiolo minus transverso, carinis parum elevatis, segmento 2:o crebrius sed multo subtilius punctato, variolis nullis, femoribus posticis latius apice nigris, ♂ colore pedum capitis et thoracis multo obscuriore distinctus.

Funnen vid Torekov i Skåne.

4. S. *tibialis* n. sp.: Capite genis haud buccatis: ♀ postpetiolo haud transverso, alis parum fumatis; ♂ pictura albida uberiore, femoribus posticis nigris. Long. 8—10 mill.

S. *incubitori* simillimus, ♀ tibiis anterioribus margine exteriore fusco-nigro, antennis 5—9 albis, capite genis minus compressis, postpetiolo minus longo, segmento 4:o apice

nigro, 5:o haud lateribus rufis; terebra paullo longiore, 6:o et 8:o nigris; ♂ trochanteribus anterioribus albidis, femoribus posticis nigris, segmento 5:o nigro optime distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Reften i Skåne och på Öland.

5. *S. Zygænarum* n. sp.: Capite genis parum buccatis, postpetiolo lato, alis hyalinis; femoribus posticis apice late nigris, postpetiolo latitudine sua duplo breviore; ♂ femoribus posticis, capite cum thorace nigris. Long. 8—12 mill.

S. fumipenni proximus, petiolo ante spiracula deplanato; alis fere hyalinis, clypeo magis ante marginum apicalem elevato, postpetiolo lateribus parallelis, latitudine sua duplo breviore, antennis articulo 5:o basi, 9:o apice nigris; ♂ postpetiolo latiore, clypeo magis elevato femoribus posticis validioribus discedens; a *S. migratore*, cui postpetiolo brevi affinis, ♀ abdomine segmento 1:o ante spiracula altitudine sua quadruplo latiore, postpetiolo adhuc breviore, latera versus haud punctato, 2:o variolis nullis, 4:o nigro basi rufo, femoribus posticis apice late nigris, ♂ capite cum ore et palpis, thorace cum scutello femoribus posticis totis, coxis et trochanteribus omnibus, tarsis posticis nigris mox distinctus.

Funnen på Seland af Fabrikör *Drewsen*, som fått båda könen utkläckta ur *Zygæna Filipendulæ*. Äfven funnen i Jylland af *Jensen*.

aa) Femina fere aptera, coxis rufis. Mas alis posterioribus n. tr. ord. in medio fracto.

6. *S. dispar* m.: Capite triangulari, clypeo elevato, post-

petiolo plano dilatato: ♀ (= Pezomachus abbreviator *Grav.*) antennis 3-coloribus, pedibus rufis, femoribus posticis apice late nigris, abdomine segmentis 1—4 rufis, alis metathoracem haud superantibus; ♂ (= pygoleucus *Grav.*) orbita tenui, scutello, tegulis, coxis anterioribus basi, interdum etiam macula metathoracis albidis. Long. 4—8 mill.

Species ♀ corpore fere aptero, ♂ alis inferioribus n. tr. ord. fere in medio fracto, sed mesonoto nitido a sequentibus distincta, variat n. brachiali pone n. tr. ord. brevi vel fere nullo, petiolo apice interdum etiam basi albido, femoribus posticis ultra medium et tibiis nigris, his annulo basali albo, tarsis nigris vel annulo medio albo.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

B Tibiæ annulo nullo albo basali. Metathorax arcu posteriore medio haud interrupto. Clypeus ante apicem fortiter elevatus. Mesonotum nitidulum.

7. *S. nasutus* n. sp.: Niger, abdominis medio, femoribus tibiisque rufis: ♀ terebra abdominis dimidio longiore, postpetiolo nigro, 3-foveolato; ♂ tarsis posticis medio orbitaque infra antennas albis. Long. 8—10 mill.

Species a præcedentibus alis hyalinis, clypeo ante apicem muticum gibboso, tibiis annulo nullo, petiolo nigro, puncto verticino albo, capite triangulari, arcu posteriore metathoracis medio haud interrupto, pedibus gracilibus; ♀ postpetiolo haud transverso, nigro, 3-foveolato, abdomine fere fusiformi, segmentis 2—3 totis, 4:o antice rufis, terebra longiore, femoribus et tibiis rufis, illis anterioribus, posticis summo apice, his posticis apice nigris; ♂ femoribus omnibus basi late nigris mox distincta.

Funnen i Skåne, på Gottland och Öland.

C) Tibiæ annulo nullo basali albo. Mesonotum opacum, dense subtilissime punctatum. Coxæ ♀ saltim posteriores rufæ, ♂ nigræ; femora et tibiæ rufa, postica apice nigro. Alæ inferiores n. tr. ord. evidenter pone furcam brachii sito, in medio fracto. Mas capite nigro.

8. *S. ornatus* (Grav.): Areola parallela, petiolo sensim dilatato, carinis dorsalibus nullis: coxis et trochanteribus anticis nigris, tibiis anticis haud inflatis, segmentis 1—3 rufis; ♂ valvula ventrali breviter vomeriformi, apice levissime exciso. Long. 8—10 mill.

Species alarum areola parallela, ♀ petiolo sensim dilatato, carinis dorsalibus nullis, ♂ structura valvulæ ventralis ab affinibus mox distincta.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

9. *S. tricolor* (Grav.): Areola superne convergente scutello albo, petiolo carinato: ♀ coxis omnibus rufis, tibiis anticis inflatis; ♂ abdomine lineari. Long. 5—8 mill.

Præcedenti similis et affinis, capite breviore, alarum areola superne convergente: ♀ scutello albo, pronoti macula anteriore et coxis anticis rufis, abdomine segmentis 1—4 rufis, 1:o postice parum dilatato, carinis dorsalibus ultra spiracula continuatis, 2—4 opacis, omnium subtilissime dense punctatis, tibiis anticis inflatis, stramineis, basi constrictis: ♂ tarsis posticis nigris, scutello tegulis et macula pronoti albis, abdomine angustiore, petiolo fere lineari optime distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Lund och Ringsjöo i Skåne. (Seland *Drewsen*, Jylland *Jensen*).

10. *S. ornatulus* n. sp.: Areola parallela: ♀ coxis anterioribus nigris, tibiis anticis sat inflatis, petiolo brevi, elevato. ♀ Long. 6 mill.

S. ornato colore et statura similis, antennis haud tricoloribus. 7—8 flagelli solis albis, metathorace longiore, petiolo coxis posticis parum longiore, curvato, elevato, tibiis anticis magis inflatis, clypeo magis elevato distinctus.

Sällsynt; funnen vid Dalby nära Lund. (Jylland *Jensen*).

Sectio 2. Spiracula metathoracis magna, ovalia. Tibiæ posticæ annulo nullo basali. Alæ inferiores n. tr. ord. fere opposito, infra medium fracto. Abdomen ♂ breve, antennis haud 3-coloribus. Mesonotum nitidum.

b) Mesonotum crebrius punctatum. Genæ subbuccatæ. Tibiæ subspinulosæ.

11. *S. adustus* (Grav.): Niger abdominis medio rufo, pedibus maxima parte nigris, alis apicem versus fortius fumatis. ♀ Long. 8—12 mill.

Species capite genis subbuccatis, clypeo parum convexo, metathorace spina sat valida armato; abdomine brevi, petiolo plano, carinis ultra medium egredientibus, in postpetiolo continuatis, hoc transverso, lateribus punctato cum 2—3 et basi 4:i rufis. 2—3 nitidis, glabris, creberrime concinne punctatis, terebra petiolo parum longiore, spiculis obtuse hastatis, femoribus minus validis, posticis subtus, anticis apice late rufis, tibiis anterioribus sordide testaceis, haud inflatis ab affinibus mox discedens.

Sällsynt; funnen på sandfälten vid Kjeflinge och Vidtsköfle Skåne.

bb) Metathorax area coxali fere completa. Genæ longæ. Scrobiculi antennales determinati. Alæ superiores areola superne leviter convergente, latitudine sua paullo altiore, subhyalinæ.

12. *S. grossus* (Grav.): Niger, tibiis anterioribus testaceis, capite thoraceque nitidis, griseo-hirtis, terebra brevi, tenui. ♀ Long. 8 mill.

Species colore, abdominis forma et colore præcedenti affinis, sed capite pone ocellos fortius declivi, genis multo longioribus, subcompressis, mesonoto parce fortiter punctato, scutelli fovea profunda, striolata, metathorace brevi, basi lævi, arcubus completis, tibiis vix spinulosis, antennis post-annello scapo parum longiore mox discedens; area coxali metathoracis fere completa transitum ad *Hoplocryptum* formans, sed clypeo fere rotundo mutico, metathorace brevi, abdominis forma discedens.

Sällsynt; funnen vid Stockholm.

Genus **Hoplocryptus.**

Cryptus *Grav.*

Metathorax haud brevis, area coxali completa. Clypeus apice dente munito. Alæ superiores areola magna, lateribus parallelis. Abdomen elongatum, ano macula alba. Antennæ feminæ annulo albo.

Detta slägte skiljes från föregående genom fullständigt utbildadt coxalfält på metathorax, clypeus i midten af framkanten beväpnad med en tand, bakvingarnes nervus transversus ordinarius ligger tydligt bakom brachii furca och är bruten ofvanför, mera sällan i midten, abdomen är mera långsträckt spolformig, postpetiolus ej transversel, groft punkterad atminstone på sidorna, terebran längre, hufvudet i allmänhet med

mera utstående kinder och bredare hjessa, frambenens tibier hos honan mer eller mindre uppsvälda, hennes scutell oftast hvit.

a) Abdomen nigrum. Thorax pro parte rufus.

1. *H. pulcher* n. sp.: Elongatus, niger, parum nitidus, crebre concinne punctatus, genubus anticis et tibiis sordide testaceis. Long. 8—10 mill.

Species abdomine nigro a reliquis mox discedens. Femina capite fere cubico, scrobiculis vix discretis, antennis annulo parvo albo, genis brevibus subbuccatis, clypeo interdum puncto pallido notato. Thorax sanguineus, prosterno, macula mesosterni ante coxas, scutello (medio albo) et postscutello nigris, abdomine creberrime et concinne punctato, petiolo parum dilatato, spiraculis paullo pone medium sitis. Mas thorace nigro, metathorace et mesopleuris postice sæpissime sanguineis, puncto sub alis, macula pronoti anteriore, facie cum macula genali trochanteribusque albidis, tarsis posticis annulo lato concolore, tibiis intermediis testaceis; metathorace longo, arcubus distantibus completis, area basali haud transversa et angulari completis.

Sällsynt; funnen vid Lund och Ilstorp i Skåne (Seland *Dreusen*, som träffat den på en lervägg der Odynerus bygde.

B) Abdomen medio rufum.

a) Alæ superiores areola nervum recurrentem ante medium excipiente.

b) Femina metathorace sanguineo. Abdomen concinne punctatum. Spiracula metathoracis parva rotunda.

2. *H. mesoxanthus* n. sp.: Elongatus, capite thoraceque vix nitidis, subtilissime punctatis, scutello albo, meta-

thorace haud brevi, area basali parallela: ♀ segmentis 1—3 rufis, terebra abdominis dimidia longitudine; ♂ facie, palpis, annulo tibiali basali latioreque tarsali pedum posticorum albis. Long. 6—8 mill.

Caput nigrum, genis subbuccatis, antennis longis arcuatis, filiformibus, annulo sat lato albo. Thorax niger, vix nitidus, omnium subtilissime punctatus, vix pubecens niger, pronoto antice et scutello albidis; metathorace dilute sanguineo, haud brevi, costis parallelis, remotis, integris, area basali haud transversa. Alæ superiores subfumatæ, inferiores n. tr. ord. supra medium fracto. Abdomen elongato-fusiforme, segmento 1:o longo, parum dilatato, lateribus punctato, cum 2:o et 3:o saltim basi rufescentibus, concinne punctatis, 4—8 nigris, 7—8 macula alba. Pedes elongati, fusci, posticorum coxis et femoribus basi rufis, anteriorum femoribus apicem versus pallidis, tibiis fere muticis, anticis subinflatis sordide testaceis. Mas differt: facie, palpis macula trochanterum et coxarum anteriorum, tibiis posticis annulo basali, tarsis articulis 2—4, tegulisque albis; metathorace et segmentis 2—3 nigris, his limbo apicali rufescenti.

Sällsynt; funnen i Skåne, på Öland och i Småland.

bb) Thorax niger. Spiracula metathoracis sæpe ovalia. Coxæ nigræ.

3. *H. dubius* (Tasch.): Spiraculis rotundis; tarsis posticis annulo albo, scutello albo; ♀ femoribus tibiisque rufis, his posticis fuscis, basi rufis; ♂ facie et tibiis posticis annulo basali albo. Long. 8—12 mill.

Præcedenti statura affinis, abdominis segmentis dorsalibus 2—3 obsoletius punctatis, cum postpetiolo rufis, 3:o

interdum limbo postico nigro; ♂ facie cum macula magna genali et mandibulari, palpis, annulo tibiali basali albidis mox discedens; a sequente petiolo haud dilatato, spiraculis rotundis et alis superioribus n. tr. ord. ante furcam cubiti sito mox distinctus.

Temligen sällsynt i barrskogar; funnen i Skåne och Norrland.

4. *H. elegans* n. sp.: Spiraculis ovalibus, alis superioribus n. tr. ordinario interstitiali, postpetiolo dilatato: ♂ capite cum scutello nigris. Long. 12 mill.

A præcedente abdomine segmentis paullo latioribus, 2—3 totis, 4:o basi et petiolo rufis, hoc basi nigro, postpetiolo dilatato, haud carinato, parte dorsali quam ventrali multo latiore, metathorace breviore, spiraculis ovalibus, ♂ tibiis annulo nullo, capite immaculato discedens.

Sällsynt: funnen vid Reften nära Lund.

5. *H. confector* (Grav.): Metathorace brevi, spiraculis ovalibus, postpetiolo sat dilatato, carinato: ♀ femoribus anterioribus basin versus, posticis apice nigris; ♂ orbita et clypeo albis. Long. 12 mill.

Præcedenti statura et alis simillimus, sed petiolo minus fortiter dilatato, carinis distinctis, areola nervum minus longe ante medium excipiente; ♀ scutello nigro, femoribus anterioribus basi late, posticis apice nigris, ♂ pictura capitis mox discedens.

Sällsynt; funnen i Småland.

aa) Alæ superiores areola nervum recurrentem in medio excipiente.

6. *H. fugitivus* (Grav.): Spiraculis metathoracis rotundis. segmentis 1—4, coxis posticis, tibiis anterioribus et femoribus rufis, his anticis basi, posticis apice nigris. ♀ Long. 10 mill.

H. dubio simillimus, areola minus lata. lateribus fere convergentibus, thorace magis nitido, evidenter punctato, metathorace paullo breviore, abdomine segmentis 1—4 rufis, 4:o apice nigro, terebra paullo breviore, pedum colore discedens.

Ett exemplar funnet på Seland af *Drewsen*

7. *H 2-notatulus* n. sp.: Spiraculis rotundis. abdomine femoribus tibiisque rufis, illis anterioribus basi nigris, his posticis nigro-fuscis. Long. 8 mill.

Præcedenti simillimus, coxis omnibus nigris, metathorace paullo langiore. magis griseo-puberulo, abdomine segtis 1:o apice et 2—3 rufis confertissime punctatis, minus nitidis discedens; ab *H. dubio* alarum areola minore, fere convergente, abdomine 1—3 evidenter concinne punctatis. ♀ tarsis posticis nigris, ♂ orbita infra antennas, palpis, scutello et tarsis posticis articulis 3—4 albis distinctus.

Sällsynt; funnen i Skåne och Småland.

8. *H. occisor* (Grav.): Fortiter punctatus. griseo-hirtulus. spiraculis metathoracis ovalibus, abdominis medio, tibiis anterioribus et femoribus rufis. his anterioribus basi, posticis validis apice etiam nigris. Long: 8—10 mill.

Species *Pycnocrypto* affinis, ab affinibus corpore fortius punctato, griseo-hirtulo; ♀ scutello interdum albo.

scapo postannello haud duplo breviore, abdominis postpetiolo carina spiraculigera obsoleta, segmento 7:o macula medium haud superante. ♂ interdum toto nigro, hoc pedibus nigris, anteriorum genubus et tibiis testaceis discedens.

Temligen sällsynt i Skånes löfskogar. (Seland *Drewsen*, Jylland *Jensen*).

Genus **Hygrocryptus.**
Cryptus *Grav.*

Alæ superiores areola magna, lateribus parallela. Metathorax densius tomentosus, area coxali distincta. Unguis cum pulvillo et unguiculis valida. Tibiæ ♀ inflatæ.

Detta slägte öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Hoplocryptus*, afviker hufvudsakligen genom stark, lång kloled med mycket utvecklade klor och pulvill samt genom metathorax, som är beklädd med ett temligen tätt toment.

1. *H. carnifex* (Grav.): Niger, abdomine segmentis 3 primis pedibusque rufis: ♀ metathorace rubro; ♂ (= varicoxis *Tasch.*) tarsis posticis annulo albo, coxis anticis et metathorace nigris. Long. 10 mill.

Femina capite subtriangulari, genis haud buccatis, clypeo medio apice denticulo armato; antennis parum arcuatis filiformibus, 3-coloribus. Thorax niger, minus nitidus, scutello utroque rubro; metathorace fere sanguineo, spiraculis rotundis, arcubus completis distantibus. Alæ superiores stigmate flavescenti, areola magna parallela; inferiores n. tr. ord. postfurcali in medio fracto. Abdomen nitidum, nigrum, segmentis 7—8 macula alba, 1—3 rufis, fere politis, 1:o angulato, curvato, carinis e basi egredientibus, ultra spiracula, longe pone medium sita, in postpetiolo la-

tiusculo continuatis, terebra brevi. Pedes rufi, posticorum femoribus et tibiis apice summo nigris, ungue valido, unguiculis et pulvillo magnis. Mesosternum nigrum vel postice plaga rufescenti. Mas differt: abdomine segmentis 2—3 obsoletius punctatis, scutellis cum coxis et trochanteribus anticis nigris, tarsis posticis articulis 3—4 albis, metathoracis areola longa, determinata.

Funnen på Seland af *Drewsen*.

2. *H. Drewseni* n. sp.: Niger, abdomine segmentis 1—3 rufis, 1—3 opacis punctatissimis: ♀ pedibus rufis, coxis et trochanteribus anticis, posticorum ungue et tibiis apice nigris; ♂ coxis et trochanteribus omnibus, tarsis posticis nigris, his annulo albo. Long. 12 mill.

Præcedenti statura similis et affinis, metathorace opaculo, nigro, abdomine segmentis 2—3 subopacis confertissime punctatis, petiolo magis elevato; ♀ terebra breviore, stigmate nigricante, areola paullo altiore, metathorace longiore, arcu posteriore medio interrupto, area basali longiore, spinula magis acuta armato; ♂ pedum colore, metathorace costa laterali elevata mox discedens.

Funnen vid Leersö på Seland af Fabrikör *Chr. Drewsen*, som fått den utkläckt ur vattenväxter, i hvilka sannolikt någon *Noctua* lefvat.

3. *H. palustris* n. sp.: Niger antennis annulo nullo, abdomine segmentis 2—3 nitidis, læviusculis et postpetiolo cum pedibus rufis, his coxis et trochanteribus nigris. ♀ Long. 8—10 mill.

H. carnifici simillimus, sed paullo minor, antennis

annulo nullo albo, coxis et trochanteribus, petioli basi cum metathorace nigris, hoc longiore mox discedens.

Sällsynt; funnen på vattenväxter vid Alnarp i Skåne. (Jylland *Jensen*, Seland *Drewsen*).

Genus **Mesostenus** Grav.

Alæ superiores areola parva, quadrata vel transversa, nervum recurrentem pone medium excipiente. Abdomen medio rufum. Femina annulo antennali albo.

Detta slägte skiljes endast genom areolan i framvingarne, hvilken är liten, upptagande den recurrenta nerven bakom midten, stundom i sjelfva yttre hörnet, dess nedre sida är rät, emedan ramulus superior cubiti ej, såsom hos öfriga, böjer sig ner i vinkel mot recurrenta nerven. *M. transfuga* sluter sig i kroppsbyggnad närmast till *Pycnocryptus*, de öfriga visa mera öfverensstämmelse med *Cryptus sponsor*.

A) Alæ superiores areola haud transversa. Anus plerumque albo-notatus. Abdomen feminæ parum compressum, segmento 2:o margine postico calloso. Corpus pilosulum.

1. *M. ligator* (Grav.): Spiraculis linearibus, abdomine apice albo-notato, femoribus rufis, posticis ♂ supra nigris. Long. 10—12 mill.

Femina capite genis subbuccatis, abdomine postpetiolo crasso et 2—4—5 rufis, fortius punctatis, 6—8 lateribus albo-marginatis; femoribus omnibus tibiisque anticis rufis, terebra decurva; mas abdomine 6—8 albo-limbatis, orbita infra antennas, macula mandibulari et interdum clypeo albo, tarsis posticis annulo lato albo.

Ej sällsynt i södra Sverige.

2. *M. subovalis* n. sp.: Spiraculis subovalibus, femoribus nigris, anteriorum apice cum tibiis rufis. terebra recta. Long. 9 mill.

Præcedenti simillimus, capite magis angustato. metathorace spiraculis subovalibus. arcu posteriore medio interrupto sed spina validiore. abdomine segmento 1:o nigro, apice cum 2—4 rufis, his subtilius punctatis. minus nitidis, 6—10 vix albo-notatis, femoribus tenuioribus obscurioribus mox distinctus.

Sällsyntare än föregående.

3. *M. pygoleucus* (Grav.): Abdomine segmentis 6—7 dorso albis, ♂ (= niveatus *Grav.*) tibiis posticis annulo basali albo. Long. 8 mill.

A præcedentibus alis medio subfumatis. areola altiore. ♀ abdomine segmentis 6—7 fascia alba fere dorsum totum occupante. terebra recta. ♂ tibiis posticis annulo basali albo. femoribus omnibus tibiisque anterioribus rufis. scapo subtus. macula mandibularum. orbita. vitta faciali albis mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Bögestad och Ringsjön i Skåne.

B) Alæ superiores areola transversa, ramulo cubitali superiore haud curvato, cellula discoidali postice dilatata. Abdomomen ☿ compresso-fusiforme, terebra longiuscula de curvata, pestpetiolo carinis spiraculigera obsoleta. dorsalibus nullis, parum dilatato. Ano nigro.

4. *M. transfuga* (Grav.): Niger, nitidus, parum pubescens, metathorace elongato, spiraculis fere ovalibus. scutello lateribus et orbita tenui plerumque albidis.

tibiis anterioribus femoribusque rufis, his posticis sat validis apice, anterioribus basi nigris: ♂ orbita infra antennas late, clypeo, macula mandibularum palpisque albis. Long. 6—8 mill.

Temligen sällsynt i Barrskogar.

Tribus **Phygadeuonina.**

Caput rarius triangulare, sæpius cubicum, facie haud raro prominente; antennæ filiformes, feminæ rarius medio incrassatæ, interdum annulo albo ornatæ; scapo interdum cylindrico, quam postannello haud vel parum breviore; clypeo apice interdum dentibus 2 approximatis medio munito. Oculi interdum hirti, orbita posteriore haud raro supra mandibularum basin sita. Mesonotum plerumque parapsidis brevibus. Metathorax fere semper evidenter areolatus, area petiolari sæpissime distincta, spiraculis parvis rotundis, rarius ovalibus. Alæ superiores abscissa costali rarissime n. tr. ordinario longiore; stigmate sæpius magno et brevi determinato; nervo basali sæpius curvato: cellula discoidali angulo infero postico sæpe extra areolam sito, hac plerumque parva et lateribus convergentibus, completa; fenestra externa sæpius puncto corneo divisa. Alæ inferiores abscissa 1:a nervi cubitalis curvata, quam 2:a haud vel vix longiore; radii abscissa 1:a sæpe brevi; tr. ordinario haud raro ante furcam brachii sito; humero interdum versus marginem interiorem incurvo. Abdomen segmento 2:o dorsali interdum polito vel rugoso-striolato, 1:o et 2:o margine laterali in terdum membranaceo-dilatato; spiraculis 2:i rarius a margine longe remotis. Pedes plerumque sat validi, tibiis rarius spinulosis. Mesosternum sulcis lateralibus sæpius magnis fere integris.

Denna grupp afviker hufvudsakligen från *Cryptina* genom tydligare areolerad metathorax, i synnerhet äro dess längsribbor nästan alltid fullständiga; endast *Mesocryptus* (= Brachycentrus *Tasch.*) afviker i detta hänseende, ty den har andast 1 tvärgående bågformig list, men de bakre vingarnes n. tr. ordinarius ligger tydligen framför brachii furca. Från *Hemitelina* skiljes denna afdelning nästan endast genom sluten areola på framvingarne och i allmänhet gröfre antenner och ben.

Hufvudet är sällan triangulärt, ofta nästan kubiskt med hjessan ej nedsluttande bakom ocellerna och ansigtet mera framstående; antennerna äro stundom fästade närmare ögonens nedre kant, de äro vanligen trådformiga, hos honorna sällan i midten tjockare någongång med hvit ring, skaftet mindre djupt utskuret, någongång cylindriskt, postannellus är ej eller föga längre än skaftet; clypeus är stundom tydligt afsatt genom en bågformig intryckning, i framkanten obeväpnad eller derstädes försedd med 2 tättstående tänder; ögonen äro någongång ludna, deras bakre orbita ligger ej sällan öfver mandiblernas bakre öfre hörn. Mesonotum har merendels korta eller föga antydda parapsider. Metathorax är nästan utan undantag fullständigt areolerad, de öfre fälten hos några honor knappt antydda, men area petiolaris oftast tydligt marquerad; spiracula äro oftast runda och små. De främre vingarnes abscissa costalis är i allmänhet kortare än den vanliga tvärnerven; stigmat merendels stort och väl marqueradt; basal-nerven oftast böjd; nervi spurii merendels mot vingspetsen otydliga: areolan är sällan stor, oftast convergent; discoidal-fältets nedre yttre vinkel ej sällan spetsig och liggande utanför areolan, det yttre fenestra är ofta deladt genom en chitinhård punct eller linja. De nedre vingarne hafva tvärnerven ej sällan belägen framför brachii furca; cubiti abscissa 1:a är bågböjd, och ej längre än dess abscissa 2:a, som ej sällan äfvenledes är svagt uppåtböjd. Abdomen är i allmänhet mindre långsträckt, emedan de sista segmenterna äro föga utvecklade, 2:a dorsal-segmentet har spiracula liggande nära kanten, och är stundom poleradt eller strimmigt rynkadt samt liksom 1:a stundom med nästan membranösa epipleura. Benen äro i allmänhet temligen grofva, tibierna mindre ofta fintaggiga, sporrarne mindre långa. Mesosternum har sidofårorna ofta långa, nästan hela.

Conspectus generum.

Sectio 1. Metathorax tantum costa 1 transversa instructus. Clypeus apice sub-membranaceo; labro libero. Petiolus brevis. Tibiæ anticæ feminæ inflatæ, basi constrictæ **Mesocryptus.**

Sectio 2. Metathorax costis longitudinalibus et transversis plerisque completis.

Divisio 1. Alæ superiores angulo posteriore inferiore cellulæ discoidalis obtuso vel recto: fenestra externa haud divisa, integra. Metathorax basi interdum, præsertim feminæ obsolete areolatus, area basali rarissime transversa, fere parallela. Mas facie plerumque picta.

Cohors 1. Spiracula metathoracis ovalia vel oblonga. Tibiæ subspinulosæ.

A) Caput scrobiculis antennalibus fere nullis. Tibiæ minus spinulosæ. Mandibulæ dente infero majore. Femina antennis medio incrassatis.

a) Frons et mesonotum subtilissime punctata, subopaca. **Calocryptus.**

aa) Frons fortiter punctata. Mandibulæ longæ. Costa genalis continua. Tibiæ vix spinulosæ, posticæ apice angulatim truncato, externe corbiculato. **Coelocryptus.**

B) Frons scrobiculis distinctis. Tibiæ fortius spinulosæ. Scutellum parum convexum. Petiolus 2-carinatus. **Plectocryptus.**

Cohors 2. Spiracula metathoracis parva, rotunda.

C) Abdomen nigrum. Tibiæ haud vel vix spinulosæ. Clypeus apice haud 2-dentatus. Mas facie picta.

a) Clypeus apice integro.

b) Abdomen segmento 2:o dorsali opaco-punctatissimo. **Cratocryptus.**

bb) Antennæ breves, scapo fere cylindrico, vix exciso. Mandibulæ longæ. **Stenocryptus.**

aa) Clypeus apice late rotundato, medio incisura subtriangulari. Mandibulæ dentibus acutis, supero longiore. **Mecocryptus.**

D) Abdomen nigrum, cum capite et thorace tomento holosericeo vestitum. **Trichocryptus.**

E) Abdomen medio rufum vel clypeus apice medio 2-dentato. Metathorax area laterali angulo posteriore apicali sæpe acuto.

a) Metathorax area basali parallela, vel leviter postice convergente, haud transversa. **Microcryptus.**

aa) Metathorax area basali transversa, postice fortiter convergente. **Acanthocryptus.**

Divisio 2· Alæ superiores angulo infero cellulæ discoidalis acuto, fenestra externa sæpissime puncto corneo divisa Mas facie rarissime picta.

F) Antennarum scapus cylindricus, haud excisus. Scutelli fovea linea medio bipartita.

a) Tibiæ submuticæ. **Stylocryptus.**

aa) Tibiæ denticulatæ. Costa genalis continua. Mandibulæ dente infero longiore. **Gnathocryptus.**

G) Scutelli fovea simplex. Tibiæ haud spinulosæ.

a) Antennæ et femora valida. **Phygadeuon.**

aa) Antennæ et femora gracilia. Genæ breves. Oculi orbita posteriore haud supra mandibularum basin sita. Facies et thorax subtus griseo-sericea. **Leptocryptus.**

Cryptus brachycentrus, som utgör typen för *Mesocryptus*, står isolerad inom gruppen. Den sluter sig nära till Pimplerna, men afviker genom metathorax, som endast har en bågformig list och genom hannens antenner, hvilka hafva några af flagelli medlersta leder försedda med en upphöjd linja. I detta afseende närmar den sig mera till *Cryptina*, men har framvingarnes yttre vinkel i discoidal-fältet spetsig och bakvingarnes n. tr. ordinarius tydligen belägen framför brachii furca. Till *Calocryptus* räknas endast *C. Congruens*. Typen för *Coelocryptus* är *C. rufinus*. Till *Plectocryptus* räknas *C. curvus* (♂ = rufipes *Grav.*) och *digitatus* (♂ = grisescens *Grav.*). Af *Cratocryptus* ega vi flera arter, som nedanföre skola beskrifvas. För *Stenocryptus* utgör *C. nigriventris* m = caliginosus *Tasch.* och för *Mecocryptus*, *C. caliginosus (Grav.)* typerna. Till *Trichocryptus* räknas *C. cinctorius (Grav.)* och en närstående ny art. *Microcryptus* omfattar *C. erythrinus (Grav.)* och flera dermed beslägtade arter. För *Acanthocryptus* utgör *C. 4-spinus (Grav.)* typen. Till *Stylocryptus* räknas *C. brevis (Grav.)* och några närstående arter. För *Gnathocryptus* utgör *C. vagabundus (Grav.)* typen. Till *Phygadeuon* räknas de flesta små arter, under detta slägtnamn upptagna af Gravenhorst. För *Leptocryptus*, som i viss man sluter sig till Ophionerna känner jag ej någon förut beskrifven art, såframt ej Taschenbergs *P. claviger* skulle kunna hänföras hit.

Genus **Cratocryptus.**
Cryptus *Grav.*

Caput fere cubicum, genis plerumque tumidis et latis oculis glabris, orbita posteriore supra basin mandibularum sita; his dentibus æqualibus; clypeo mutico sat bene determinato, apice nitido sublævi. Antennæ infra lineam mediam oculorum insertæ, scapo exciso, flagello ♀ filiformi basi subattenuato, annulo albo, ♂ subsetaceæ haud breves. Pro-

notum epomiis fere nullis. Mesonotum parapsidis brevibus; scutello planiusculo. Metathorax spiraculis parvis rotundis, areolis sat distinctis, costa laterali et costula interdum præsertim ♀ obsoletis. Alæ superiores abscissea costali n. tr. ordinario longiore, stigmate haud lato, minus determinato; nervo basali subarcuato; fenestra externa integra; cellula discoidali angulo externo inferiore recto. Alæ inferiores n. tr. ord. paullo antefurcali, longius infra medium fracto, radii abscissa 1:a nervo recurrente sesqui longiore. Abdomen cingulo pallido nullo, nigrum, segmento 2:o dorsali punctatissimo, subopaco indeterminate interdum pallide castaneo; petiolo sensim dilatato, subarcuato, spiraculis paullo pone medium sitis; segmento 8:o ♀ magno, terebra sæpius longa et leviter curvata. Pedes validi, maxima parte rufi; tibiis muticis. Mesosternum sulcis lateralibus plerumque integris. Corpus sat magnum nigrum.

Hufvudet är stort, merendels nästan cubiskt och med utspända kinder; mandiblerna ej långa, föga afsmalnande emot spetsen, tänderna lika stora; clypeus tydligt afsatt, i spetsen nästan tvärhuggen och obeväpnad; kindernas upphöjda list inböjd framför mandiblernas bas. Antennerna äro temligen långa, skaftet utskuret. Mesonoti parapsider räcka ej till midten. Metathorax har coxal-fältet merendels fullständigt, de öfriga fälten äro oftast fullständiga, men costulan och lateral-costan stundom otydliga; spiracula äro små och runda samt ligga nära pleural-costan; area dentipara är ej eller omärkligt beväpnad med en tand. Framvingarne hafva lång abscissa costalis och stigma, discoidalfältets yttre nedre vinkel är rät med odeladt fenestra; bakvingarnes n. tr. ordinarius ligger straxt framför brachii furca och är bruten långt nedom midten. Abdomen är temligen långsträckt, svart, utan blek gördel i midten men stundom hafva 1:a och 2:a segmenten en obestämd blek fläck, 2:a matt af fina täta puncter, 8:e hos ♀ långt; terebran oftast lång och något böjd. Sidofårorna på mesosternum äro oftast hela. Benen äro temligen grofva, till större delen röda; tibierna utan taggar.

A) Mesosternum sulco medio ante coxas posticas cristula bidentata armatum. Alæ subhyalinæ, superiores areola lateribus convergentibus. Femora rufa. Femina terebra abdominis longitudine. Mas coxis et trochanteribus nigris, orbita infra antennas, scapo subtus, mandibulis palpisque albidis.

1. *C. furcator* (Grav.): Fronte nitidula: ♀ pedibus rufis, posticorum tarsis et tibiis apicus versus nigris; ♂ clypeo, orbita genali tegulisque albis. Long. 10 mill.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

2. *C. sternocerus* n. sp.: Fronte subopaca; ♀ coxis et trochanteribus nigris; ♂ tegulis nigris. Long. 10 mill.

Præcedenti statura et magnitudine simillimus, petiolo minus elevato et minus curvato, areola alarum paullo majore: ♀ genubus posticis nigris, tibiis rufis apice nigris; ♂ (= stomaticus *Grav.*) facie minus picta et tegulis nigris mox distinctus.

Sällsynt i Skåne (Seland *Drewsen*).

B) Mesosternum sulco medio postice linea transversa subangulata terminatum.

a) Frons et mesonotum opaca, omnium subtilissime punctata. Terebra brevis recta.

3. *C. opacus* n. sp.: Capite subtriangulari, area pleurali nitidula fere lævi, mesosterni sulcis lateralibus abbreviatis. Long. 8 mill.

Species ab omnibus mesonoto opaco-pubescenti, capite pone oculos subangustato, genis minus latis, area pleurali

sat nitida lævi, basali longa postice angustata, areola 5-gona, costulam obsoletam longe pone medium excipiente: ♀ epistomate et clypeo brunneis, alis areola convergente, radio apice subcurvato, pedibus rufescentibus, coxis et trochanteribus castaneis, posticorum femoribus apice, tarsis et tibiis apicem versus nigricantibus, abdomine segmento 2:o basi et postpetiolo apice rufescentibus; ♂ (=? 3-cinctus *Grav.*) orbita supra antennas breviter, facie tota cum ore coxis et trochanteribus anterioribus albidis, femoribus et tibiis anterioribus flavis, his posticis concoloribus apice nigris, coxis posticis et femorum apice late nigris, tarsis posticis fuscis, ante apicem late pallidis distincta.

Sällsynt i Skåne och Danmark.

aa) Mesonotum nitidum, læve, vel parce punctulatum.

b) Alæ superiores areola lateribus convergentibus. Abdomen segmentis ♀ dorsalibus 6:o et 7:o fere ad medium disci membranaceo-pallidis, ♂ 7:o margine apicali medio pallido. Femora rufa, coxæ saltim posteriores ♀ concolores.

4. *C. anatorius* (Grav.): Pedibus rufis, posticis apice nigris, coxis et trochanteribus ♂ omnibus, anticis ♀ concoloribus. Long. 9 mill.

Species alis subfumatis, areola fortius convergente, capite genis buccatis, postannello scapo paullo longiore, areola metathoracis costulam ante medium excipiente: ♀ coxis et trochanteribus anticis nigris, terebra leviter curvata, abdominis fere longitudine; ♂ orbita infra antennas fere triangulariter alba, mandibulis, palpis tegulisque concoloribus optime distinguenda.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

5. *C. ruficoxis* n. sp.: Coxis anticis pallidis, areola sat magna: ♀ femoribus posticis apice supra nigricantibus; ♂ coxis et trochanteribus anterioribus pallide flavis, scapo subtus, facie cum genis et ore albidis. Long. 9 mill.

Præcedenti simillimus sed paullo major et longior, alis fere hyalinis areola majore, minus convergente, cellula radiali longiore, femoribus minus validis, postannello scapo duplo longiore: ♀ scapo subtus brunneo, coxis omnibus rufis, femoribus posticis apice superne nigricante, petiolo minus elevato; ♂ facie et coxis anterioribus pallidis mox distinctus.

Sällsynt i södra Sverige (funnen i mängd på Seland *Drewsen*).

bb) Alæ superiores areola lata, lateribus haud vel vix convergentibus, nervum sæpe ante medium excipiente. Femora postica interdum nigra.

c) Caput subtriangulare, pone oculos angustatum, genis haud buccatis. Area coxalis vix distincta. Femora gracilia.

6. *C. subpetiolatus* (Grav.): Elongatus, terebra corpore longiore. ♀ Long. 6 mill.

Species a reliquis capitis structura, orbita infra antennas alba, pedibus rufis, posticorum trochanteribus et coxis medio fuscis, petiolo basin versus minus angustato, carinis dorsalibus subapproximatis, spiraculis metathoracis costæ pleurali contiguis, postannello scapo fere triplo longiore mox discedens.

Ett exemplar funnet vid Strandmöllen af *Drewsen*.

cc) Caput genis buccatis. Femora sat valida.

d) Femora rufa. Metethorax area dentipara postice subdentata.

7. *C. parvulus* (Grav.): Niger pedibus rufis: ♀ terebra recta, abdomine multo breviore; ♂ clypeo, mandibulis, tegulisque albidis, coxis et troahanteribus nigris. Long. 6 mill.

Species a sequente femoribus validioribus; ♂ (= erythropus *Grav.*) interdum variat scapo subtus et trochanteribus albidis.

Ej sällsynt i Sverige och Danmark.

8. *C. pleuralis* n. sp.: Niger, pedibus rufis: ♀ terebra subcurvata. Long. 7 mill.

Præcedenti simillimus, sed antennis longioribus, scapo postannello saltim duplo breviore, areis metathoracis magis distinctis, alis cellula radiali longiore, radio apice haud curvato, mesopleuris antice plagis duabus lævibus, infera supra sulcum lateralem sita, terebra leviter curvata, petiolo postice latiore distinctus.

Sällsynt; funnen i Norrland och Småland (Seland *Drewsen*).

dd) Coxæ et trochanteres nigra, femora saltim postica fusca vel nigra. Tarsi postici annulo lato albo. Caput genis valde buccatis. Metathorax area dentipara plane mutica. Alæ superiores areola nervum recurrentem ante medium excipiente.

9. *C. annulitarsis* n. sp.: Niger, femoribus posticis fuscis: ♀ terebra subcurvata, abdomine longiore; ♂ facie cum ore scapoque subtus albidis. Long. 10 mill.

Species femoribus posticis fuscis, coxis et trochanteribus nigris, cellula radiali longa, tibiis et tarsis posticis nigris, his annulo pallido mox distincta.

Sällsynt; funnen i Juni månad vid Arrie i Skåne. (Seland *Drewsen*, som fått båda könen utkläckta ur barrved).

10. *C. femoralis* n. sp.: Femoribus omnibus nigris. Long. 10 mill.

Præcedenti simillimus, sed femoribus omnibus nigris, anterioribus apice cum tibiarum posticarum basi pallidis: ♀ parapsidis fere nullis, temporibus concinne punctatis, annulo tarsali minus distincto; ♂ antennis annulo albo, segmento 7:o dorsali limbo apicali albido, cellula radiali breviore mox distinctus.

Sällsynt; funnen vid Skabersjö nära Malmö. (Seland *Drewsen*).

(fortsättes). p. 589

XXII. Några för Sveriges fauna nya COLEOPTERA.

1. *Cicindela maritima.*

Denna art uppställdes af Dejean och upptogs som Svensk redan af Gyllenhal, men har af alla sednare Entomologer förklarats vara en varietet af *C. hybrida* Lin. Vid närmare påseende visar den likväl sådane constanta kännemärken, att den bör betraktas såsom sjelfständig art. Jemförd med den sednare är *C. maritima* i allmänhet spensligare, låren mera gracila, deras, liksom tibiernas och tarsledernas spetsar äro mera guldgröna än blåa; täckvingarnes små kornformiga puncter äro mindre skarpt upphöjda; det hvita bandet är i midten

böjdt ned under en rät vinkel och dess hake längre utdragen mot spetsen; pannan är i midten ofvanför clypeus ej märkbart gibbös; den säkraste karakteren ligger dock i pannans behåring, ty utom det vanliga borstet i midten af ögats inre orbita ligga några hvita, lätt affallande upprätta hår framför det och ännu flera bakom detsamma, hvilka sträcka sig bågformigt inåt och bakåt mot hjessan. När dessa hår äro afbrutne, som ej sällan inträffar, ser man dock alltid de små punktformiga intryckningar, som uppbära dem. På grund af dessa olikheter skulle diagnoserna för dessa båda arter kunna uppställas på följande sätt.

C. hybrida:: Supra fusco-æneа: elytris lunula humerali et apicali cum fascia media sinuata albis, hac postice parum producta; fronte medio supra clypeum subtuberculato-gibbosa, orbita interna præter setam ordinariam glabra.

C. maritima: Supra fusco-ænea; elytris lunula humerali et apicali cum fascia media albis, hac interne sub angulo recto deflexo, ramo longius apicem versus producto; fronte in sinu interno oculorum setulis pluribus albidis ornata.

Præcedenti simillima, gracilior, femoribus minus validis, apice horum et tibiarum magis viridi quam coeruleo; elytris minus granulatis, fascia media hamum longiorem sub angulo recto apicem versus emittente; fronte medio supra clypeum parum gibbosa præcipueque sinu interno oculorum pilis albidis fragilibus nonnullis ante setam ordinariam et pluribus pone hanc ornato, his curvam in vertice formantibus certe distincta.

Sällsynt; först funnen af Mellerborg i Vermland, sedermera påträffad på Dovre af framlidne Prof. Boheman och af författaren vid Sandhammaren nära Ystad.

2. *Amara continua* n. sp.

Denna art hör till gruppen *communis*, hvilken bäst karakteriseras genom prothorax, hvars bakre borstbärande punkt ligger aflägsnad från yttre vinkeln och hvars bas är bredt urbräddad. Af de hithörande arterna äro *A. lunicollis* och *nigricornis* utmärkta genom frambenens tibier, hvilka i spetsen på insidan vid sporren äro utdragna i en kort tagg, en bildning som erinrar om förhållandet hos *Zabrus*, hvilken af alla oriktigt karakteriseras genom klufven sporre.

De till denna grupp hörande arter kunna på följande sätt uppställas:

a) Pedes et antennarum articulus tertius nigra. Tibiæ anticæ apice intus prope calcar in spinulam parvam productæ.

b) Antennæ nigræ. Elytra serie laterali umbilicata medio interrupta. **nigricornis.**

bb) Antennæ articulis 2 primis rufis vel piceis. Elytra serie laterali medio haud interrupta. **lunicollis.**

aa) Antennæ articulis 3 primis rufis, tibiis concoloribus vel piceis, his anticis apice intus haud vel obsolete spinoso-productis.

c) Prothorax angulis anticis acutis, porrectis.

d) Elytra serie laterali umbilicata medio late interrupta. **communis.**

dd) Elytra serie laterali umbilicata haud interrupta. **continua.**

cc) Prothorax angulis anticis rotundatis, haud porrectis. **nitida.**

A. continua: Obovata, ænea, antennis articulis 3 primis tibiisque ferrugineis: elytris serie laterali multipunctata, continua.

A. communi similis et affinis, corpore plerumque majore, prothorace basi magis concinne punctato, foveola exteriore obsoleta, coleopteris ante apicem magis dilatatis præcipueque serie laterali umbilicata e punctis pluribus (fere ut in *A. similata*) composita nec in medio interrupta mox discedens.

Habitat rarius in arenosis Sueciæ australis.

3. *Oligota femoralis* n. sp.; Nigra, antennis clava sub-5-articulata, tibiis tarsisque testaceis.

O. subtili (Er.) paullo major, minus parallela, colore obscuriore, antennis clava sub-5-articulata sensim incrassata, elytris, prothorace duplo longioribus, coxis femoribusque nigro-fuscis, his apice pallidioribus mox distincta.

Sällsynt; funnen under utkastad fisk af Conservator C. Roth i Lund.

4. *Cryptophagus subtilis* n. sp.: Subdepressus, testaceus, prothorace subtransverso, lateribus obsolete 2-dentatis, tuberculis dorsalibus et plica basali nullis; elytris subtilissime, basi vix crebrius punctatis.

C. fumato magnitudine, colore, statura et punctura simillimus, sed prothorace breviore, coleopteris vix angustiore, angulis anticis quidem compresso-collosis sed postice haud dentato-prominulis optime distinguendus.

Habitat rarius prope Londinum Gothorum, in seminibus *Canabis* inventus.

Explicatio Tabulæ.

Fig. 1. Ala superior.

1 = costa: 2 = postcosta; 3 = cubitus; 4 = brachium; 5 = nervus basalis; x = nervus transversus ordinarius; st. = stigma (minus determinatum, sensim in costam evanescens); r = radius; r^1 = radii abscissa prima; r^3 = radii abscissa tertia, sive apex radii; sp = nervi spurii; ar = areola, sive area 2:a submarginalis (lateribus parallelis); d = cellula discoidalis; b = cellula brachialis (2;a).

Fig. 2. Ala inferior.

c = cubitus (ante nervum transversum ordinarium curvatus); b = brachium; x = nervus transversus ordinarius; sp. = nervi spurii; r = radius; f = ramus superior cubiti (abscissa 1:a radii brevior); h = humerus.

Fig. 3.

5 = nervus basalis curvatus; st = stigma (magnum et determinatum); r^3 = radii abscissa tertia (curvata); ar = areola (lateribus convergentibus); d = cellulæ discoidalis angulus externus apicalis (acutus, extra areolam situs); x = n. tr. ordinarius.

Fig. 4.

ram. = ramellus; fi = fenestra interna; ar = areola (lateribus parallelis, magna); f = fenestra externa nervi recurrentis (puncta corneo nullo divisa); r = nervus recurrens; d = cellulæ discoidalis angulus externus (rectus, haud extra areolam situs.

Fig. 5.

ar = areola (lateribus convergentibus); r = nervus recurrens; f = fenestra externa nervi recurrentis (puncto corneo divisa) d = angulus externus cellulæ discoidalis (acutus).

Fig. 6.

x = n. tr. ordinarius; 5 = nervus basalis (rectus); abs = abscissa costæ imaginaria (nervo transverso ordinario longior).

Fig. 6.

x = n. tr. ordinarius; 5 = nervus basalis (arcuatus); abs = abscissa costæ imaginaria (n. tr. ordinario brevior).

Fig. 8. Ala inferior, n. tr. ordinario postfurcali, supra medium fractus.

Fig. 9. Ala inferior, n. tr. ordinario antefurcali, infra medium fracto.

Fig. 10. Ala inferior, n. tr. ord. continuo, in medio fracto.

Fig. 11. Caput pone oculos haud angustatum.

Fig. 12. Caput pone oculos angustatum.

Fig. 13. Caput; costa genalis inflexa.

Fig. 14. Caput; costa genalis continua vel haud inflexa.

Fig. 15. Mesosternum; ep. = epicnemia; sl. = sulci laterales (abbreviati).

Fig. 16. Metathorax (pleuris exceptis).

1 = area basalis; 2 = areola, sive area superomedia; 3 = area petiolaris; 4 = area externa; 5 = area dentipara; 6 = area interna; 7 = area spiracularis; sp. = spiracula; 8 = area lateralis; 9 = area angularis; cp = costa pleuralis; cl = costa lateralis; co = costula (sive costa transversa ordinaria); cs = costella, sive costa transversa spiracularis.

Fig. 17. Antenna.

1 = scapus (ultra medium fere excisus); 2 = pedicellus; 3 = annellus; 4 = postannellus.

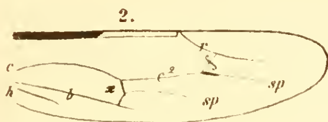
Fig. 18. Antenna.

1 = scapus (cylindricus, haud excisus); 2 = pedicellus.

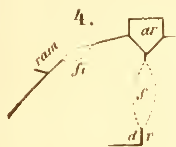
Fig. 19. Pronotum epomiis (*e*)distinctis, e linea elevata perpendiculari, sulcum obliquum secante, formatis.

Fig. 20. Mesonotum parapsidis (*p*) distinctis, sed abbreviatis.

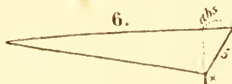

1.
st
r
ar
d
b
sp
sp

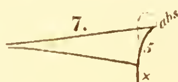

2.
c
h
b
r
sp
sp

3.
st
ar
d

4.
ar
ram
d
r

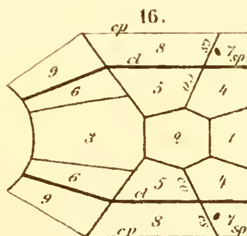

5.
ar
d
r

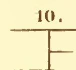

6.
abs

7.
abs

8.

9.

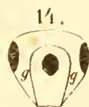

16.
cp
cl
sp
cp
cl
sp

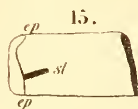

10.

11.

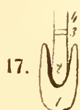

12.

13.
g
g
m

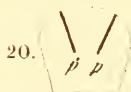

14.
g
g

15.
ep
st
ep

19.
e

17.

18.

20.
p
p

For *Lepidomyia* which in certain
ways resembles [illegible] [illegible]
that there may another
described species among Tasch-
enbergs *P. elongata* could be
(mint interconnected) put here.

Thomson, Opusc. Ent., p570-571.
Translated by Dr. Böving.

In the family Cryptoidae Foerster has included 17 genera: Helcostizus, Nematopodius, Mesostenus, Meringopus, Xenodocon, Megaplectes, Sobas, Nyxeophilus, Trychosis, Aritranis, Kaltenbachia, Chaeretymma, Hidryta, Gambrus, Stenoplex, Idiolispa, and Cryptus. From these in my opinion Nematopodius should be taken as not belonging to the Crypti. Helcostizus might be identical with Mesocryptus m. and differs so much from the other genera that it rather ought to form a group by itself. Mesostenus is identical with Gravenhorst's genus. Xenodocon is identical with Linoceras Tasch. Megaplectes is not known to me and the same is true of Sobas. Nyxeophilus might be identical with Hoplocryptus m. and Trychosis is identical with Goniocryptus. Aritranis I should be inclined to consider identical with Hygrocryptus, but this genus has the petiole distinctly carinate. Kaltenbachia may be the same as Spilocryptus m. Chaeretymma is unknown to me. Hydrita may be identical with Brachycryptus. Stenoplex is unknown to me. Idiolispa is probably Liocryptus. Meringopus is the same as Cryptus and is based only on a ♀ of this genus.

OPUSCULA ENTOMOLOGICA

EDIDIT

C. G. THOMSON.

FASCICULUS SEXTUS.

LUND 1874,
FR. BERLINGS BOKTRYCKERI OCH STILGJUTERI.

XXIII. Bidrag till Skandinaviens COLEOPTERA.

Bembidium adustum: Capite prothoraceque viridi-æneis; coleopteris subovatis, fortiter punctato-striatis, fasciis 3, epipleuris, antennis basi pedibusque pallide testaceis.

Schaum Naturg. d. Ins. Deuts. 686. 13.

Bembidium fumigatum Dej. Spec. V. 72. 35.

B. *obliquo* magnitudine simile, pedum elytrorum et antennarum colore distinctum; a B. *ustulato*, cui affine, corpore minore, capite prothoraceque viridi-æneis, hoc apice angustiore, angulis subacutis, plica basali breviore, oculis minus exsertis; elytris breviorihus, fortius punctato-striatis, dorso minus deplanatis, fasciis pallide testaceis 3 adhuc magis dilatatis; pedibus pallide testaceis, femoribus apice superne vix coeruleo — micantibus distinctum mihi videtur.

Ett exemplar togs i år vid Bosjökloster på stranden af Ringsjön i Skåne.

Laccophilus Ströhmi n. sp: Ovalis, sat convexus, pallide testaceus, antennis palpisque apice nigris; coleopteris medio dilatatis, subtilissime subrugoso-punctatis, fuscis, basi et lateribus dilutioribus.

L. *minuto* fere major, antennarum palporumque colore, elytris magis convexis, punctura evidentiore, fuscis, maculis pallidis nullis determinatis bene distinctus. Caput pallide testaceum, clypeo ante apicem linea subcurvata impressa; palpis utrisque apice nigris. Antennæ pallide testaceæ, articulis 5—6 ultimis apice sensim magis nigris, 4:o 3:o breviore. Prothorax basi coleopteris fere augustior,

latitudine sua triplo brevior, apice truncatus, angulis anticis sat magnis productis; lateribus oblique antrorsum angustatis; basi medio late subproductus, testaceus, lævis. Elytra prothorace saltim quadruplo longiora, lateribus paullo ante medium subdilatata; sat convexa, fusca, basi et limbo laterali pallidiore; punctis, præsertim postice, subtilissime crebre impressis, seriebus ordinariis subindicatis. Corpus subtus pedesque pallide testacea; tarsis anterioribus maris leviter dilatatis.

Jag har vid denna art velat fästa namnet af en lika oförtruten som skicklig samlare, Folkskole-inspeetören *G Ströhm,* som funnit den i södra delen af Helsingland, en provins, som han, särskildt med hänsyn till dess Dytisk-fauna, med sällspord ihärdighet undersökt och hvarest han lyckats finna icke allenast flera för faunan och vetenskapen nya arter, utan äfven större delen af de Lappska formerna.

Redan 1866 påträffade han *Gaurodytes subtilis* och sedermera G. *nigro-æneus, arcticus, Wasastjernæ, Hæffneri, elongatus, striolatus, confinis, biguttulus, tarsatus* och *opacus:*

Hydroporus submuticus (n. sp.), *brevis, geniculatus, Lapponum, arcticus:*

Hygrotus 5-lineatus:

Ilybius crassus:

Hydaticus picivertris:

Macrodytes Lapponicus:

Rantus melanopterus.

Hydroporus submuticus n. sp: Elongatus, glabriculus, niger, pedibus piceo-rufis; capite majusculo, foveolis obsoletis; prothorace angulis posticis subrectis, limbo elytrisque crebrius punctatis.

H. *elongatulo* affinis, sed major, magnitudine fere H. *Lapponum,* foveolis frontalibus obsoletioribus, elytris ventreque basi minus profunde punctatis discedens. Caput majusculum, nigrum, vertice et antice piceum, obsolete parceque punctatum, foveolis frontalibus parvis, haud determinatis. Antennæ prothoracis basin paullo superantes, nigricantes, basin versus ferrugineæ; articulis 2:o 3:o longiore, hoc quam 4:o haud transverso sesqui longiore. Prothorax lateribus cum elytris haud continue rotundatis; basi coleopteris vix angustior, medio late productus, angulis posticis leniter obtusis; margine laterali tenui, antrorsum parum augustato, haud rotundato; glaber niger, crebrius punctatus, disco lævi. Elytra lateribus pone medium vix dilatata, apice subattenuata; nigra, basi et limbo laterali dilute fusco-piceis, hoc linea nigra laterali; supra vix pubescentia, minus crebre, subtiliter punctata, seribus e punctis majoribus haud conspicuis. Corpus subtus nigrum, segmentis 3 primis lateribus sat crebre, minus profunde punctatis; prosterno antice inter basin coxarum processu parvo, palpos excipiente, instructo. Pedes piceo-rufi.

Funnen i södra Helsingland af Folkskole-inspectören Ströhm.

Gaurodytes angusticollis: Oblongus, æneo-niger, nitidus, antennis pedibusque ferrugineis; prothoracis margine

laterali incrassato, angulis posticis subobtusis, coleopteris angustiore, his subtiliter rugoso-reticulatis, immaculatis.

John Sahlberg Notiser ur Sällsk. pro Fauna et Flora Fennica förh. 1870. 408.

G. *guttato* prothoracis margine incrassato elytrorumque sculptura affinis sed elytris immaculatis, prothorace, basi angustiore, angulis obtusiusculis mox discedens. Caput aeneo-nigrum, fronte superne maculis 2 ferrugineis, foveolis 2 vage impressis, ante oculos cum limbo clypei ferrugineum, ore concolore, palpis articulo ultimo apice fusco. Antennæ ferrugineæ, articulo ultimo apice nigro, 3:o 4:o fere sesqui longiore. Prothorax coleopteris basi angustior, latitudine sua fere triplo brevior; angulis anticis productis; lateribus ferrugineis, incrassatis, a basi ad medium rectis deinde subito angustatis; basi utrinque juxta scutellum vix sinuatus, angulis posticis parum obtusis; disco subtilissime reticulatus, punctis fere biseriatim dispositis intra marginem anteriorem, basi utrinque et lateribus subtilioribus impressis. Elytra prothorace fere quadruplo longiora, lateribus fere parallela, apice subattenuata; disco parum convexa, æuea, crebre subreticulata, feminæ subrugosa, seriebns ordinariis e punctis majoribus formatis confusis. Corpus subtus vix æuescens; prosterni processu convexo; pedes ferruginei, femoribus medio, posticis fere totis piceo-nigris.

Mas: unguiculis anticis elongatis, subaequalibus. basi lenissime sinuatis, muticis; tarsis anterioribus articulis 3

primis parum dilatatis, posticis articulis 2 primis subtus ciliatis.

Funnen vid Arjeploug i Lappland af Jägmästare E. Hemberg.

Anm. Ett exemplar af denna art sändes mig till bestämning af Magister John Sahlberg. Jag ansåg det för en obeskrifven art och föreslog namnet G. *angusticollis*, hvarunder den finnes upptagen i Notiser l. c. Sedermera har Prof. Mäklin i Helsingfors låtit införa en uppsatts i Stettiner Entomologische Zeitung, hvari bland annat äfven förekommer ofvanbeskrifna art, som han anser vara identisk med *Agabus adpressus* Aubé. Jag känner ej detta species, men, att döma efter Aubés beskrifning, tyckes Mäklins påstående ej vara riktigt. Aubé yttrar neml. p. 346 vid beskrifningen af *Agabus Hæffneri*, som han jemför med A. *adpressus*: "Peut etre mème ces deux *Agabus* ne sont-ils que deux varietés d'une seule et méme espéces due a la difference de patrie." Jag tror knappast att en så skarpsynt entomolog som Aubé skulle kunnat vara frestad att anse G. *angusticollis* som en varietet af *Hæffneri*, från hvilken den afviker både i thorax' form och elytras sculptur.

Gaurodytes Hæffneri: Oblongo-ovalis, subæneo-niger, antennis pedibusque ferrugineis, femoribus medio piceis; prothorace basi coleopteris parum angustiore, angulis posticis obtusiusculis; elytris subtiliter reticulato-punctatis, supra subdepressis, apice late rotundatis.

AgabusHæffneri Aubé Species 345. 45.

G. *Wasastjernæ* simillimus, sed paullo major, prothoracis angulis posticis magis obtusis, elytris punctura minus distincta, subtiliter reticulatis, ♂ tarsis anterioribus magis dilatatis et elongatis distinctus. Caput ænescenti-nigrum, fronte superne maculis 2 ferrugineis, clypeo apice vix pi-

ceo; palpis dilute ferrugineis. Antennæ ferrugineæ, articulo ultimo apice vix piceo-nigro, 3:o 4:o paullo longiore. Prothorax basi coleopteris paullo angustior, æneo-niger; lateribus subrotundato-angustatis, margine parum incrassato, piceo; basi utrinque juxta scutellum levissime emarginatus; intra marginem anteriorem punctis crebris subbiseriatis, lateribus et basi minoribus impressis. Coleoptera prothorace quadruplo longiora, lateribus fere parallela, apice haud attenuata; dorso æneo-nigra, subtilius reticulata et punctata. Corpus subtus nigrum; prosterni processu carinato, pedibus ferrugineis, femoribus posticis totis, anterioribus medio late piceo-nigris; mas tarsis anterioribus articulis 3 primis sat late dilatatis, ungue et unguiculis elongatis, his subæ-qualibus, muticis.

Sällsynt; funnen i södra Helsingland af Folkskoleinspectören G. Ströhm.

Gaurodytes Wasastjernæ: mas tarsis anterioribus articulis 3 primis paullo dilatatis, unguiculis muticis subæqualibus, parum elongatis.

Dytiscus Wasastjernæ R. Sahlberg Ins. Fenn. 167. 38.

Agabus Wasastjernæ Aubé Species 346. 46.

Gaurodytes Hæffneri Thoms. Coleoptera Scandinaviæ. II. 63. 17.

Species G. *Hæffneri* simillima, elytris punctis sat crebris conspicuis impressis sed vix visibiliter reticulatis, mas

tarsis anterioribus minus dilatatis. ungue et unguiculis paullo brevioribus, posticis articulo 1:o, ut in præcedente parum ciliato.

Gaurodytes elongatus.

Denna art afviker så betydligt från öfriga species, att den bör bilda ett eget slägte eller

Genus **Arctodytes** m.

Caput magnum. Prothorax basi truncatus, lateribus tenuissime marginatis. Prosterni processus deplanatus. Metasternum antice excisum, lobis lateralibus latis. Tarsi antici articulo ultimo subtus medio dentato-compresso, anteriores maris vix dilatatis. Antennæ maris articulis 4—10 subserratis, apice infero foveolis piligeris instructis.

A. *elongatus:* Leviter convexus, elongatulus, supra æneseens, antennis, ore pedibusque ferrugineis, elytris basi et lateribus dilute piceis, sublævibus.

Dytiscus elongatus Gyll. Ins. Sv. IV. 381. 35—36.

Statura elongata fere *Liopteri agilis.* Caput magnum, ænescenti-nigrum, maculis 2 postice ferrugineis; foveis clypei transversim linearibus. labro cum palpis ferrugineis. Antennæ ferrugineæ, articulo 3:o 4:o paullo longiore. Prothorax basi coleopteris latitudine æqualis; transversim fortius, longitudinaliter leviter convexus; minus transversus, obscure virescenti-æneus, dense subtilissime re-

ticulatus; basi haud sinnatus, angulis posticis rectis, anticis acute productis; lateribus tenuissime marginatis, haud rotundatis, antrorsum parum angustatis, piceo-ferrugineis; serie solita punctorum vix conspicua. Elytra prothorace quadruplo longiora, lateribus fere parallelis, apice attenuata; dorso leniter convexa, ænea, basi et lateribus indeterminate piceo-ferrugineis; seriebus ordinariis distinctis sed confusis, nitidula, sublævia sed sub oculo acute armato omnium subtilissime dense reticulato-punctata. Pedes ferruginei, femoribus anterioribus medio vix, posticis latius piceis; ungue antico medio obtuse subtus producto; tibiis anticis triangulariter compresso-dilatatis.

Mas differt: tarsis anterioribus articulis 3 primis transversis parum dilatatis, patellis paucis instructis; ungue antico medio fortiter, intermedio leviter dentato-compresso; unguiculis anterioribus elongatis, anticis basi subito curvatis, subtus dente basali armatis, subæqualibus; antennis articulis 6—9 evidentius, 5:o et 10:o obsolete subtus subdentato-productis et apice foveolis punctiformibus, setulis ornatis, instructis.

Sällsynt; funnen i södra Helsingland af Folkskoleinspectören E. Ströhm.

Anisotoma simplex n. sp.: Oblonga, ferruginea, prothorace basi truncato, angulis posticis rectiusculis; elytris punctato-striatis, interstitiis sublævibus, striola humerali nulla.

Mas tarsis anterioribus leviter dilatatis, femoribus posticis subtus obtuse angulatis, tibiis posticis apice subincurvis.

Statura fere A. *articæ,* sed major et magis oblonga, elytris striola punctata abbreviata prope humeros nulla mox discedens. Caput ferrugineum, crebre sat concinne punctatum, punctis 4 ordinariis frontalibus majoribus impressis. Antennæ ferrugineæ, clava nigro-fusca; articulo 3:o 2:o sesqui longiore, 4—7 parvis subrotundis, 8:o 10:o nonnihil angustiore, ultimo penultimo transverso paullo angustiore. Prothorax fortiter transversus, basi truncata coleopteris paullo angustior; lateribus pone medium subdilatatis, apicem quam basin versus vix magis angustatus; disco transversim convexus, crebre haud profunde punctatus, punctis majoribus basalibus utrinque impressis. Elytra prothorace duplo longiora, apice ovata-angustata, dorso minus convexa, lateribus et apice declivia, sat fortiter punctato-striata, interstitiis obsolete punctatis, 3:o, 5:o et 7:o punctis paucis magnis impressis; striola humerali abbreviata cum marginali conjuncta nulla. Femora postica oblonga, angulo apicali interno subspinoso, externo rotudato; tibiis anticis sat latis fortius denticulatis; tarsis subtus subtomentosis, haud dilatatis.

Mas differt: tarsis anterioribus leviter dilatatis, femoribus posticis subtus prope basin obsolete crenulatis, medio subdentato-dilatatis; tibiis posticis dimidio apicali subincurvo.

Sällsynt; funnen vid Esperöd i Skåne.

Anisotoma humeralis n. sp.: Oblonga, feruginea, antennarum clava nigra; elytris punctato-striatis, interstitiis

creberrime punctulatis, punctis majoribus subseriatis, striola humerali cum marginali confusa.

Præcedenti statura fere similis, sed adhuc major et oblongior; antennis longioribus, clavæ articulo ultimo penultimo vix angustiore; prothorace angulis anticis latioribus, minus productis, lateribus pone medium haud dilatatis; elytris interstitiis crebre concinne punctatis, punctisque majoribus, fere ut in A. *arctica* seriatis, striola humerali abbreviata, e punctis 6—8 formata, cum marginali confusa; femoribus posticis angulo apicali externo magis quam interno acuto et prominulo discedens.

Ett hon-exemplar funnet på Öland.

Anm. *Anisotoma furva* och *ciliaris*, som hafva vingkanten fint cilierad, korta antenner och ben, afvika äfvenledes från öfriga arter genom epimera metathoracis, som är tandformigt utdragna.

Genus **Hydnobius.**

Arterna af detta slägte äro svåra att skarpt begränsa; sculpturen på elytra varierar i så mån, att de fina tvärrynkor, som förekomma hos några species, framträda mer eller mindre tydligt, färgen är hos våra arter brun eller gul, vanligen mörkare på hufvud och thorax. Skulle tanden på bakbenens lår hos hannarne variera till form och storlek, så kommer art-antalet att reduceras. Jag har underkastat de oss förekommande arter en revision, och skulle de måhända lämpligast kunna grupperas på följande sätt

A) Corpus sat magnum, supra minus fortiter convexum; elytris margine ciliato.

1. H. *ciliaris* n. sp.: Ovalis. ferrugineus; prothorace lateribus angulato-dilatatis. angulis posticis minus obtusis: elytris fortiter striato-punctatis. interstitiis fortiter punctatis.

Anisotomam furvam fere simulans. Caput piceum, fronte sat fortiter punctata. Antennæ breviusculæ. ferrugineæ. clava nigra; articulo ultimo penultimo transverso haud angustiore, 2:o 3:o subæquali. Prothorax basi coleopteris parum angustior; apice subtruncato, marginato; lateribus mox pone medium subangulato-dilatatis; basi truncatus. angulis minus obtusis; disco transversim. præsertim antice sat, longitudinaliter vix convexus, ferrugineus, sat crebre. fortius punctatus. Scutellum punctatum, apice lævi. Elytra ovalia. prothorace fere triplo longiora, ferruginea. dorso minus convexa, lateribus et apice declivia, margine laterali breviter, dense subtilissime ciliato; fortiter striato-punctata, interstitiis punctis æque profundis impressis; stria suturali postice minus remota. basin fere attingente. Corpus subtus ferrugineum, pectore fusco. Pedes ferrugineo-testacei; tibiis anticis sat dilatatis, margine crenulato-denticulato; femoribus posticis late ovalibus, margine infero mox pone medium subangulato-dilatato, deinde apicem versus magis quam basin versus angustato; tibiis posticis subcompressis, leviter curvatis.

Ett exemplar funnet vid Christiania.

B) Corpus mediocre vel parvum, ovatum, convexum; elytris margine haud ciliato; prothorace angulis posticis rotundatis, vel late obtusis.

a) Antennæ clava sæpius fusca, articulo ultimo quam penultimo semper angustiore. Corpus mediocre.

2. H. *multistriatus:* Subovatus, convexus, ferrugineo-testaceus; prothorace et capite magnis, illo angulis posticis obtusis; elytris fortiter punctatis et striato-punctatis.

Mas: femoribus posticis subtus dente valido, subrecurvo armatis.

Anisotoma multistriata Gyll. Ins. Sv. III. 708. 9—10.

Species a sequentibus corpore subovato, prothorace amplo, angulis posticis haud rotundatis, capite magno, elytris minus regulariter striato-punctatis, interstitiis fortiter, subseriatim punctatis, haud transversim strigosis bene distincta.

Sällsynt; endast funnen vid Esperöd i Skåne.

3. H. *septentrionalis* n. sp.: Testaceus, prothorace angulis posticis rotundatis; elytris fortiter punctatis, et striato-punctatis, interstitiis haud transversim strigosis.

Mas: femoribus posticis dente valido subrecurvo armatis, intermediis subtus apice oblique truncatis.

Hydnobius punctatus var. Thoms. Col. Scand. IV. pag. 28.

Præcedenti magnitudine, statura et colore simillimus, prothorace angulis posticis plane rotundatis; mas femoribus posticis dente adhuc validiore, intermediis subtus in triente posteriore obtusangulo-dilatatis certe distinctus.

Funnen i Lappland.

4. H. *spinipes:* Subovalis, convexus, dilute brunneus, prothorace angulis posticis rotundatis; elytris minus fortiter striato-punctatis, interstitiis oblique strigosis, subpunctatis.

Mas: femoribus posticis dente sat magno subrecurvo armatis.

Thoms. Col. Scand. IV. 29. 2.

Anisotoma spinipes Gyll. Ins. Sv. III. 709. 9—10.

Species præcedenti prothoracis angulis posticis rotundatis affinis, sed corpore paullo minore, subovali, postice vix angustato, prothorace disco et capite interdum nigropiceis, hoc fronte minus convexa, illo minus amplo, elytris minus fortiter striato-punctatis, interstitiis oblique strigosis, obsoletius subseriatim punctatis; mas femorum posticorum dente minus valido sed apice subrecurvo discedens.

Ej sällsynt i norra delen af Skandinavien.

Anm. Erichson i Naturgeschichte der Ins. Deuts. pag. 48 citerar vid H. *punctatus* både Sturm och Gyllenhal. Hvad den förre beträffar, så är både beskrifningen "Flügeldecken eng und stark punctirt" och figuren omöjliga att tyda på ofvanbeskrifna species, och då samma figur framställer prothorax med en tydlig bugt på hvarje sida och den förstorade antennens 3:e led åtminstone dubbelt så lång som 2:a samt sista lika bred som nästsista, så kan en sådan figur och beskrifning omöjligen tydas på Gyllenhals art.

Angående denna senare har jag redan i Skandinaviens Coleoptera l. c. pag. 28 anfört de ställen i Gyllenhals beskrifning, som alls icke öfverensstämma med Erichsons uppgifter.

5. H. *intermedius* n. sp.: Testaceus, prothoracis angulis posticis rotundatis, elytris subovatis striato-punctatis, interstitiis substrigosis, punctulatis.

Mas; femoribus posticis subtus dente parvo subtriangulari armatis.

Præcedenti simillimus, corpore paullo minore, magis subovato, prothoracis disco sublævi, antennarum clava minus lata; mas femoribus posticis dente parvo subtriangulari subtus in triente posteriore armatis tantum discedens.

Funnen med föregående.

aa) Antennæ clava testacea, articulo ultimo penultimo haud angustiore; corpore parvo.

6. H. *strigosus:* Oblongus, dilute brunneus, elytris subtilius striato-punctatis, interstitiis subtilissime strigosis.

Mas: femoribus posticis dente parvo subtriangulari armatis.

Schmidt in Germ. Zeits. III. 198. 3. Er. Naturg. d. Ins. Deuts. 49. 3.

Species a præcedentibus corpore parvo, antennis clava testacea, minus lata, articulo ultimo penultimo latitudine æquali, prothorace obsolete punctato, angulis posticis haud late rotundatis, elytris nitidis, subtilius striato-punctatis, interstitiis evidenter oblique subtilissime strigosis, obsolete

punctatis; mas femoribus posticis dente brevi parvo armatis certe distincta.

Sällsynt; funnen i Upland och Vestergöthland.

Meligethes Marrubii: Oblongus, nigerrimus, nitidus, tibiis anticis inæqualiter pectinatis, intermediis denticulato-setosis.

Brisout in Annales de France.

Species ab affinibus, tibiis anticis pectinatis, dente supra medium validiore, piceo-testaceis, intermediis externe crebre setuloso-spinulosis piceis; antennis articulo 2:o ferrugineo; prothorace parum transverso, basi utrinque vix sinuato, angulis posticis acutiusculis; elytris prothorace sesqui longioribus, crebre subtiliter punctatis optime distinguenda.

Funnen på Öland vid Isgärde, der den lefde på *Marrubium.*

Teredus nitidus.

Af denna art, som Gyllenhal aldrig sett men beskrifvit efter Paykull, hvilken uppgifver den såsom funnen i södra Sverige, lyckades jag denna sommar finna 2 exemplar på en gammal ek vid Halltorp på Öland. Den lefde i sällskap med *Colydium* och *Hypophlocus* i de borrhål, som blifvit gjorda af *Anobium* och andra träfrätare.

Leptus similis: Linearis, subglaber, fusco-testaceus, prothorace elongato, disco æquali, angulis anticis spinoso-productis, posticis obtusis; elytris subtiliter subcrenato-striatis.

Silvanus similis (Wesm.) Er. Naturg. d. Ins. Deuts. 339. 5.

L. *unidentato* magnitudine, statura et colore simillimus, prothorace angulis anticis majoribus, spiniformibus, oculos ambientibus, posticis obtusis mox distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Drottningholm nära Stockholm af f. d. Statsrådet O. I. Fåhræus.

Ernobius longicornis: Elongatus, subcylindricus, nitidulus, tenuissime pubescens, niger, tarsis, tibiis antennisque ferrugineis, his articulo 9:o funiculo fere longiore; prothorace apice compresso, lateribus postice subelevatis.

Anobium longicorne. Strm. Ins. Deuts. XI. 124. 13.

E. *angusticolli* affinis, sed major, prothorace antice compresso-angustato, angulis anticis haud obtusis, lateribus pone medium leviter dilatato-subreflexis, basi utrinque obsolete sinuato, medio tenuiter elevato, disco æquali, confertissime æqualiter subtilissime punctulato; antennis ferrugineis, articulis 3 ultimis valde elongatis, singulo funiculo æquali, 8:o parvo subtransverso mox discedens.

Sällsynt; ett hanexemplar funnet vid Bögestad i Skåne.

Nematodes foveicollis: Elongato-linearis, antennis tarsis tibiisque brunneis; prothorace antice utrinque fovea discoidali, sulco lato et profundo exarato; elytris castaneis, minus distincte striatis, intertitiis subrugosis.

Nematodes filum v. Kiesenwetter Naturg. d. Ins. Deuts. 207. 1. (forte).

N. *procerulo* statura magnitudine et colore affinis, sed elytris castaneis, prothorace foveolis 2 rotundis et sulco lato mox discedens. Corpus nigrum, parum nitidum, pube tenui fusca depressa vestitum; caput semiglobosum, creberrime punctatum, carinula abbreviata instructum. Antennæ inter se fere minus quam ab oculis distantes, prothoracem parum superantes; brunneæ, articulo 1:o cylindrico nigro, 2:o basi subcurvato fere transverso, 3:o breviter cylindrico quam 4:o sesqui longiore, hoc 5:o æquali, 6—10 paullo latioribus, subtriangularibus, ultimo oblongo, penultimo sesqui longiore, apice minus obtuso. Prothorax coleopteris latitudine æqualis, parum transversus; apice truncatus, basi utrinque late sinuatus, medio supra scutellum subemarginatus, angulis posticis acutis; lateribus apicem versus parum angustatis, marginatis; disco antice transversim convexus fere pulvinatus, subtilissime punctatus, canalicula sat lata et profunda, e basi longe ultra medium producta, utrinque antice foveola rotunda sat magna impressa. Elytra prothorace duplo longiora, castanea; dorso depressa, lateribus leniter, apice summo abrupte declivia, epipleuris sternalibus distinctis, ventralibus nullis, subrugoso-punctata, minus evidenter striata, striis apice profundis subcrenatis. Corpus subtus nigrum, segmento ultimo ante apicem haud late rotundatum impressione lata vaga; prosterni sutura antice subexcavata. Pedes ferruginei, femoribus fuscis; tarsis articulo 1:o 2—4 simul sumtis fere longiore, 2—

4 sensim longitudine decrescentibus, 4:o haud latiore, vix lobato, subtus pulvillo nullo.

Sällsynt; funnen i Vestergöthland.

Platynotus Moëi n. sp.: Niger, prothorace lineis 4 latis longitudinalibus subinterruptis elytrisque fasciis 3 interruptis, angulatis testaceis tomento cinereo sat dense vestitis; fronte lineis 2 elevatis spatium subovale includentibus.

Platynoto rustico statura et magnitudine simillimus, sed antennis articulis ultimis brevioribus, penultimo crassitie sua parum longiore præcipueque elytris signaturis integumenti testaceis mox discedens. Caput antice costis 2 nigris, spatium subovale includentibus, postice in vertice continuatis unitis, hoc maris utrinque fovea lata subrotunda vage impressa. Antennæ nigræ, articulo ultimo subtus apice foveola parva impressa, quam penultimo parum longiore, hoc crassitie sua maris paullo, feminæ vix longiore. Thorax basi apiceque truncatus, lateribus rotundatis, paullo ante basin crista obliqua instructis. Elytra apice oblique intus truncata, angulo externo obtuso, quasi cinereo-irrorata, apice vix densius cinereo-tomentosa, fasciis 3 late interruptis testaceis, densius cinereo-tomentosis, prima prope basin sita, e macula media subovata obliqua et linea suturali formata, 2.a e macula marginali nonnihil ante medium aliaque prope saturam fere in medio elytri formata, hac interdum per strigam tenuem cum linea suturali fasciæ primæ connexa, 3:a in triente posteriore arcuata, minus lata, medio subinterrupta. Tarsi antici sat

lati et intermedii articulis 3 primis totis, postici articulo 1:o compresso subtus summo apice cum 2:o et 3:o totis pulvillatis.

Sällsynt; funnen i Guldbrandsdalen i Norrige på *Salix Caprea.* Enligt uppgift af upptäckaren, Universitetsgärtner N. Moë i Christiania, hvars namn den bärer, skall denna art i det starkaste solsken vara trög och dåsig i motsatts till P. *rusticus*, som lifligt springer omkring på trädstammarne.

Zeugophora Turneri: Rufo-testacea, oculis, ventre meso-et metasterno nigricantibus.

Power in Zoologist 1863 p. 87. 35.

Zeugophora subtestacea Kraatz Berl. Ent. Zeits. XV. pag. 162.

Z. *subspinosæ* simillima, fere major, elytris antennisque totis rufo-testaceis, prothorace angulis anticis subspinoso-productis tantum discedens.

Ett exemplar funnet vid Christiania af D:r H. Siebke.

XXIV. Öfversigt af Sveriges SIGALPHER.

Inom Braconidernas artrika grupper äro Sigalpherna utmärkta genom abdomen, hvars dorsalsegmenter äro orörligt hopvuxna med hvarandra, stundom så fullkomligt att man ej ens kan upptäcka suturerna af de normala 3 skenor, hvaraf den är hopsatt. Endast *Oenone* bland Alysierna har en nästan likadan abdominal-bildning, men de korta mandiblerna, som ej beröra hvarandra med spetsen, anvisa den dess rätta plats hos sistnämde grupp.

Begränsningen af arterna, särskildt hos slägtet *Chelonus*, är stundom förknippad med rätt stora svårigheter, emedan abdominal-fläckarnes storlek såväl som benens färg är underkastad ej ringa variation, liksom äfven taggarne på metathorax stundom hos samma art kunna vara större eller mindre. Kommer nu dertill den omständigheten, att några arters hannar, hvilkas abdomen i spetsen är perforerad, oriktigt blifvit uppfattade som honor; så finner man lätt, att både antalet af species och dessas karakterer behöfva underkastas en grundlig revision trots de för sin tid rätt sorgfälliga arbeten vi ega öfver denna grupp. Dessa äro:

Dahlbom: "Försök till beskrifning öfver Hymenopterslägtet *Chelonus* med dertill hörande Skandinaviska arter" införd i Vetenskaps-Academiens Handlingar för år 1832 pag. 147—167

Nees von Esenbeck: "Hymenoptera Ichneumonibus affinia" 1834. Vol. I.

Wesmael: "Braconides de Belgique, Cryptogastres."

De i vår fauna förekommande slägten torde lättast kunna igenkännas efter följande

Conspectus generum.

A) Alæ superiores nervo transverso ordinario fere interstitiali; mesonotum a scutello linea nulla transversa discretum.

a) Alæ superiores cellula 2:a submarginali lata. Caput vertice medio immarginato.

b) Abdomen convexum, obclavatum. *Rhitigaster.*

bb) Abdomen depressum. Terebra exserta. *Acampsis.*

aa) Alæ superiores cellula 2:a submarginali nulla. Caput vertice marginato. *Sigalphus*

B) Alæ superiores n. tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito; mesonotum inter alas linea transversa impressa a scutello discretum.

c) Oculi hirti; alæ superiores cellula submarginali 1:a cum furcata confusa, 2:a occlusa. *Chelonus.*

cc) Oculi glabri; alæ superiores cellula submarginali 1:a distincta.

d) Abdomen suturis 2 transversis crenulatis. *Phanerotoma.*

dd) Abdomen suturis nullis vel obsoletissimis. *Ascogaster.*

Genus **Rhitigaster** Wesm.

Caput vertice medio immarginato. Mesonotum sulco medio et parapsidis postice conjunctis; scutelli fovea basalis lata, carina media divisa. Abdomen obclavatum, suturis 2 profundis crenatis transversis, 3-annulatum, segmento 1:o carinis 2, basi tuberculato-elevatis instructo; terebra haud exserta. Alæ superiores n. tr. ordinario mox pone furcam cubiti sito, cellula 2:a submarginali altitudine sua duplo latiore. Unguiculi dente magno lamelliformi armati.

1. R. *irrorator:* Niger, griseo-pilosus; mesopleuris lævibus nitidis, sulco laterali integro; alis superioribus apice late fumato; abdomine rugoso, segmento 3:o dorso aureo-holosericeo. Long 8—10 mill.

Wesm. l. c. 248. 1.

Ichneumon irrorator Geoff. Ins. 2. 337. 36.

Chelonus irrorator Nees l. c. 276. 2.

Sällsynt; funnen i Östergöthland och Södermanland.

Genus **Acampsis** Wesm.

Caput vertice medio immarginato. Alæ superiores cellula 1:a distincta, 2:a altitudine sua duplo latiore. Abdomen dorso subdepresso, subcoriaceo, terebræ valvulis exsertis, compressis, latis.

Detta slägte öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Rhitigaster*; hjessan är ej kantad i midten, framvingarne hafva 3 submarginalfält af hvilka det 2:a har större bredd än höjd bakvingarnes tvärnerv är bruten långt nedom midten och marginalfältet är deladt genom en falsk tvärnerv; men metathorax är längre, abdomen plattad, 2:a segmentet utan kölar och bakom det 3:e synas spår af de öfriga, honans terebra är bredt hoplattad och utstående.

1. A. *alternipes:* Niger, griseo-pilosus, abdomine subopaco, mesonoto linea media nulla, pedibus rufis, basi nigris, alis subhyalinis. Long 6—8 mill.

Rhitigaster alternipes Wesm. l. c. 250. 2.

Chelonus alternipes Nees l. c. 376. 1,

Sällsynt; funnen vid Reften och Ringsjön i Skåne.

Genus Sigalphus Latr.

Caput vertice marginato. Alæ superiores cellula submarginali 1:a distincta, 2:a nulla; inferiores n. tr. ordinario haud fracto. Abdomen feminæ terebra tenui pilosula exserta.

Detta slägte skiljes från båda föregående genom framvingarne, hvilka endast hafva 1 fullständigt submarginalfält samt genom hjessan, som i midten äfven är tydligt kantad.

A) Frons inter antennnas mutica. Costa genalis inflexa.

a) Abdomen subtilissime rugosum, haud striolatum, subovale convexum, suturis nullis vel obsoletis, lateribus et ano inflexis, hoc apice exciso-bidentato.

1. S. *collaris* n. sp.: Niger, thorace antice pedibusque maxima parte rufis; antennis circiter 30-articulatis. Long 6—8 mill.

Species a sequentibus colore thoracis mox distincta. Caput thorace vix angustius, vertice declivi, sublævi, pone oculos vix angustato; fronte creberrime punctata, tenuiter griseo-pilosula, supra antennas foveolis 2 minus profundis transversim striolatis et plaga parva polita ante ocellum anteriorem instructa; clypeo apice late rotundato-truncato, foveolis sat magnis; mandibulis piceo-ferrugineis; palpis testaceis; oculis ovali-rotundis; costa genali sat inflexa. Antennæ corpore parum breviores, nigræ, subsetaceæ, circiter 30-articulatæ, funiculi articulo 1:o scapo paullo longiore, 2—7 sensim brevioribus oblongis. Thorax altitudine sua haud latior, tenuissime pubescens, nitidulus, niger, pronoto, tegulis et mesonoto usque ad scutellum rubris;

parapsidis distinctis, postice parum convergentibus; scutelli fovea vage impressa, lata carina media instructa; metathorace brevi, postice declivi, costa transversa arcuata instructo. Alæ superiores haud fumatæ, leviter iricolores, stigmate magno et præstigmate nigris, radio e medio egrediente, abscissa 1:a 2:a saltim quintuplo breviore; vena basali haud arcuata, sub angulo recto assurgente; submarginali mox pone cellulam 1:m submarginalem abrupto, hac nervum in 4:a posteriore parte excipiente. Alæ inferiores n. tr. ordinario haud fracto, marginali et submarginali postice deletis. Abdomen breviter ovale, convexum, parum nitidum, tenuiter pubescens, creberrime vix rugoso-punctatum, margine inflexo, limbo præsertim postice sat late reflexo, ano exciso, angulis obtusis; terebra subrecta, pilosa, tenui, parte libera abdominis longitudine; segmento 1:o basi carinis 2 distantibus instructo, postice linea transversa tenui a 2:o discreto, hoc postice linea arcuata obsoleta a 3:o distincto. Pedes rufi, coxis posterioribus basi piceis; tarsis sensim magis nigricantibus, tibiis brevioribus, his posticis dimidio apicali nigricante. Mesosternum epicnemiis ad sulcum lateralem latum obliquum usque continuatis.

Sällsynt; ett exemplar fanns på en Albuske vid Båstad i nordvestra Skåne.

2. S. *obscurus:* Niger, femoribus tibiisque obscure testaceis, antennis circiter 22 articulatis. Long 5 mill.

Nees l. c. 271. 8. Wesm. l. c. 211.

Præcedenti affinis, sed minor, thorace immaculato, antennis brevioribus, circiter 22-articulatis, clypei impressione

transversa profundiore, palpis nigricantibus genis sub mandibulis obtuse dentato-prominulis, alis minus hyalinis, stigmate minore fusco, abdomine magis oblongo, suturis 1:a obsoleta, 2:a nulla, ani emarginatura in utroque sexu dentato-terminata, terebra abdomine duplo breviore, pedum colore obscuriore mox discedens.

Funnen i Östergöthland och Småland.

aa) Abdomen minus convexum, suturis transversis distinctis, lateribus haud inflexis, ano integro. Antennæ 20—24 articulatæ.

b) Alæ superiores cellula 2:a brachiali postice occlusa. Frons inter et supra antennas profunde excavata; genis mandibularum basi brevioribus. Abdomen totum fortiter rugosum. Alæ inferiores abscissa 1:a cubiti 2:a duplo longiore.

3. S. *glypturus* n. sp.: Niger, ore palpisque flavis, pedibus rufescentibus, abdomine supra anum foveola impressa. Long 5 mill.

S. *carinato* Nees similis, abdomine obovato, toto fortiter rugoso, carina media nulla, segmento 1:o 2-carinato quam 2:o longiore, hoc postice sutura haud arcuata a 3:o late rotundato bene discreto, terebra subrecta, vix pilosula abdomine duplo breviore; pedibus rufo-testaceis, posticis tarsis et tibiis fuscis, his annulo basali flavo-albido; mesosterni epicnemiis ad alas usque extensis, sulco laterali integro; fronte utrinque supra antennas tuberculato-elevata; antennis apice submoniliformibus, circiter 22-articulatis distinctus.

Funnen i Småland.

bb) Alæ superiores cellula 2:a brachiali angulo infero aperto vel subaperto. Caput supra antennas foveolis 2 parvis impressis, genis mandibularum basi duplo longioribus. Abdomen segmentis 2 primis striolatis vel rimulosis. Alæ inferiores abscissa 1:a cubiti 2:a nonnihil longi re.

4. S. *striatulus:* Niger, sat nitidus; palpis basi pedibusque obscure testaceis, abdomine subrugoso-rimuloso, terebra corpore multo breviore. Long 4—5 mill.

Nees l. c. 268. 3. (forte).

Species ab affinibus abdomine subovali, segmentis 2 primis rimulosis, 3:o subtilissime subrugoso-striato, apice minus late rotundato; terebra corpore multo breviore; mesopleuris lævibus, sulco laterali integro, infra medium angulato; palpis basi pedibusque obscure testaceis, coxis basi femoribusque superne nigris; alis superioribus cellula brachiali 2:a angulo infero plane aperto, radii abscissa 1:a brevi, oblique e stigmate egrediente optime distinguenda.

Funnen på Gottland, i Öster- och Westergötland.

5. S. *striola* m: Niger, palpis basi pedibusque testaceis; abdomine rotundo-obovato, crebre striolato, terebra brevissima. Long 5 mill.

Sigalphus flavipalpis Wesm. l. c. 210. 2. (forte).

Præcedenti similis, femoribus tibiisque testaceis, illis superne coxisque nigris; abdomine breviore, orbiculato-obovato, segmentis crebre concinne punctatis, 3:o disco lævi, apice late rotundato; terebra abdomine duplo brevi-

ore; alis superioribus cellula brachiali angulo apicali subaperto, radii abscissa 1:a sat longa, sub angulo recto e stigmate magno nigro egrediente; mesosterno brevi saccato optime distinguendus.

Funnen vid Ringsjön i Skåne.

6. S. *luteipes* n. sp: Niger, palpis pedibusque flavis, coxis posterioribus basi piceis; abdomine obovato, crebre striolato, terebra corpore vix breviore. Long 5 mill.

Præcedenti similis et affinis, palpis pedibusque flavis, coxis posterioribus basi fusco-piceis, abdomine longiore, segmento 3:o toto crebre subrugoso-striolato, terebra multo longiore, corpore parum breviore; mesosterno parum transverso, vix saccato metathoraceque magis areolato facillime distinguendus.

Funnen på Gottland.

7. S. *caudatus:* Niger, pedibus fuscis, abdomine oblongo, creberrime subtilissime striolato, terebra corporis longitudine. Long 3—4 mill.

Nees. l. c. 268. 4. Wesm. l. c. 210. 3.

Species a præcedentibus pedibus obscurioribus; antennis apice haud attenuatis, 20-articulatis, postannello scapo vix longiore; abdomine oblongo, crebre concinne striolato, segmento 3:o sublævi, nitido; terebra longa, apice parum decurva, corporis longitudine; alis superioribus cellula brachiali 2:o angulo apicali aperto, radiali angusta, radiomi-

nus curvato, e stigmate oblique egrediente, abscissa 1:a brevissima optime distinguenda.

Funnen i Skåne.

8. S. *obscurellus:* Niger, pedibus fuscis; abdomine breviter obovato, subtilissime striolato, terebra abdominis longitudine. Long 3 mill.

Nees l. c. 270. 7.

Præcedenti simillimus, plerumque minor, abdomine breviore, segmento 3:o striolato vel lævi, terebra multo breviore discedens.

Funnen i Skåne.

B) Frons inter antennas corniculo instructa; costa genali haud inflexa. Abdomen oblongum, convexum, suturis nullis, lateribus valde inflexis, ano bifido, subtus longe inflexo, canaliculato.

9. S. *ambiguus:* Elongatus, subopacus, niger, femoribus apice late tibiisque testaceis. Long 4 mill.

Nees l. c. 272. 9. Wesm. 212. 5.

Species corpore subopaco, capite thoraceque punctatissimis; palpis brevibus; angulo genali obtuse dentato-producto; clypeo profunde impresso, apice utrinque subsinuato; mesonoto parapsidis haud latis, sulco medio obsoleto; abdomine creberrime ruguloso, basi subrimosa, carinis 2 abbreviatis; terebra subrecta anum parum superante; femoribus anterioribus dimidio apicali, posticis apice latius, tibiis concoloribus, posticis apicem versus fuscis; antennis feminæ

22-, maris 24-articulatis ab affinibus satis superque dignota.

Funnen i Skåne och Småland.

Genus **Chelonus** Jur.

Oculi hirti. Mesonotum ante scutellum linea tenui transversa inter alas instructum. Alæ superiores cellula submarginali 2:a occlusa, 1:a cum furcata confusa, n. tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito. Abdomen suturis nullis vel obsoletissimis; terebra occulta vel subexserta, recta vel curvata.

Detta slägte skiljes med lätthet från alla föregående genom de ludna ögonen och genom framvingarne, hvilkas 1:a submarginalfält sammanflyter med cellula furcata emedan vena basalis ej klyfves. Från *Phanerotoma* afviker det genom abdomen, hvars segmenter äro så fullständigt hopvuxna, att man ej ser spår, eller åtminstone endast obetydligt af de suturer, som afskilja dem från hvarandra.

Antennledernas antal är mycket olika hos särskilta species, men håller sig temligen constant hos hvarje art, dock så att hannen har en eller ett par leder mer än honan. Hos denna äro de vanligen tjockare något ofvanför midten och svagt plattade på undre sidan samt sedermera temligen tvärt uttunnade mot spetsen och mer eller mindre spiralformigt inrullade. Hos hannen äro de borstformiga, ej eller föga böjda mot spetsen. Några arters hannar hafva ett hål på öfre sidan närmare mot spetsen af abdomen, hvarigenom de sista ventralsegmentens valvler utskjuta Dylika hannar hafva af Nees och Wesmael oriktigt blifvit ansedda som honor; men redan af antennernas form slutade jag till att de måste vara hannar och under en utflygt till Öland denna sommar lyckades jag träffa en art i copula, med individen ano perforato som hanne.

A) Terebra curvata. Femora plerumque maxima parte rufa. Abdomen basi utrinque macula pallida, maris minore vel obsoleta ornatum. Clypeus utrinque subsinuatus. Alæ inferiores radio sat fortiter flexuoso. Mas ano haud perforato. Corpus majusculum.

a) Acetabula mesosterni pone coxas anticas margine postico alte reflexo.

1. C. *oculator:* Niger, subopacus, tibiis femoribusque rufis, his basi nigris, genis parum buccatis, fortiter rugoso-rimosis: femina terebra anum parum superante; mas abdominis maculis plerumque obsoletis, ano minus longe inflexo. Long 6—9 mill.

Nees, Wesm. Db. l. c. (ex parte).

Ichneumon oculator Panz. Fauna Germ. 72. 3. (ex parte).

Corpus nigrum, subopacum, parce et tenuiter griseo-pubescens. Caput thorace paullo angustius, pone oculos vix angustatum, vertice sat lato, cum temporibus et genis fortiter rugoso-rimosis, his minus tumidis; fronte planiuscula, fortiter rugoso-punctata; clypeo parum convexo, crebre subtiliterque punctato, utrinque subsinuato, apice medio lenissime producto; costa genali haud inflexa, palpis fusco-nigris. Antennæ metathoracem vix superantes, circiter 26-articulatæ, apicem versus subito fortiter attenuatæ, supra medium evidenter deplanato-dilatatæ. Thorax crassus; mesonoto antice abrupte declivi, fortiter et profunde punctato, parapsidis distinctis; scutello triangulari, disco plano, lævi, latera versus punctis magnis impressis, utrinque

sulco laterali impresso; postscutelli dente medio obtuse elevato; metathorace concinne minus fortiter punctato, dentibus 2 minus longis lateralibus et 2 intermediis approximatis parvis armato, spiraculis subcornuto-elevatis. Alæ superiores lenissime fumatæ, præstigmate fusco, nervis cubitali et basali flavis, costalibus concoloribus ante stigma fuscis; inferiores nervo marginali medio sat fortiter flexuoso. Abdomen breviter obovatum, convexum, subtiliter rugulosum, lateribus modice, ano paullo magis inflexis, hoc subtus planiusculo, sulco obsoleto; basi 2-carinatum et fortius rugosum, macula utrinque pallide testacea, postice nigredine incisa ornatum. Pedes nigri, femoribus rufis basi nigris, tibiis rufis, posticis apice summo nigricante, tarsis basi pallidis. Mesosternum lateribus concinne, paullo fortius quam metathorax punctatum; sulco laterali vix indicato; antice medio pone coxas anticas fortiter reflexo-marginatum.

Variat minor, maculis abdominis et spinis metathoracis parvis.

Mas differt: antennis setaceis, circiter 28-articulatis; abdomine paullo longiore; maculis basalibus plerumque parvis, interdum fere nullis; spinis metathoracis validioribus; femoribus posterioribus nigredine supra et subtus ultra medium strigoso-extensa; segmento ultimo ventrali ovato-excavato.

Ej sällsynt i södra Sverige.

2. C. *buccatus* m: Niger, temporibus tumidis, genis valde buccatis, femoribus apice, tibiis anterioribus, posticis

annulo lato supra medium pallidis: ♀ terebra anum paullo superante. Long 6—8 mill.

Chelonus scaber Nees l. c. 297. 21. (forte).

Præcedenti similis et affinis, capite pone oculos dilatato, genis valde buccatis; clypeo convexo; metathorace spinis brevioribus; abdomine breviore, apice subcompresso magis rugoso, terebra longiore et magis curvata; mesosterno fortius umbilicato-punctato, femoribus anterioribus apice late, posticis summo apice luteis, tibiis anterioribus concoloribus, posticis annulo lato supra medium pallido mox discedens.

Ej allmän i södra Sverige.

aa) Mesosterni acetabula pone coxas anticas haud vel lenissime marginato-reflexa.

3. C. *inanitor:* Niger, femoribus tibiisque rufis, abdomine maculis 2 magnis basalibus pallidis: ♀ terebra magna falcata, anum longius superante; mas abdomine oblongo. Long 8—10 mill.

Nees l. c. 289. 11. Wesm. l. c. 217. 2.

Cynips inanita Lin. Syst. Nat. II. 917. 2.

Var. b. mas: Abdomine immaculato.

Var. c. mas: Abdomine apice utrinque macula fulva.

Chelonus Bonelli Nees. l. c. 295. 18. (forte).

Species C. *oculatori* antennarum structura, colore pedum et abdominis simillima, sed plerumque major, genis sat buccatis, mesonoto minus fortiter punctato, mesosterno antice pone coxas anticas ne minime quidem reflexo-marginato; femina terebra valida, falcata, anum subtus sulco lato exaratum longe superante; mas abdomine magis oblongo, ano minus longe inflexo optime distinguenda.

Ej sällsynt.

4. C. *intermedius* n. sp: Niger, tibiis femoribusque rufis, genis buccatis: terebra anum longe inflexum haud superante. Long 6—8 mill.

A præcedente corpore minore, mesosterni acetabulis leniter reflexo-marginatis, terebra feminæ brevi, ano maris longe inflexo mox discedens; a C. *oculatori* acetabulis mesosterni minus alte reflexis, genis magis buccatis, spiraculis metathoracis haud cornuto- prominulis: femina antennis supra medium minus dilatatis, terebra leniter curvata, anum longe inflexum haud superante; mas abdomine longiore, ano longe inflexo optime distinguendus.

Sällsynt i Skåne och på Öland.

B) Terebra recta, tenuis sæpius retracta. Abdomen haud raro immaculatum. Corpus rarius magnum. Femora plerumque nigra.

b) Acetabula mesosterni pone coxas anticas alte reflexo-marginata. Abdomen ano haud sulcato, sæpius breviter inflexo, terebra retracta. Clypeus apice utrinque sinuatus. Antennæ feminæ supra medium dilatatæ. Mas ano integro. Femora nigra.

5. C. *bidentulus* n. sp: Niger, acetabulis mesosterni reflexo-bidentatis, genis haud rugosis, tibiis anterioribus totis, posticis medio late testaceis. Long 6—7 mill.

Species ab omnibus acetabulis anticis margine bidentato-reflexo distincta; statura et magnitudo C. *annulati*, capite genis subbuccatis, subtilius striatis, haud rugosis; mesonoto subtilius punctato; abdomine subovali, macula magna utrinque pallide testacea, carinis sat longis, ano breviter inflexo, terebra retracta; mesosterno subtiliter concinne punctato; metathorace spinis acutis sed brevibus; genubus anterioribus tibiisque testaceis, his posticis apice lato annuloque prope basin nigro-fuscis; antennis thoracem superantibus, supra medium parum dilatatis; alis superioribus præstigmate testaceo, inferioribus radio flexuoso: mas abdomine immaculato, ano haud longe inflexo, crasso, præstigmato obscuriore.

Sällsynt; funnen vid Ilstorp i Skåne.

6. C. *breviventris* n. sp: Niger, genis haud buccatis, rugosis, genubus anterioribus, tibiis posticis medio late, anterioribus totis testaceis, abdomine obovato-rotundato. Long 6—7 mill.

Species capite pone oculos subangustato, genis rugosis, haud buccatis, mesonoto fortiter punctato, mesosterno subumbilicato-punctato, abdomine brevi, obovato, immaculato, basi rimoso-rugoso, carinis sat longis, antennis 22-articulatis, supra medium sat dilatatis, scutello disco subconvexo subopaco-rugoso, alis superioribus præstigmate fu-

sco, cellula radiali sat longa, appendice brevi; mas abdomine brevi, ano haud longe inflexo ab affinibus discedens.

Sällsynt i Småland och Skåne.

7. C. *brachyurus* n. sp: Niger, tibiis anterioribus totis, posticis medio testaceis, genis subbuccatis, subrugosis. abdomine oblongo, ano vix inflexo. Long 7—9 mill.

Præcedenti antennis ♀ 22-articulatis affinis, sed major, præsertim longior, capite temporibus latioribus, genis subbuccatis, subrugosis, abdomine subclavato, margine inflexo sat lato anum fere attingente, tibiis posterioribus paullo obscurioribus, acetabulis anticis mesosterni fortius, fere bidentato-reflexis, punctura minus profunda, antennis crassis apice minus abrupte attenuatis discedens; a. B. *bidentulo* abdomine immaculato, ano brevissime inflexo, genis subrugoso-striatis optime distinguendus.

Sällsynt i Skåne och på Öland.

bb) Acetabula antica mesosterni pone coxas anticas ne minime quidem reflexo-marginata.

c) Antennæ feminæ saltim 24-articulatæ, maris 26-32-articulatæ, hoc ano rarissime perforato. Corpus majusculum vel mediocre.

d) Clypeus apice utrinque subsinuatus. Mas ano haud perforato.

8. C. *luteipes* n. sp: Niger, abdomine basi bimaculato, femoribus tibiisque rufo-testaceis, genis buccatis dense subtilissime strigosis. Long 7—9 mill.

Species capite genis buccatis, dense subtilissime strigosis, fenoribus tibiisque dilute rufis, abdomine oblongo basi maculis 2 magnis pallide testaceis, mesosterno concinne punctato, metathorace spinis brevissimis, postscutelli dente medio humili: femina antennis longis, tenuibus, supra medium vix dilatatis, abdomine carinis longis, ultra medium rugoso, ano vix inflexo; mas antennis tenuissimis, corpore parum brevioribus, alis sat fumatis, abdomine ano fere truncato, parum inflexo et mesosterno holosericeo-tomentosis ab affinibus facillime distinguenda; variat abdomine maris immaculato.

Sällsynt i södra Sverige.

Anm. Wesmael beskrifver pag. 218 3 en art *submuticus* som tyckes stå mycket nära nu beskrifna species med hänsyn till metathorax och antenner, men "la tète entierement rugueuse" och abdomens djupa analfåra öfverensstämmer ej.

9. C. *macrocerus* n. sp: Niger, femoribus tibiisque rufo-flavis, abdomine maculis 2 pallidis, antennis longis, validis, genis subbuccatis, strigosis. Long 7—9 mill.

Præcedenti colore, metathorace breviter spinoso mesonotoque subtilius, mesosterno concinne punctato, sed genis paullo fortius strigosis, antennis maris corporis longitudine, feminæ circiter 28-articulatis, thoracem superantibus, supra medium fortiter deplanato-dilatatis, dente postscutelli acuto, elevato: femina abdomine carinis basalibus validis, basi tantum rugoso-striato, ano rotundato sat longe inflexo, alis præstigmate et nervis costalibus flavis; mas

ano subcompresso, longe inflexo mesosternoque subtus haud holosericeo-tomentosis discedens.

Sällsynt i södra Sverige.

10. C. *rugigena* n. sp: Niger, genubus tibiisque anterioribus, posticis medio testaceis, genis valde buccatis, subrugoso-striatis. Long 8—9 mill.

Species a præcedentibus abdomine femoribusque nigris, anterioribus apice et tibiis luteis, his posticis medio late testaceis, genis fortiter buccatis, subrugoso-striatis, metathoracis spinis longioribus sed obtusiusculis, postscutelli dente elevato: femina antennis 24—26-articulatis, sat validis, sed supra medium parum dilatatis, præstigmate et nervis costalibus flavis, abdomine basi carinis brevibus, parum rugosa, apice subclavato, minus alto, ano parum inflexo; mas pedum colore, abdomine ano haud longe inflexo optime distinguenda.

Sällsynt i Skåne.

11. C. *humilis* n. sp: Niger, genubus tibiisque anterioribus, posticis medio testaceis, genis buccatis subrugoso-striatis, postscutelli carina humili, haud dentato-elevata. Long 7—8 mill.

Præcedenti colore et antennarum structura simillimus, sed paullo minor, genis minus buccatis, mesonoto prope parapsidas fortiter punctato, scutello disco subopaco, convexiusculo, subrugoso, abdomine oblongo postscutellique

carina media parum elevata, haud dentato-fastigiata, præstigmate et nervis costalibus paullo obscurioribus optime distinguendus.

Sällsynt i Skåne.

12. C. *annulatus:* Niger, femoribus totis vel apice rufis, abdomine apice subcompresso nitido, genis haud buccatis, crebre subtilius strigosis. Long 6—8 mill.

Nees l. c. 288. 10.

Præcedentibus interdum pedum et abdominis colore similis, interdum femoribus rufis, basi fuscis, tibiis posticis apice late et annulo prope basin nigrofuscis, abdomine macula majore vel minore pallide testacea utrinque ornato; præcipue abdomine apice subcompresso, nitido, sublævi, limbo ventrali pallido postice latius reflexo, capite subtriangulari, fronte et genis nitidis, crebre haud rugoso-striatis, scutello disco plano, lævi, postscutelli dente haud alto, tegulis plerumque albidis: femina antennis longis, minus validis, circiter 30-articulatis, apice spiraliter contortis; mas antennis tenuibus corporis longitudine, ano sat longe inflexo discedens.

Ej sällsynt.

13. C. *annulipes:* Niger, genis buccatis strigosis, fronte subopaca striato-punctata, genubus tibiisque anterioribus, his posticis medio late pallidis, postscutelli carina dentato-elevata, scutello disco plano sublævi. Long 6—7 mill.

Chelonus annulipes Wesm. l. c. 221. 6. (forte).

Species præcedentis varietati pedibus obscuris similis et affinis, tegulis nigris, genis buccatis, fronte fere opaca substriato-punctata, abdomine apice haud nitido-compresso, rarius bimaculato, scutello disco plano læviusculo, femina antennis circiter 24-articulatis, brevioribus optime distinguenda; a. C. *rugigena* et *humili* femina antennis supra medium dilatato-deplanatis, postscutelli carina dentato-elevata, corpore minore facillime distinguenda.

Allmän.

dd) Clypeus apice utrinque haud sinuato. Mas abdomine postice rima transversa.

14. C. *Gravenhorsti:* Niger, genis subbuccatis et fronte subtilissime strigosis, abdominis maculis 2 basalibus pallidis. Long 5—7 mill.

Var. a. Pedibus maxima parte rufis.

Chelonus Gravenhorsti Ness. l. c. 296. 20. Wesm. l. c. 160. 5tes.

Var. b. Pedibus maxima parte nigris.

Chelonus pellucens Nees l. c. 295. 19.

Chelonus eurytheca Wesm. l. c. 158. 5. bis. (mas)

Species ab omnibus præcedentibus corpore haud magno, breviter tenuissime albido-pubescenti, capite genis subbuccatis, dense subtilissime et fronte suboblique strigosis, cly-

peo basi foveis 2 punctiformibus impresso, apice late rotundato, femina abdomine ano brevissime inflexo, mas rima transversa dorso ante apicem mox distinguenda; a speciebus mare ano perforato antennis 26-28-articulatis mox discedens.

Temligen sällsynt i södra Sverige.

cc) Antennæ feminæ 16-22-articulatæ; mas antennis 18-22-articulatæ, ano supra sæpius perforato. Clypeus apice late rotundatus, utrinque haud sinuatus.

d) Facies tota pube sat longa alba dense vertiter. Mas ano haud perforato.

15. C. *canescens:* Niger, subopacus, femoribus tibiisque anterioribus, his posticis medio luteis, capite subtriangulari, genis vix buccatis. Long 5—6 mill.

Wesm. l. c. 224. 8.

Species ab omnibus facie tota pube alba dense vestita mox discedens. Caput thoracis latitudine, pone oculos leniter angustatum, genis vix buccatis, dense subtilissime strigosis, mandibulis palpisque pallidis. Antennæ 18-articulatæ, sat validæ, supra medium subdilatatæ, articulo penultimo haud transverso. Mesonotum obsolete punctatum, parapsidis minus distinctis; scutello disco subconvexo, punctulato; tegulis pallidis. Alæ superiores n. tr. ordinario pone trientem anteriorem inserto; inferiores radio leviter flexuoso. Addomen ovale, nigrum, ano haud longe inflexo. Pedes nigri, femoribus tibiisque anterioribus luteis, intermediis interdum apice tibiisque posticis nigro-

fuscis, his annulo medio pallido. Mas antennis thoracem superantibus, tenuibus, circiter 20-articulatæ.

Sällsynt i medlersta Sverige.

dd) Facies haud albo-villosa. Mas ano perforato.

e) Caput pone oculos plerumque subangustatum, genis haud latis. Antennæ feminæ 16-, maris 20-23-articulatæ. Anus haud vel vix inflexus

16. C. *fenestratus:* Niger, nitidulus, tenuissime pubescens, capite subtriangulari, pedibus flavo-variis, antennis maris 23-articulatis. Long 5—7 mill.

Nees l. c. 292. 15. (femina). Wesm. l. c. 162. N:o 7. (ex parte).

Species abdomine basi maculis 2 magnis, interdum confluentibus interdum obsoletis vel nullis varians, femoribus anterioribus apice, tibiis anterioribus posticisque annulo medio luteo-testaceis. Caput pone oculos subangustatum, genis vix buccatis, dense subtilissime strigosis; clypeo punctis 2 impressis discretis, subnitido. Antennæ sat longæ, articulis subcylindricis, crassiusculis, penultimo crassitie sua sesqui longiore. Mesonotum subtilissime punctatum, parapsidis sat distinctis, scutello disco nitido, lævi. Alæ inferiores radio vix flexuoso. Abdomen subovale, ano vix inflexo, terebra occulta. Mas rima abdominali transversim ovali supra griseo-ciliata, valvulis nigris breviter exsertis.

Ej sällsynt.

17. C. *depressus* n. sp: Niger, nitidulus, tenuissime pubescens, pedibus flavo-variis, antennis feminæ tenuibus maris 21-articulatis. Long 4—6 mill.

Præcedenti simillimus, plerumque minor, fronte nitidula, substriata, cellula radiali pone stigma breviore, radii abscissa 1:a 2:a duplo longiore, antennis ♀ tenuioribus, articulo penultimo subtransverso, maris 21-articulatis, hoc abdominis rima ante anum minore, et minus transversa discedens.

Ej sällsynt.

Anm. Möjligen hör C. *sulcatus* Wesm. l. c. 220. 5 til denna art.

18. C. *microphthalmus:* Niger, pedibus parum flavovariis, capite pone oculos subdepressos dilatato. Long 4—6 mill.

Wesm. l. c. 157. 4 bis (mas).

Species a præcedentibus capite semigloboso, pone oculos ovali-oblongos depressos dilatato, abdomine oblongo, supra ultra medium sat fortiter rimuloso, apice angustato, pedibus nigris, tibiis anticis latere anteriore obscure testaceo, alis superioribus stigmate minus magno, radii abscissa 1:a 2:a haud vel vix longiore, antennis 16-articulatis longis tenuibus, fere setaceis, articulo penultimo crassitie sua duplo longiore mox discedens.

Sällsynt; funnen i Östergöthland och Småland; hannen har jag ej sett.

19. C. *rimulosus* n. sp: Niger, capite pone oculos haud dilatato: femina antennis 16-, maris 21-articulatis. Long 5 mill.

Species præcedenti colore pedum et statura abdominis sculptura et forma simillimus, corpore paullo latiore, capite pone oculos subrotundato-angustato, mesonoto postice et scutello fortius punctatis: femina antennis tenuibus, fere setaceis, sat longis, articulo penultimo crassitie sua vix longiore; mas antennis 21-articulatis, abdomine breviore, postice fere latiore, rima latissima, sed haud alta, fere transversim lineari discedens.

Sällsynt; funnen på Gottland.

20. C, *caudatus* n. sp: Niger, nitidulus, tenuissime puberulus; abdomine oblongo, apice emarginato, terebra longe exserta. Long 5—6 mill.

Species a præcedentibus abdomine oblongo, basi abrupte declivi, minus fortiter rimoso, ano emarginato, terebra longe exserta, tenui, abdomine duplo breviore, antennis tenuibus, fere setaceis, sat longis, mesonoto subtilius punctato, scutello disco nitido, sublævi, alis fere hyalinis, capite pone oculos sat fortiter angustato, genis haud buccatis, genubus tibiisque anterioribus, his posticis medio luteo-testaceis bene distiucta. Mas latet.

Sällsynt; funnen vid Ilstorp i Skåne.

Anm. C. *retusus* Ness l. c. 294. 17. tyckes stå denna art nära, men antennerna beskrifvas som 22-ledade och den långa terebran omnämnes ej.

ee) Caput cubicum, genis longitudine latioribus, postice sub-anguloso-productis; clypeo foveolis et linea bene discreto. Alæ inferiores radio haud flexuoso. Scutellum lateribus immarginatum.

21. C. *antennalis* n. sp: Niger, basi flagelli et abdominis pallide testaceis, pedibus flavo-variis, antennis sat validis 18-articulatis. ♀. Long 4 mill.

C. *fenestrali* Nees punctura, statura, magnitudine et pubescentia simillimus, sed abdomine segmento 1:o toto flavo-albido, antennis 18-articulatis, flagelli articulis prioribus ferrugineis, pedibus magis rufo-variegatis discedens.

Sällsynt i Småland.

22. C. *atripes* m: Niger, subopacus, genis minus angulosis, scutello opaco, punctatissimo, tibiis anticis obscure testaceis: feminæ antennis 16-, maris 19-20-articulatis, hoc rima parva, subrotunda. Long 4—5 mill.

A C. *depresso* corpore longiore, genis brevioribus, alis inferioribus radio haud flexuoso, superioribus n. tr. ordinario haud longe pone furcam cubiti sito, cellula radiali longiore, antennis fere setaceis; mas abdomine longiore, minus rimoso, rima minima, subrotunda, valvulis vix conspicuis mox discedens.

Sällsynt i Småland och på Öland.

23. C. *mucronatus* n. sp: Niger, subopacus, tibiis posterioribus medio late, anticis genubusque luteis; femina

antennis supra medium subdilatatis; mas antennis 21-articulatis. Long 4—5 mill.

Præcedenti simillimus, pedibus alarumque nervis cum stigmate dilutioribus, genis magis productis; femina antennis longioribus et validioribus, supra medium dilatatis, 18-articulatis, abdomine apice subcompresso, interdum quasi mucronato-compresso; mas antennis 21-articulatis mox discedens.

Temligen sällsynt i Skåne och på Gottland.

24. C. *parcicornis:* Niger, pedibus maxima parte rufis, genis valde anguloso-productis, alis cellula radiali brevi, basi rectangula. Long 5—6 mill.

Herrich Schäff. Fauna Germ. 154. 30. Wesm. l. c. 162. 7 bis.

Chelonus lugubris Wesm. l. c. 219. 4.

Species a præcedentibus pedibus maxima parte rufis, genis sat longis, sed multo latioribus postice fortiter anguloso-dilatatis, alis superioribus cellula 2:a submarginali parva, radio sub angulo recto e stigmate magno egrediente, abscissa 1:a 2:a duplo longiore, 3:a quam poststigmate duplo longiore; femina antennis 16- articulatis, supra medium subdilatatis; mas antennis 22-articulatis, rima paullo majore et latiore, valvulis exsertis ferrugineis mox discedens.

Ej sällsynt i södra Sverige.

25. C. *rugicollis* n. sp: Niger, pedibus maxima parte nigris, genis anguloso-dilatatis: femina antennis validiusculis; mas rima lata. Long 5—6 mill.

Præcedenti simillimus, pedibus obscurioribus, tibiis anticis totis, posticis medio late, intermediis ultra medium genubusque anticis luteo-flavis, radii abscissa 3:a poststigmate haud duplo longiore; femina antennis validioribus et longioribus, articulo penultimo crassitie sua fere duplo longiore, mesonoto subrugoso-punctato; mas rima abdominis majore et latiore discedens.

Sällsynt i Skåne.

26. C. *pilicornis* n. sp: Niger, subopacus, antennis tenuissimis. Long 5—7 mill.

Species C. *mucronato* affinis, antennis tenuissimis, feminæ 16-, maris circiter 22-articulatis, capite thoraceque subrugoso-opacis, abdomine ultra medium grosse rimoso, femoribus anterioribus dimidio apicali, posticis apice tibiisque luteo-flavis, his posticis apice nigro, præstigmate brevi; mas ani rima parva, subrotunda, valvulis nigris parum prominulis bene distinguenda.

Sällsynt i Skåne och på Gottland.

Anm. Möjligen hör C. *sulcatus* Ness l. c. 293. 16 till denna arts hanne; men då han beskrifver den "antennæ feminæ 23-, maris 25-articulatæ," så finner man, att han haft åtminstone 2 species för sig och hans artnamn kan derföre lika litet som Jurines och Wesmaels med säkerhet tydas på någondera af dessa hvarandra närstående former.

27. C. *pedator:* Oblongus, niger: femina antennis 21-22-articulatis, femoribus tibiisque rufis; mas antennis 23-articulatis, pedibus maxima parte nigris, rima parvula. Long 5—6 mill.

Dbm. l. c. (ex parte).

Species transitum ad *Ascogastrem rufipedem* formans, corpore oblongo, clypeo apice medio subproducto, abdomine oblongo, subtilius rugoso, ano haud breviter inflexo: femina antennis longis, subspiralibus, supra medium lenissime dilatatis, femoribus tibiisque rufis; mas ani rima mediocri e valvulis nitidulis plane clausa, femoribus tibiisque maxima parte nigris facillime distinguenda.

Ej sällsynt i södra Sverige

Genus **Phanerotoma** Wesm.

Caput vertice lato, emarginato; fronte medio obtuse carinata; clypeo apice medio 3-denticulato; oculis glabris. Alæ superiores cellula 1:a submarginali discreta, n. tr. ordinario longius pone furcam cubiti sito. Abdomen suturis distinctis, lateribus et ano vix inflexis.

Detta slägte skiljes både från föregående och *Ascogaster* på abdomen, hvars 3 dorsal-segmenter äro marquerade genom tydliga, fincrenulerade tvärsgående suturer; från *Chelonus* afviker det både genom de nakna ögonen och genom framvingarne, hvilkas 1:a submarginalfält ej är hopflytande med cellula furcata, emedan vena basalis klyfves.

1. P. *dentatus:* Ferrugineus, vel fusco-et testaceo variegatus vel fuscus; mesopleuris subtilissime alutaceis; tibiis posticis annulo basali albido. 5—7 mill.

Panz. Fauna Germ. 88. 14. Wesm. l. c. 244. 11.

Chelonus dentator Nees. l. c. 279. 3.

Ej sällsynt i södra Sverige.

Genus **Ascogaster** Wesm.

Caput oculis glabris, vertice plerumque lato. Alæ superiores n. tr. ordinario sat longe pone furcam cubiti sito, cellula 1:a submarginali a c. furcata discreta, fascia sub stigmate fumata, maris obsoletiore. Abdomen terebra retracta, dorso suturis nullis vel obsoletissimis, ano plerumque longe inflexo. Antennæ longæ, tenues, multi-articulatæ. Genæ plerumque latissimæ.

Från föregående slägte afvikande genom abdomen, hvars dorsal-segmenter äro hopvuxna utan tydlig satur och oftast lång inböjd anus; kroppen merendels enfärgad svart. Hannarne hafva vanligen mindre antal leder i antennerna än honorna af samma art, liksom dessas ben vanligen äro ljusare.

A) Mesonotum antice haud abrupte declive, parapsidis nullis. Clypeus apice medio longe mucronatus. Acetabula mesosterni pone coxas anticas reflexo-marginata.

1. A. *instabilis:* Colore variabilis, abdomine oblongo, ano parum inflexo. Long 6—8 mill.

Wesm. l. c. 227. 1.

Chelonus abdominator Dbm. l. c. 165. 7.

Species acetabulis mesosterni anticis marginato-reflexis, mesonoto antice attenuato haud declivi, parapsidis nullis ab affinibus mox discedens; colore valde varians, rufo-testaceus, capite, scutello maculaque anali nigra, vel niger abdomine rufotestaceo, ano vel dimidio apicali nigris, pedibus fere totis pallidis, vel maris maxima parte nigris.

Temligen sällsynt i medlersta och södra Sverige.

B) Mesonotum parapsidis magis mimuve distinctis, antice medio declive. Acetabula antica mesosterni rarissime marginato-reflexa.

a) Mesonotum coriaceo-punctatum, parapsidis parum distinctis. Abdomen oblongum, ano breviter inflexo. Clypeus apice medio mucronato-productus.

2. A. *rufipes:* Niger, subopacus. parce pubescens, alis superioribus cellula submarginali 2:a altitudine sua fere duplo latiore: ♀ abdomine basi pedibusque maxima rufis, ♂ nigris. Long 4—6 mill.

Sigalphus rufipes Latr. Gen. Crust. et Ins. IV. p. 14.

Chelonus similis Nees l. c. 284. 6.

Chelonus fasciatus Dbm. l. c. 163. 6.

Species a sequentibus corpore oblongo, subopaco, parcius tenuiter pubescente, mesonoto subscabro, parapsidis

obsoletis, clypeo apice breviter sed acute mucronato, antennis fere totis nigris, tarsis ungue subdeplanato bene distincta.

Temligen sällsynt i medlersta och södra Sverige.

Anm. Nees hänför Latreilles *Sigalphus rufipes* till A. *rufidens*, men Latreilles "abdomine elongato-ovato" kan endast tydas på ofvan beskrifna art.

aa) Mesonotum haud coriaceo-rugosum. Abdomen obovato-rotundum vel subclavatum, ano longe inflexo.

b) Mesonotum parapsidis bene discretis. Abdomen feminæ nigrum. Mesopleura sulco laterali obliquo bene discreto. Clypeus apice medio 2- vel 3-denticulato. Metatarsus posticus sæpius albidus. Facies dense albo-pubescens.

3. A. *leptopus* n. sp: Niger, femoribus tenuioribus, tibiis posticis subclavatis, abdomine clavato, subrugoso. Long 6—8 mill.

Species corpore albo-pubescenti, clypeo apice biplicato, a sequentibus corpore majore, abdomine longiore, basin versus et metathorace supra rugoso, fronte supra antennas haud excavata, antennis rufo-testaceis, apicem versus nigris, longis, feminæ supra medium lenissime dilatatis, pedibus nigro- et pallido-variegatis, posticis metatarso et tibiis basi albis discedens.

Sällsynt i medlersta och södra Sverige.

4. A. *rufidens*: Niger, clypeo apice 3-plicato, scutello plano læviusculo, fronte supra antennas excavata, abdomine breviter obovato. Long 4—6 mill.

Wesm. l. c. 231. 3.

Chelonus rufipes Nees l. c. 283. 5.

A præcedente corpore minore, abdomine breviter obovato, capite thoraceque minus pubescentibus, clypeo apice medio plicis 3 vel granulis elevatis armato, mesonoto sat nitido. minus crebre punctato, scutello fere lævi et fronte supra antennas excavata nitidis, mesopleuris medio nitidis et parce punctatis, pedibus maxima parte rufis discedens.

Temligen sällsynt i medlersta och södra Sverige.

5. A. *bidentulus:* Niger, pedibus nigro- et pallido-variegatis, clypeo apice bidenticulato, fronte haud excavata. abdomine obovato. Long 4—6 mill.

Wesm. l. c. 230. 2.

A. *leptopodi* colore, pubescentia et clypeo apice bidentato simillimus, sed minor, abdomine breviore, basi minus rugoso, mesopleuris sulco laterali et epicnemiis magis discretis discedens.

Ej sällsynt i medlersta och södra Sverige.

bb) Mesonotum parapsidis haud profundis.

c) Abdomen feminæ basi rufa.

6. A. *cavifrons* n. sp: Niger, fronte supra antennas excavato-nitida, clypeo apice haud dentato, sed lenissime elevato. Long 4—6 mill.

A. *rufidenti* statura, magnitudine et colore simillimus, sed mesopleuris concinne punctatis, clypeo convexo mutico, abdomine feminæ segmento 1:o pallide testaceo, mesonoti parapsidis minus discretis mox discedens.

Temligen sällsynt.

7. A. *gibbiscuta* n. sp: Niger, scutello convexo, punctatissimo. Long 4—6 mill.

A. *rufidenti* statura, colore fronteque haud excavata simillimus, sed magis albo-pubescens, clypeo apice 2-dentulo, scutello postice subgibboso, punctatissimo, parapsidis minus profundis discedens; a præcedente fronte supra antennas haud excavata, clypeo 2-denticulato optime distinguendus; ab A. *bidentulo* pedibus maxima parte rufis, metatarso postico haud albo distinctus.

Temligen sällsynt.

cc) Abdomen utriusque sexus nigrum.

d) Caput transversum, temporibus minus tumidis, pro parte rufum; ocellis in triangulum dispositis; clypeo mutico; fronte infra antennas setaecas carinata. Alæ superiores cellula 2:a submarginali altitudine sua duplo latiore.

8. A. *Klugii:* Niger, subopacus, parcius pubescens, facie orbitisque oculorum cum maxima parte pedum testaceis; abdomine oblongo. Long 4—6 mill.

Chelonus klugii Nees l. c. 285. 7.

Ascogaster ruficeps Wesm. l. c. 242. 10 (forte).

A. *rufipedi* statura similis, ab omnibus capitis vertice minus lato, genis brevioribus et minus latis, clypeo brevi, scutello plano, nitido, sublævi, capitis colore discedens.

Temligen sällsynt i medlersta Sverige.

dd) Abdomen plerumque breve obovatum. Caput et femora nigra, fronte supra antennas subexcavata, clypeo apice medio submucronato. Mesonoti parapsidæ obsoletæ. Ocelli in lineam curvatam dispositi. Antennæ plerumque nigræ.

9. A. *sternalis* n. sp: Niger, subopacus. acetabulis anticis mesosterni reflexo-marginatis; alis superioribus cellula 2:a submarginali altitudine sua latiore. Long 4—6 mill.

Species ab omnibus corpore nigro, parum pubescenti, acetabulis anticis reflexo-marginatis, tibiis anterioribus totis, posticis medio luteis, maris obscurioribus, antennis nigris, feminæ supra medium subdilatatis, fronte supra antennas leviter excavata, abdomine brevi ano longe inflexo, clypeo convexo mutico discedens.

Sällsynt i Småland och på Gottland.

10. A. *varipes:* Niger, acetabulis anticis tenuiter marginatis. Long 4—6 mill.

Wesm. l. c. 234. 5. (ex parte).

Præcedenti magnitudine, statura, colore, pubescentia et punctura simillimus, mesosterni acetabulis haud reflexo-marginatis mox discedens.

Sällsynt i Skåne och Småland.

11. A. *Lapponicus* n. sp: Niger, subopacus, abdomine oblongo, dorso ante anum vix inflexo gibbere instructo. Long 5 mill.

Species corpore longiore, mesopleuris concinne punctatis, abdomine oblongo-ovali, apice subcompresso, postice supra anum vix inflexum gibbere instructo ab omnibus mox discedens.

Ett honexemplar funnet i Lappland.

12. A. *4-dentatus:* Niger, subopacus, facie puberula, metathorace 4-dentato. Long 4—6 mill.

Wesm. l. c. 237. 7.

Species corporo nigro, antennis concoloribus, rarius feminæ flagello subtus basin versus ferrugineo, metathorace 4-dentato, abdomine brevi, ano longe inflexo, apice interdum quasi mucronato-compresso, tibiis anterioribus totis, posticis medio late pallidis ab affinibus optime distinguenda.

Allmän.

XXV. Försök till gruppering och beskrifning af CRYPTI.

(fortsättning från sidan 527).

Innan jag öfvergår till beskrifningen af Phygadeuonerna bör jag omnämna ett arbete, som kommit mig tillhanda först sedan *Cryptina* blifvit afslutade, nemligen Foersters: "Synopsis der Familien und Gattungen der Ichneumonen" införd i 25:e årgången af Verhandlungen des naturhistorischen Vereins der Preussischen Rheinlande und Westphalens. Det utgör en schematisk uppställning af de egentliga Ichneumonerna, hvilka äro fördelade på ej mindre än 36 familjer och deremot svarande antal genera. Då jag ej ännu sett fortsättningen af detta arbete, som Foerster i sin inledning utlofvar att inom samma år utföra och hvari de af honom upstälda slägten skola fullständigt karakteriseras och noggrannare fixeras genom angifvande af en typisk art; så är det endast gissningsvis som jag trott mig kunna tyda ett eller annat af honom uppställdt genus och detta så mycket mera som antitheserna i hans schema stundom sakna den nödiga klarheten och præcisionen. Sålunda då han för familjen *Cryptoidæ* uppgifver följande karakterer: "Metanotum ohne ausgebildete area su-

pero-media; der Stiel des 1. Segments ohne Rückenkiele, daher von der Seite gesehen nur eine Längsfurche bildend"

och för *Phygadeuontoidæ:*

"Metanotum mit einer ausgebildeten area supero media; der Stiel des 1. Segments mit zwei Rückenkiele, daher von der Seite gesehen mit zwei über einander liegenden Seitenfurchen"

så passar det ingalunda inpå t. ex. honan af C. *rufinus* (Grav.), hvilken saknar både fält på metathorax och dorsalkölar på petiolus och derföre borde ställas till *Cryptoidæ,* ehuru denna art i habitus så betydligt afviker från alla slägten inom denna grupp, att man ej, gerna kan annat än förena den med Phygaduonerna, bland hvilka äfven Foerster har stält den, om annars min tydning af hans slägte *Colocnema* är riktig.

Af familjen *Cryptoidæ* har Foerster 17 genera nemligen: *Helcostizus, Nematopodius, Mesostenus, Meringopus, Xenodocon, Megaplectes, Sobas, Nyxeophilus, Trychosis, Aritranis, Kaltenbachia, Chærotymma, Hidryta, Gambrus, Itamoplex, Idiolispa* och *Cryptus.* Från dessa bör enligt mitt förmenande *Nematopodius* utgå såsom ej hörande till Crypti, *Helcostizus* är måhända *Mesocryptus* m. och afviker så betydligt från öfriga genera, att det snarare borde bilda en egen grupp. *Mesostenus* sammanfaller med Gravenhorts slägte. *Xenodocon* är lika med *Linoceras* Tasch. *Megaplectes* är mig obekant, *Sobas* äfvenledes. *Nyxeophilus* är troligen samma som *Hoplocryptus* m. och *Trychosis* sammanfaller med *Goniocryptus.*

Aritranis skulle jag vara böjd att anse såsom identiskt med *Hygrocryptus* men detta slägte har tydligt köląd petiolus. *Kaltenbachia* är måhända samma som *Spilocryptus* m. *Chærotymma* känner jag ej. *Hidryta* är kanske lika med *Brachycryptus*. *Itamoplex* är mig obekant. *Idiolispa* är sannolikt lika med *Liocryptus*. *Meringopus* sammanfaller med *Cryptus* såsom baseradt endast på en hona af detta slägte.

Sectio 1. Metathorax tantum costa 1 transversa instructus. Labrum liberum. Petiolus brevis, spiraculis fere in medio sitis.

Genus **Mesocryptus**. = Xylocryptus Först.

Caput pone oculos haud angustatum; vertice medio immarginato; genis subbuccatis; clypeo brevi; labro subtriangulari; mandibulis haud validis, apicem versus angustatis, dente infero parvo. Antennæ haud longæ, subfiliformes, scapo fere infra medium exciso. Mesonotum parapsidis haud longis sed distinctis; metathorax brevis, areola basali fere parallela haud transversa et costa transversa fere angulata tantum instructus. Alæ superiores stigmate haud lato; areola parva subconvergente; nervis spuriis distinctis, transverso ordinario pone furcam cubiti sito, transverso ordinario quam abscissa costæ vix longiore, basali haud arcuato; inferiores n. tr. ordinario longe ante furcam cubiti sito, infra medium fracto. Abdomen petiolo brevi, subcurvato, convexo, carinis dorsalibus nullis, spiraculis fere in medio sitis; feminæ sulclavatum, maris fere lineare, omnium subtilissime alutaceo-strigosum. Tibiæ submuticæ, feminæ anticæ inflatæ, basi constrictæ. Mesoster-

num sulcis lateralibus medium haud superantibus, epicnemiis fere integris. Pronoti epomia fere nulla.

Från alla andra slägten inom hela gruppen lätt skildt på labrum, som ligger fullkomligt fri samt genom metathorax, som saknar alla fält och ribbor med undantag af basalfältet och en nästan mot basen vinkligt böjd tvärgående costa.

1. M. *brachycentrus* (Grav.): Subnitidus, tenuissime pubescens, niger, labro tegulisque albidis, pedibus cum coxis rufis: femina terebra abdomine clavato triplo breviore; mas facie cum genis, coxis et trochanteribus anterioribus albidis, abdomine sublineari. Long 6—9 mill.

Var b. Alarum stigmate pallido.

Var c. Corpore piceo-testaceo.

Var d. Alarum areola postice aperta.

Caput thorace vix angustius, vertice lato pone ocellos haud declivi, genis sat latis, subbuccatis; oculis glabris subovatis; fronte subopaca omnium subtilissime punctata et pubescente haud prominula, inter oculos parallela, foveolis parvis; clypeo brevi, vix discreto, apice submembranaceo, foveolis parvis margini anteriori fere contignis; labro angusto, apice acuto; palpis fuscis, mandibulis haud validis, apice angustato. Antennæ nigræ, thoracem paullo superantes, scapo subovato compresso, infra medium exciso; flagello circiter 22-articulato, filiformi, basi vix attenuato, articulis 6:o et 7:o supra albidis, 1:o 2:o æquali quam scapo triplo longiore. Thorax oblongus, subopacus, omnium subtilissime punctatus et pubescens; pronoti epo-

miis fere nullis; mesonoti parapsidis tenuibus; scutello basi marginato, fovea basali haud profunda, nec striata; metathorace postice rotundato. spiraculis parvis rotundis, costa pleurali distincta et transversa basin versus angulatim producta instructo, area coxali nulla, basali angusta parallela. Alæ superiores fere hyalinæ, stigmate sat magno. sed sensim in costam effuso; nervis spuriis completis, transverso ordinario sat longe pone furcam cubiti sito, quam abscissa costæ haud longiore, basali haud arcuato; cellulis discoidalis fenestra integra, angulo infero postico subacuto, fere extra areolam sito, hac parva lateribus subconvergentibus. Alæ inferiores n. tr. ordinario longe ante furcam cubiti sito, infra medium fracto, cubitalis abscissa 1:a subcurvata quam 2:a fere longiore, radio fere pone trientem posteriorem abscissæ 2.æ cubiti egrediente. Abdomen subclavatum supra omnium subtilissime alutaceo-strigosum. tenuissime pubescens; segmentis 4—7 tenuiter albo-marginatis. 1:o brevi. subcurvato. postice latiore. carinis dorsalibus nullis, spiraculis fere in medio sitis, membrana medium attingente, 2:o haud transverso, epipleuris inflexis. spiraculis margini contiguis. 4—6 sensim brevioribus. 7:o et 8:o longioribus. hoc basi subexcavato; terebra haud tenui. metatarso postico vix longiore, rectiuscula. Pedes cum coxis rufi, tarsis posterioribus et tibiis posticis externe fuscis. tibiis anticis sat fortiter inflatis, basi constrictis, albo-testaceis, submuticis. Mesosterni sulcus lateralis tenuis. ultra medium haud extensus. epimeris politis. epicnemiis fere usque ad alas extensis.

Mas differt: facie cum genis, coxis et trochanteribus anterioribus albidis; abdomine immaculato sublineari; cly-

peo apice haud membranaceo; antennis annulo nullo albo, articulis 10—15 subtus granulo acuto instructis; macula apicali prosterni et parva infra alas albida; petiolo fere lineari; valvula ventrali subspinoso-compressa; alis superioribus cellula radiali minus elongata, n. tr. ordinario minus longe pone furcam cubiti sito.

Ej sällsynt i norra och medlersta Sveriges skogstrakter.

Anm. Detta slägte, för hvilket Taschenberg föreslog benämningen *Brachycentrus*, är måhända Foersters *Helcostizus*; men då han i registret till sin afhandling, hvari alla synonymer upptagas, ej omtalar Taschenbergs benämning, så är citatet osäkert.

Sectio 2. Labrum haud liberum. Metathorax sæpissime costis et areis completis.

Divisio 1. Alæ superiores angulo posteriore inferiore cellulæ discoidalis obtuso vel recto, haud extra areolam sito; fenestra externa integra, puncto vel linea cornea haud divisa. Metathorax interdum basi, præsertim ♀ obsolete areolatus, area basali ere parallela, rarissime transversa. Mas facie plerumque picta.

Cohors 1 Spiracula metathoracis sat magna, oblonga vel ovalia. Tibiæ subspinulosæ. Corpus haud parvum.

Genus **Calocryptus.**

Caput scrobiculis antennalibus fere nullis, mandibulis dente infero majore; fronte et mesonoto subopacis, subtilissime punctatis. Tibiæ minus spinulosæ. Femina flagello medio incrassato.

Detta slägte öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Coelocryptus*, men skiljes genom den fina puncturen på pannan och mesonotum samt genom costa genalis, som är tydligt inböjd; från *Plectocryptus* afviker det genom petiolus, som saknar dorsalkölar och genom omärkliga panngropar ofvanför antennerna, honan dessutom genom antennerna, som äro starkt nedplattade på undre sidan och tilltjocknande i midten.

1. C. *congruens* (Grav.): Niger, scutello flavo-albido, facie picta, antennis annulo albido, abdomine, apice excepto pedibusque rufis, coxis omnibus femoribusque posticis nigris: femina abdomine subovali, terebra sat longa; mas metathorace rubro-signato. Long 8—12 mill.

Species scutello et annulo antennali flavo-albido insignis. Caput subtriangulare thorace paullo angustius, subopacum, dense subtilissime punctatum, nigrum, orbita faciali et verticina, epistomate haud prominulo et clypeo medio rubris, hoc apice truncato; vertice pone ocellos leniter angustatis, genis haud buccatis, nitidulis; mandibulis piceis, apice compressis, dente infero majore, palpis flavis; foveolis frontalibus obsoletis, lateribus puncto stemmatiformi notatis; oculis a mandibulis sat longis remotis, glabris, costa genali inflexa. Antennæ prothoracis basin superantes, validæ, nigræ, paullo infra medium oculorum fronti haud protuberanti insertæ, nigræ, basi subtus rufescentes; flagello medio sat fortiter dilatato et subtus deplanato, articulis 5—9 albidis, 1:o 2:o æquali quam scapo vix longiore, hoc ovali-compresso, infra medium exciso, apicem versus magis quam basin versus attenuato. Thorax oblongus, opacus, omnium subtilissime punctatus et pubescens; pro-

noti epomiis brevibus, mesonoti parapsidis tenuibus brevibus; scutello sat convexo et postscutelli medio flavo-albidis; metathorace postice oblique subtruncato, area postica basali et areola distinctis, his lateribus fere parallelis, costa pleurali bene, coxali et laterali minus discretis. Alæ superiores subhyalinæ, stigmate pallido sat magno sed sensim in costam effuso; cellulis discoidalis angulo externo apicali obtusiusculo, submarginali haud parva, lateribus fortiter convergentibus nervum fere pone medium excipiente, brachiali angulo infero apicali acuto; nervis spuriis completis sed minus distinctis, tr. ordinario fere ante furcam cubiti sito, quam abscissa costæ haud longiore, basali leniter curvata. Alæ inferiores n. tr. ordinario paullo ante furcam cubiti sito, longe infra medium fracto, abscissa 1:a radii n. recurrente fere duplo longiore. Abdomen subovale, supra leniter convexum, sat nitidum, obsoletissime punctatum et pubescens, rufum, apice nigro; segmento 1:o sat longo, leniter curvato, postice paullo dilatato, postpetiolo immarginato, carinis dorsalibus nullis, 2:o 3:o subæquali, 4—5 sensim brevioribus, 6—8 retractis, terebra recta abdominis dimidio longiore, plica ventrali acuta. Mesosternum sulcis ventralibus distinctis, medium haud superantibus, epicnemiis superne abbreviatis. Pedes sat validi, rufi, coxis omnibus et femoribus posticis nigris, tibiis anterioribus evidenter, posticis vix spinulosis.

Mas differt: corpore angusto, antennis longis, apice attenuatis, articulis flagelli 1:o 2:o paullo, quam scapo subtus flavo sesqui longiore, 10—14 flavo-albidis; facie cum ore albida; scutello magis elevato; metathorace plaga vel

fascia tenui sanguinea; abdomine apicem versus subdilatato, puncto mesosterni infra alas flavescenti notato.

Temligen sällsynt men utbredd från Skåne till Norrland.

Anm. Detta slägte är troligen det samma som Foersters *Ecporthetor*.

Genus **Coelocryptus**.

Caput foveolis frontalibus obsoletis, genis brevissimis subbuccatis, mandibulis longis, costa genali contigua; fronte fortiter punctata. Tibiæ posticæ margine apicali truncato-dilatato, vix, anteriores evidenter spinulosæ. Femina antennis medio incrassatis, metathorace haud areolato; mas genis fere nullis.

Detta slägte öfverensstämmer med föregående i vingarnes nervgång och abdomens structur,. men skiljes lätt på antenner och scutell, som ej äro hvit-tecknade; dessutom är hufvudet kortare, pannan groft puncterad, kinderna korta och något utspända, clypeus transversel i framkanten groft kantad, mandiblerna äro längre, costa genalis ej inböjd, bakbenens tibier i spetsen utplattade och utvidgade, sporrarne fästade högre upp, parapsiderna knappt antydda; honan har inga fält på metathorax.

1. C. *rufinus* (Grav.): Niger, nitidulus, parce pubescens, maculis 2 frontalibus rubris, antennis basi, tarsis, tibiis, anterioribus, femoribus abdomineque rufis, hoc apice nigro quam terebra triplo longiore: mas (= *erythrostictus* Grav.) antennis nigris, scapo subtus rubro, facie immaculata, metathorace costis longitudinalibus distinctis. Long 8—10 mill.

Calocrypto congruenti statura et magnitudine similis, scutello et antennarum medio haud albidis mox discedens. Caput thorace parum angustius, nigrum nitidulum, vertice pone ocellos leniter declivi, temporibus parum angustatis; fronte parcius fortiter punctata, scrobiculis obsoletis, externe puncto stemmatiformi notatis; epistomate haud prominulo, utrinque macula rubra ornato; clypeo transverso crebrius sat fortiter punctato, sat bene discreto, margine apicali late truncato, subreflexo-marginato; palpis pallidis; mandibulis longis, sat validis, latitudine subæqualibus, dente apicali infero majore, acuto; genis brevibus subbuccatis, costa genali haud inflexa. Antennæ validæ, medio dilatatæ, subtus deplanatæ, nigræ, basi fere ad medium rufæ, paullo infra medium oculorum fronti insertæ; flagelli articulo 1:o 2:o æquali, quam scapo profunde exciso fere breviore. Thorax oblongus, supra modice convexus; pronoti epomiis brevibus; mesonoto parcius fortiter punctato, minus tenuiter parce pubescens, parapsidis brevissimis; scutello sat convexo; metathorace brevi, nitidulo, parcius pubescenti, areis costali obsoleta, basali indicata, costa pleurali completa. Alæ superiores subhyalinæ, stigmate pallido, nervis et cellulis omnino ut in *Calocrypto congruenti* formatis. Abdomen nitidulum, obsolete punctatum, segmentis 4 primis rufis, 1:o basi nigro, sat longo, leniter curvato, spiraculis longe pone medium sitis, carinis dorsalibus nullis, postpetiolo lateribus vix marginato, 2:o 3:o subæquali, 6—8 retractis, terebra metatarso postico fere breviore; plica ventrali acute elevata. Pedes sat validi, rufi, coxis, trochanteribus et posticorum femoribus nigris; tibiis anterioribus obsoletius spinulosis, posticis fere muticis apice subtus deplanato-dilatatis, calcaribus sat longis paullo supra api-

cem insertis. Mesosternum breve, lateribus parcius punctatis nitidis, epicnemiis ad alas usque extensis, sulco laterali sat profundo, medium haud superante.

Mas differt: facie immaculata, antennis extrorsum attenuatis, postannello scapo longiore, hoc subtus brunneo, oculis fere mandibularum basin attingentibus; abdomine elongato, postice subdilatato; tibiarum posticorum corbiculis minus latis; mesonoto crebrius et minus fortiter punctato; metathorace area postica, basali et areola completis, hac parallela, costis lateralibus integris.

Temligen sällsynt i södra Sverige.

Anm. Troligen är Foersters *Colocnema* identiskt med detta slägte.

Genus **Plectocryptus**.

Caput scrobiculis antennalibus distinctis. Petiolus carinis dorsalibus distinctis. Tibiæ fortius spinulosæ. Scutellum parum convexum. Femina antennarum flagello filiformi.

Detta slägte afviker från båda de föregående genom pannans tydligare intryckningar ofvanför antennerna, kölad petiolus och mindre kullrig scutell; honan dessutom genom ej i midten incrasserad antennsträng.

1. P. *curvus:* Niger, nitidulus, tarsis, tibiis femoribusque anterioribus, posticorum femoribus et basi tibiarum pallide rufis: femina abdominis medio rufo, antennis annulo

albo; mas (= *rufipes* Grav.) abdomine et facie nigris. Long 8—10 mill.

Caput fere triangulare, pone ocellos abrupte declive, fronte crebre concinne punctata, cinereo-pubescente, scrobiculis sat magnis lævibus; clypeo nitido, parce punctato, apice late truncato; mandibulis sat validis, haud longis, dentibus apicalibus longitudine æqualibus, palpis nigricantibus; genis sat buccatis, nitidis, sublævibus, costa genali inflexa. Antennæ nigræ, crassæ, articulis flagelli 7—10 albis subtus nigrofuscis, 1:o 2:o æquali, quam scapo exciso haud longiore, penultimo transverso. Thorax oblongus, sat nitidus, cinereo-pubescens: pronoti epomiis brevibus; mesonoto crebre sat concinne punctato, parapsidis antice inchoatis; scutello planiusculo; metathorace costis longitudinalibus completis, areola minus distincta, costula et costella nullis. Alæ superiores hyalinæ, stigmate pallido, cellulis et nervis ut in *Calocrypto* constructis. Abdomen ovale, segmentis 2:o et 3:o cum postpetiolo rufis; primo carinis dorsalibus distinctis, postice sat curvato, postpetiolo lateribus acutis, transverso, medio lævi; 2:o obsolete punctato, spiraculis a margine sat remotis, 7:o apice et 8:o medio membranaceo-albidis, terebra metatarsi longitudine. Pedes sat validi, rufo-testacei, tibiis præsertim anterioribus sat fortiter spinulosis, coxis, trochanteribus et posticorum tarsis et tibiis basi excepta nigris. Mesosternum subtus parce, lateribus crebre sat fortiter punctatum, epimeris fere lævibus, sulco laterali bene discreto sat profundo fere usque ultra medium extenso, epicnemiis ad alarum basin continuatis.

Mas differt: antennis et abdomine nigris, hoc elongato-lanceolato, mesonoto paullo subtilius punctato, scutello minus plano, metathorace areis completis, areola transversa.

Ej sällsynt i södra Sverige.

2. P. *perspicillator* (Grav.): Niger, abdomine rufo, petiolo nigro, pedum anteriorum femoribus et tibiis, posticorum tibiis basi femoribusque summo apice rufis, tarsis posticis articulis 2—5, scutello, scapo subtus, orbita interiore, mandibulis palpisque albidis ♂. Long 9 mill.

Præcedenti magnitudine et statura simillimus, abdominis, pedum et capitis colore, mesonoto multo subtilius punctato mox discedens. Caput subtilissime punctatum, fere læve, sat nitidum, orbita posteriore oculorum inferne, interiore tota, genis late, mandibulis et palpis, interdum etiam clypeo et medio epistomatis albidis; scutello, interdum etiam postscutello tarsisque posticis articulis 2—5 albis, hoc apice nigro. Mesonotum parapsidis ad medium fere extensis. Femora antica summa basi, intermedia dimidio basali, postica fere tota nigra; tarsis intermediis fuscis; trochanteribus apice rufis. Mesosternum infra alas macula parva alba, coxis anticis interdum subtus concoloribus.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne; honan är mig obekant.

3. P. *arrogans* (Grav.): Niger, capite tarsisque posticis albo-pictis, abdominis medio, femoribus et tibiis anterioribus, his posticis ultra medium rufis. ♂ Long 8—10 mill.

Var a. Capite orbita posteriore inferne, interiore frontali cum genis, puncto verticino, macula clypei, mandibulis, palpis tarsorumque posticorum articulis 3:o 4:o albis, scutello concolore.

Var b. Ut in *a,* sed epistomate medio, antennarum scapo subtus postscutelloque albis.

Var. c. Ut in *a,* sed clypeo immaculato.

Var d. Ut in *c,* sed scutello et vertice immaculato.

Var e. Ut in *d,* sed mandibulis nigris, apice pallidis, palpis basi fuscis.

Species statura et magnitudine P. *curvi,* femoribus posticis nigris, apice et basi summis rufis, tarsorum posticorum et capitis pictura alba, mesonoto subtilius punctato, abdomine segmentis 2—4 rufis mox discedens; a. P. *perspicillatore* abdomine apice nigro, tibiis posticis rufis, apice nigris, annulo tarsali minus lato optime distinguendus.

Ej sällsynt från Skåne ända till Norrland; honan känner jag ej.

4. P. *digitatus* (Grav.): Niger, abdomine concolore, antennis annulo albo, pedibus rufis, maris annulo tarsali albo. Long 8—10 mill.

P. *curvo* statura et magnitudine simillimus, femina abdomine nigro, pedibus validioribus, rufis, coxis et trochanteribus nigris; mas (= bivinctus Grav.) antennis articulis 12—16 albis, orbita frontali, mandibulis, palpis tarsisque

posticis articulis 2—5 albis, 5:o apice nigricante, femoribus posticis apice supra nigricante, tibiis posticis apice late nigris, antennarum scapo subtus interdum albido mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön och Bögestad i Skåne.

Anm. Detta slägte är troligen samma som *Epiphobus* Foerster.

Cohors 2. Spiracula metathoracis parva, subrotunda.

A) Abdomen nigrum. Tibiæ haud vel vix spinosæ. Clypeus apice haud 2-dentato, interdum incisura triangulari. Mas facie picta.

Anm. Till denna afdelning hör äfven slägtet *Cratocryptus*, som möjligen är identiskt med Foersters *Leptodemas* och hvars arter redan äro beskrifna pag. 521—527.

Genus **Stenocryptus.**

Caput cubicum, genis latissimis. Antennæ thoracem haud superantes, postannello scapo breviore, hoc parum exciso. Mandibulæ sat longæ, dentibus æqualibus. Clypeus apice muticus, bene discretus. Abdomen oblongum, subparallelum, segmento 1:o fere carinis nullis, 2:o subtilissime dense alutaceo. Pedes validi, calcaribus medium metatarsi haud attingentibus, tibiis muticis.

Detta slägte öfverensstämmer närmast med *Cratocryptus*, men afviker genom hufvudet, som är mera kubiskt med mycket bredare, svälda kinder, korta antenner, hvilka hos honan äro föga längre än hufvudet, hos hannen ej räcka öfver spetsen af meta-

thorax och hvilkas skaft är mindre djupt utskuret i spetsen, ej kortare än postannellus samt i allmänhet genom mindre, nästan kal kropp. Från *Mecocryptus*, med hvilket det öfverensstämmer i habitus och kroppsform skiljes det såväl genom clypeus som i spetsen ej är inskuren som ock genom mandiblerna, hvilkas tänder äro lika stora.

1. S. *nigriventris* m. (= *caliginosus* Tasch.): Elongatus, niger, fere lævis, sat nitidus subglaber: femina pedibus totis rufis, terebra recurva; mas facie et ore albidis. Long 6—8 mill.

Caput magnum, thorace haud angustius, vertice lato haud declivi, temporibus tumidis; nitidulum, sub oculo acute armato omnium subtilissime alutaceum, punctis magnis piligeris sparsis majoribus; fronte planiuscula, foveolis haud magnis, puncto magno oculari juxta antennas sæpissime ornata; epistomate haud prominulo; clypeo transverso, apice late rotundato, mutico; mandibulis latitudine sua fere duplo longioribus; palpis pallidis; genis longitudine duplo latioribus, buccatis, costa genali inflexa. Antennæ nigræ vel basin versus brunnæ, filiformes, breves, capite haud duplo longiores, scapo apice minus profunde exciso quam postannello duplo longiore, hoc quam flagelli articulo 2:o fere breviore. Thorax longus, supra nitidulus; pronoto brevi, epomiis fere nullis; mesonoto subtiliter punctulato, parapsidis antice inchoatis; metathorace haud transverso, area postica distincta, areola parum discreta, costa laterali haud distincta. Alæ superiores subhyalinæ, stigmate sat magno, subtriangulari, fusco; cellulis discoidali angulo infero postico recto, brachiali angulo postico acuto, areola haud parva lateribus convergentibus; nervis

tr. ord. mox pone furcam cubiti sito, quam abscissa costæ vix longiore, basali lenissime curvato, spurio supero basi crasso, deinde obsoleto, radii abscissa 3:a lenissime curvata quum 1:a vix longiore. Alæ inferiores n. tr. ordinario paullo ante furcam cubiti sito, longe infra medium fracto, radii abscissa 1:a nervo recurrente fere duplo longiore. Abdomen oblongum, thorace haud brevius, nigrum, nitidulum fere glabrum; segmento 1:o coxas posticas superante sensim dilatato, leviter curvato, carinis dorsalibus nullis, postpetiolo lateribus acutis, dense subtilissime alustaceo subopaco, 2:o subopaco punctato-alutaceo vix transverso, 3—5 parum longitudine decrescentibus nitidis; terebra leniter recurva abdomine duplo breviore. Pedes validi toti rufi. Mesosternum nitidum, parce punctatum, epicnemiis fere integris, sulco laterali bene discreto, medium haud superante.

Mas differt: capite genis brevioribus, cum ore et facie angulatim supra antennas extensa albis; antennis parum attenuatis, metathoracis apicem haud superantibus postannello scapo vix breviore, hoc subtus plerumque albo; metathorace areis completis; pedum posticorum tarsis et apice tibiali nigricantibus, coxis omnibus et trochanteribus nigris, his anterioribus et illis subtus albis; tegulis, puncto mesosterni infra alas et angulo pronoti albidis.

Ej sällsynt från Skåne ända till Lappland

2. S. *fortipes* (Grav.): Niger, sat nitidus subglaber, fronte parcius sat fortiter punctata, orbita albo-signata: femina antennis annulo albo, pedibus rufis terebra recurva; mas coxis nigris, anticis subtus albidis. Long 8—10 mill.

Præcedenti statura, colore et punctura simillimus, sed major, capite pone oculos dilatato, vertice latiore fronte parcius et sat fortiter, maris densius et paullo subtilius punctata: femina antennis articulis 4—10 flagelli albidis subtus nigricantibus, postpetiolo et segmento 2:o dorsali interdum disco indeterminate castaneo, pedibus validioribus, lineola frontali supra antennas alba, notata; mas orbita fere tota frontali, facie cum genis et ore albidis, scapo antennarum subtus concolore, abdomine opaco, apicem versus nitidulo, petiolo bicarinato, segmento 2:o basi interdum lineis 2 elevatis instructis, trochanteribus flavo-albidis, coxis anticis subtus et tegulis concoloribus, spiraculis metathoracis fere ovalibus sed parvis, femoribus et tibiis posticis apice, tarsis totis nigricantibus.

Variat mas: femoribus posticis nigricantibus, punctis 2 albis prope tegulas albidis, tarsis posticis brunneis, antennis paullo longioribus.

Utkläckt ur barrved af Fabrikör Chr. Drewsen; varieteten är funnen vid Elmhult i södra Småland.

3. S. *oriventris* (Grav.): Niger, nitidus, pedibus rufis, fronte sublævi, utrinque albo-notata; femina abdomine apice subcompresso, terebra recta, annulo antennali albo; mas petiolo 2-carinato. Long 4—6 mill.

S. *nigriventri* simillimus, sed vertice minus lato, antennis longioribus et validioribus, alis nervo spurio fere deleto, fronte striga oculari pallida: femina abdomine apice subcompresso, terebra recta, petiolo rudimento carinulæ dorsalis, antennis apicem versus subincrassatis, flagelli ar-

ticulis paullo longioribus, 4—7 supra albidis; mas petiolo carinis 2 dorsalibus subapproximatis, antennis tenuioribus, metathoracis apicem superantibus mox discedens; a. S. *fortipede* corpore minore, fronte fere lævi, vertice angustiore, femina terebra recta satis superque dignotus.

Funnen vid Båstad i Skåne.

Genus **Mecocryptus.**

Caput fere cubicum; costa genali haud inflexa; clypeo bene discreto, apice medio incisura triangulari, maris obsoleta instructo; mandibulis longis, dente supero majore. Antennæ breviusculæ, postannello scapo paullo breviore, hoc parum exciso. Abdomen læve nitidum, nigrum.

Detta slägte öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Stenocryptus*, men skiljes genom mandiblerna, hvilkas öfre tand är längre än den nedre, genom mindre cubiskt hufvud, ej eller omärkligt inböjd costa genalis, i spetsen triangulärt inskuren clypeus, mera glänsande i spetsen hoptryckt abdomen, något längre, mot spetsen svagt afsmalnande antenner, kortare ej böjd terebra, samt äfven genom pannan, som har ett hvitaktig orbitalstreck ofvanför antennerna och är försedd med tydlig punctur.

1. M. *caliginosus* (Grav.): Elongatus, niger, glabriculus, nitidus, fronte concinne punctata, orbita pallida, pedibus rufis, coxis posticis nigris: femina terebra recta metatarso breviore: mas facie, ore, scapo subtus, coxis et trochanteribus anterioribus albidis. Long 6—8 mill.

Statura et magnitudo *Stenocrypti nigriventris,* fronte minus subtiliter, concinne punctata, orbita supra antennas

albida, abdomine basi lævi, coxis posticis nigris mox distincta. Caput thoracis latitudine, fere cubicum, vertice sat lato pone ocellos haud declivi; fronte scrobiculis sat distinctis, concinne sat fortiter punctata, striga oculari flavo-albida notata; genis subbuccatis, nitidis, lævibus, costa genali fere continua; clypeo bene discreto, brunneo, apice lato rotundato, medio incisura triangulari instructo; mandibulis latitudine æqualibus, longis, subcurvatis, piceis, dentibus apicalibus acutis, supero majore; palpis pallide testaceis. Antennæ metathoracis apicem haud attingentes, minus validæ, medio parum incrassatæ et nigricantes, apicem versus brunneæ et parum attenuatæ; fronti inferne insertæ, articulo 1:o subgloboso, apice parum exciso quam flagelli articulo 1:o longiore, penultimo haud transverso. Thorax oblongus, haud compressus, subglaber, nitidus; pronoti epomiis brevibus; mesonoto obsolete punctato, parapsidis brevibus, tegulis albidis; scutello planiusculo; metathorace area postica sat distincta, coxali et areola obsoletis, costa laterali nulla. Alæ ut in *Stenocrypto* nervis et cellulis formatis. Abdomen supra nitidum, nigrum, læve, elongato-lanceolatum, apice subcompresso; segmento 1:o coxas superante, leniter curvato, postice sensim latiore, carinis dorsalibus nullis, postpetiolo lateribus acutis, 2:o spiraculis margini laterali contiguis et 3:o epipleuris cum postpetioli lateribus membranaceo-pallidis; terebra recta, metatarso postico breviore. Pedes sat validi rufi, coxis intermediis basi, posticis totis nigris; calcaribus metatarsi medium attingentibus. Mesosternum lateribus nitidis parce punctatis, sulco laterali sat profundo, medium haud superante.

Mas differt: facie cum genis et ore albidis; clypeo apice medio obsolete exciso; antennis apicem versus evi-

dentius attenuatis, nigris; scutello minus plano; metathorace areis fere completis; troshanteribus omnibus et coxis anterioribus albidis, tarsis posticis nigro-fuscis; puncto anto et infra tegulas albido.

Sällsynt i Skåne.

Anm. Detta slägte är måhända identiskt med Foersters *Demopheles*.

Genus **Trichocryptus.**

Corpus totum pube holosericea vestitum. Caput triangulare, genis longis, costa genali inflexa. Mesonotum parapsidis fere integris; metathorace areis, præter coxalem et petiolarem, completis. Alæ superiores areola magna, lateribus fere parallelis; inferiores nervo tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito. Abdomen subovale, segmento 1:o dorsali carinato, 7;o fere toto albido; plica ventrali nulla. Pedes rufi, tibiis muticis, ungue sat longo.

Detta slägte afviker från alla andra inom gruppen genom den fina sammetsartade pubescens, hvarmed hela kroppen är beklädd och som är märkbarast på metathorax, bröstet och hufvudet, der den har en nästan sidenartad glans. Hufvudet är triangulärt, afsmalnande bakom de stora och utstående ögonen, som ej äro ludna, kinderna långa, ej kortare än mandiblerna, som äro afsmalnande mot spetsen; pannan svagt urholkad med omärkliga antenn-gropar; clypeus är kullrig, ej transversel, labri spets fri. Antennerna äro ej långa, flagellum obetydligt afsmalnande mot basen, dess 1:a led långsträckt, mycket längre än skaftet. Mesonoti parapsides äro nästan fullständiga; scutellen är hvitaktig hos honan; metathorax har alla fälten fullständiga med undantag af coxal- och petiolarfältet, samt är beväpnad med en hvass tand. Framvingarne hafva areolan stor, med nästan parallela väggar,

bakvingarnes nervus tr. ordinarius ligger långt bakom cubiti furca. Abdomen är oval; första segmentet har tydliga dorsalkölar, 2:a har spiracula aflägsnade från sidokanten, 7:e är nästan alldeles hvitaktigt; terebran är rakt utstående, buksidan urholkad, ej bildande någon plica. Benen äro ej spensliga, röda; tibierna obeväpnade, kloleden ganska lång Mesosternum är ej transverselt; midtelfåran ej urholkad baktill, lateral-fåran nästan fullständig.

Detta slägte erinrar i behåringen om *Hygrocryptus* bland Cryptina och bildar i viss mån en öfvergång till *Agriotypus*.

1. T. *cinctorius* (Grav.): Niger, pedibus rufis, flagello subtus basin versus rufescenti, metathoracis areola oblonga: femina scutello et fascia lata segmenti 7:o dorsalis albidis; mas genubus posticis nigricantibus, segmento 2:o dorsali fascia apicali rubra. Long 6—9 mill.

Species a sequente metathoracis area oblonga et antennis basin versus subtus rufescentibus optime distinguenda. Caput thorace paullo angustius, triangulare; vertice haud lato, pone ocellos declivi; temporibus pone oculos magnos, sat exsertos nitidos glabros angustatis; fronte leniter excavata, scrobiculis obsoletis: clypeo convexo, apice mutico, haud transverso; labri apice libero; palpis pallidis; mandibulis brevibus, apicem versus angustatis, dentibus subæqualibus; genis longis, compressis. Antennæ metathoracis apicem vix attingentes; flagello subtus basin versus rufescenti et parum attenuato, apice sat crasso parum curvato, articulo 1:o 2:o breviore, quam scapo paullo longiore, hoc ad medium exciso. Thorax oblongus, parum compressus, sub pube densa vix nitidus; mesonoto parapsidis fere integris; scutello parum convexo, flavo-albo;

metathorace haud transverso, areis omnibus completis, petiolari et coxali exceptis; areola haud transversa, costulam ante medium excipiente; area dentipara postice mucrone armata, spiraculis costæ laterali approximatis, rotundis. Alæ fere hyalinæ, superiores stigmate sat distincto haud lato; cellulis marginali magna, lateribus parum convergentibus, discoidali postice vix latiore, angulo infero postico recto, fenestra integra; nervis tr. ordinario incidente quam costæ abscissa multo breviore, basali vix nisi lenissime arcuato, discoidali infra medium cellulæ brachialis apicem egrediente. Alæ inferiores nervis spuriis ut in superioribus completis, tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito; radii abscissa 1:a quam n. recurrente paullo longiore. Abdomen subovale, leniter convexum, nitidulum, ventre plica nulla; segmentis dorsalibus 1:o leniter curvato, coxas posticas superante, spiraculis pone medium sitis, carinis dorsalibus distinctis, postpetiolo marginato, 2:o margine postico tenuissime castaneo, 7:o fere toto albo; terebra abdomine fere triplo breviore, recta. Pedes rufi, tarsis posterioribus nigro-fuscis, genubus posticis interdum nigris; ungue sat longo; tibiis muticis. Mesosternum sulcis medio haud excavato, lateralibus fere integris; epimeris etiam punctatis.

Mas differt: abdomine sublanceolato, segmento 2:o dorsali fascia apicali rubro-testacea; scutello nigro; tarsis posticis articulis 3:o et 4:o annulo apicali pallido.

Ej sällsynt bland säf vid sjö- och åstränder.

2. T. *aquaticus* n. sp: Niger, parum nitidus, pedibus rufis, metathoracis areola transversa; femina scutello albo;

mas coxis et trochanteribus posticis nigris. Long 8—10 mill.

Præcedenti simillimus, plerumque major, antennis flagello subtus haud pallido, metathoracis areola transversa, postice sæpe arcuata, petiolo medio magis elevato, postpetiolo lateribus et metapleuris fortius subrugoso-punctatis; mas pedum posticorum coxis et trochanteribus nigris discedens.

Sällsynt; funnen i Skåne.

Anm. Detta genom kroppens hårighet, stor areola i framvingarne samt skarpt 2-taggig metathorax väl marquerade genus har jag ej med säkerhet kunnat hänföra till något af Foersters slägten. Under förutsättning att han upptagit det bland Phygadeuonerna kan det antingen finnas bland afdelningen med flagelli nedersta leder långsträckta och då endast vara *Apsilops*, eller har han upptagit det bland de slägten, der samma leder i flagellum äro korta och i så fall möjligen vara identiskt med *Heterotypus*.

(Fortsättes.)

OPUSCULA ENTOMOLOGICA

EDIDIT

C. G. THOMSON.

FASCICULUS SEPTIMUS.

LUND 1875,
FR. BERLINGS BOKTRYCKERI OCH STILGJUTERI.

XXVI. Några anmärkningar öfver arterna af slägtet CARABUS.

Caraberne äro praktfulla insecter, som i kroppsstorlek, färgernas skönhet. formernas elegans och omvexlande sculptur näppeligen öfverträffas af någon annan grupp inom Coleoptera. Det är sålunda lätt förklarligt att dessa entomologernas älsklingar med förkärlek blifvit insamlade och att en stor mängd arter af författarne blifvit uppstälda, ofta nog baserade på obetydliga afvikelser i storlek, färg och sculptur. Att en reduction af species varit af behofvet påkallad derom hafva vetenskapsmännen varit temligen ense; men på grund af undersökningar, som jag varit i tillfälle att anställa, tror jag att nyare tidens entomologer härvidlag stundom gått för långt. längre än naturen sjelf tyckes medgifva.

Gerna hade jag önskat. hvilket från början äfven var min afsigt, att underkasta alla arterna af slägtet en noggrannare revision; men jag insåg dock temligen snart, att det skulle blifva mig omöjligt att anskaffa härför erforderligt material.

De samlingar, utom mina egna och härvarande Universitets, som stått mig till buds, äro följande:

Det Kongl. Museum i Stockholm (genom Prof. Stål), i Leyden (D:r Ritzema och D:r Snellen van Vollenhoven), i

Köpenhamn jemte derstädes förvarade Westermanska samlingar (Prof. Schjödte) samt de flesta arter från Tyrolen (Prof. Vincenz Gredler).

Det är mig en angenäm pligt att offentligen få frambära min innerliga tacksamhet för den välvilja och det förtroende, som dessa vetenskapsmän visat mig.

Innan jag öfvergår till den speciella beskrifningen torde det ej vara öfverflödigt att nämna några ord angående begränsningen af såväl slägtet *Carabus* som den grupp hvartill det hörer, och detta desto mera som författarnes åsigter härom äro särdeles divergerande.

Lacordaire förde Nebrierna och de af Linné så kallade *Carabi majores* till en och samma grupp, som karakteriserades genom framtibiernas sporrar, hvilka båda voro apicala.

Cychrus och *Damaster* afskilde han som en särskild grupp på grund af prosterni korta process; men sedermera visade Chaudoir att *Damaster* har mesta affinitet med de ostsibiriska arter af slägtet *Carabus*, för hvilka Solier föreslagit benämningen *Coptolabrus.*

Schaum ansåg ej *Cychrus* böra bilda en särskilt grupp, men i likhet med Lacordaire uppfattade han i början Elaphrierna såsom en distinct afdelning på grund af de båda sporrarnes på frambenen olika läge. Sedermera hopförde han dessa med de större Caraberna då någon skarp gräns i så afseende dem emellan ej kunde uppdragas.

För min del anser jag att de Fabriciska genera *Carabus, Calosoma* och *Cychrus* kunna skarpt begränsas och i motsättning till öfriga grupper af familjen med fri öfverläpp på följande sätt karakteriseras:

Tribus *Carabina:* Labrum connatum.

Vill man vidare dela denna grupp i underafdelningar, så skulle man kunna sammanfatta *Cychrus*, *Scaphinotus* och *Sphæroderus* såsom en

Sabtribus **Cychrides.**

Coxæ posticæ basi intus distantes. Epipleura elytrorum maxima. Labrum haud transversum, bifidum.

De öfriga genera skulle då sammanfattas till en afdelning, hvars väsendtliga karakterer ligga i bakhöfterna jemte epipleuras och labri mindre utveckling.

Subtribus **Carabides.**

Coxæ posticæ intus basi contiguæ. Epipleura elytronum haud latissima. Labrum transversum, apice truncato, emarginato, vel ad medium usque bilobo.

Så begränsad innehåller denna afdelning en mängd former, hvilka i byggnad af mundelar och öfriga kroppsdelar förete så väsendtliga olikheter, att väl knappast tvifvel kan uppstå om deras generiska betydelse.
Följande schematiska uppställning innehåller endast de lättast i ögon fallande karaktererna för slägtena.

Conspectus generum.

a) Frons sulcis ocularibus nullis, antice angustata, setis pluribus ocularibus. *Ceroglossus.*

aa) Frons seta 1 utriuque suxta oculos instructa.

b) Prothorax fortiter transversus, latitudine sua saltim duplo brevior, apice truncato, angulis posticis nullis vel brevissimis, lateribus valde dilatatis.

c) Antennæ articulo 2:o fere transverso quam 3:o saltim duplo breviore, ambobus compresso-carinatis. *Calosoma.*

cc) Antennæ articulo 2:o haud carinato, quam 1:o vix breviore. Tibiæ anticæ sulco externo profundo, apice spinoso-deflexo. *Cathoplius.*

bb) Prothorax haud vel parum transversus, apice plerumque magis minusve emarginato, angulis posticis sæpe prominulis.

d) Mentum dente medio nullo. *Pamborus.*

dd) Mentum dente medio munitum.

e) Corpus maximum, elytris tuberculato-rugosis. Tibiæ anticæ sulco profundo dorsali. Mas tarsis anticis subtus haud pulvillatis. *Procerus.*

ee) Mas tarsis anticis subtus plerunque spongiosis.

f) Corpus haud metallicum. Mandibularum dentes basales inæquales, dextræ fere simplice, lævæ valido bifido. *Procrustes.*

ff) Corpus sæpius metallicum. Mandibularum dentes æquales.

g) Antennæ articulo 2:o brevi, fere transverso. Coxæ posticæ multi-punctatæ. *Haplothorax.*

gg) Antennæ articulo 2:o haud transverso. Coxæ posticæ 1—2-punctatæ. *Carabus.*

Större delen af dessa genera innehålla endast ett fåtal af arter, men *Calosoma* och särskilt *Carabus* innefattar så många i bildningen af mundelar m. m. betydligt afvikande former, att en delning i subgenera af detta slägte blir af behofvet påkallad. Då större delen af de karakterer, hvarpå dessa sectioner äro grundade, förut ej blifvit påaktade, så torde det vara lämpligast att redogöra härför i en mera detaljerad skildring af slägtet *Carabus*, hvarvid på samma gång hänsyn tagits till närstående genera.

Hufvudet bäres vanligen något lutande, någongång (*Damaster*) nästan alldeles framsträckt; är långt då mandiblerna på samma gång äro långa och oftast smala, eller kort, såsom vanligen är fallet. Bakhufvudet (occiput) är merendels försedt med en fin intryckt linja, som oftast sammanfaller med prothoracis framkant och vanligen böjer sig bågformigt ned på sidorna af strupen; starkast utvecklad finnes den hos Procrustes och har i beskrifningen kallats *striga occipitis*. Hjessan är bakom ögonen mer eller mindre hopsnörd, stundom så starkt att den derstädes blir smalare än pannan framför ögonen, i hvilket fall hopsnörningen merendels är marquerad genom en glänsande svag intryckning. Pannan bär invid ögonen ett pannborst med undantag af *Ceroglossus*, som har flera dylika; ögonfårorna (sulci *oculares*) finnas hos alla med undantag af sistnämnde slägte, äro mer eller mindre djupa i synnerhet baktill och sträcka sig ända fram till clypeus. Pannfårorna (*sulci frontales*) saknas stundom alldeles (*Hungaricus*) men finnas i allmänhet mer eller mindre antydda hos de flesta, fortsättas uppåt pannan ifrån clypei sidofåror och sluta stundom i en sned intryckning; epistom-linjerna (*lineæ epistomatis*) äro fina intryckningar, som innesluta ett triangulärt fält i midten af pannan framför clypeus och äro vanligen tydligast hos de rena fjellformerna, men synas äfven hos *latus*, *intricatus* m. fl.

Ögonen äro vanligen runda, sällan (*Humboldti*) nästan transverselt äggrunda, mer eller mindre utstående. Emellan ögonen och antennernas insertion ligga de fördjupningar (*scrobes antennales*), i hvilka antennernas skaft mer eller mindre tydligt kan upptagas och som stundom nedtill äro svagt marquerade genom en bågformig list (*Ceroglossus*). Kinderna (genæ) äro belägna under ögonen fram emot munviken (*sinus maxillaris*) och kunna vara breda, som oftast är fallet, eller (*Nitens*) smala, så att bredden ej öfverstiger antennskaftets tjocklek; stundom äro de nedtill afsatta genom en svag list (*obtuse marginatæ*) hvilken någongång (Rossii) i midten är tuberkelformigt uppdrifven; hos de tjockhalsade arterna äro de alltid framtill starkt uppsvälda.

Munskölden (*clypeus*) är afsatt från pannan genom en mer eller mindre tydlig sutur, som sällan är rät utan vanligen framåtböjd; den har olika form hos de särskilta grupperna, så att den lemnar rätt goda karakterer för dessas skarpare begränsning.

Hos några är den på sidorna parallel *(Calosoma)*, hos andra är den tydligt framåt utvidgad, så att den närmar sig till hjertformen; i framkanten är den mer eller mindre djupt urbräddad, stundom *(Calosoma)* sträcker sig utskärningen ända till midten, men vanligen är den endast försedd med en svagare bugt, stundom med en utvidgning i framkanten *(Procrustes)*; alltid försedd med en rad af bortbärande puncter, af hvilka de yttre hos de arter, som hafva långa mandibler vanligen äro föga mera aflägsnade från hvarandra än från sidoborstet.

Mandiblerna lemna de bästa karaktererna för gruppernas indelning såväl till form som beväpning. Hos några *(Cœlatus)* äro de långa, så att den fria, framför labrum liggande delen *(tomium)* har betydligt större längd än bredd och afsmalnar småningom mot den skarpa spetsen och korsa hvarandra starkt; på samma gång är vanligen den grop *(scrobs)*, som ligger vid basen på yttre sidan, föga marquerad i synnerhet på öfre sidan ock sträcker sig knappt fram till öfverläppens spets. Hos andra *(Calosoma)* äro de visserligen ännu ganska långa men föga böjda och spetsen trubbig, *scrobs* lång och starkt marquerad så att den räcker tydligt förbi labrum, öfre sidan af tomium ojemn och matt till följe af intryckta puncter och streck. Hos den tredje gruppen (*Scheidleri*) äro de korta men breda så att tomium ej har märkbart större längd än bredd och sjelfva spetsen är hvass och böjd inåt under en rät vinkel; på samma gång är den yttre basalgropen väl marquerad men kort, så att den ej räcker förbi öfverläppen.

På insidan äro de försedda med en gulbrun *prostheca*, bildad af tätt sammanpackade glänsande hår och beväpnade med en tand närmare basen, hvilken i högra mandibeln, är mindre än i venstra. Denna tand är lång och klufven (*Cœlatus*) eller mycket smal (*Nemoralis*), eller slutligen bred (*Calosoma*) och ej märkligt urbräddad i spetsen; stundom är den främre toppen (*fastigium*) högre än den bakre, sällan (*Procrustes*) är den sednare i högra mandibeln nästan försvunnen. Dessutom löper den inre och öfre kanten öfver basaltanden ut i ett mer eller mindre skarpt tandformigt utsprång (*processus*).

Strupen är antingen jemn (*Damaster*) eller är den vid basen något bakom hakan hopsnörad, stundom (*Nemoralis*) så skarpt, att den der bildar en tvärliggande valk (*gula callosa*). Ej säl-

lan är den vid hvarje sida försedd med en bortbärande punct, som ligger straxt invid munviken (*sinus maxillaris*). De linjer (*lineæ gulares*), som utgå ifrån sjelfva grunden af munviken, divergera till en början starkt, men fortlöpa sedan (*Damaster*) nästan parallelt, eller (*Violaceus*) något divergerande mot strupens bakkant.

Hakan är ej hos Carabus försedd med de 2 bortbärande puncter under tanden, som finnas hos de flesta andra; den är försedd med en bugt (*sinus*), som stundom (*Calosoma*) sträcker sig ända till midten, hos andra deremot är mycket grund och bred. Sjelfva tanden (menti dens) är antingen lång, så att den skjuter öfver sidoflikarne (*Cælatus*) eller är den kortare, stundom betydligt kortare än de sistnämnda och är då vanligen tydligt kantad; någongång är den hoptryckt i spetsen så att den derstädes har större höjd än bredd, ett förhållande som starkast framträder hos C. *Stroganovii*. Stundom har hakan en flack fördjupning vid basen, ej sällan 2 svagt marquerade längsintryckningar. Sjelfva sidoflikarne (*lobi laterales*) äro antingen i spetsen afrundade och breda eller temligen skarpa.

Maxillerna ligga med gångleden (*cardo*) i maxillarviken, så att suturen emellan den och stammen (*stipes*) bildar en rät linja med hakans sutur. *Squama* eller det palpbärande stycket är vanligen lika långt med hakans sidoblickar, stundom (*Rutilans*) tydligt öfverskjutande desamma.

Af Palperna är sista leden sällan (*Clathratus*) nästan lineär utan vanligen mer eller mindre yxlik, stundom med starkt utveckladt palparium (*Procerus*), någongång är den på ryggsidan vid yttre kanten försedd med en longitudinel intryckning (*Cyaneus* och *Cychrus*) då nästsista leden äfven i spetsen har några borst. På labialpalpernas nästsista led förekomma hos en del arter flera, hos andra deremot endast 2 borst på insidan, hvilket antal håller sig ganska constant, så att derigenom arterna kunna temligen lätt grupperas.

Maxillernas inre tuggflik (*mala interior*) är smal, på insidan belagd med styfva, korta glänsande hår; spetsen är mer eller mindre inböjd, starkast hos *Calosoma*, der hårfransarne skjuta långt öfver densamma; den yttre palpformiga fliken (*mala exterior*) har sista leden på insidan mer eller mindre urholkad och lägger sig tätt öfver den inres hornartade inböjda spets. Tungan

är kort, bredt triangulär, med flera borst, ungefär af lika längd som *paraglossæ*.

Antennerna äro fästade på längre eller kortare afstånd från ögonen och hafva de fyra första lederna ej beklädda med det täta ludd, som förekommer på de öfriga lederna. De fyra första ledernas form och inbördes längdförhållande lemnar ypperliga grupp-karakterer.

Prothorax är mer eller mindre hjertlik; i framkanten sällan (*Cathoplius*) alldeles tvärhuggen utan framhörnen vanligen mer eller mindre framspringande; hos de tjockhalsade arterna djupare emarginerad, liksom äfven basen hos dessa är urbräddad utan tydligt afsatta bakhörn, som förekomma hos några (*Scabriusculus*). Hos Calosoma äro framhörnen ej, bakhörnen knappt märkbart utstående; dessa sednare föra vanligen hvardera en borthärande punct. Sidorna äro stundom starkt upphöjda och utplattade, mer eller mindre sinuerade bakom midten och oftast försedda med ett eller flera borst, som ligga i främre halfvan. Skifvan har medianlinjen hos de alpina arterna skarpt marquerad; är sällan slät utan vanligen finare eller gröfre puncterad, stundom rynkigt ojemn samt försedd med en grop eller ett streck vid hvarje sida, som ligger midt öfver den punct, der bakhörnen gå in mot basen.

Fram- och bakkanten, liksom äfven framkanten af prosternum äro infattade af täta cilier. Epipleura eller den invikna sidokanten är stundom (*Fabricii*) ytterst smal före midten, hos andra, i s. h. de arter, som hafva bredt uppviken sidokant på prothorax, starkt utbildad. I beskrifningen tages bredden något före midten och jemföres antingen med epimera eller ock med antennskaftets tjocklek.

Prosternum har ett längre eller kortare utsprång (*processus*) bakom höfterna, stundom nedböjdt och nästan rundadt hos de alpina arterna (*Irregularis*), stundom jemnbredt och rakt utsträckt; ej sällan har det en intryckt sidolinja emellan höfterna (*Smaragdinus*), hvilken någongång (*Calosoma*) löper ända ut till dess spets. Epimera förena sig ej med prosterni, utsprång, hvarigenom höftpannorna blifva öppna; de stöta framtill invid prosternum och sträcka sig på sidorna upp mot epipleura, äro antingen jemnbreda eller tydligt afsmalnande uppåt. Scutellen lemnar inga systematiska karakterer.

Elytra äro vid basen ej sällan försedda med en upphöjd linja, som löper ända till scutellen, men denna varierar stundom hos

en och samma art. Den upphöjda sidokanten (*costa*) är hvass och stundom hög, någongång försedd med en bugt eller ett hak framför spetsen, hvilket då är svagare marqueradt hos hannen.

Någongång är costan sågad i s. h. uppe vid skuldrorna. De ytterst fina upphöjda småpuncter (*atomi*), något större puncter (*puncta*) eller småkorn (*granula*), hvarmed elytra äro beströdda, äfvensom de radvis ordnade groparne (*fossulæ*) och intryckta linjerna (*striæ*) eller hvad man öfverhufvud taget kallar täckvingarnas sculptur äro karakterer, som särdeles hafva framhållits redan af äldre entomologer och hvilka äro af stor betydelse för såväl arternas som gruppernas skarpare bestämning, ehuruväl de äro underkastade ej obetydlig variation.

Om man utgår från *Carabus catenatus*, der sculpturen är mest typisk, så finner man på hvarje täckvinge 3 rader af aflånga eller ovala upphöjningar, afskilda genom en liten fördjupning, som framtill begränsas af ett fint korn. Dessa 3 rader kallar man kedjerader (*catenæ*). hvilka stundom sakna de främre eller alla intryckta puncterna, då de benämnas ribbor (*costæ*). Emellan hvarje af dessa 3 kedjerader ligga 4 intryckta, stundom puncterade linjer eller strimmor (*striæ*) och 3 upphöjda åsar eller mellanrum (*interstitia*), hvilka alla tillhopa kallas *intervalla* Emellan det yttre intervallet och nära vid sidokanten ligger en rad af nafvelformiga puncter (*series umbilicata*), hvilka hvardera åtminstone uppe vid skuldrorna föra ett borst. Mellanrummet emellan denna serie och yttre kanten kallas *limbus* och är försedt med rynkiga eller fina puncter, som stundom löpa tillsamman, så att de bilda 1 eller 2 rader närmast intill series umbilicata, såsom förhållandet är med flera Chinesiska och Japanesiska arter Taga vi nu till exempel C. *monilis*, så är i grunden samma sculptur, men här inträffar det märkliga förhållandet, att stundom sjunka de båda yttre interstitierna emellan catenerna ned, så att de blifva betydligt lägre än det medlersta och kunna till och med alldeles försvinna, ersatta af puncter. Denna egendomliga variation af sculpturen, hvarpå Dejean först fästade uppmärksamheten, förekommer hos flera andra arter och samma förklaringsgrund kan tillämpas på den varietet af C. *auronitens*, som man kallat *festivus*, der de 3 ribborna nästan alldeles försvunnit. Varieteten *Brisouti* har sculpturen normal, men hos den typiska C. *catenulatus* ser man interstitierna tätt afbrutna

af inhuggna tvärstreck och strimmornas botten har de intryckta puncterna framtill begränsade af ett skarpt upphöjdt korn. Höja sig dessa strimmornas puncter och korn till samma nivå som de normala interstitierna så få vi den sculptur, som förekommer hos den grupp af arter, som man kallat *C. sylvestris* och der samma förhållande eger rum som hos *monitis*, att nemligen alla 7 interstitierna emellan kedjeraderna kunna vara lika höga, eller hvartannat lägre. Enahanda är förhållandet med C. *latus*. Hos C. *purpurascens* är sculpturen i det närmaste såsom hos C. *Brisouti*, men hos varieteten *exasperatus* inträder samma förhållande som hos C. *catenulatus* fast i högre grad, så till vida att alla interstitierna upplösas i rader af skarpa korn, af hvilka den medlersta ofta är mera regelbunden.

Hos C. *excellens* äro alla interstitierna tätt afbrutna genom tvärstreck, så att elytra derigenom äro nästan likformigt catenerade. Hos C. *nitens* äro kedjeraderna endast baktill antydda genom gropar, och mellanrummen hafva inga upphöjda åsar. C. *smarugdinus* har rader af runda eller ovala glänsande knölar, som höja sig öfver den rynkiga ytan, men groparne saknas. Äro upphöjningarne emellan catenernas gropar ovala eller runda såsom hos C. *cancellatus* så sägas elytra vara *tuberculato-catenuata*; äro de mera smala och jemnbreda så kallas de *lineato-catenata*. Hos C. *Fabricii* finnas endast platta runda gropar, som i bottnen framtill bära ett skarpt korn, men upphöjningarne saknas; hos denna art förekommer dessutom en rad af större puncter (*series accessoria*) bredvid series umbilicata. Hos C. *scabriusculus* äro intervallernas strimmor nästan försvunna, men åsarne hafva en rad af skarpa vinkliga korn (*asperata*). Ej sällan hopflyta intervallernas knölar och upphöjningar till en ojemn, grofrynkig yta, hvari knappast catenerna kunna upptäckas (*Cælatus*). Till sin största utveckling når denna sculptur hos *Procerus*. Epipleura sternalia äro stundom breda, någongång försedda med en eller flera (*smaragdinus*) rader af svagt intryckta puncter; ventralia äro småningom bakåt afsmalnande.

Mesosternum har i midten en nästan vertical, tätthårig köl, som baktill ej når upp till höfterna; spetsen är urbräddad eller utskuren för upptagande af metasterni process. Episterna äro starkt utvecklade men räcka ej ned till mellanbenens höfter,

emedan mesosternum lägger sig på sidan om höfterna med sin breda spets mot epimera, som nästan äro jemnbreda, ej smala.

Metasternum har bakre delen (*sternellum*) afsatt genom en tvärgående sutur, hvilken på hvarje sida fortsättes emellan de bakre höfterna och vanligen sammanflyter med bakkanten af acetabula intermedia eller ligger midt emellan de bakre höfterna, sällan (*Clathratus*) tydligen bakom midten Episterna äro i framkanten alltid försedda med en intryckt linja, stundom äfven på insidan. Merendels äro de breda, eller nästan transversella och bakre kanten snedt afhuggen eller svagt emarginerad; stundom likväl hafva de större längd än bredd (*Clathratus*) och någongång äro de bredare bakåt med bakkanten afrundad (*Irregularis*).

Abdomen skjuter med en process in under bakhöfterna, hvilka äro vid basen hopstötande på insidan i större eller mindre utsträckning; dess 3 sista segmenter äro oftast försedda hvardera med 2 vidt stående puncter (*puncta ordinaria*), som ligga nära bakkanten och dessutom hafva de ej sällan vid basen en bågformig intryckning (*striga ventralis*) som stundom är afbruten och vanligen rent af saknas hos de alpina arterna. Men både dessa bågar och puncter äro underkastade variation, så att de endast med försigtighet böra användas vid grupperingen. Någongång (*Catenulatus*) hafva de 2—5 segmenterna vid sidorna 1 eller ett par groplika puncter; tätt stående dylika men mindre finnas alltid på 2:a segmentet invid lårens insertion. Anus har flera eller färre puncter nära bakkanten, men hvilka variera rätt betydligt både i antal och läge.

Bakbenens höfter äro stundom vid basen försedda med en borttbärande punct, som oftast saknas hos de arter, hvilka hafva näst sista palpleden belagd med flera borst. Trochantern på bakbenen är vanligen kort så att den räcker föga öfver midten, sällan öfver bakkanten af 3:e segmentet. Låren på bakbenen äro stundom långa och smala så att de skjuta betydligt öfver (*Damaster*) elytras sidor, stundom (*Scheidleri*) kortare hoptryckta och bredare i midten eller något bakom midten; merendels hafva de en rad af puncter på yttre sidan nära kanten och ej sällan är under sidan platt eller ränlad (*sulcus femoralis*).

Tibierna äro belagda med flera rader af fina taggar eller styfva borst, af hvilka en som på insidan af baktibierna (*series spinulosa*) löper ned mot sporrens insertion, är af någon betydelse för

arternas åtskiljande. Ryggsidan är oftast försedd med en bred eller smal fåra (*sulcus tibialis*), som försvinner uppåt, sällan *Hungaricus*) nästan alldeles saknas. Sjelfva spetsen är vanligen tvärhuggen, säll n (*Humboldti*) är den vinkelformigt snedskuren. Sporrarne äro oftast långa, hos de alpina arterna i allmänhet korta, så att de knappt räcka till midten af metatarsus Frambenens tibier äro någongång tvärt dilaterade i spetsen, som sällan (*Nitens*) är på yttre sidan utdragen i en kort nedåtriktad torne.

Tarserna är på undre sidan belagda med 2 rader af korta styfva borst; ej sällan finnas på de bakre benens 2 eller 3, sällan blott 1:a led en rad (*series accessoria*) af dylika borstbärande puncter; merendels är insidan af de 4 första lederna nedtill försedd med en longitudinal intryckning; slutleden löper alltid ut på insidan i en kortare eller längre skedlik skifva emellan klorna, som äro enkla.

Hannarne hafva oftast frambenens tarser försedda med putor (*pulvilli*), bildade af tätt sammanpackade fina korta hår och inbäddade emellan längre och glesare sidoborst. Antalet af dessa pulviller är olika, äfven som den relativa bredden af 4:e i förhållande till 3:e lemnar rätt goda karakterer. Stundom äro äfven de medlersta lederna af antennerna försedda med en svag emarginering på insidan, hvilken der är glänsande och nästan hårlös. I allmänhet är äfven sista palpleden starkare utvecklad; liksom äfven den filtlinja (*linea tomentosa*), som bekläder yttre sidan af mellantibierna är längre och starkare utbildad.

Slutligen böra vi äfven omnämna hannens copulations-organ eller den hornartade capsel (*forceps*), som är vid basen kolflikt uppsväld, sedermera mer eller mindre böjd och nedom midten försedd med ett större eller mindre membranos ställe. Den återstående delen kallas *apex* och ligger vanligen fri, alltid riktad mot venster, då man betraktar djuret framifrån på undre sidan. Eburu denna spets är alldeles lika bildad hos flera arter af samma grupp, t. ex. *Scheidleri*, så lemnar den dock hos andra t. ex. *Sylvestris* utmärkta karakterer för alla arterna, hvilka hvardera hafva en bestämd form.

Med ledning af ofvan framhållna olikheter i organisation kunna vi nu lättare och fullständigare karakterisera de 8 hufvudgenera af gruppen sålunda:

Genus **Ceroglossus.** (Solier.)

Caput pone oculos fortiter constrictum, striga occipitis tenui sed distincta; gula parum constricta, plurisetosa, lineis gularibus postice leniter divergentibus; fronte plana, lata, sulcis ocularibus nullis, antrorsum angustata; clypeo apice leniter emarginato, plurisetoso; labro apicem versus sat emarginatum subdilatato; mandibulis sat longis, dente basali latiusculo, scrobe basali labrum haud superante, minus profunda. Genæ latæ, scrobe antennali inferne determinata; oculis valde exsertis, orbita interiore plurisetosa. Mentum minus transversum, antrorsum subangustatum, sinu haud profundo, dente lobos fere superante, basi bisetosa, apice haud compresso. Maxillæ squama lobos menti fere superante: palpi articulo ultimo parum securiformi, penultimo labiali plurisetoso. Antennæ longæ, tenues, articulo 1:o vix clavato quam 3:o breviore, hoc quam 2:o plus quam duplo longiore, ambobus haud carinatis. Prothorax haud transversus, apice subemarginato margine tenui; lateribus haud deplanatis, plurisetosis; angulis posticis brevibus sed acutis, linea media tenui; epipleuris angustis. Elytra catenis 3, interstitiis 1 vel 2 inter catenam 1:m et suturam, reliquis regulariter striatis. Prosternum processu subovali, haud deflexo, epimeris sat latis. Episterna metathoracis oblonga, postice vix angustiora; sutura sternelli in medio inter coxas posteriores sita. Abdomen et coxæ posticæ crebrius fortiter punctata, strigis ventralibus nullis vel obsoletis. Trochanteres postici marginem apicalem segmenti 3:i haud attingentes. Femora postica longa, gracilia, parce punctata, subtus sulco nullo. Tibiæ posticæ tenues, sulco dorsali angusto vix nisi inferne conspicuo,

serie interna sat dense spinulosa; calcaribus medium metatarsi vix superantibus. Tibiæ intermediæ linea tomentosa longa, anticæ apice haud dilatato. Tarsi tenues, longi, articulis 3 primis externe serie accessoria punctorum. Corpus elongatum, elegans, gracile, metallicum. Patria Chile.

Detta slägte skiljes från *Carabus* genom flera pannboret, endast 1 eller 2 åsar emellan 1:a catenan och suturen, höfter och kroppens hela undre sida med grofva, mer eller mindre tätt stående puncter, kort 2:a antennled i jemförelse med 3:e, inga ögonfåror på hufvudet, som något erinrar om *Elaphrus*. I kroppsform sluter det sig närmast till *Carabus Fabricii*.

Genus **Cathoplius** m.

Calosoma (Dej.)

Caput cum oculis prothorace plus quam duplo angustius, elongatum, pone oculos parum convexos vix constrictum; striga occipitis obsoleta; fronte fere parallela, sulcis obsoletis; clypeo apice truncato; labro apicem versum emarginatum dilatato; genis angustis, inferne obtuse marginatis, scrobe antennali haud determinata; mandibulis sat longis, scrobe basali determinata, labrum haud superante, tomio latitudine basali duplo longiore, apice sat acuto subinflexo, processu dentiformi, dente basali lato, sed valido et æqualiter bilobo; maxillis squama mentum superante, mala apice parum inflexo; gula subconstricta, puncto setigero nullo basali, lineis gularibus approximatis; mento parum transverso, lateribus parallelis, lobis rotundatis, sinu trientem haud occupante, dente parvo acuto, haud compresso; palpis articulo ultimo securiformi-deltoideo, palpario haud lato, labialibus articulo penultimo 2-setoso. Antennæ

tenues, articulo 1:o puncto setigero fere in medio sito, subovato, quam, 2:o haud transverso vix longiore, 3:o 2:o sesqui longiore, haud compressis. Prothorax coleopteris vix angustior, latitudine sua duplo latior, angulis nullis; apice truncato, margine calloso, annuliformi; lateribus crassis haud explanatis, valde rotundatis, basi truncatus, angulis haud productis. Elytra brevia, convexa, costa haud serrata, elevata, haud catenata, sed punctis impressis et granulis asperatis subseriatis, apice haud sinuata, declivia; epipleuris had latis. Prosternum processu porrecto, longo, haud angustato; epipleuris apice haud dilatatis, sensim postice latioribus; epimeris minus latis, superne leviter angustatis. Metasternum sutura sternelli in medio sita; episternis haud transversis, margine postico emarginato-truncato. Abdomen segmentis 1:o marginato, 4—6 striga basali completa sed punctis ordinariis nullis, ano parce punctato. Pedes breves validi; coxis posticis puncto basali nullo, intus basi late contiguis; femoribus brevibus crassis, posticis multi-punctatis, subtus sulco lato et profundo; tibiis crassis angulatis, anticis sulco dorsali profundo, apice spinoso-deflexis, posticis serie parce setosa, sulco dorsali lato, fere integro, opaco-scabro; calcaribus medium metatarsi superantibus. Tarsi tibia breviores, sat lati, metatarsi serie accessoria 2—3 punctata. Corpus haud metallicum.

Mas tarsis anticis articulis 3 primis pulvillatis, pulvillo 1:o trientem vix superante.

Detta slägte, för hvilket *Calosoma asperata Dej* (= *Carabus cychrocephalus Leon Fairm*) utgör typen har i formen af prothorax mesta likhet med *Calosomerna*, liksom äfven framtibiernas bild-

ning dermed öfverensstämmer, men afviker i flera väsendtliga karakterer. Antennernas 2:a led är ej påfallande kort och liksom 3:e ej kölformigt hoptryckt; hufvudet är särdeles smalt och erinrar om *Carabus numida;* mandiblerna äro ej skrynkligt ojemna på öfre sidan och basaltanden är mycket högre och skarpt 2-spetsad och ligger ej dold under öfverläppen, som är utvidgad emot spetsen; maxillernas inre flik är ej rundadt utdragen i spetsen af ryggsidan; hakans bugt räcker ej öfver tredjedelen och tanden är liten, lika lång som sidoflikarne.

Genus **Calosoma.**

Caput breve, pone oculos prominulos constrictum; clypeo apice truncato; labro apicem versus haud dilatato, brevi. incisura media profunda, medium saltim attingente; mandibulis sat longis, scrobe basali longa, labrum superante, bene determinata, tomio apicem versus minus acutum subcurvato, dorso rugoso-vel striato-punctato, dente basali sub labro sito, altitudine sua multo latiore, vix emarginato, fastigio basali altiore; genis sat angustis; gula subconstricta; menti sinu ad medium saltim producto, dente parvo acuto haud compresso, quam lobis breviore; maxillis mala interiore unco fortiter inflexo, externe lobato-producto; palpis articulo ultimo minus securiformi. Antennæ mox ante oculos insertæ, articulo 1:o 3:o breviore, hoc quam 2:o plus quam duplo longiore, ambobus compreso-carinatis. Prothorax fortiter transversus, apice haud emarginato, angulis posticis nullis vel brevissimis, lateribus fortiter rotundatis, haud elevato-deplanatis. Abdomen strigis ventralibus et punctis ordinariis completis. Tibiæ anticæ sulco dorsali, apice haud spinoso-deflexo. Plerumque corpus alatum et metallicum'; elytris epipleuris angustis, costa basi serrata, striatis et 3-catenatis, metasterni sutura pone

medium sita; femoribus posticis haud longis. sulco distincto; prosterni processu haud deflexo, sat longo, inter coxas vel ad apicem usque marginato; episternis metathoracis latitudine basali longioribus. Mas tarsis anticis articulis 3 vel 4 primis pulvillatis, tibiis intermediis interdum curvatis et intus præsertim apicem versus dense pubescentibus.

Detta slägte, som man velat förena med *Carabus* afviker väsendtligen genom antennerna, hvilkas 3:e led är mer än dubbelt så lång som 2:a och båda kölformigt hoptryckta, genom mandiblernas basaltand, som ligger dold under labrun, hvilken liksom hakan har en inskärning, som går ända till midten och kort tand, genom prothorax, som är starkt transversel och genom i allmänhet vingad kropp, tillfölje hvaraf epipleura sternalia äro smala och episterna metathoracis långa.

De äro utbredda öfver alla verldsdelarne.

Genus **Pamborus** (Latr.)

Caput pone oculos in collum valde constrictum; labro apice dilatato, emarginato; mandibulis arcuatis, intus inter dentem basalem et apicem dente acuto armatis; mento dente medio nullo, sinu fere semicirculari; palpis validis, articulo ultimo maximo, palpario apicem et latus internum fere usque ad basin occupante. Antennæ articulo 1:o 3:o longiore. Prothorax fere orbicularis, striga basali profunda. Elytra fortiter striata. Tibiæ anticæ apice spinoso-deflexæ. Prosternum processu longo, haud deflexo. Corpus metallicum. Patria: Australia.

Detta slägte skiljes från alla andra genom hakan, som är emarginerad, men utan spår till tand i midten samt genom mandiblerna, hvilka äro beväpnade med en tand på insidan, belägen emellan spetsen och basaltanden.

Genus **Procerus** (Dej.)

Caput pone oculos magnos parum prominulos leviter constrictum; striga occipitis postice dilatati distincta; fronte rugosa; clypeo apice subtruncato; labro apicem versus dilatato et emarginato; mandibulis tomio longo, arcuato, apice acuto, scrobe determinata labrum vix superante, processu dentiformi acuto, dente basali magno, valido, bilobo; genis latis infra oculos tuberculatis; gula subconstricta, lineis postice divergentibus; mento sinu trientem vix occupante, dente acuto lobos laterales haud rotundatos vix superante; maxillis squama brevi. Antennæ sat longe ante oculos insertæ, articulo 1:o 2:o oblongo paullo longiore, quam 3:o breviore, haud compressis. Prothorax apicem versus subtruncatum angustatus; lateribus rotundatis, ante angulos posticis brevissimos subsinuatis; disco rugoso, basi fovea transversa impressa. Elytra tuberculis oblongis vel rotundis subseriatis valde rugosa. Abdomen strigis ventralibus completis, punctis ordinariis nullis. Coxæ posticæ lobo interno transverso, puncto basali nullo. Femora postica longa, gracilia, parum punctata, sulco profundo vel vage impresso. Tibiæ breviter spinulosæ, linea tomentosa brevi et minus densa, anticæ sulco dorsali sat profundo, apicem versus extus spinoso-dilatatæ; calcaribus sat longis. Tarsi haud breves sat lati, articulis apice emarginatis, 1:o serie accessoria fere integra, a laterali longe remota. Prosternum epipleuris sat latis, antice vix dilatatis, epimeris haud angustis, procesu longo, haud inflexo, subovato, immarginato. Metasterni sutura fere confluens, episternis haud transversis, apice oblique truncatis. Mas tarsis an-

ticis haud pulvillatis. Corpus maximum, nigrum vel cyanescens. Patria: Caucasus et confinia.

Detta slägte, som endast innehåller några få arter, står mycket *Carabus*, särskilt C. *Bonvouloirei*, så att de med undantag af de enkla tarserna hos hannen och den grofva fåran på framtibiernas yttre sida, i de väsendtligaste karakterer öfverensstämma med detta slägte. Med *Damaster*, hvars hannar äfven hafva enkla framtarser, kunna de ej förvexlas, ty detta slägte har prosterni utsprång kort, en helt olika sculptur på elytra, hvilkas spets är näbblik, långsträckt hufvud med mycket långa mandibler.

Genus **Procrustes** (Bon.)

Caput pone oculos leviter constrictum; striga occipitis distincta, inferne profundiore; fronte sulcis distinctis; clypeo apice subtruncato; labro apice plerumque 3-lobo; mandibulis sat longis et validis, scrobe sat magna, dextra dente basali, fastigio basali brevissimo fere nullo, armata; oculis sat magnis rotundis, sed parum prominulis: genis minus latis, vix obtuse marginatis; gula sub mento sat fortiter anguste constricta, seta nulla, lineis gularibus postice valde divergentibus: mento utrinque vage late impresso, sinu haud lato, trientem vix accupante, dente magno, plerumque lato, rarius apice subexciso, lobis fere majore, his apice haud late rotundatis, interne obtuse compresso-dentatis; paraglossis ligula fere brevioribus; maxillis squama lobos menti haud superante, mala apice longe inflexo. Antennæ articulo 2:o 4:o æquali, haud carinato, 1:o plerumque sine puncto setigero, haud longe ante oculos insertæ; 2:o haud transverso. Palpi articulo ultimo subsecuriformi, labiales articulo penultimo setis pluribus ornato.

Prothorax parum transversus, apice subemarginato; lateribus setis nullis, sat crasso marginatis; disco sublævi; angulis posticis brevibus. Elytra punctato-rugosa, rarius subpunctato-striata, catenis nullis vel indistinctis. Abdomen strigis ventralibus bene determinatis, punctis ordinariis sæpissime nullis. Prosterni processu porrecto, sat magno lateribus immarginatis; epipleuris sat latis; epimeris sat angustis. Metasterni sutura sternelli medio inter coxas posteriores sita. Episterna metathoracis postice subangustata, fere quadrata, margine postico oblique truncato. Coxæ posticæ puncto basali nullo. Femora postica sat longa, sulco fere nullo, vel brevia crassa sulco lato et profundo. Tibiæ anticæ sulco dorsali nullo, apice parum dilatatæ; intermediæ striga tomentosa magna et densa; posticæ punctis spinulas breves gerentibus, sulco dorsali tenui vel lato, calcaribus validis, longis. Tarsi articulo saltim 1:o serie accessoria punctorum instructo. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus spongiosis. Corpus magnum, atrum, haud metallicum. Patria Europa, præsertim orientali — meridionalis et Asia minor.

Detta slägte, som varierar i afseende på labrum och mentum, skiljes från alla öfriga genom mandiblerna. af hvilka den venstra har stor och bred klufven tand, den högra deremot har den främre toppen af tanden hög, den bakre ytterst liten, nästan rudimentär. Man skulle kunna deraf bilda 2 subgenera af hvilka det egentliga slägtet *Procrustes* innehåller flertalet af arter och kan karakteriseras på följande vis:

Procrustes (Bon.)

Antennæ articulo 1:o puncto setigero nullo, quam 2:o longiore, 3:o subæquali. Femora postica gracilia, sulco

obsoleto. Tibiæ posticæ sulco dorsali angusto. Abdomen punctis ordinariis nullis.

Hit höra *coriaceus, Thirkii, punctulatus* etc.

Chætomelas m.

(typus *Carabus Ehrenbergi.*)

Antennæ articulo 1:o puncto setigero instructo, quam 2:o parum longiore. Femora postica brevia, valida, sulco profundo et lato. Tibiæ posticæ sulco dorsali lato, scabriusculo.

Till detta subgenus höra *Carabus Ehrenbergii* med de vanliga ventral-puncterna och strimmigt puncterade elytra samt *Procrustes aspericollis,* som saknar ventral-puncterna.

Genus **Haplothorax** (Waterhouse).

Caput pone oculos constrictum, his magnis prominulis; striga occipitis sat profunda; fronte fere parallela, sulcis frontalibus obsoletis; clypeo apice truncato; labro brevi, apicem versus parum emarginatum dilatato; mandibulis haud longis, scrobe basali longa, labrum superante; palpis subfiliformibus, labialium articulo penultimo intus barbato; mento sinu brevi, lobis apice rotundatis breviore, plano; gula haud constricta, seta nulla. Antennæ crassiusculæ, paullo ante oculos insertæ, articulo 1:o vix clavato, puncto setigero instructo, 2:o saltim duplo longiore, quam 3:o longissimo breviore, 2—4 apice nudis, 5—11 maris subtus tumidulis, externe disco glabris. Prothorax subcordatus, basi immarginata truncata, epipleuris angustis. Elytra ob-

longa, fere obovata, planiuscula, striis, suturali nulla, circiter 14 punctatis, intervallis 3-seriatis, feminæ imbricato-interruptis; costa subserrata, epipleuris sat angustis. Abdomen strigis ventralibus distinctis, angustis, punctis ordinariis nullis. Prosterni processus brevis, lateribus marginatus. Coxæ posticæ spatio medio multipunctato, intus dense tomentosæ. Trochanteres postici apice spinoso-productæ. Femora sat crassa, postica punctis pluribus, subtus plana. Tibiæ anticæ sat latæ, multipunctatæ, maris intus compresso-dilatatæ; intermediæ leniter et posticæ parum incurvæ supra medium barbatæ; feminæ simplices, sed intermediæ leniter arcuatæ. Tarsi antici maris compresso-dilatatæ, articulis 3 primis et dimidio anteriore 4:i spongiosis. Metasterni sutura sternelli fere cum acetabulis intermediis confluente; episterna metathoracis haud transversa, postice subangustata, margine postico oblique truncato. Patria: Insula Maderæ.

Detta slägte afviker från öfriga genom bakbenens höfter, som hafva många puncter, genom kort 2:a antennled och genom könens olika sculptur på elytra.

Genus **Carabus** Linné.

Caput sulcis ocularibus distinctis, seta utrinque juxta oculos instructum. Antennæ articulo 2:o rarissime carinato-compresso, 3:o hoc haud duplo longiore. Prothorax angulis posticis sæpius productis. Elytra interdum apice subsinuata. Corpus sæpius metallicum. Mas tarsis anticis articulis 4, 3, rarissime 2 vel nullis subtus spongiosis.

Detta slägte står så nära *Procerus*, att de kanske båda borde förenas till ett, i synnerhet som arterna af det sistnämde endast

äro få. Den tydligaste öfvergången synes C *Bouvouloirei* förmedla. *Eupachys* har likhet med Calosomerna i antennernas bildning, men för öfrigt afvikande i hufvud, thorax och tarser hos hannen. Äfven C. *latus* närmar sig *Calosoma* i hakans och mandiblernas form, men dessa sednare äro ej grofrynkiga på öfre sidan af tomium, antennernas 2:a led ej påfallande kort, bakhörnen af prothorax långa, liksom framkanten är ganska djupt urbräddad. *Damaster* är den enda grupp, der hannar med enkla tarser förekomma, men för öfrigt så betydligt afvikande från *Procerus*, att någon förvexling dem emellan ej bör kunna ega rum. Hannarne hafva annars de 4 eller 3 första lederna i frambenen på andra sidan försedda med pulvill, endast *Eupachys* skall efter Chaudoirs uppgift hafva blott de 2 första lederna med fotputa.

Kroppen är i allmänhet metallisk; storleken varierar ej obetydligt hos en och samma art, äfvensom prothorax ej sällan är underkastad variation med afseende på sidornas sinuering och dilatering, bakhörnens längd, skifvans sculptur och sidokantens mer eller mindre tydliga uppvikning. Slägtet är, i motsats till *Calosoma*, endast utbredt öfver den tempererade och kalla delen af norra hemisphæren, man skulle nästan kunna säga i gamla verlden, ty de få arter, som Nordamerika eger, utgöra blott en ringa procent

Närmare 300 arter äro beskrifna, men flera af dessa äro ganska säkert att betrakta som varieteter. För synonymien får jag hänvisa till Gemmingers och v. Harolds catalog; de få anmärkningar, som jag varit i tillfälle att göra, äro upptagna under de respectiva arterna.

För öfversigten af ett så stort antal species blir en indelning i subgenera eller sectioner nödvändig. Redan Dejean föreslog en indelning efter elytras sculptur och flera af hans grupper äro naturliga. Schaum baserade sin indelning på antalet af de utvidgade lederna i hannens framtarser; men denna är hvarken naturlig eller hans uppgifter fullt exakta. Före Dejean hade Fischer von Waldheim uppstält *Plectes* och *Cechenus*; Solier tillade *Ceroglossus*, *Iniopachys*, *Pachycranion*, *Megadontus* och *Coptolabrus* samt Kolenati *Platychrus*. Alla dessa har jag upp-

tagit fastän i något olika begränsning och dessutom tillagt några nya, såsom synes af följande försök till

Conspectus subgenerum.

Sectio 1. Caput pone oculos leniter constrictum, vertice longo. postice tumido et dilatato. Prothorax angulis posticis haud discretis, apice profundius, basi etiam plerumque emarginatus. Mandibulæ sat longæ, scrobe basali longa labrum superante, tomio apice parum curvato dente basali brevi, lato.

Divisio 1. Antennæ articulis 2:o et 3:o compresso-carinatis. Mas tarsis anticis articulis 2 primis subtus pulvillatis. (Typus *glyptopterus*. *Eupachys.*

Divisio 2. Antennæ articulis basalibus haud carinatis. Mas tarsis anticis articulis 3 vel 4 primis pulvillatis.

Cohors 1. Palpi labiales articulo penultimo setis pluribus instructo.

A) Elytra alternatim catenato-fossulata. Oculi parvi, parum convexi. (Typus *citatricosus*). *Cratocephalus.*

B) Mentum dente medio magno, lobos laterales superante, sinu angusto sed brevi. (Typus *Schönherri*). *Pachycranius.*

C) Mentum dente medio acuto, lobis lateralibus breviore, sinu ad medium usque producto. (Typus *latus*.) *Hadrocarabus.*

D) Elytra depressa, fossulis paucis metallicis, 3-seriatis. Episterna metathoracis postice dilatata, margine postico rotundato. (Typus *irregularis*.) *Platychrus.*

Cohors 2. Palpi labiales articulo penultimo setis 2 instructo. (Typus *Boeberi*.) *Cechenus.*

Sectio 2. Caput vertice postice haud tumido-incrassato.

Divisio 1. Palpi articulo ultimo depresso, linea impressa longitudinali instructo, penultimo apice piloso. (Typus *intricatus.*) *Chætocarabus.*

Divisio 2. Palpi articulo penultimo apice haud piloso.

Cohors 1. Prosternum processu brevi, apice deflexo. Femora longa, gracilia. Mandibulæ longæ, processu obtuso.

Manipulus 1. Vertex longus. Elytra apice mucronato anum superantia. (Typus *Fortuni.*) *Damaster.*

Manipulus 2. Elytra depressa, mutica (typus *deplanatus.*) *Plectes.*

Cohors 2. Prosterni processus haud brevis, nec apice deflexo.

Manipulus 1. Mandibulæ longæ, tomio apice parum inflexo, dente basali valido.

a) Palpi labiales articulo penultimo setis pluribns instructo.

b) Gula pone mentum puncto laterali setigero nullo.

c) Prothorax subrugoso-punctatus. Labrum apicem versus dilatato. (Typus *cælatus.*) *Megadontus.*

cc) Prothorax læviusculus, seta laterali nulla. Labrum apicem versus haud dilatato, lateribus parallelis. Mentum dente medio valido. Elytra haud catenata, postice asperato-punctata. (Typus *Calleyi.*) *Tribax.*

bb) Gula antice utrinque pone mentum puncto angulari setigero instructa. Labrum lateribus fere parallelis.

d) Tibiæ apice angulatim truncato. Oculi transversim ovati. Prothorax setis pluribus. Corpus metallicum. (Typus *Humboldti.*) *Lamprocarabus.*

dd) Tibiæ apice haud angulatim truncato.

e) Corpus atrum. Prothorax setis lateralibus nullis. (Typus *Hungaricus.*) *Melancarabus*

ee) Corpus lateribus saltim metallicis. Elytra catenata. (Typus *catenulatus.*) *Mesocarabus.*

aa) Palpi labiales articulo penultimo setis 2 instructo.

f) Elytra costa saltim basi serrata. Episterna metathoracis latitudine basali longiora. Tarsi antici maris articulis 3 primis subtus spongiosis.

g) Elytra apice subsinuato-excisa, profunde fossulata. (Typus *nodulosus.*) *Hygrocarabus.*

gg) Elytra costis angustis (Typus *Galæcianus.*) *Ctenocarabus.*

ff) Elytra costa haud serrata.

h) Antennæ articulo 4:o apice vel ad medium fere pubescenti. Menti dens compressus. (Typus *varians.*) *Sphodristus.*

hh) Antennæ articulo 4:o apice tantum setis ordinaris instructo.

i) Abdomen strigis ventralibus bene distinctis, integris. (Typus *alternans.*) *Macrothorax.*

ii) Abdomen strigis ventralibus nullis, vel lateribus tantum indicatis. Maxillæ squama lobos menti superante (Typus *auronitens.*) *Chrysocarabus.*

Manipulus 2. Mandibulæ breves, tomio apice abrupte sub angulo fere recto incurvo, scrobe basali brevi, bene determinata, dente basali haud lato, minus valido. (Typus *granulatus.*) *Carabus.*

Sectio 1. Caput magnum, pone oculos rotundos parvos, parum prominulos haud constrictum, postice tumidum et elongatum; sulcis frontalibus nullis vel brevibus, ocularibus convergentibus; genis latis superne ante oculos tumidis, labro lateribus parallelis fronte multo angustiore; mandibulis crassis, scrobe basali lata et longa, labrum superante, tomio parum curvato, processu haud dentiformi, obtuso, dente basali brevissimo, transverso, fastigio posteriore altiore. Palpi articulo ultimo parum securiformi. Antennæ sat longe ante oculos insertæ. Prothorax apice quam basi haud angustior, sat profunde, æqualiter emarginatus, lateribus ante medium rotundatis, angulis posticis sat longis vix discretis, basi nempe fere æqualiter emarginata. Episterna metathoracis latitudine sua haud longiora. Prosterni processus haud longus, epipleuris latis. Abdomen punctis ordinariis completis. Tibiæ anticæ sulco dorsali nullo, apice haud spinoso-deflexo.

Subgenus **Eupachys** (Chaud.)

Caput sulcis frontalibus distinctis sed brevibus, clypeo apice impresso; labro fere angulation profunde emarginato; mento sinu lato, trientem vix superante, dente brevi, acuto lobis lateralibus breviore, haud compresso; palpis articulo ultimo parum securiformi, labialium penultimo 2-setoso. Antennæ articulis 2—4 compresso-carinatis, 2:o haud brevi, 1:o supra deplanato. Prothorax transversus, lateribus setis nullis, margine angusto, deplanato-reflexis; basi fere semicirculariter emarginata, angulis posticis acutis, anticis porrectis. Elytra haud catenata, convexa, seriebus circiter 14 e granulis depressis subtriangularibus formatis et atomis asperata. Abdomen strigis ventralibus angustis, fere integris. Prosterni processus haud deflexus, deplanatus, immarginatus. Metasterni sutura sternelli cum acetabulis fere confluente; episternis fortius transversis, margine postico oblique truncato. Femora postica haud valida, parce

punctata, subtus deplanata. Tarsi postici tibia fere breviores, articulo 1:o serie accessoria 3—4 punctata. Mas tarsis anticis articulis 2 primis subtus spongiosis.

Detta slägte, som i antennerna närmar sig till *Calosoma*, afviker väsendtligen genom det tjocka bakhufvudet, starkt utvecklade, svälda kinder, ej djup bugt på hakan och väsendtligen olika sculptur på elytra.

1. E. *glyptopterus* (Fisch.): Æreus, parum nitidus, crassiusculus, prothorace elytrisque convexis basin versus declivibus.

Patria: Sibiria orientalis.

Subgenus **Cratocephalus** (Kirsch.)

Caput striga occipitis nulla; sulcis frontalibus brevibus, sed bene determinatis; clypeo longitudinaliter impresso, apice vix emarginato; labro fronte inter oculos saltim triplo angustiore, apice profunde angulatim emarginato; oculis parvis, vix convexis; genis inferne immarginatis, scrobe antennali haud determinata; mento sinu fere semicirculari, ad medium fere extenso, lobis lateralibus apice haud rotundatis, (dente mutilato); maxillis squama lobos menti superante; palpis fere linearibus, labialium articulo penultimo setis pluribus instructo; gula parum, anguste constricta, utrinque puncto setigero instructo, lineis gularibus antice fortiter approximatis, postice vix divergentibus. Antennæ (mutilatæ) articulo 1:o cylindrico, supra deplanato, quam 2:o haud carinato sesqui longiore. Prothorax latitudine sua saltim duplo brevior; margine antico sat late calloso; lateribus haud crassis, subexplana-

tis, puncto setigero instructis; disco postice fovea lata impresso; angulis posticis acutis, productis sed haud discretis, basi nempe æqualiter emarginata. Elytra seriebus 14 e punctis sat magnis, subremotis striatis, interstitiis alternis subcatenato-fossulatis. Abdomen strigis vix nisi lateribus indicatis. Coxæ posticæ puncto setigero basali distincto. Femora postica haud longa, subcrassiuscula, parce punctata, subtus deplanata. Tibiæ posticæ sulco dorsali tenui sed distincto, serie interna parce spinulosa. Tarsi postici tibia fere breviores, sat lati, articulo 1:o serie accessoria 3—4-punctata. Prosterni processus sat magnus, fere quadratus, immarginatus, apice haud deflexo; epipleuris latissimis; epimeris haud latis, superne angustatis. Metasternum sutura sternelli fere cum acetabulis intermediis confluente, lateribus marginatum; episternis transversis, postice paullo angustioribus, margine postico oblique truncato.

Detta subgenus öfverensstämmer i de flesta karakterer med *Eupachys*, men labialpalpernas nästsista led har flera borst, antennernas 2:a led är ej kölformigt hoptryckt och elytras sculptur väsendtligen olika.

1. C. *cicatricosus* (Fischer = *Songaricus* Kirsch): Magnitudo et statura fere C. *lati*, niger, prothoracis elytrorumque limbo violaceis, fossulis concoloribus, his alternis majoribus in fundo antice puncto asperato instructis. ♀

Patria: Sibiria.

Subgenus **Pachycranius** Sol.

Caput strigis occipitis nullis; sulcis frontalibus brevibus sed distinctis; clypeo apice leniter emarginato, sutura

parum arcuata; labro apice fere angulatim emarginato, lateribus antrorsum fere divergentibus; mandibulis scrobe basali lata, sed labrum vix superante; mento dente medio magno, lato, subdeflexo, immarginato, dorso interne obtuse carinato, quam lobis lateralibus subtruncatis longiore. sinu angusto sed brevi, trientem vix occupante; gula leniter constricta, puncto setigero nullo, leneis gularibus postice paullo divergentibus: maxillis squama mentum parum superante, mala apice fortiter inflexo, palpis apice subsecuriformibus, labialium penultimo plurisetoso. Antennæ articulis 1:o 3:o paullo breviore, hoc 2:o vix sesqui longiore, haud compressis. Prothorax brevis, apice minus profunde emarginato; lateribus ante angulos posticos subsinuatis, basi minus æqualiter emarginata, utrinque foveola impressa. Elytra catenis minus distinctis, angustis. Abdomen strigis nullis vel obsoletis. Coxæ posticæ puncto nullo basali. Femora postica haud tenuia, subtus sulco lato vel deplanato. Tibiæ posticæ sulco dorsali augusto. Tarsi tibia haud breviores. Prosterni processus haud brevis, immarginatus, apice haud deflexo; epipleuris latis: epimeris superne subangustatis. Metasternum sutura sternelli confluente; episternis subtransversis, postice vix angustatis, apice oblique truncato. Mas forcipis apice utrinque subangulato.

Detta subgenus öfverensstämmer i mandiblerna med föregående, men scrobs är något kortare, labrum nästan omärkligt dilateradt mot spetsen; från alla inom denna afdelning afviker det genom hakans breda och långa tand.

A) Elytra crenato-striata. Prothorax margine antico calloso, angulis posticis brevibus. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis.

1 P. *Schönherri* (Fisch.): Niger, prothoracis elytrorumque limbo late coeruleis, his brunneis, sutura aenea.

Patria: Sibiria orientalis.

B) Elytra lineato-catenata, intervallis crebre interruptis. Mas articulis 4 primis subtus pulvillatis, pulvillo 4:o abrupte minore. Strigæ ventrales nullæ. Prothorax transversim subquadratus, angulis posticis productis.

Anm. De tre hithörande arter anses af Schaum utgöra blott ett och samma species. Då jag ej sett mer än 1 eller 2 exemplar af hvarje art, så vet jag ej med visshet, huruvida de framhållna karaktererna äro constanta.

2 P. *Panzeri* (Dej.): Supra violaceo-niger, prothoracis elytrorumque limbo viridi-aureo, his dorso minus convexis: mas pulvillo 4:o minimo, forcipis apice angulo supere acuto.

Patria: Sibiria.

A sequentibus statura majore, elytris minus convexis, basi haud declivibus, striis evidentius punctatis, prothoracis margine antico magis late calloso; mas pulvillo 4:o trientem basalem vix occupante, forcipis angulo supero magis acute producto discedens.

3 P. *Leachii* (Fisch.): Prothoracis elytrorumque limbo aureo, his dorso cupreis, obovato-convexis: mas forcipis apice angulo infero acuto.

Patria: Sibiria.

Præcedenti simillimus sed minor, magnitudine et fere statura C. *arvensis,* antennarum scapo piceo-rufo, oculis paullo magis prominulis, elytris striis obsolete punctatis, magis, præsertim postice convexis, basin versus declivibus; mas pulvillo 4:o fere totam basin occupante, forcipis apice angulo supero haud acuto forsitan distinctus.

4 P. *obovatus* (Gebler): Supra cupreus, prothoracis elytrorumque limbo viridi-aureis, his obovato-convexis, catenarum punctis magnis, paucis, antennis articulis 4 primis pedibusque piceo-rufis: femina.

Patria: Sibiria.

Præcedenti statura et magnitudine simillimus, sed elytris adhuc magis convexis, catenis magis distinctis, fossulis profundioribus tantum 4 vel 5, antennis pedibusque gracilioribus, tarsis angustioribus et longioribus forsitan distinctus.

Subgenus **Hadrocarabus.**

Caput sulcis frontalibus fere nullis; striga occipitis distincta; clypeo apice emarginato, sutura curvata; labro lateribus parallelis, apice fere angulatim emarginato; mandibulis srerobe basali longa, labrum superante; mento sinu profundo, ad medium usque extenso, dente acuto marginato, lobis lateralibus acutis paullo breviore; gula leniter constricta, utrinque puncto parvo setigero instructa, lineis gularibus postice sat divergentibus; palpis articulo ultimo subsecuriformi, labialium penultimo setis pluribus instructo; maxillis squama mentum haud superante, mala interiore

apice minus longe inflexo. Antennæ sat longe ante oculos sat magnos, parum convexos insertæ; articulo 3:o 2:o vix sesqui longiore, haud carinatis, 1:o cylindrico 2:o parum longiore. Prothorax apice sat profunde emarginatus; lateribus late elevato-deplanatis; basi truncata, angulis posticis longis et latis sed haud vel vix discretis; disco basin versus declivi. Elytra catenis 3 instructa, intervallis 7-lineatis, alternis interdum obsoletis vel fere nullis, serie umbilicata minus discreta; disco convexa, basin versus declivia. Abdomen strigis ventralibus completis, punctis ordinariis interdum uno alterove deleto. Coxæ posticæ puncto nullo basali. Femora brevia sed haud valida, subtus plana. Tibiæ posticæ sulco dorsali distincto, calcaribus longis. Tarsi postici articulis 2 vel 3 primis serie accessoria punctorum. Prosternum epipleuris latissimis; epimeris angustis, superne angustatis; processu porrecto, sat longo immarginato. Metasternum sutura sternelli fere confluente; epistera transversa, margine postico oblique truncato. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, 4:o abrupte minore, forcipis apice compresso-triangulari, lato acuto.

Detta subgenus öfverensstämmer närmast med *Calosoma* i mandiblers och hakans form; men de förra äro ej rynkigt punkterade på öfre sidan, maxillernas inre tuggflik ej läpplikt utvidgad, antennernas 2:a led ej kort eller kölad. Från de föregående subgenera afviker det genom skarpt marquerade strigæ ventrales och genom elytras sculptur.

A) Corpus breve, robustum.

a) Tarsi lati. Tibiæ posticæ serie interna parce spinulosa.

1 H. *latus* (Dej.): Niger, prothoracis elytrorumque limbo violaceis, his catenarum fossulis parvis, punctiformibus, sat crebris.

Var. a. Supra virescenti-æneus.

Var. b. Elytris interstitiis inter catenas alternis humilibus.

Var. c. Elytris fortius crenato-striatis.

Patria: Hispania.

2 H. *Hellwigii* (Schaum = *Lusitanicus* Dej.): Cupreus, prothoracis elytrorumque limbo virescenti-æneis, his catenarum fossulis magnis, tuberculis brevibus, interstitiis 2:o et 6:o elevatis.

Patria: Lusitania.

Præcedenti simillimus, sed elytris catenarum fossulis majoribus et profundioribus, tuberculis magis elevatis brevioribus, interstitiis 2:o et 6:o elevatis, 4:o parum distincto, reliquis obsoletis discedens.

Anm. Möjligen är *Carabus Castilianus* Dej. endast en något mera långsträckt form af denna art.

aa) Tarsi postici angusti. Tibiæ posticæ serie interna dense spinulosa, sulco dorsali lato.

3 H. *leptopus* n. sp.: Brevis, niger, prothorace transverso, basi truncato, angulis posticis bene discretis rotundatis; elytris gibbis, catenarum fossulis sat magnis.

Patria: Hispania.

Statura et magnitudo H. *lati,* angulis posticis late rotundatis, elytrorum catenis magis distinctis. fossulis paullo profundioribus, tibiis posticis sulco lato, tarsis angustis discedens; a H. *Lusitanico* corpore convexo elytris minus subtiliter punctatis, angulis prothoracis rotundatis, tarsis anticis articulo 4:o haud transverso distinctus. Caput sublæve cum oculis prothorace duplo angustius, his subrotundis, parum prominulis; sulcis frontalibus fere nullis; labri serie setosa transversa, longa; palpi articulo ultimo parum securiformi. Antennæ nigræ, articulo 1:o cylindrico 2:o vix longiore. Prothorax latitudine sua saltim duplo brevior; apice emarginato, angulis anticis leviter deflexis parum prominulis. margine vix calloso; lateribus ante medium rotundatis. puncto setigero instructis, basin versus vix sinuatis; angulis posticis late rotundatis. bene discretis, singulo basi truncata haud duplo angustiore. disco linea media evidenter impressa, parcius punctatus. nigro, latera versus præsertim postice explanato. Scutellum transversim triangulare, basi linea transversa elevata. Elytra basi linea elevata tenui instructa. prothorace haud triplo longiora; costa laterali tenui, prope humeros rotudatos magis elevata, postice haud sinuata, lateribus fortiter sed æqualiter dilatata; disco convexa. postice fortiter. antice parum declivia. subtuberculato-catenata. catena singula e fossulis 10—12 sat magnis vix virescenti-æneis formata, interstitiis substriato-punctatis, 2:o et 6:o magis elevatis, reliquis parum discretis, et postice in puncta asperata dissolutis; serie umbilicata sat crebra, sed minus distincta, limbo laterali angusto, parce asprato-punctato. vix metallico;

epipleuris sternalibus latissimis. Abdomen limbo punctato. Femora postica medio vix dilatata. elytra haud superantia, parce punctata, sulco angusto, sat determinato. Tibiæ posticæ serie interna sat dense spinulosa. tenues. sulco dorsali lato subscabro, calcari trientem apicalem metatarsi attingente; apice haud angulatim truncato. Tarsi postici tibia haud breviores. tenues angusti. articulis 2 primis serie accessoria haud completa; antici articulo 2:o elongato-triangulari, 4:o haud transverso. Prosterni epimeris angustis, superne evidente angustatis, quam epipleuris multo angustioribus.

4 H. *Lusitanicus* (Fab. = *antiquus* Dej.): Supra parum convexus, virescenti-æneus; prothoracis lateribus explanatis, angulis posticis haud rotundatis; elytris inter catenas punctis et atomis asperatis confertissimis.

Patria: Lusitania.

A præcedente coleopteris haud gibbosis, catenarum fossulis longioribus, interstitiis punctis et atomis asperatis confertissimis. illis series 3, laterales magis evidentes formantibus; tarsis anticis feminæ articulo 4:o transverso triangulari; prothorace apice profundius emarginato, angulis anticis magis prominulis, posticis haud rotundatis; antennarum articulo 1:o fere clavato quam 2:o evidenter longiore discedens.

B) Corpus elongatum.

5 H. *macrocephalus* (Dej.): Sat elongatus, supra æneus, prothoracis lateribus explanatis, angulis posticis sat

discretis; elytris lineato-catenatis, intervallis angustis carinatis.

Var. Supra nigro-violaceus, limbo lætiore (*Cantabricus*).

Species corporis forma transitum ad C. *catenulatum* formans, a præcedentibus corpore magis elongato, prothorace minus transverso, angulis posticis sat discretis, disco crebrius punctato; elytris punctato-striatis, catenis vix distinctis, fossulis parvis, paucioribus, interstitiis angustis, elevatis, alternis interdum humilibus, humeris minus prominulis discedens.

Subgenus **Platychrus** Kolenati.

Caput genis antice fortiter tumidis; striga occipitis nulla, sulcis frontalibus brevibus sed sat profundis; clypeo disco depresso, apice emarginato; labro profunde angulatim emarginato, lateribus parallelis; mandibulis scrobe basali longa et lata, tomio interdum externe angulatim dilatato; mento sinu profundo dente brevissimo, acuto, marginato, haud compresso; maxillis squama menti lobos acutos haud superante, palpis articulo penultimo pluri-setoso, ultimo minus securiformi; gula leniter constricta, puncto setigero utrinque instructa, lineis gularibus fere parallelis. Antennæ articulo 1:o 3:o breviore, hoc haud carinato. Prothorax lateribus anguste elevatis, basi emarginata, utrinque fovea profunda, angulis posticis acutis, haud latis, linea media disci sat fortiter impressa. Elytra depressa, apice haud declivia, fere oblique subtruncata, seriebus 3 fossis æneis vel aureis, serie umbilicata sat bene discreta.

Prosterni processus brevis, deflexus; epimeris sat latis. Metasterni sutura sternelli in medio inter coxas posteriores sita; episternis haud transversis, postice dilatatis, margine postico late rotundato. Abdomen strigis ventralibus nullis, punctis ordinariis completis. Coxæ posticæ puncto setigero basali instructæ. Femora longissima, tenuia, subtus teretia; tibiis gracilibus, posticis sulco tenui dorsali, calcari medium metatarsi vix superante. Trochanteres postici medium segmenti 3:i vix attingentes. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, 4:o 3:o angustiore, 1:i trientem basalem superante.

Detta subgenus afviker från alla föregående genom prosterni korta, nedböjda utsprång, ej transversella, baktill breda och afrundade episterna metathoracis.

1 P. *irregularis* (Fabr.): Cupreus, elytris sublineato-rugosis, fossulis magnis splendentibus.

Var. Minor, capite prothoraceque virescenti-æneis, antennis articulis 4 primis pedibusque piceo-rufis.

Patria: Styria.

Subgenus **Cechenus** (Fisch.)

Caput striga occipitis nulla; sulcis frontalibus latis sed brevibus; genis antice tumidis; clypeo apice emarginato, labro lateribus parallelis, apice profunde, angulatim emarginato; gula haud constricta, utrinque puncto setigero instructa, lineis gularibus parallelis; mento sinu profundo, dente haud acuto, lobis lateralibus breviore, maxillis squama mentum haud superante; palpis articulo 2:o setis 2 in-

structo. Antennæ articulo 1:o subclavato, 2:o fere duplo longiore. Prothorax lateribus haud explanatis, apice quam basi latior, angulis posticis parvis sed acutis. Elytra plana, haud distincte catenata. Prosterni processus brevis, subrotundus, epimeris haud angustis. Abdomen strigis ventralibus nullis, punctis ordinariis completis. Episterna metathoracis subquadrata. margine postico oblique truncato. Coxæ posticæ puncto basali setigero intructa. Femora postica haud valida. minus longa, subtus teretia. Tibiæ posticæ sulco dorsali angusto, calcari medium metatarsi vix superante. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis.

A) Mentum dente apice subtruncato, quam lobis acutis parum breviore. Palpi maxillares articulo ultimo penultimo longiore

1 C. *Boeberi* (Adams): Supra olivaceo-æneus, elytris punctato-striatis, catenis vix nisi punctis postice impressis discretis.

Var. Supra nigricans, limbo prothoracis et elytrorum subcoeruleo (*Fischeri* Fischer).

Patria: Caucasus.

B) Mentum dente apice subcompresso, lobis lateralibus evidenter breviore. Prosterni processus vix deflexus. (*Iniopachys* Sol.)

2 C. *Pyrenæus* (Dej): Supra coeruleo- vel virescenti-æneus; elytris catenis obsoletis, intervallis triseriatim substriato-punctatis.

Patria: Pyrenæi.

Sectio 2. Caput vertice postice haud tumido-incrassato.

Divisio 1. Palpi articulo penultimo setulis nonnullis instructo, ultimo dorso depresso, interne linea impressa longitudinali instructo.

Subgenus **Chætocarabus.**

Caput elongatum striga occipitis profunda; sulcis frontalibus longis, lineis epistomatis distinctis; clypeo apice truncato; labro apice dilatato sed parum emarginato; mandibulis tomio longo, apice acuto, processu obtuso, dente valido et longo, bifido, scrobe haud lata, brevi; genis haud angustis; gula vix constricta, utrinque puncto setigero instructa, lineis gularibus postice parum divergentibus; mento parum transverso, sinu lato brevissimo, dente minutissimo acuto; maxillis squama mentum superante, mala apice longe inflexo; palpis articulo ultimo fortiter securiformi, penultimo labialium setis pluribus instructo. Antennæ sat longe ante oculos magnos prominulos rotundos insertæ; articulo 1:o subclavato, 3:o fere longiore, hoc quam 2:o cylindrico vix sesqui longiore. Prothorax apice parum, basi fere semicirculariter emarginato, angulis posticis acutis, prominulis; disco linea media profunda, utrinque postice striga brevi sed sat lata impressa. Elytra parum convexa, ante apicem subsinuatum leviter dilatata; catenis 3 subtuberculatis, intervallis sæpe subrugosis. Abdomen strigis ventralibus et punctis ordinariis completis. Prosterni processus haud longus, postice angustatus; epimeris latis, epipleuris angustulis. Metasternum sutura sternelli fere in medio inter coxas posteriores sita; episternis latitudine basali longioribus, margine postico late rotundata

Femora postica longissima, gracilia, sulco determinato. Tibiæ posticæ sulco dorsali sat lato, calcari medium metatarsi haud attingente. Tarsi graciles. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, 4:o 3:o evidenter angustiore, antennis simplicibus.

Detta subgenus, som i de platta elytra och bakåt bredare episterna metathoracis sluter sig till *Cechenus* och *Plectes*, afviker från alla genom palpernas behåring och intryckning, hvarigenom det erinrar om *Cychrus*.

1 C. *intricatus* (Lin): Elongatus, supra cyaneus, prothorace subtransversim rugoso, elongato, elytris intervallis subrugosis: mas pulvillo 4:o integro.

Var. Elytris intervallis lateralibus obsolete elevato-rugosis.

Patria: Europa media et meridionalis.

2 C. *Lefeburei* (Dej.): Niger, prothoracis fere transversi elytrorumque limbo cyaneis: mas pulvillo 4:o integro.

Præcedenti simillimus, sed brevior et latior, prothorace fere transverso, elytris postice minus dilatatis, catenis magis regularibus, intervallis parum rugosis.

Patria: Sicilia.

3 C. *Adonis* (Hampe): Elongatus, vertice, prothoracis elytrorumque limbo viridi-aureis: mas pulvillo 4:o minimo.

A præcedentibus prothorace transversim strigoso elongato, elytris magis ovalibus; mas articulo 4:o tarsorum anticorum disco medio nudo, lateribus tantum spongioso mox discedens.

Patria: Græcia.

Divisio 2. Palpi articulo penultimo apice haud piloso.

Cohors 1. Prosternum processu brevi, apice deflexo. Femora longa, gracilia. Mandibulæ longæ, processu obtuso.

Manipulus 1. Vertex longus. Elytra apice mucronato anum superantia.

Subgenus **Damaster** Kollar.

Caput valde elongatum; striga occipitis cylindrici nulla; fronte angusta, sulcis parum distinctis, ocularibus parallelis; clypeo apice truncato; labro apicem versus dilatato ibique fere truncato, quam fronte inter oculos fere latiore; genis latis, scrobiculis antennalibus haud determinatis; mento sinu brevissimo et latissimo, dente acuto sed brevissimo, lobis lateralibus apice rotundatis; maxillis squama mentum superante, mala interiore apice fortiter inflexo; palpis articulo ultimo fortiter securiformi, palpario maximo, ultimo striga obsoleta impressa; gula haud constricta, puncto laterali setigero nullo, lineis gularibus antrorsum valde approximatis, postice vix divergentibus. Antennæ sat longe ante oculos magnos, sed parum prominulos insertæ; articulo 1:o subclavato, 2:o paullo longiore, hoc 4:o æquali, quum 3:o dimidio breviore. Mandibulæ longæ, tomico apice sensim acuminato-curvato, processu obtuso,

dente basali valido, bifido. Prothorax latitudine sua longior, intra apicem truncatum subconstrictum ibique quam basi angustior; lateribus medio haud late rotundatis, margine tenuiore, postice subsinatis; basi fere truncata, angulis vix ullis, linea disci media tenui. Elytra apice mucronato-reflexa, anum superantia, punctis et atomis elevatis, in series fere digestis asperata, humeris haud prominulis. Abdomen strigis ventralibus semper, punctis ordinariis plerumque completis. Prosternum processu brevi subgloboso, deflexo, inter coxas marginato; epipleuris angustis, epimeris latis. Metasterni sutura sternelli in medio inter coxas posteriores sita; episternis angustis, latitudine basali longioribus, apice angustiori'us ibique oblique truncatis. Coxæ postice intus basi minus late contiguæ, puncto basali nullo; trochanteribus parvis. Femora postica longa, tenuia, subtus sulco lato et determinato, elytrorum marginem longe superantia. Tibiæ posticæ sulco dorsali lato, subscabro, calcaribns brevibus. Tarsi postici elongati, articulo 1:o serie accessoria haud completa. Mas tarsis anticis subtus haud pulvillatis. Patria: Japan.

Detta slägte afviker från alla genom bakhufvudets längd; närmast kommer det gruppen *Coptolobrus* bland Carabus.

1 D. *Fortunei* (Adams): Valde elongatus, capite, prothorace femoribusque subcyaneis, elytris longius mucronatis, ante apicem haud sinuatis; mas forcipis apice lato, depresso, obtuso.

Patria: Jokuhama.

2. D. *Blaptoides* (Kollar): Elongatus, niger, vertice prothoraceque virescentibus, elytris ante apicem sinuatis.

Præcedenti simillimus, capitis prothoracisque colore, elytris sculptura fortiore, ante apicem minus mucronatum sinuatis distinctus.

Manipulus 2. Elytra depressa, mutica.

Subgenus **Plectes** (Fisch.)

Caput elongatum, pone oculos vix constrictum; sulcis frontalibus distinctis, angustis; clypeo apice parum emarginato; labro apicem versus emarginatum fortiter dilatato; mandibulis elongatis, scrobe basali parva, vix determinata, tomio sensim attenuato, dente basali magno, valido, bifido, fastigio basali altiore; gula vix constricta, utrinque puncto setigero instructa, lineis gularibus postice divergentibus; mento sinu lato, brevissimo, dente parvo, acuto, lobis lateralibus latis æquali; maxillis squama mentum superante, mala angusta; palpis parum securiformibus, labialium penultimo setis 2 vel pluribus instructo. Antennæ longe ante oculos rotundos insertæ; articulo 1:o subclavato, 2:o evidenter longiore. Prothorax transversus, apice quam basi fere latior, margine antico haud calloso; lateribus anguste marginatis, haud explanatis; basi fere truncata, angulis posticis acutis, haud discretis brevissimis; disco haud rugoso, linea media sæpe profunda. Elytra depressa, fossulata vel striata, apice haud declivia. Abdomen punctis ordinariis completis, strigis ventralibus nullis. Coxæ posticæ puncto setigero basali instructæ. Femora postica elongata, sulco fere nullo. Prosterni processus brevis, apice fere deflexo; epipleuris angustulis, postice parum dilatatis, epimeris sat latis. Episterna metathoracis haud transversa, margine postico oblique vel rotundato truncato.

Detta slägte skiljes hufvudsakligen på de plattade elytra, mandiblernas tand är stark, bred, klufven, prothorax har inga eller omärkligt utstående bakhörn.

A) Palpi labiales articulo penultimo setis 2 instructo. Prothoracis linea media sat tenui.

a) Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillo instructis.

1 P. *deplanatus* (Fisch.): Supra obscure olivaceo-æneus; prothorace parcius, subtiliter punctato; elytris subpunctato-striatis, catenis vix nisi postice punctis impressis discretis.

Patria: Caucasus.

Coleopteris catena 3:a a serie umbilicata fere duplo magis quam a catena 2:a remotis, postice dilatatis, apice late rotundatis, externe punctatis a sequente mox discedens.

2 P. *Osseticus* (Adams): Nigricans, elytris violaceis, striatis, 3-lineato-catenatis et fossulatis. ♀.

A præcedente prothorace lævi, apice medio immarginato; elytris prope seriem umbilicatam catena accessoria instructis; labro apicem versus valde dilatato mox distinctus.

Patria: Caucasus.

3 P. *Puschkini* (Adams): Supra nigricans, elytris subcoeruleis, striatis, interstitiis alternis catenatis et fossulatis, apice oblique sinuato-truncatis, antennarum scapo femoribusque rufis, tibiis posticis sulco dorsali. ♀

Patria: Caucasus.

aa) Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis.

4 P. *Fausti* (Dohrn): Niger, lateribus vix olivaceomicantibus; prothorace impunctato; elytris subtilius punctato-striatis; palpis tibiis tarsisque ferrugineis.

Patria: Caucasus.

P. *deplanato* statura et magnitudine simillimus, tibiis spinulis longioribus tarsis, palpisque ferrugineis; antennis articulis 4 primis interdum piceis; prothorace disco impunctato, linea media profundiore, angulis posticis fere nullis; elytris lateribus parcius punctatis, catenis vix nisi postice, punctis 1—2 impressis indicatis præcipueque articulo 4:o maris pulvillo nullo mox discedens.

B) Palpi labiales articulo penultimo setis pluribus instructo. Epipleura prothoracis angusta, linea media profunda. Episterna metathoracis postice subdilatata. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillo instructis, forcipis apice brevi, angusto, acuminato.

5 P. *Fabricii* (Panz.): Supra virescenti-æneus vel cupreus, elytris fossulis latis opaco-viridibus, serie accessoria instructis, epipleuris pronoti angustissimis; antennis pedibusque ferrugineis.

Patria: Styria et Helvetia.

Var. a. Elytris cupris, fossulis concoloribus *(Bugnioni)*.

Var. b. Longior, antennis pedibusque gracilioribus *(Polonicus)*.

Var. c. Brevior, elytris smaragdinis, fossulis magnis concoloribus (*malachiticus* Hampe).

Species a sequentibus antennarum articulo 1:o breviter cylindrico, crasso, quam 3:o breviore, elytris serie accessoria fossularum prope seriem umbilicatam, epipleuris prothoracis angustissimis optime distinguenda; variat antennis pedibusque totis vel pro parte ferrugineis.

5 P. *depressus* (Bonelli): Elongatus, prothorace haud transverso, subtiliter transversim striguloso; elytris serie accessoria prope seriem umbilicatam; antennarum scapo clavato.

Patria: Helvetiæ et Italiæ montes.

A præcedente antennarum scapo clavato, longiore, prothorace longiore; a sequente elytris linea basali haud elevata, fere obovatis, serie accessoria fossularum, saltim postice distincta, instructis, prothorace longiore, lateribus ante medium parum rotundatis, angulis posticis brevioribus, disco vage transversim substrigoso; variat supra virescenti-æneus, vel cupreus, antennis et pedibus ut in præcedente.

6 P. *Bonellii* (Dej.): Supra virescenti-æneus vel cupreus, elytris fossulis smaragdinis, basi marginatis; prothorace subcordato; antennarum scapo cylindrico.

Patria: Helvetiæ et Styriæ alpes.

Præcedenti simillimus, prothorace breviore, lateribus ante medium rotundatis, epipleuris paullo latioribus, basi

magis emarginata; elytris serie accessoria nulla, basi marginatis, humeris subprominulis forsitan distinctus.

7 P. *Creutzeri* (Fab.): Cupreus, elytris subcatenatis, fossulis violaceis, prothoracis linea media minus profunda.

Patria. Styria.

Var. Minor, antennis pedibusque brevioribus dilutioribus (*Kircheri.*)

A præcedentibus elytris apice fere sinuato-truncatis, fossulis violaceis, catenis magis distinctis, prothoracis epipleuris minus angustis.

Cohors 2. Prosterni processus porrectus, haud brevis, nec apice deflexo.

Manipulus 1. Mandibulæ longæ, tomio apice parum inflexo, dente basali valido. Episterna metathoracis margine postico haud rotundato.

a) Palpi labiales articulo penultimo setis pluribus instructo. Antennæ maris plerumque simplices.

b) Gula pone mentum puncto laterali setigero nullo.

c) Labrum apicem versus dilatatum Prothorax subrugoso-punctatus.

Subgenus **Megadontus** Sol.

Caput elongatum, striga occipitis sæpissime nulla, pone oculos sat magnos rotundos, prominulos parum constrictum, sulcis frontalibus sæpius distinctis et rugosis, ocularibus parallelis; clypeo apice emarginato: labro apicem versus

leniter emarginatum dilatato; mandibulis longis, scrobe labrum haud superante, sæpe brevi et minus determinata, tomio sensim arcuato-attenuato, apice acuto minus fortiter inflexo, processu distincto acuto, dente basali valido, haud transverso, apice bilobo; gula minus fortiter vel parum profunde constricta, puncto setigero laterali nullo, lineis gularibus postice divergentibus; mento sinu trientem haud occupante, dente magno, sæpe compresso, lobis lateralibus haud breviore, interdum longiore; maxillis mala interiore apice longe inflexo; palpis articulo ultimo fortius securiformi, palpario magno, labialium articulo penultimo setis pluribus instructo; genis sat latis, immarginatis. Antennæ sat longe ante oculos insertæ, articulo 1:o cylindrico 2:o longiore, hoc haud carinato. Prothorax angulis posticis distinctis, sed haud latis nec bene discretis, linea media tenui, disco saltim lateribus subrugoso-punctato, seta 1 instructus, epipleuris latis. Elytra apice haud sinuata, catenis haud vel vix discretis. Abdomen strigis ventralibus sæpe completis. Coxæ posticæ puncto setigero basali plerumque nullo. Prosterni processus apice haud deflexo; epimeris latis, superne haud angustatis. Episterna metathoracis apice oblique truncato. Femora postica sat longa, sulco plerumque distincto. Tibiæ posticæ sulco dorsali distincto, calcaribus haud brevibus.

Mas tarsis anticis articulis 3 vel 4 primis subtus spongiosis, sed 4:o 3:o multo angustiore.

Sectio 1. Elytra minus convexa, tuberculis magnis ovalibus vel rotundis variolosa. Tibiæ anticæ sulco dorsali feminæ distincto, maris fere nullo instructæ. Femora postica longa, sulco distincto. Mentum dento acuto, lobis lateralibus fere longiore,

basi transversim late impressa. Gula medio subgibbosa. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis.

1 M. *Bonrouloirei* (Deyr.): Elongatus, supra violacens; prothorace fortius rugoso-punctato, subtransverso; elytris apice vix sinuatis.

Patria: Asia minor.

Statura fere M. *Croatici,* sed major, longior, minus convexus, elytris tubercualis magnis, nitidis mox discedens.

Sectio 2. Tibiæ anticæ sulco nullo vel obsoletissimo. Elytra haud fortiter tuberculata.

A) Mentum dente obtuso, compresso lobos laterales superante. Coxæ posticæ puncto basali nullo. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis. Elytra subrugosa, catenis haud vel vix discretis. Mandibulæ dente basali fastigiis æqualibus. Striga occipitis nulla.

2 M. *cælatus* (Fab.): Elongatus, niger, prothoracis elytrorumque margine vix cyanescente, his rugosis, illo haud transverso.

Patria: Carniolia.

3 M. *Dalmatinus* (Duft.): Sat elongatus, prothorace fere transverso elytrisque cyaneis, his fortiter punctato-striatis, minus rugosis.

Patria: Dalmatia.

4 M. *Stroganovii* (Zoubk.): Elongatus, prothorace subcyaneo, elytris viridi-æneis, parum rugosis.

Patria: Persia.

Magnitudo et statura fere M. *Croatici*, sed angustior, prothorace minus rugoso, lateribus magis elevatis, menti dente apice valde compresso-obtuso a reliquis mox discedens.

5 M. *saphyrinus* (Cristophori): Niger, prothoracis limbo et fossulis elytrorum subcyaneis, his asperato-rugosis ♀.

Patria: Asia minor.

Prothorace disco vix rugoso, lateribus subexplanatis, angulis posticis fere discretis, fere ut in M. *catenulato*, abdomine strigis ventralibus integris, sed punctis ordinariis nullis ab affinibus optime distinguendus.

6 M. *imperialis* (Fisch): Supra cyaneus, prothorace lateribus parum dilatatis, angulis posticis prominulis sed haud discretis; elytris crebre crenato-striatis, limbo viridi-aureo.

Patria: Sibiria.

Pachycranio Schönherri mento et forcipe et elytris sculptura simillimus, sed vertice postice haud inflato, mandibularum dente haud transverso, oculis majoribus, sulcis ocularibus fere parallelis discedens.

B) Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, sed 4:o 3:o multo angustiore.

a) Elytra costata. Mentum dente medio brevi lato, lobos laterales longe superante, sinu angusto. Mandibulæ dente basali fastigio anteriore altiore.

7 M. *exaratus* (Fisch.): Longulus, supra obscure coeruleus, prothorace fere transverso, elytris sutura et costis 6 elevatis, alternis humilioribus, interstitiis fortius rugosis.

Variat interstitiis alternis fere nullis.

Patria: Caucasus.

8 M. *7-carinatus* (Motsh.): Elongatus, supra obscure cyaneus, prothorace haud transverso, elytris sutura et costis 3 elevatis, interstitiis subtiliter asperatis.

Patria: Caucasus.

Præcedenti simillimus, sed multo magis elongatus, prothorace quadrato, fortius rugoso-punctato; elytris costis angustis, punctis paucis impressis, interstitiis atomis et punctis asperatis.

aa) Elytra haud costata, sed striata vel granulis asperata. Mentum dente medio haud lato, minus angusto.

b) Caput striga occipitis sat profunda. Abdomen strigis completis.

9 M. *Dejeani* (Fish.): Supra violaceus, prothorace subquadrato; elytris fortiter punctato-striatis.

Patria: Russia meridionalis.

Statura fere M. *violacei*, prothorace lateribus vix dilatatis, angulis posticis subdiscretis, disco fortius subrugoso-punctato, elytris striis fortiter punctatis, catenis punctis majoribus impressis indicatis; mas forcipis apice arcuato, postice subdilatato distinctus.

bb) Caput striga occipitis nulla vel obsoleta. Abdomen strigis ventralibus nullis vel obsoletis.

c) Coxæ posticæ puncto basali nullo.

10 M. *purpurascens* (Fab.): Sat elongatus, supra ceruleo- vel virescenti-niger, elytris crenato-striatis limbo aureo vel smaragdino, humeris haud prominulis; mas forcipis apice longo, medio supra subgeniculato.

Var. Elytris fortius punctato-granulosis, granulis vix in lineas dispositis (*exasperatus*).

Patria: Europa meridionalis.

Species M. *violaceo* simillima, prothorace lateribus minus explanatis sed crassioribus; coleopteris elongato-obovatis, plerumque fortius crenato-striatis præcipueque forcipis apice angustiore et longiore, leniter curvato, superne medio fere angulato distincta.

11 M. *violaceus* (Lin.): Sat elongatus, supra violaceus vel niger, prothoracis lateribus plerumque explanatis; elytris granulis elevatis confertissime obsitis limbo aureo; mas forcipis apice modice elongato, haud curvato, acumine summo deplanato superne obtuso.

Var. Elytris granulis subseriatis.

Patria: Europa.

Species a sequente elytris in fundo subopacis, atomis et granulis asperatis, his rarius in series digestis, protho-

racis lateribus plerumque explanato-elevatis forcipisque maris structura certe discedens.

12 M. *obliquus* m: Elongatus, niger. vel subcyaneomicans; clytris nitidulis granulis crebre asperatis; mas forcipis apice brevi oblique reflexo.

Var. a. Major, prothoracis lateribus magis explanatis, angulis posticis sat longis (*Germari = azurescens*).

Var. b. Minor, prothoracis lateribus parum explanatis, angulis posticis brevioribus. coleopteris oboratis (*Neesii.*)

Patria: Europa meridionalis.

Præcedenti statura et magnitudine simillimus. elytris minus opacis, postice sinu obsoleto, forcipis apice maris acumine summo subrotundato oblique reflexo certe distinctus.

13 M. *aurolimbatus* (Dej.): Sat elongatus, supra subviolaceus limbo aureo, prothorace angulis minus produstis, coleopteris subovalibus, crebre granulosis; mas forcipis apice recto, acumine summo supra angulato.

Patria: Russia meridionalis.

Species M. *violaceo* simillima, prothoracis angulis minus prominulis, lateribus vix explanatis, coleopteris magis ovalibus, minus convexis præcipueque forcipis in mare structura distincta mihi videtur.

Anm. Möjligen är Fischers *Carabus Andrezejuschii* denna art.

14 M. *Victinghoevi* (Fisch = *Schaumii* Moraw.): Oblongus coeruleo-niger, prothoracis elytrorumque limbo smaragdinis, his lineis elevatis crebre interruptis; mas forcipis apice brevi obtuso.

Patria: Sibiria.

Statura fere M. *violacei*, prothorace lateribus haud explanatis, disco concinne convexo, parcius punctato, elytris sculptura fortiore, lineis crebre irregulariter interruptis forcipisque in mare structura mox discedens.

15 M. *Croaticus* (Dej.): Elongatus, supra violaceus, elytris rugosis; mas pulvillo 4:o 3:o plus quam duplo angustiore.

Patria: Croatia.

Species sculptura elytrorum M. *cœlato* affinis, sed brevior, prothorace fere transverso pulvillo que 4:o maris mox discedens.

cc) Coxæ posticæ puncto basali instructæ.

16 M. *planicollis* (Küster): Elongatus, niger, prothoracis elytrorumque limbo violaceis, his fortiter striato-punctatis, interstitiis angustis, subintricatis.

Patria: Hungaria.

Species M. *Croatico* angustior, vertice sat longo, mandibulis fortiter attenuatis; prothorace subcordato, lateribus angustis, subreflexis, epipleuris sat angustis, antice et po-

stice latitudine æqualibus; abdomine strigis ventralibus nullis; femoribus posticis longis tenuibus, prosterni apice subdeflexo transitum ad *Plectem* formans.

cc) Prothorax læviusculus, seta laterali nulla. Elytra haud catenata, postice punctato-asperata.

Subgenus **Tribax.**

Caput pone oculos sat magnos sed parum prominulos leviter vel vix constrictum; striga occipitis distincta; sulcis frontalibus minus discretis; clypeo apice subemarginato; labro lateribus fere parallelis; apice parum emarginato; gula vix constricta, sæpius transversim strigosa, antice utrinque puncto nullo setigero; mento dente medio valido, lobis lateralibus haud breviore, porrecto, apice minus acuto immarginato, sinu angusto sed brevi, trientem vix occupante; maxillis squama mentum haud superante, palpis articulo ultimo minus valido, subsecuriformi, palpario mediocri, labialium articulo penultimo setis pluribus instructo genis latis; mandibulis crassis, sat longis, tomio parum arcuato, apice obtuso minus incurvo, processu obtusiusculo, dente basali valido sed brevi, bifido, fastigio basali altiore. Antennæ articulo 1:o breviter cylindrico quam 2:o parum longiore, hoc haud carinato. Prothorax lateribus parum dilatatis, angulis posticis fere nullis, apice parum emarginato, margine laterali modice incrassato, haud elevato-deplanato; disco sublævi, canalicula tenui, setis lateralibus nullis. Elytra haud catenata, punctis impressis, antice prope suturam seriatis, postice asperato-elevatis. Abdomen punctis ordinariis nullis, strigis plerumque discretis vel interdum completis. Prosterni processus magnus, porrectus;

epimeris sat angustis; epipleuris haud latis. Metasterni sutura sternelli fere in medio sita; episternis fere transversis, margine postico haud rotundato. Coxæ posticæ puncto basali setigero nullo. Ani puncta a margine apicali remota. Femora postica haud longa, crassiuscula, sulco magis minusve lato. Tibiæ posticæ sulco dorsali haud lato. Tarsi sat lati, postici articulis 2 primis serie accessoria instructis.

Mas: tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis; antennis simplicibus; forcipis apicis lato compresso.

Detta subgenus öfverensstämmer i mandiblernas form närmast med *Calosoma* och äfven deri att tanden ligger närmare basen, så att i högra mandibeln processus kommer att ligga midt öfver främre toppen af basaltanden. Men antennerna äro ej kölformigt hoptryckta, bugten i hakan kortare, mandiblernas scrobs ej sträckande sig förbi labrum. Från *Megadontus* skiljes det lättast på labrum och prothorax, som nästan är slät utan sidoborst, dessutom genom elytra, som ej hafva catener, hvilka endast äro antydda af 3 släta linjer och baktill genom några få intryckta puncter. Genom elytras sculptur kommer det närmast *Chætomelas* bland *Procrustes.*

A) Abdomen strigis ventralibus completis vel minus distinctis, ad elytrorum epipleura haud continuatis. Corpus supra, saltim lateribus, metallicum.

1. T. *Calleyi* (Fisch.): Supra niger, lateribus parum olivaceo-æneis; mento dento medio latissimo.

Var. Supra olivaceo-æneus (*prasinus*).

Patria: Caucasus.

Anm. Troligen är C. *Renardi* en större form af denna art.

2 T. *Bonplandi* (Men. = *lampros* Chaud.): Sat elongatus, crassiusculus, supra smaragdinus, limbo cyaneo; mento dente medio minus lato.

Var. Major, elytris cupreis sculptura paullo fortiori (*robustus* Deyr = *Nordmanni.*)

Præcedenti simillimus, sed supra magis splendens, præcipue menti dente latitudine longiore, sinu paullo profundiore, coxis posticis angulo externo magis obtuso discedens.

Patria: Asia minor.

Anm. Troligen höra C. *Prevosti* Gory och *chalcochlorus* Chaud. till denna art.

B) Abdomen strigis ventralibus integris, ad epipleura elytrorum usque continuatis. Corpus supra haud metallicum. Mentum dente medio angusto. Labrum apicem versus fere dilatatum. Femora postica sulco lato bene determinato.

3 T. *Hemprichii* (Klug.): Niger, parum nitidus, propleuris vage punctatis; mas forcipis apice subtus haud sulcato.

Patria: Asia minor.

Species transitum ad *Melancarabum* formans, a præcedentibus strigis ventralibus ad elytra continuatis, corpore haud metallico, striga occipitis profunda mox discedens.

bb) Gula utrinque pone menti basin utrinque puncto setigero instructa. Labrum lateribus fere parallelis.

d) Tibiæ apice angulatim truncato.

Subgenus **Lamprocarabus** m.

Caput pone oculos transversim ovatos parum constrictum, striga occipitis distincta; sulcis frontalibus haud latis sed discretis, superne angulatim inflexis; clypeo apice emarginato; labro lateribus parallelis, apice sat emarginato; fronte utrinque punctis 2 setigeris instructa; mandibulis crassis, tomio minus curvato, apice parum acuto, minus inflexo, scrobe basali lata, processu obtuso, dente basali valido, bilobo, haud alto, fastigio basali paullo magis elevato; gula anguste, parum constricta, utrinque in angulo anteriore puncto setigero instructa, lineis gularibus antice parum approximatis, postice divergentibus; genis latis, haud marginatis; mento sinu profundo, ad medium usque producto, dente medio angusto, acuto, lobis lateralibus breviore; maxillis squama mentum haud superante, mala apice sat inflexo; paraglossis ligula fere longioribus; palpis articulo ultimo parum securiformi, palpario minus lato, penultimo setis pluribus instructo. Antennæ articulo 1:o supra deplanato, 3:o 2:o fere duplo longiore, ambobus fere carinato-compressis. Prothorax apice sat emarginatus; lateribus parum callosis sed explanato-dilatatis, angulis posticis brevibus, linea media tenui, setis pluribus lateralibus. Elytra limbo atomis asperato, haud catenata. Abdomen strigis ventralibus nullis, punctis ordinariis completis. Prosterni processus deplanato-porrectus; epimeris sat latis, epipleuris haud angustis. Metasterni sutura sternelli confluente, episternis fere transversis, margine postico oblique truncato. Coxæ posticæ puncto setigero instructæ. Femora postica haud longa, subcompresso-dilatata, sulco angusto sed distincto. Tibiæ posticæ sulco dorsali angusto, angulo apicali angulatim truncatis, calcaribus ante apicem insertis.

Tarsi postici compressi articulo 1:o serie accessoria parce punctata.

Mas: tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, forcipis apice lato compresso, subtus haud sulcato.

Detta subgenus öfverensstämmer mest med *Calosoma* i antennernas och hakans bildning, men de förras 2:a led är ej påfallande kort, frambenens tibier sakna ryggfåra och äro ej tornformigt utdragna i spetsen liksom mandiblernas ryggsida ej är rynkigt ojemn. Till habitus kommer det närmast *Tribax*, men skiljes såväl på ögonen, tibiernas spets, antennernas och prothoracis structur, som äfven genom de 4 svampiga tarslederna hos hannens framben, oaktadt Schaum uppgifver, att den art, som utmärker denna grupp, i tarsernas bildning hos hannarne är fullkomligt öfverensstämmande med föregående subgenus.

1 L. *Humboldti* (Fald.): Oblongus, prothorace transverso, subcoeruleo, lateribus lætioribus, elytris ovalibus omnium subtilissime punctato-striatis, smaragdinis.

Patria: Asia.

Statura fere *Tribacis Calleyi*, sed prothorace lateribus explanato-elevatis, angulis posticis latioribus, elytris limbo lato atomis asperatis, catenis punctis impressis, interioribus 2 apice, 3:a fere tota subdiscretis.

dd) Tibiæ apice haud angulatim truncato.

Subgenus **Melancarabus** m.

Caput striga occipitis distincta, sulcis frontalibus obsoletis vel parum determinatis; clypeo apice profundius emarginato; labro lateribus parallelis, apice æqualiter sat

emarginato; mandibulis crassis, scrobe lata et sat determinata, tomio parum curvato, apice minus acuto, parum inflexo, processu haud acuto, dente basali brevi, parum bifido, fastigio basali altiore; gula vix constricta, antice utrinque puncto setigero instructa, lineis gularibus antice parum approximatis, postice divergentibus; genis latis, obtuse marginatis; mento sinu semicirculari, ad medium fere extenso, dente lobis lateralibus æquali, angusto, acuto, marginato; maxillis squama mentum haud superante, mala interiore apice parum incurvo; palpis articulo ultimo parum securiformi, penultimo labialium setis pluribus instructo. Antennæ paullo ante oculos subrotundos insertæ; articulo 1:o cylindrico 2:o paullo longiore, 3:o 1:o paullo longiore, haud carinatis. Prothorax transversus, lateribus parum dilatatis, haud sinuatis, et apice margine tenuiter calloso, haud explanatis; disco parum convexo, subreticulato-punctato, linea media tenui, fovea fere nulla, angulis posticis brevibus vel parum prominulis, haud determinatis et lateribus seta nulla. . Elytra 3- vel 7-seriatim fossulata, interstitiis impresso-punctatis, vel subrugosis, limbo angusto. Abdomen strigis ventralibus bene determinatis, angustis, punctis ordinariis interdum nullis. Prosterni processus sat latus, porrectus; epimeris angustis, epipleuris haud latis. Epísterna metathoracis transversa, postice oblique truncata. Coxæ posticæ puncto nullo basali setigero. Femora postica haud longa, minus valida, sulco vix determinato. Tibiæ posticæ sulco dorsali nullo vel obsoleto; calcari medium metatarsi superante, hoc serie accessoria incompleta. Corpus crassum, nigrum, haud metallicum subtus lateribus punctatum. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus

spongiosis, 4:o 3:o multo angustiore, forcipe ante apicem late triangularem, compressum fortius dilatato.

Detta subgenus står närmast i habitus till *Procrustes* och skiljes säkrast på mandiblernas tänder, som ej äro olikformiga. Från *Tribax Hemprichii*, med hvilken det har mesta likhet, skiljes det lättast genom elytras sculptur, ej bred och stark femoralfåra samt genom spetsigare tand i hakan.

a) Caput pone oculos prominulos fortius constrictum, striga occipitis profunda. Elytra fossulis parvis 3-seriatis.

1 M. *Græcus* (Dej.): Oblongus minus nitidus, prothorace angulis brevissimis; elytris fossulis minutis, interstitiis minus crebre granulosis; tarsis posticis angustis: mas antennis simplicibus.

Patria: Græcia.

Species elytris dorso parum convexis, lateribus fere abrupte declivibus, interstitiis parcius granulosis, punctis ordinariis abdominis nullis a sequentibus optime distinguenda.

2 M. *Trojanus* (Dej.): Oblongus, elytris parum convexis, fossulis sat parvis, interstitiis crebrius subasperato-granulatis; prothorace angulis posticis subproductis: mas antennis articulis 7:o et 8:o distincte, 6:o et 9:o parum emarginatis.

Patria: Asia minor.

Præcedenti simillimus, sed elytris lateribus haud declivibus, fossulis paullo majoribus, interstitiis fortius granulosis, prothoracis angulis breviter triangulariter productis

antennarumque in mare structura discedens. M. *Tamsi* tantum differt prothorace angulis brevioribus et punctis ordinariis abdominis plerisque completis.

3 M. *morio* (Mannerh.): Oblongus, niger, subopacus, prothorace confertissime punctato, angulis posticis fere nullis: mas antennis simplicibus, tarsis brevibus.

Patria: Asia minor.

Præcedentibus longior, elytris fossulis parvis, interstitiis crebrius granulosis, abdominis punctis ordinariis completis præcipueque tibiis posticis crassioribus dorso lato scabro, tarsis posticis brevioribus latis, anticorum articulo 4:o fortius transverso discedens.

B) Caput pone oculos parum prominulos leniter constrictum, striga occipitis minus profunda. Elytra fossulis 3-seriatis. Mas forcipis apice latiore obtuso, antennis simpicibus.

4 M. *Hungaricus* (Fab.): Crassiusculus, prothorace amplo, angulis posticis latis, subproductis, elytris interstitiis crebrius granulosis.

Patria: Hungaria.

Var. Major, elytrorum sculptura fortiori (*mingens* = *vomax*).

C) Elytra fossis magnis sat profundis 7-seriatis.

5 M. *perforatus* (Fisch.): Oblongo-ovalis, nitidulus, elytris parce punctatis: mas antennis simplicibus.

Patria: Caucasus.

Statura fere M. *Hungarici*, sed magis ovalis, supra nitidulus, elytris fossis rotundis seriatis, serie alterna paullo minore, interstitiis parce impresso-punctatis, abdominis punctis ordinariis completis.

6 M. *cavernosus* (Costa): Oblongo-ovalis, nitidulus, elytris fossulis maximis, interstitiis lævibus ♀.

Patria: Italia.

A præcedente elytrorum fossis multo majoribus, interstitiis impunctatis, abdominis punctis ordinariis nullis discedens.

Subgenus **Mesocarabus.**

Caput prothorace angustius, vertice haud tumido, striga occipitis distincta, pone oculos prominulos constrictum; sulcis frontalibus sæpius distinctis; clypeo apice emarginato; labro lateribus fere parallelis, apice emarginato; mandibulis minus validis, scrobe basali haud lata, labrum haud superante, tomio minus arcuato, processu sat acuto, dente sat valido; gula utrinque puncto setigero instructo, lineis gularibus postice divergentibus; mento sinu semicirculari, ad medium fere extenso, dente acuto, marginato, lobis lateralibus acutis parum breviore; maxillis squama mentum haud superante, palpis sat longis, articulo ultimo minus securiformi, palpario haud lato, labialium penultimo setis pluribus instructo; genis obtuse marginatis, vel medio subtuberculato-elevatis, haud angustis. Antennæ articulo 1:o 2:o cylindrico sesqui longiore. Prothorax angulis posticis triangularibus, sat longis, sæpissime bene discretis, seta 1

ante medium instructus. Elytra lineato-catenata. Abdomen strigis ventralibus fere semper, punctis ordinariis plerumque completis. Coxæ posticæ puncto basali nullo. Prosterni processus porrectus, epimeris angustis, superne angustatis, epipleuris sat latis. Episterna metathoracis subquadrata, postice oblique subtruncata. Femora postica haud crassa, sulco angusto, sat determinato. Tibiæ posticæ graciles, sulco dorsali angusto. Tarsi postici tenues, articulis 1 vel 2 primis serie accessoria instructis. Corpus supra saltim lateribus metallicum. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, articulo 4:o 3:o evidenter angustiore; antennis simplicibus.

Detta subgenus sluter sig å ena sidan genom M. *catenulatus* till *Hadrocarabus*, å andra sidan går det genom M *Genei* öfver till C. *scabriusculus*. Från föregående subgenus afviker det genom ej så undersätsig kropp, tydligt afsatta bakhörn på prothorax och svagare mandibler.

A) Genæ obtuse marginatæ Mandibulæ sat longæ, dente basali sat valido, fastigio basali altiore. Prothorax angulis posticis discretis, lateribus explanatis. Strigæ ventrales integræ. Tarsi postici articulis 2 primis serie accessoria.

1 M. *catenulatus* (Scop.): Oblongus, supra violaceo-niger, limbo lætiore; elytris lineato-catenatis, intervallis lineis 3 crebre subasperato-interruptis, angustis et striis 4 asperato-punctatis: mas forcipis apice angusto, compresso.

Var. b. Longior, supra lætius violaceus, prothorace haud transverso *(Beauvoisei.)*

Var. c. Minor, elytris sculptura fere *C. purpurascentis,* interstitiis catenarum regulariter punctato-striatis, lineis elevatis minus angustis, vix interruptis *(Brisouti).*

Patria: Europa præsertim occidentalis.

2 M. *Dufourei* (Dej.): Latior, prothorace transverso. elytris fere tuberculato-catenatis: mas forcipis valde curvati apice lato obtuso.

Patria: Hispania.

Præcedenti simillimus, sed latior, elytris epipleuris sternalibus latioribus, interstitiis punctato-striatis, lineis elevatis subgranoso-interruptis, prothorace magis transverso præcipueque forcipis structura certe discedens.

B) Genæ medio tuberculato-elevatæ.

3 M. *Rossii* (Dej.): Oblongus, minus convexus. supra æreus, limbo cyaneo vel violaceo; prothorace lateribus callosis; elytris subpunctato-striatis, catenarum intervallis parce asperato-interruptis: mas forcipis apice obtuso, rotundato.

Patria: Italia.

Species C. *nemorali* afflnis, metatarsi serie accessoria vix completa, gula fere calloso-constricta, capite pone oculos valde constricto, fronte rugoso-inæquali, postice transversim impressa, strigis ventralibus minus distinctis, sinu menti minus profundo, labro apicem versus subdilatato, prothoracis lateribus haud explanatis, palpis articulo ultimo maris securiformi triangulari ab affinibus optime distinguenda.

4 M. *Genei* (Gené): Breviusculus, parum convexus, supra æreus, limbo subcyaneo; elytris intervallis parce subasperato-interruptis; mas forcipis apice depresso, minus lato.

Patria: Sicilia.

Species capite angusto C. *Maillei* affinis, labro apice vix emarginato, lateribus parallelis, fronte sulcis obsoletis, mandibulis minus validis, dente angustiore, prothorace angulis posticis sat discretis, fossula basali longa, lateribus parum callosis, gula vix constricta, strigis ventralibus bene determinatis, elytris interne substriato punctatis, tarsis posticis articulis 2 primis serie accessoria completa ab affinibus discedens.

C) Caput pone oculos parum constrictum, sulcis frontalibus fere nullis. Prothorax lateribus callosis, postice vix sinuatis, angulis posticis haud determinatis sed sat magnis.

5 M. *polychæta* m: Breviusculus, supra æreus, limbo subviolaceo, elytris subfossulato-catenatis. ♀.

Patria: Caucasus.

Species transitum ad *Melancarabum* formans, C. *Wiedemanni* simillima, labro lateribus parallelis, apice fere semicirculariter emarginato, gula haud callosa, mento sinu profundo semicirculari, dente longiore, fere lobos superante; mandibulis tomio sat valido, dentis fastigio basali altiore; elytris subpunctato-striatis, interstitiis haud angustis, parum asperato-interruptis; strigis ventralibns integris, metatarsi serie accessoria punctis 3—4 indicata distincta.

aa) Palpi labiales articulo penultimo setis 2 instructo.

f) Elytra costa saltim basi serrata. Episterna metathoracis latitudine longiora. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus spongiosis, antennis simplicibus.

Subgenus **Hygrocarabus.**

Caput pone oculos prominulos fortiter constrictum; striga occipitis nulla; clypeo apice fere truncato; labro apicem versus emarginatum dilatato; palpis longis filiformibus, labialium articulo penultimo setis 2 instructo; gula subconstricta puncto basali instructa, lineis postice divergentibus; mento sinu minus profundo, dente brevi lobis lateralibus breviore; maxillis squama mentum superante, mala interiore apice sat fortiter inflexo; mandibulis sat longis sed minus validis, scrobe basali haud lata, sed longa, tomio processu obtuso, dente sat magno, bifido. Antennæ articulo 1:o supra deplanato, 2:o parum longiore. Prothorax angulis posticis sat longis, sed haud determinatis, lateribus postice sinuatis, foeva basali longa. Elytra costa basi serrata, postice sinu profundo instructa, fossis latissimis sed minus profundis, in fundo atomis asperatis. Abdomen strigis ventralibus fere nullis, punctis ordinariis distinctis. Coxæ posticæ puncto basali instructæ. Femora graeilia, longa, subtus sulco sat determinato. Tibiæ posticæ sulco lato, anticæ feminæ dorsali sat distincto, calcaribus longis; tarsis angustis, longis. Prosterni processus haud deflexus, epipleuris et epimeris latis. Episterna metathoracis latitudine basali longiora, apice haud rotundata. Corpus haud metallicum. Mas antennis simplicibus; tarsis anticis articulis 3 primis subtus spongiosis; forcipis apice parvo.

1 H. *nodulosus* (Creutz.): Niger, minus convexus, prothorace subtransverso, inæquali, elytris atomis et punctis asperatis, serie umbilicata e fossis magnis formata.

Patria: Europa orientalis.

Subgenus **Ctenocarabus.**

Caput angustum, pone oculos magnos prominulos constrictum; striga occipitis nulla; sulcis frontalibus minus profundis; clypeo apice parum emarginato; labro apicem versus subdilatato, emarginato; mandibulis sat longis, haud crassis, scrobe basali bene determinata; tomio minus curvato, apice parum inflexo, dente basasi sat lato, fastigio basali altiore; gula vix constricta, utrinque puncto setigero instructa, lineis postice divergentibus; mento sinu haud profundo, lato, dente parvo, lobis lateralibus breviore, palpis filiformibus, labialium articulo penultimo setis 2 instructo; maxillis squama mentum haud superante, mala interiore angusta, apice externe fere lobato-producta; genis sat latis, vix nisi obtuse marginatis. Antennæ paullo ante oculos insertæ, articulo 1:o 2:o parum longiore, 3:o 4:o apice vix setigeris. Prothorax oblongus, lateribus vix dilatatis, margine apicali incrassato; angulis posticis sat longis sed haud determinatis, striga basali longa, medium fere attingente. Elytra epipleuris sternalibus latis, costis 3 tenuibus instructa, apicem versus sensim, lateribus a costa 3:a abrupte declivia: costa fere tota subtiliter serrata, ante apicem subsinuata. Abdomen strigis ventralibus haud profundis sed completis, punctis ordinariis completis. Prosterni processus haud deflexus; epimeris et epipleuris latis. Episterna metathoracis latitudine basali longiora, apice haud rotundata. Pedes graciles, coxis posticis puncto basali instructis; femoribus posticis longis, tenuibus, parce punctatis, subtus deplanatis; tibiis gracilibus, anticis sulco dorsali obsoleto, posticis lato, calcaribus medium metatarsi vix superantibus. Tarsi postici tenues, articulo 1:o serie accessoria incompleta.

Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis; antennis simplicibus; forcipis apice longo, compresso, postice fere dilatato, rotundato.

1 C. *Galicianus* (Gory): Niger, supra præsertim lateribus cyaneus; elytris inter costas 3 tenues atomis asperatis, his medio interdum subseriatis.

Patria: Hispania.

ff) Elytra costa haud serrata.

h) Mentum dente medio sat longo, apice compresso-dilatato. Gula utrinque pone mentum puncto setigero nullo. Antennæ articulo 4:o apice magis minuve late pubescenti.

Subgenus **Sphodristus.**

Caput pone oculos sat constrictum, striga occipitis sed distincta; sulcis frontalibus distinctis; clypeo apice emarginato; labro apicem versus subdilatato, margine antice parum emarginato, interdum fere 3-lobo; mandibulis sat longis sed haud crassis, tomio apice minus incurvo, dente basali lato et valido, bifido; gula vix constricta, puncto setigero nullo pone mentum; lineis postice divergentibus; mento dente sat longo, lobis lateralibus haud breviore, apice compresso-dilatato, sinu haud profundo, minus lato, trientem haud occupante; maxillis squama mentum haud superante, palpis minus elongatis, articulo ultimo subsecuriformi vel ovato, penultimo labialium setis 2 instructo. Antennæ articulo 1:o subcylindrico, 3:o æquali, quam 2:o saltim sesqui longiore, 4:o apice magis minusve late pubescenti. Prothorax lateribus ante medium paru

rotundatis vix explanatis, margine antico calloso, angulis posticis haud latis, haud determinatis, striga basali sat longa. Elytra evidenter 3-catenata, apice haud vel vix sinuata. Abdomen strigis ventralibus haud profundis, completis vel medio interruptis. punctis ordinariis completis. Pedes sat validi; coxis posticis puncto setigero basali instructis; femoribus posticis elytrorum marginem paullo superantibus. medio subdilatatis, sulco angusto sed determinato; tibiis posticis sulco dorsali haud lato, calcaribus longis; tarsis minus angustis, articulis 2 primis serie accessoria instructis. Prosterni processus apice haud deflexus; epimeris latis, epipleuris angustis. Episterna metathoracis haud transversa. margine infero arcuato, postico oblique truncato. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus spongiosis, 4:o 3:o angustiore; antennis simplicibus.

1 S. *varians* (Fischer): Oblongus, supra virescenti-æneus vel cupreus, prothorace subtransverso, parce, inæqualiter rugoso-punctato; coleopteris obovatis, tuberculato-catenatis.

Var. a. Elytris intervallis inter catenas lineis 3 æqualibus elevatis instructis.

Var. b. Elytris lineis lateralibus inter catenas in granula dissolutis *(Armeniacus)*.

Species antennis articulo 4:o apice tantum pubescenti, prothorace transverso lateribus ante angulos posticos brevissimos haud sinuatis, disco antice transversim convexo, parce inæqualiter rugoso-punctato a sequentibus optime distinguenda.

2 S. *Hollbergii* (Mannerh.): Obovato-oblongus, supra cyaneus vel violaceus, antennis articulo 4:o triente apicali pubescenti, prothorace subtransverso, angulis posticis brevibus; elytris intervallis catenarum 3-lineatis.

Patria: Caucasus.

Præcedenti statura, magnitudine elytrisque stria suturali nulla simillimus, sed corpore supra violaceo vel cyaneo, prothorace crebrius subrugoso-punctato, disco antice minus transversim convexo, elytris catenarum fossulis minoribus sed tuberculis magis oblongis, palpis articulo ultimo breviore antennarumque articulo 4:o fere triente apicali pubescenti distinctus mihi videtur.

3 S. *Bohemani* (Mannerh.): Oblongus supra nigro-violaceus, limbo lætiore, prothorace angulis posticis acutis sat longis, elytris minus convexis, humeris prominulis, antennis articulo 4:o apice sat late pubescenti.

Var. a. Elytris catenarum intervallis æqualibus, 3-lineatis. (*Theophilii* Deyr.)

Var. b. Elytris catenarum intervallis inæqualibus, medio linea elevata, lateralibus in seriem granosam dissolutis (*Giulielli* Deyr.)

Patria: Caucasus.

A præcedentibus corpore minus convexo, tarsis tenuioribus, antennis scapo fere clavato prothorace vix transverso, disco haud rugoso, angulis posticis acutis angustis

sed sat longis, striga basali longiore, margine laterali tenuiore, elytris humeris magis prominulis distinctus.

4 S. *Eichwaldi* (Fischer = *chrysitis* Motsh. = *macrogonus* Chaud.): Oblongus, supra minus convexus, elytris disco aureis, limbo prothoraceque læte virescentibus, hoc angulis posticis minus brevibus, antennis articulo 4:o dimidio apicali pubescenti.

Patria: Caucasus.

S. *Bohemani* statura et magnitudine affinis, elytris striis minus punctatis, catenarum ♀ tuberculis magis elevatis, disco fere aureis, limbo prothoraceque læte viridiæncis, hoc linea media profundiore, tarsis angustioribus et longioribus antennarumque articulo 4:o dimidio apicali dense pubescenti distinctus.

5 S. *Kindermanni* (Chaud.): Oblongus, supra cyaneus, prothorace sat elongato, elytris profunde punctato-striatis, antennis articule 4:o dimidio apicali dense pubescenti.

Patria: Caucasus.

A præcedentibus corpore majore et longiore, prothorace lateribus crassius marginatis, haud reflexis, disco parcius haud rugoso-punctato, angulis posticis sat longis, elytris planiusculis oblongis, striarum punctis profundis, catenis sublineatis; strigis ventralibus profundis et completis, occipitis haud tenui antennarumque articulo 4:o dimidio apicali dense pubescenti discedens; transitum ad C. *Dejeani* formans.

hh) Antennæ articulo 4:o tantum setis ordinariis instructo. Mentum dente medio apice haud compresso-dilatato.

Subgenus **Macrothorax** (Chenu.)

Caput cum oculis prothorace multo angustius, striga occipitis distincta; clypeo et labro apice minus emarginatis; mandibulis sat longis, tomio apice parum inflexo; gula plerumque seta laterali nulla; palpis magis minusve securiformibus, sat longis, articulo penultimo labialium setis 2 instructo. Prosternum epimeris sat latis, epipleuris haud angustis. Abdomen strigis ventralibus profundis et bene determinatis, punctis ordinariis plerumque nullis. Femora postica suloo sat lato et profundo. Tibiæ posticæ sulco lato scabro.

Detta subgenus skiljes från *Chrysocarabus* genom de starka strigæ ventrales och från *Carabus* genom längre mandibler med svagt inböjd spets; från *Mesocarabus* afviker det hufvudsakligen genom labialpalpernas nästsista led, som endast har 2 borst.

A) Caput oculis magnis sed parum convexis, striga occipitis profunda; clypeo apice truncato; labro apicem versus subdilatato ibique fere 3-lobo quam fronte inter oculos haud augustiore; mandibulis longis, dente valido bifido; gula haud constricta, lineis gularibus antrorsum fortiter approximatis, postice valde divergentibus, puncto setigero nullo: mento sinu brevi, lato, dente brevi; maxillis squama mentum superantibus; palpis longis securiformibus. Antennæ articulo 1:o 2:o æquali, subovato quam 3:o fere duplo breviore. Prothorax apice truncato; quam basi duplo angustior, longus, angulis posticis brevissimis, striga basali longa. Elytra subtilissime subpunctato-striata, catenis vix nisi punctis parvis asperatis seriatis indicatis. Abdomen punctis ordinariis nullis. Coxæ posticæ puncto basali nullo. Femora postica haud brevia sed crassa, sulco lato profundo. Tarsi postici tibia breviores, articulis 2 primis serie accessoria instructis. Prosterni processus longus, postice angustatus, immarginatus.

Episterna metathoracis latitudine basali duplo longiora, margine infero arcuato, postice oblique truncato; sutura sternelli pone medium sita. Mas tarsis antícis articulis 3 primis subtus pulvillatis, pulvillo 1:o medium haud superante.

1 M. *Aumonti* (Lucas): Elongatus, crassus, supra niger, limbo violaceo; prothorace postice transversim strigoso, lateribus sat callosis haud reflexis, antrorsum fortiter angustatis.

Patria: Marocco.

B) Ut in A, sed antennis scapo subcylindrico, prothorace minus elongato, apice subemarginato minus angustato, angulis posticis paullo majoribus; elytris catenis 3 tuberculatis et costis 3 obtusís instructis; tarsis posticis longioribus.

2 M. *morbillosus* (Fab. = alternans Dej.): Elongatus, crassus supra cupreus, vel æneus limbo subcoeruleo, elytris catenarum fossis puncto asperato instructis, interstitiis inter catenas et costas seriatim crebre granulosis.

Patria: Africa borealis et Europa amtralis.

C) Ut in B, sed mentum dente magno lobos laterales superante; prothorace parce subrugoso-punctato, angulis posticis longioribus, lateribus minus crassis sed subexplanatis; elytris inter catenam et suturam costa nulla.

3 M. *rugosus* (Fab = *barbarus* Dej.): Elongatus, sat crassus, coxis posticis angulo exteriore subacuto.

Var. a. Elytris fortius tuberculato-catenatis, intervallis costa valida et seriebus 2, e punctis granosis subasparatis formatis, instructis, subcoeruleis, postice gibbosis.

Var. b. Prothorace elytrisque virescenti-æneis, his subpunctato striatis, pedibus gracilioribus *(Celtibericus)*.

Var. c. Ut in *b* sed supra obscure olivaceo-æneus, elytris postice haud gibbosis *(Bœticus* Deyr.)

Var. d. Ut in c, sed elytris costis haud elevatis.

Patria: Hispania.

D) Corpus breve, capite et mandibulis minus elongatis, his dente basali minus valido; clypeo apice emarginato, labro apice haud dilatato, quam fronte inter oculos multo angustiore; gula utrinque pone mentum puncto setigero instructa; mento sinu fere semicirculari, dente lobis lateralibus breviore. Antennæ articulo 1:o 2:o longiore. Prothorax transversus. angulis posticis haud brevibus sed latis rotundatis, sat bene determinatis. Elytra 3-seríatim tuberculato-catenata. Abdomen punctis ordinariis plerumque completis. Tibiæ anticæ feminæ sulco tenui dorsali instructæ. Mas tarsis anticis articulis 4 primis pulvillatis.

4 M. *Faminii* (Dej.): Breviusculus, supra virescenti-vel nigro-æneus; elytris intervallis inter catenas punctis asperatis impressis 3-seriatis.

Var. b. Elytris inter catenas costa obsuse elevata et seribus 2 asperato-punctatis. *(Numida.)*

Patria: Sicilia et Africa Corealis.

5 M. *Maillei* (Sol.): Breviusculus, niger, limbo æneo; elytris inter catenas 3-seriatim tuberculatis.

Patria: Africa borealis.

Præcedenti simillimus, prothorace basin versus subangustato, elytris tuberculis rotundis 3-seriatis inter catenas, tarsis posticis longioribus et angustioribus tantum discedens.

E) Caput oculos maximis sed parum convexis; fronte angusta; clypeo apice truncato; labro apicem versus dilatato, vix emarginato; gula puncto setigero nullo, lineis gularibus antrorsum valde approximatis, postice parum divergentibus; mento sinu lato, brevissimo, dente parvo. Antennæ longe ante oculos insertæ, scapo subclavato. Prothorax angulis posticis brevibus. Elytra epipleuris latis, apice mucronato anum superante, dorso convexa subrugoso-punctata et seriebus 7 tuberculis elevatis, alternis minoribus instructa. Prosterni processus longus, inter coxas marginatus, epimeris latis. Femora postica longa, parum punctata. Metasterní episterna latitudíne basali fere duplo longiora; sutura sternelli pone medium sita. Mas tarsis articulis 3 primís subtus spongiosis. (*Coptobabrus* Sol.)

6 M. *smaragdinus* (Fisch.): Supra smaragdinus, prothorace lateribus haud explanatis, elytrorum tuberculis subrotundis.

Patria: Cliina.

7 M. *Lafossei* (Feisth.): Supra coeruleus, prothorace lateribus explanatis, elytrorum tuberculis oblongis.

Var. Supra viridis.

Præcedenti similis, sed major, prothorace lateribus magis dilatatis et explanatis, epipleuris latioribus, elytris tuberculis majoribus et magis oblongis, mucrone longiore divaricato, ventre punctis ordinariis nullis.

Patria: China.

Subgenus **Chrysocarabus** m.

Caput elongatum; labro apicem versus dilatato ibique parum emarginato; mandibulis elongatis, scrobe basali minus determinata, haud longa, tomio longo, sensim angustato, apice minus incurvo, dente basali valido bifido; gula parum constricta; mento sinu brevissimo, trientem haud superante, dente parvo, lobis lateralibus fere breviore; maxillis squama mentum superante, mala interiore apice sat longe inflexo, palpis longis, sat securiformibus, labialium articulo penultimo setis 2 instructo; striga occipitis fere nulla; genis sat latis. Antennæ sat longe ante oculos prominulos insertæ, articulo 1:o longo. Prothorax angulis posticis haud brevibus, apice emarginatus. Abdomen strigis ventralibus nullis vel obsoletis. Coxæ posticæ puncto setigero basali instructæ. Femora postica longa, gracilia, sulco nullo vel vix determinato. Prosterni processus sat longus, epimeris plerumque latis, epipleuris haud angustis. Corpus supra splendens, elytris rarius catenatis, plerumque 3-costatatis.

Detta subgenus skiljes från *Macrothorax* genom inga eller otydliga strigæ ventrales, från *Carabus* genom det långsträckta hufvudet med långa mandibler och stark basaltand.

Divisio 1. Gula pone menti basin puncto setigero nullo.

A) Elytra subrugoso-punctata et costis 3 elevatis instructa. Prothorax angulis posticis sat longis acutis. Mas tarsis anticis articulis 4 primis pulvillatis.

1 C. *auronitens* (Fab.): Supra aureus, antennarum scapo subclavato femoribusque rufis: mas antennis simplicibus.

Var. a. Elytris costis subcoeruleo-nigris, latis, interstitiis punctato-rugosis.

Var. b. Ut in *a,* sed corpore magis elongato, prothorace haud transverso, ante angulos posticos magis sinuato. *(Escheri).*

Var. c. Capite prothoraceque cupreis, elytris costis angustioribus, interstitiis parum rugosis *(festivus).*

Var. d. Ut in c. sed prothorace longiore, striga basali longiore, elytris smaragdinis, costis fere nullis, interstitiis subseriatim punctatis *(Farinesii).*

Var. e. Antennis scapo femoribusque piceis, illis interdum articulis 2—4 tibiisque piceo-rufis.

Patria: Europa media et meridionalis.

2 C. *punctato-auratus* (Germ.): Supra aureo-viridis, antennis pedibusque nigris, tibiis basin versus piceis, elytra parum convexis, costis humilibus haud latis; mas antennis articulis 7:o et 8:o emarginatis.

Patria: Pyrenæi.

A præcedente corpore supra minus splendente, antennis scapo femoribusque nigris, prothorace angulis posticis brevioribus, elytris subovalibus minus convexis, costis sæpe punctis impressis, interdum lateralibus subinterruptis, antennis pedibusque validioribus, illis maris articulis 7:o et 8:o distincte emarginatis discedens.

3 C. *lineatus* (Dej.): Elongatus, parum convexus, prothorace elongato, striga basali longa, angulis posticis longius productis; elytris smaragdinis, costis latis nigro-coeruleis, limbo plerumque etiam capite prothoraceque aureis; mas antennis articulis 7:o et 8:o parum emarginatis.

Patria: Hispania.

Præcedenti simillimus, capite magis elongato, cum oculis prominulis prothorace multo angustiore, antennis pedibusque gracilioribus, elytris costis latis. interstitiis subseriatim punctatis.

aa) Tarsi antici maris articulis 3 primis subtus dilatatis, pulvillo 1:o medium vix attingente. Prothorax striga basali profunda medium fere superante. Striga occipitis distincta.

4 C. *Solieri* (Dej.): Elongatus, supra smaragdinus, prothoracis elytrorumque limbo atomis elevatis crebre consito purpureis; mas antennis articulis 7:o et 8:o subemarginatis.

Patria: Gallia meridionalis.

B) Elytra lævia, catenarum punctis paucis postice impressis. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus pulvillatis, antennis articulis 7:o et 8:o evidenter, 6:o et 9:o vix emarginatis.

5 C. *splendens* (Fab.): Valde elongatus, supra smaragdinus vel aureus, prothorace elongato, striga basali longa.

Patria: Hispania.

C) Elytra subpunctato-striata, catenis subdistinctis. Antennæ scapo valde clavato.

6 C. *Olympiæ* (Sella): Elongatus, niger, prothorace haud transverso, striga basali haud longa elytrisque viridibus, his limbo aureo. subcatenatis, intervallis 3-lineatis subrugosis. ♀.

Patria: Italia.

Divisio 2. Gula pone menti basin utrinque puncto setigero instructa, sæpe medio gibbosa. Prothorax elongatus, striga basali longa. Episterna metathoracis oblonga. Mas tarsis anticis articulis 3 primis subtus pulvillatis; antennis articulis 7:o et 8:o emarginatis.

7 C. *Hispanicus* (Fab.): Elongatus, capite prothoraceque cyaneis, elytris aureis, subfossulato-catenatis, intervallis 3-seriatim punctatis et bilineatis.

Patria: Hispania.

8 C. *rutilans* (Latr.): Supra aureus, elytris fossis magnis 3-seriatis; gula antice medio fortius gibbosa.

Patria: Hispania.

Subgenus **Carabus.**

Caput haud elongatum, striga occipitis minus profunda, interdum nulla; mandibulis latis brevibus, scrobe basali bene determinata haud lata, labrum haud superante, tomio apice abrupte sub angulo fere recto incurvo, acuto, dente basali latitudine sua altiore, angusto, apice bilobo; mento sinu plerumque brevi, dente parvo, haud compresso, lobos laterales haud superante; palpis labialibus articulo penultimo setis 2 instructo. Episterna metathoracis margine

postico haud rotundato. Prosterni processus haud globoso-deflexus. Abdomen punctis ordinariis sæpissime instructum. Mas antennis articulis intermediis sæpe emarginatis, tarsis anticis sæpissime articulis 4 primis subtus spongiosis.

Från alla föregående subgenera skiljes detta säkrast på de korta, breda mandiblerna, hvilkas skarpa spets är inböjd under en nästan rät vinkel. Då det innefattar de flesta arterna, så blir en indelning i grupper nödvändig. Oaktadt de borstbärande sidopuncterna på prothorax variera hos en och samma art mera än dylika på abdomen, bakhöfter och strupe, så har jag likväl begagnat mig deraf för att sammanföra arterna efter denna karakter. Då stundom blott ett enda exemplar af en eller annan art stått till min disposition, så kan det naturligtvis vara en möjlighet att jag någon gång misstagit mig om dess rätta plats.

Sectio 1. Tibiæ anticæ apice externe spinoso-deflexæ. Caput subtriangulare, sulcis ocularibus antrorsum convergentibus. Labrum apicem versus vix dilatatum. Palpi breves, articulo ultimo maxillarium penultimo longiore, subovato. Antennæ breves, articulo 1:o supra plano, 2:o et 3:o basi compressis. Prothorax plerumque dorso concinne convexo, linea media fere nulla, lateribus tenuiter marginatis, angulis posticis brevibus. Episterna metathoracis latitudine basali duplo longiora. Strigæ ventrales tenues, medio interruptæ. Genæ inter oculos et sinum maxillarum scapi crassitie breviores. Elytra costa prope basin serrata.

a) Elytra epipleura sternalia angusta. Prothorax lateribus haud reflexis. Antennæ articulo 5:o subglabro.

1 C. *nitens* (Lin.): Oblongus elytris subrugosis, costis 3 postice subinterruptis, limbo prothoraceque rubro-aureis; mas antennis simplicibus, pulvillo 1:o angusto et trientem haud superante.

Patria: Europa præsertim borealis.

2 C. *Mac Leayi* (Fisch.): Oblongus, elytris costa haud serrata, catenis 3 subtuberculatis, intervallis punctato-striatis et lineis 3 elevatis subintricatis, cum prothorace nigro-coeruleis, limbo aureo. ♀.

Patria: Sibiria.

3 C. *tuberculosus* (Dej.): Oblongus, elytris tuberculis elevatis atris, nitidis 3-seriatis et lineis 3 subgranoso-interruptis angustis, limbo angusto et prothorace rubro-aureo.

Patria: Sibiria et Japonia.

Præcedentibus similis et affinis sed elytris humeris fere rectangulis, creberrime asperato-punctatis, tibiis apice fortius et latius spinosis mox discedens.

aa) Antennæ articulo 5:o toto pubescenti. Prothorax lateribus angustis subelevatis, angulis posticis subprominulis. Elytra epipleura sternalia lata.

4 C. *serratus* (Say = *lineato-cribratus* Dej.): Oblongus, minus convexus, supra subcyaneus, limbo lætiore, prothorace disco fere lævi, elytris catenis 3 distinctis, inter vallis 4 seriatim punctato-striatis, stria suturali nulla.

Patria: America borealis.

Sectio 2. Tibiæ anticæ apice externe haud spinoso-deflexo.

Divisio 1. Prothorax setis pluribus lateribus ante medium instructus. Palpi haud clavati, sæpe filiformes. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus spongiosis, 4:o 3:o parum angustiore.

A) Corpus plerumque subalatum. Episterna metathoracis latitudine basali longiora; sutura sternelli pone medium sita. Ely-

tra tuberculato-catenata, epipleuris sternalibus angustis, serie umbilicata distincta. Prothorax angulis posticis brevibus sed sat latis. Palpi filiformes. Strigæ ventrales medio interruptæ. Epimera prothoracis angusta superne angustata. Gula et coxæ posticæ utrinque puncto setigero instructa. Femora postica sulco angusto determinato.

5 C. *Mæander* (Fisch. = *palustris* = *Lapilayi*): Supra cupreus, elytris costa basi serrata, tuberculis politis 3-seriatis et lineis 2 subflexuosis elevatis.

Patria: Sibiria occidentalis et America borealis.

C. *granuloso* capitis antennarumque structura et elytrorum sculptura similis, sed tibiis apice haud spinosis, palpis filiformibus articulo ultimo penultimo haud longiore mox discedens.

6 C. *granulatus* (Lin.): Elytris costis 3, interiore abbreviata, ante apicem sinuatis. epipleuris sternalibus subscabris, antennis longis et tarsis gracilibus, illis maris simplicibus; prothorace lateribus elevatis.

Var. a. Elytra crebre granulosa, costa singula inter catenas.

Var b. Elytra granulis prope catenas in lineam elevatum congestis. *(Interstitialis.)*

Var c. Elytra intervallis inter catenas æqualiter 3-lineatis, angulis posticis angustioribus. (*Sommeri* = *ætolicus*).

Var. d. Supra cupreus, viridis vel coeruleo-æneus, femoribus interdum rufis.

Patria: Europa præsertim borealis et Asia borealis.

7 C. *arvensis* (Fab.): Elytris haud sinuatis, antennis maris articulis 6—8 subemarginatis.

Var. a. Elytra catenarum intervallis æqualibus, crebre imbricato-interruptis.

Var. b. Ut in *a*, sed elytrorum sculptura fortiori (*conciliator* = *parallelus*.)

Var. c. Elytris intervallis lateralibus catenarum vix elevatis, femoribus rufis (*pomeranus*.)

Var. d. Supra cupreus, æneus vel niger.

Præcedenti similis, elytris haud sinuatis, antennis et tarsis brevioribus, illis humeros parum superantibus, episternis metathoracis paullo brevioribus, epipleuris haud scabris, prothorace apice angustiore, lateribus haud reflexis optime distinguendus.

Patria: Sibiria et Europa præsertim borealis.

8 C. *Menetriesii* (Fisch.): Obscure æneus, prothorace apice angustiore, striga basali longa; elytris costis 2 elevatis.

Patria: Russia borealis.

C. *granulato* affinis, sed latior, prothorace lateribus magis crassis, elevatis, elytris haud sinuatis, tuberculis majoribus, costa inter suturam et catenam 1:m nulla, tibiis posticis serie interna dense spinulosa, episternis metathoracis brevioribus mox discedens.

9 C. *clathratus* (Lin.): Sat elongatus, supra virescenti-æneus, elytris catenarum fossis magnis profundis, aureis, prothoracis striga basali longa, tibiis posticis serie interna dense spinulosa.

Patria: Europa, præsertim borealis.

B) Episterna metathoracis latitudine basali haud vel vix longiora, sutura sternelli fere confluente. Corpus apterum. Mentum sinu brevissimo, dente parvo. Gula utrinque puncto setigero instructa. Trochanteres postici plerumque abdominis segmentum 3:m superantes. Elytra plerumque tuberculato-catenata. Strigæ ventrales nullæ vel tenues, plerumque medio interruptæ. Antennæ articulo 1:o 2:o multo longiore. Prothorax transversus, angulis posticis plerumque latis et sat magnis. Femora postica haud gracilia, sulco angusto sed distincto. Palpi filiformes, articulo ultimo maxillarium penultimo breviore vel haud longiore. Mas tarsis anticis articulis 4 primis subtus spongiosis.

a) Elytra tuberculato-catenata.

b) Majores, prothorace lateribus explanato-reflexis, strigis ventralibus lateribus distinctis.

10 C. *cancellatus* (Fab.): Supra cupreus virescenti vel æneo-niger, elytris costa basi plerumque serrata, ante apicem ♀ excisis vel ♂ sinuatis, 3-seriatim tuberculatis, costisque 3, suturali abbreviata, antennis scapo supra deplanato, interdum rufo; mas antennis simplicibus.

Var. a. Elytra subtiliter rugosa, prothorace lateribus ante medium rotundato-dilatatis, femoribus sæpe rufis.

Var. b. Major, elytris fortius rugoso-punctatis *(granïger.)*

Var. c. Elytra punctis prope costas impressis subseriatis, prothorace longiore, lateribus ante medium vix dilatatis, angulis posticis majoribus, antennis scapo femoribusque nigris *(emarginatus = intermedius.)*

Patria: Europa.

11 C. *vagans* (Oliv.): Minus elongatus, supra virescenti-æneus, elytris apice excisis vel ♂ emarginatis, inter catenas minus tuberculatas intervallis 3-lineatis, lineis lateralibus obsoletioribus; prothoracis angulis posticis latis triangularibus, bene discretis.

Patria: Italia.

Præcedenti simillimus, sed prothorace angulis posticis late triangularibus, longius productis, elytris lineis elevatis lateralibus inter catenas distinctis etsi humilioribus præcipueque forcipis maris apice crassiore oblique truncato bene distinctus.

12 C. *Italicus* (Dej.): Supra virescenti-æneus, elytris apice haud sinuatis; mas antennis articulis 5—7 emarginato nodosis.

Patria: Italia.

Præcedenti simillimus sed prothorace lateribus magis callosis, angulis minus prominulis. elytris integris antennisque maris mox discedens.

13 C. *Ulrichii* (Germ. = *morbillosus* Dej.): Supra cupreus vel virescenti-æneus, tarsis latis, elytris haud ex-

cisis, costis 3 integris, coxis posticis puncto basali nullo; mas antennis articulis 5—7 emarginato-nodosis.

Var. Elytris aureis, costis et catenis obsoletis vel fere nullis *(arrogans.)*

Patria: Europa orientali-meridionalis.

14 C. *obsoletus* (Sturm = *euchromus*): Supra cupreus, violaceo vel virescenti-æneus, prothorace subquadrato, elytris stria suturali nulla; mas antennis articulis 5—7 emarginato-nodosis.

Var. Major, catenis internis fere nullis *(Sacheri.)*

Patria: Italia et Hungaria.

Species a præcedentibus prothorace subquadrato, angulis posticis minus longis et latis, elytris tuberculis prope seriem umbilicatum nonnullis majoribus subseriatis, transitum ad C. *Scheidleri* formans.

15 C. *catenatus* (Panz.): Major, supra cyaneo-niger, elytris inter catenas sublineatas æqualiter 3-lineatis; mas antennis articulis 5—7 emarginato-nodosis, forcipis apice uncinato-deflexo.

Var. Minor (*Herbstii*).

Patria: Europa orientali-meridionalis.

Species elytris intervallis æqualibus, subimbricatim interruptis, catenis minus tuberculatis, tibiis posticis serie interna sat dense spinulosa transitum ad C. *Japonicum* formans.

16 C. *Parreysii* (Dej.): Brevior, supra subcyaneus, prothoracis angulis posticis late triangularibus, bene discretis; mas antennis articulis 5—7 emarginato-nodosis, forcipis apice brevi obtuso.

Patria: Croatia.

Præcedenti elytrorum sculptura simillimus, sed minor, prothoracis angulis posticis longioribus, late triangularibus et bene discretis, forcipis apice latiore, compresso, triangulari haud uncinato-deflexo certe discedens.

bb) Corpus parvum vel mediocre, strigis ventralibus nullis vel completis.

c) Abdomen strigis ventralibus nullis vel obsoletis. Corpus parvum. Trochanteres postici segmentum 3:m abdominis vix superantes. Prothorax striga basali longa, lateribus haud explanatis. Mas antennis simplicibus. Labrum apice fortiter emarginatum.

17 C. *Christophori* (Spence): Breviusculus, supra fere planus, aureo-viridis; elytris stria suturali nulla, costis 2 elevatis et catenis 3 tuberculatis; strigis ventralibus nullis; antennis crassiusculis.

Patria: Montes Pyrenæi.

18 C. *Deyrollei* (Gory): Supra subdepressus, coeruleus vel viridis, elytris lateribus fere parallelis, humeris prominulis, lineis 3 elevatis æqualibus inter catenas sublineato-tuberculatas; strigis ventralibus medio interruptis; antennis longis tenuibus.

Patria: Hispania.

cc) Abdomen strigis ventralibus completis. Caput pone oculos fortiter prominulos valde constrictum. Prothorax disco sublævi. Elytra concinne punctato-striata, catenis 3 sublineato-tuberculatis. Mas tarsis articulo 4:o 3:o vix angustiore et antennis gracilibus.

19 C. *vinctus* (Weber = *ligatus* Dej.): Supra parum convexus, vix nisi olivaceo-æneus, prothorace angulis posticis bene discretis; elytris lineis 3 elevatis inter catenas fossulatas, lateralibus humilibus vel fere nullis; mas antennis articulis 5—7 emarginatis.

Patria: America borealis.

20 C. *limbatus* (Say = *Goryi* Dej.): Supra subcoeruleus, elytris lateribus dilatatis, lineis 3 æqualibus inter catenas lineatas. ♀.

Patria: America borealis.

A præcedente coleopteris ovalibus lateribus magis dilatatis, epipleuris sternalibus latioribus, regulariter fortiter punctato-striatis, intervallis inter catenas æqualibus, episternis metathoracis fortiter transversis; transitum ad C. *Japonicum* formans.

aa) Elytra costis 3 obtusis, limbo atomis crebre consito. Tarsi postici compressi. Femora sulco deplanato.

21 C. *auratus* (Lin.): Oblongus, supra smaragdinus, antennis articulis 4 primis pedibusque ferrugineis; elytris apice subexcisis; mas antennis fere simplicibus, sinu elytrorum minore.

Var. Elytris costis æneis, prothorace breviore, femoribus picescentibus *(Lotharingus.)*

Patria: Europa australis et media.

C) Caput pone oculos subtransversos fortius constrictum; clypeo et labro apice emarginatis, hoc apicem versus dilatato; genis haud angustis; mento transverso, sinu lato, brevi, dente brevissimo; gula vix constricta; palpi haud breves, fere filiformes, articulo ultimo maxillarium penultimo haud longiore. Antennæ articulo 1:o cylindrico longo, 3:o et 2:o basi compressis hoc 4:o breviore. Prothorax transversus, linea media tenui, lateribus plerumque explanatis, angulis posticis haud discretis, brevibus vel fere nullis. Elytra, striata, interstitiis 3 angustis, sæpe interruptis, catenis 3 vel 4 lineatis, minus distinctis, apice haud excisa. Abdomen strigis ventralibus nullis vel medio interruptis, punctis ordinariis distinctis. Coxæ posticæ et gula puncto setigero instructa. Epistena metathoracis transversa. Femora postica haud gracilia, medio dilatatata, sulco angusto sed distincto. Tibiæ apice subangulatim truncato. Trochanteres postici segmentum 3:m haud superantes. Tarsi posteriores articulis 2 primis serie accessoria instructis. Prosterni epimera haud angusta, epipleura lata. Mas tarsis articulis 4 primis subtus spongiosis, 4:o 3:o paullo angustiori, antennis articulis intermediis sæpissime emarginatis

a) Prothorax lateribus præsertim postice deplanato dilatatis, angulis posticis brevibus. Mas antennis articulis 9:o sat distincte, 8:o et 10 parum emarginatis; forcipis apice sat longo, compresso, acumine rotundato.

b) Elytra evidenter catenata, intervallis punctis impressis haud interruptis.

22 C. *monilis* (Fab.): Elongatus, supra, æneus, coeruleo vel viridi-micans; elytris catenis 3 subtuberculatis.

Var. a. Elytra intervallis inter catenas æqualiter 3-lineatis *(monilis.)*

Var. b. Ut in *a*, sed minor, elytris limbo læte viridi *(affinis.)*

Var. c. Elytra intervallis lateralibus humilioribus *(consitus.)*

Var. d. Elytra intervallis in granula rugulosa dissolutis.

Var. e. Ut in *d*, sed antennarum scapo femoribusque rufis.

Var. f. Major, prothoracis angulis magis productis; elytris intervallis lateralibus nullis, aureo-vel viridi splendentibus. *(versicolor.)*

Patria: Europa meridionalis.

Species elytris evidenter 3-seriatim catenatis, intervallis saltim intermedio haud interruptis a sequentibus optime distinguenda.

bb) Elytra catenis haud tuberculatis.

23 C. *Scheidleri* (Panz.): Elongatus, viridi-vel coeruleo-æneus; elytris 3 seriatim lineato-catenatis.

Var. a. Elytra subtiliter punctato-striata, interstitiis planis. *(Preyssleri.)*

Var. b. Elytra interstitiis convexis.

Patria: Europa orientali-meridionalis.

Species elytris lineato-catenatis, intervallis inter catenam 3:m et seriem umbilicatam 3 instructis a sequente distincta.

24 C. *Zawadskii* (Friv.): Supra coeruleo-æneus, elytris 4-seriatim lineato-catenatis.

Patria: Hungaria.

C. *Preyssleri* simillimus, sed major, prothorace crebrius subrugoso-punctato; antennarum scapo supra subdeplanato; elytris basi declivibus catenis 4 instructis, 3:a a serie umbilicata multo magis quam a catena 2:a distante forsitan distinctus.

25 C. *Kollari* (Palliardi): Supra coeruleo-æneus vel viridis; elytris catenis 4, intervallis catenato-interruptis.

Patria: Hungaria.

Species elytris catenis 4, extima sive 4:a a serie umbilicata vix minus quam a 3:a remota, intervallis punctis sat profundis crebre interruptis optime distinguenda.

26 C. *Illigeri* (Dej.): Supra subdeplanatus, nigro-coeruleus, limbo dilutiore; elytris lateribus subparallelis, 3-seriatim catenatis, basi haud declivibus.

Patria: Croatia.

Species a præcedentibus prothorace amplo, elytris humeris prominulis, lateribus haud dilatatis, disco subdepressis, striis haud punctatis, intervallis inæqualiter sat fortiter interdum catenato-interruptis discedens.

27 C. *comptus* (Dej.): Supra coeruleo-vel viridi-æneus; elytris ellipticis catenis 4, intervallis angustis, haud interruptis.

Var. b. Major *(Hampei.)*

Patria: Hungaria.

Species a reliquis elytris ellipticis, catenis 4 vel 5 lineatis, intervallis angustis haud interruptis mox discedens.

28 C. *Rothii* (Dej.): Supra cupreus vel viridi-æneus; elytris catenis 4, intervallis lateralibus humilibus vel obsoletis.

Patria: Hungaria.

C. *Scheidleri* statura et magnitudine simillimus, sed elytris magis concinne ovalibus, catenis 4, extima sive 4:a interdum minus regulari sed a serie umbilicata vix minus quam a catena 3:a remota, intervallis lateralibus plerumque humilibus interdum tenuissimis optime distinguendus.

29 C. *excellens* (Fab.): Supra coeruleo-vel viridi-æneus, limbo sæpe aureo; elytris catenis 3, intervallis subcatenato-interruptis.

Patria: Europa orientali-meridionalis.

Species elytris sculptura fere C. *Illigeri,* prothorace apice angustiore, lateralibus æqualiter minus rotundatis, canalicula media fere nulla; coleopteris ovalibus subdepressis, basin versus haud declivibus optime distinguenda.

aa) Tibiæ apice vix angulatim truncatæ. Prothorax angulis posticis brevissimis. Elytra lineato-catenata.

30 C. *Gebleri* (Fisch.): Supra viridis, prothorace brevissimo, lateribus explanatis; elytris apice late rotundatis, catenis distinctis; mas antennis simplicibus, forcipis apice conico-compresso.

Patria: Sibiria.

Species corpore magno, elytris apice haud declivibus, sculptura transitum ad C. *Japonicum* formans.

31 C. *regalis* (Fisch.): Cupreus vel coeruleo-niger, prothorace fortius transverso, lateribus subexplanatis; elytris catenis minus discretis, striis latis, vage punctatis, interstitiis angustis, crebre interruptis; mas antennis simplicibus, forcipis apice brevissimo sed lato.

Patria: Sibiria.

32 C. *Sahlbergii* (Dej. = *Henningii*): Cupreus vel coeruleo-niger, limbo dilutiore, antennis basi et pedibus interdum piceo-ferrugineis; prothorace angulis posticis fere nullis, lateribus subexplanatis; elytris striis crebre subcatenato-interruptis; mas antennis articulis 7—9 fortius emarginatis.

Patria: Sibiria.

Species a precedente elytris striis minus latis, interstitiis fortius subcatenato-interruptis antennarumque in mare structura optime distinguenda.

33 C. *Loschnikovii* (Fisch.): Cupreus, prothorace subquadrato, disco parcius punctato, coleopteris obovatis, limbo subaureo; mas antennis simplicibus.

Patria: Sibiria.

Species a præcedentibus prothorace lateribus haud explanatis, parum dilatatis, disco parce sed fortiter punctato, elytris intervallis fere 5-lineatis optime distinguenda.

34 C. *Hummeli* (Fisch. = *Bournascheri* Dej.): Oblongus, cupreus, limbo viridi-aureo; prothorace subquadrato, lateribus haud explanatis; mas antennis articulis 7—10 fortiter emarginatis, forcipis apice leniter curvato, haud lato.

Patria: Sibiria.

Divisio 2. Prothorax margine laterali medio seta 1 vel nulla instructo.

D) Episterna metathoracis latitudine sua duplo longiora. Abdomen punctis ordinariis, coxæ posticæ et gula puncto basali instructa. Mentum sinu et dente brevibus. Palpi sat clavati, maxillares articulo ultimo penultimo fere sesqui longiore. Femora postica breviuscula, compressa, sulco angusto distincto Prothorax epipleuris haud latis, margine laterali fortius calloso, angulis posticis brevibus latis. Strigæ ventrales fere completæ.

35 C. *alyssidotus* (Illig.): Oblongus, minus convexus, supra subvirescenti-æneus; elytris alternatim catenatis; mas antennis articulis 6—8 emarginatis, forcipis apice brevissimo obtuso, articulo 4:o tarsali 3:o multo angustiore.

Patria: Europa meridionalis.

E) Episterna metathoracis transversa. Prothorax angulis posticis latis et longis, sat bene discretis, foveola longa, margine laterali sat incrassato, et elytra epipleuris latis, his 3-costatis, punctis et atomis asperatis dense obsitis. Abdomen strigis completis, punctis ordinariis nullis. Tibiæ posticæ sulco dorsali lato, scabro. Tarsi postici longi. Mentum sinu haud brevi, minus lato.

36 C. *melancholicus* (Fab.): Sat longus, supra olivaceo-æneus, prothorace apice angustiore.

Patria: Hispania.

F) Episterna metathoracis transversa. Elytra punctis deplanatis subrugosa, costis 3 elevatis, externa fossulis postice interrupta. Prothorax subquadratus, angulis posticis brevibus haud determinatis. Abdomen segmento 6:o striga completa, punctis ordinariis cum coxarum posticarum et gulæ distinctis. Tibiæ posticæ serie interna sat dense spinulosa. Labrum lateribus parallelis; menti sinu haud lato. Palpi fere filiformes.

37 C. *canaliculatus* (Adams): Sat elongatus niger; elytris postice dilatatis; mas antennis articulis 7—8 emarginatis, forcipis apice lanceolato longo, subtus excavato.

Patria: Sibiria.

G) Caput thorace angustius; mento sinu haud profundo, lobis lateralibus angustis. Prothorax margine laterali incrassato, angulis posticis longis, triangularibus, sat bene discretis. Elytra sublineato-catenata, intervallis 7-lineatis, catena 3:a a 2:a duplo magis quam a serie umbilicata distante, intervallis 4-lineatis. Abdomen punctis et plerumque strigis completis. Palpi subclavati. Episterna metathoracis transversa. Corpus supra subcoerulescens, limbo lætiore.

a) Gula et coxæ posteriores puncto setigero basali nullo.

38 C. *Presslii* (Dej.): Sat longus, coerulescenti-niger, prothoracis lateribus explanatis; elytris regulariter lineatis; mas antennis articulis 7—8 subemarginatis, pulvillo 2:o haud transverso, femoribus posticis sulco nullo.

Patria: Græcia.

aa) Gula et coxæ posticæ puncto setigero instructa. Palpi maxillares articulo ultimo fortius securiformi, quam penultimo sesqui longiore. Genæ angustæ.

39 C. *convexus* (Fab.): Oblongus, coerulescenti-niger, prothoracis lateribus haud explanatis, epipleuris et epimeris angustis; mas antennis simplicibus.

Var. a. Elytra intervallis regularibus.

Var. b. Minor, fronte prothoraceque fere lævibus *(Hornschuckii.)*

Var. c. Latior, elytris humeris magis prominulis, sculptura fortiore *(dilatatus.)*

Var. d. Ut in c, sed intervallis alternis humilioribus *(perplexus.)*

Patria: Europa, præsertim orientalis.

H) Caput haud breve, genis haud angustis, obtuse marginatis; mento minus transverso, sinu haud lato, lobis lateralibus vix rotundatis, dente brevi, acuto; palpis parum securiformibus, maxillarium articulo ultimo penultimo vix longiore Prothorax lateribus haud crassis, angulis posticis sat longis, triangularibus, sæpe bene discretis. Elytra evidenter 3-catenata et fossulata, intervallis 7-lineatis, lineis alternis interdum confusis, catena 3:a a

serie umbilicata bene discreta minus quam a catena 2:o remota. Abdomen punctis ordinariis sæpius discretis, interdum duplicatis, strigis plerumque nullis vel incompletis, ano multipunctato Femora haud longa, minus crassa, sulco sæpissime distincto. Episterna metathoracis transversa. Mas antennis articulis intermediis sæpissime fortiter emarginatis.

a) Gula puncto setigero nullo. Elytra catenarum fossis aureis profundis. Abdomen strigis ventralibus completis.

40 C. *hortensis* (Lin.): Supra æneus, limbo aureo. prothorace quadrato, angulis posticis bene discretis; elytris regulariter striatis; mas antennis articulis 5—9 nodoso-emarginatis, forcipis apice compresso-triangulari.

Patria: Europa.

aa) Gula pone menti basin puncto setigero instructa. Abdomen strigis ventralibus nullis vel medio interruptis.

b) Prothorax lateribus explanato-elevatis, angulis posticis longis, bene discretis, epimeris superne fortiter angustatis, epipleuris latis. Elytra epipleuris sternalibus latis, ante apicem vix sinuata. Episterna metathoracis fortiter transversa.

41 C. *Guadarramus* (Laferté): Supra æneus, minus convexus, elytris intervallis alternis subrugoso-confluentibus, strigis ventralibus medio interruptis; mas antennis articulis 6—8 emarginatis, forcipis apice longo, subflexuoso.

Patria: Hispania.

42 C. *Ghiliani* (Laferté): Supra æneus, vel coeruleus, prothoracis angulis longe productis; elytris catenarum fossis aureis; mas antennis simplicibus, forcipis apice sat lato, obtuse rotundato.

Patria: Hispania.

bb) Prothorax lateribus haud vel paullo explanatis. Elytra epipleuris sternalibus haud latis.

c) Femora postica gracilia, subtus teretia. Prothorax subcordatus, lateribus elevatis, linea media impressioneque basali angulata profundis.

43 C. *Linnei* (Pawz.): Cupreus. antennis basi tibiisque ferrugineis; elytris intervallis alternis humilibus, costa elevata; mas antennis articulis 5—9 emarginatis, forcipis apice conico compresso.

Patria: Montes Helvetiæ et Carpathiæ.

cc) Femora postica minus gracilia, elytrorum marginem parum superantia, subtus sulco angusto distincto. Tibiæ anticæ præsertim femine sæpe sulco tenui dorsali instructæ. Antennæ nigræ.

d) Labrum apice parum emarginatum. Prothorax subquadratus, angulis posticis longis, intus marginatis, bene sat discretis. Mas antennis articulis 6—9 emarginatis.

44 C. *Carinthiacus* (Sturm = *Molii* Dej.): Sat longus, supra obscure æneus, elytris postice dilatatis, intervallis catenarum rugosis, irregularibus; mas forcipis apice lato obtuse triangulari.

Patria: Montes Carpathiæ.

Species elytris sculptura rugosa, quasi sericeo-micantibus forcipisque structura mox discedens.

dd) Labrum apice fortiter emarginatum. Prothorax angulis posticis haud vel vix discretis.

c) Elytra serie umbilicata a costa laterali vix minus quam a catena 3:a remota. Mas antennis articulis 5—9 emarginatis.

45 C. *Latreillei* (Dej.): Breviusculus, supra fere planus, cupreus vel viridis, prothoracis striga basali sat longa; elytris catenarum fossis magnis fere lunatis, intervallis alternis fere nullis; mas antennis articulis parum emarginatis, forcipis apice lato triangulari.

Patria: Alpes Helvetiæ.

Species prothoracis angulis posticis brevioribus, palpis fere filiformibus. elytris fere planis fossis profundis, latis, forcipis apice fere ut in C. *Carinthiaco* constructo a sequentibus mox distincta.

46 C. *alpinus* (Dej.): Oblongus, supra obscure virescenti-æneus, prothorace subquadrato; elytris fossulis sat profundis, intervallis alternis humilioribus, subrugosis; mas forcipis apice tenui curvato.

Patria: Alpes Helvetiæ.

Species corpore sat longo, prothorace vix transverso. lateribus minus tenuibus, abdominis segmento 1:o marginato forcipisque structura bene distincta.

47 C. *Putzeysi* m: Oblongus. supra olivaceo-æneus, prothorace subqvadrato; elytris intervallis regularibus; mas antennis articulis 5—9 fortiter nodoso-emarginatis, forcipis apice oblongo-subqvadrato.

Patriæ: Alpes Helvetiæ.

C. *alpino* simillimus, elytris striis haud crenatis, intervallis angustis, plane regularibus, fossulis minus crebris et minus profundis forcipisque structura mox discedens.

Anm. Möjligen är denna art identisk med C. *maritimus* Schaum.

48 C. *sylvestris* (Fab.): Sat elongatus, supra læte cupreus, prothorace lateribus tenuibus; elytris convexis intervallis sat regularibus crenatis; mas forcipis apice oblongo, lateribus parallelis, postice late rotundato.

Patria: Montes Germaniæ.

Species corpore majore, prothorace lateribus tenuibus, ante medium rotundatis, disco crebre subtiliter rugoso, angulis posticis sat longis; elytris subtiliter crenato-striatis, intervallis haud rugosis, sed alternis interdum humilioribus et angustioribus; abdomine strigis nullis, segmento 1:o immarginato forcipisque structura a præcedentibus mox discedens.

49 C. *Milleri* (m = *glacialis* Miller): Breviusculus, supra cupreus vel viridi-æneus, prothorace transverso, elytris crenato-striatis; forcipis apice transverso, postice subtruncato.

Patria: Alpes Carpathiæ et Styriæ.

Statura plane C. *Hoppei*, a C. *sylvestri* corpore breviore, prothorace transverso, lateribus ante medium vix dilatatis, apice subtruncato, angulis posticis brevioribus; oculis parum exsertis, prosterno et gula viridibus; forcipis apice angustiore, membrana longius postice descendente distinctus mihi videtur.

50 C. *Fairmairei* m: Oblongus, cupreus, coleopteris obovato-oblongis; mas forcipis apice conico subcompresso.

Patria: Pyrenæi.

Species C. *sylvestri* simillimus, prothorace fere quadrato, lateribus ante medium vix dilatatis, elytris humeris haud prominulis obovatis, femoribus præsertim anticis validioribus forcipisque structura mox discedens.

ee) Elytra serie umbilicata a catena 3:a duplo magis quam a costa laterali distante. Antennæ maris articulis 6—10 emarginatis.

51 C. *Hoppei* (Germ.): Supra cupreus vel viridiæneus, prothorace lateribus sat crassis; forcipis apice conico-triangulari.

Var. a. Brevior, convexus, prothorace medio fere lævi.

Var. b. Longior, supra olivaceo-æneus, elytris fere regulariter lineatis.

Patria: Alpes Helvetiæ.

Species serie umbilicata costæ laterali magis approximata, antennarum structura a præcedentibus mox discedens; variat corpore breviore, prothorace transverso, elytrorum intervallis plerumque rugoso-confluentibus, vel corpore longiore (*alpestris*) elytrorum intervallis minus irregularibus, antennis pedibusque longioribus.

I) Tibiæ anticæ apice externe subito dilatatæ. Palpi maxillares articulo ultimo tumido ovato, penultimo evidenter lon-

giore. Caput vertice brevi. Prothorax transversus, lateribus tenuibus, haud explanatis, angulis posticis brevibus vel nullis. Elytra limbo parcius asperato-punctato, catenis minus distinctis vel nullis. Abdomen punctis ordinariis completis. Gula pone menti basin et coxæ posticæ basi plerumque puncto setigero instructa. Tarsi postici articulo 2:o plerumque serie accessoria nulla. Corpus nigrum, plumbeum, limbo interdum obscure cyaneo.

a) Episterna metathoracis latitudine sua fere duplo longiora, sutura sternelli pone medium sita. Elytra lateribus parallelis humeris fere rectis. Prothorax angulis posticis brevibus sed haud rotundatis. Antennæ breves, articulo 5:o basi superne glabro. Labrum apice parum emarginatum.

52 C. *maurus* (Adams): Oblongus, minus convexus, alatus, strigis ventralibus integris; elytris catenarum intervallis 3-seriatim asperato-granulosis; mas tarsis angustis. pulvillo 1:o medium haud attingente, quam 3:o angustiore, antennis simplicibus.

Var. Minor, limbo lætius cyaneo *(Hochhuthi.)*

Patria: Caucasus.

53 C. *Pumilio* (Küster): Parvus, elytris obsolete punctato-striatis, intervallis obsolete asperato-punctatis.

Patria: Caucasus.

aa) Episterna metathoracis transversa. Elytra humeris late rotundatis. Prothorax puncto basali impresso nullo, angulis fere nullis, late rotundatis

54 C. *Kruberi* (Fisch.): Brevis, plumbeus, elytris subcatenatis, interstitiis subrugosis; mas forcipis apice minimo, membrana lata.

Patria: Caucasus.

55 C. *Chamisonis* (Eschsh.): Oblongus, niger, elytris catenatis, intervallis subrugosis, strigis ventralibus nullis; mas antennis simplicibus, pulvillo 1:o medium haud attingente.

Patria: America borealis.

56 C. *scabripennis* (Motsh.): Oblongus niger, elytris gemellato substriato-punctatis.

Patria: Siberia.

Præcedenti simillimus, sed paullo major, prothoracis angulis posticis paullo longioribus et fere acutis, elytris catenarum fossulis parvis geminatis, intervallis striato-punctatis, alterno latiore, strigis ventralibus integris, calcaribus longioribus discedens.

57 C. *Besarabicus* (Fisch.): Sat longus, niger, elytris fere laevibus, strigis ventralibus integris.

Var. Elytris prope suturam basin versus substriato-punctatis, prothorace basi marginato.

Patria: Russia meridionalis.

K) Palpi maxillares articulo ultimo penultimo fere sesqui longiore, ovato. Prothorax parvus subquadratus. Strigæ ventrales nullæ Corpus supra læte metallicum. Elytra lineato-elevata, fossulis latis sed haud profundis, intervallis rugosis.

58 C. *truncaticollis* (Eschsh.): Oblongus, cupreus, vel viridi-æneus, antennis basi pedibusque rufis; prothorace an-

gulis posticis brevissimis; mas antennis articulis 6—9 emarginatis.

Patria: Kamschatka.

Species elytris sculptura fere C. *Hoppei*, subrugosis, lineis 5 elevatis, angustis, fossulis latis, haud profundis interruptis, antennis tarsisque haud tenuibus ab affinibus optime distinguenda.

L) Palpi securiformes, maxillares articulo ultimo penultimo longiore. Frons lata, gula fortiter calloso-constricta. Prothorax transversus, angulis posticis brevibus. Elytra haud catenata.

59 C. *marginalis* (Fab.): Sat elongatus, supra violaceus, limbo viridi-aureo, elytris fere lævibus; mas antennis simplicibus, forcipis apice lato.

Patria: Europa orientalis.

Species transitum ad C. *Stählini* formans, elytrorum sculptura C. *violaceo* simillima, mandibulis brevibus, gula pone mentum calloso-elevata mox discedens.

M) Palpi fere filiformes, maxillares articulo ultimo penultimo breviore vel longitudine æquali. Prothorax sæpe lateribus explanatis et angulis posticis magnis vel mediocribus. Elytra catenis haud vel parum discretis, 3:a a serie umbilicata haud minus quam a catena 2:a remota, intervallis haud regulariter lineatis, limbo plerumque punctis asperato. Corpus supra rarissime læte metallicum, sæpe nigrum vel æreum, limbo cyanescente vel violaceo. Tarsi postici articulo 2:o serie accessoria nulla vel incompleta.

a) Elytra fossis profundis et latis 4-seriatis. Tibiæ posticæ serie interna multi spinulosa. Strigæ ventrales integræ.

60 C. *cribratus* (Quens.): Niger, prothorace subcordato, reticulato-punctato; elytris fere lævibus; mas antennis articulis 5—10 fortiter emarginatis, forcipis apice lato.

Patria: Russia meridionalis.

aa) Elytra haud fossis maximis.

b) Femora postica sulco nullo. Strigæ ventrales integræ. Elytra sublævia, gibbosa.

61 C. *glabratus* (Payk.): Elongatus, subcyaneo-niger, elytris epipleuris latissimis, fere lævibus, lateribus et apice abrupte declivibus; mas antennis articulis 5—8 emarginatis.

Patria: Europa, præsertim borealis.

bb) Femora postica sat valida, compressa, subtus sulco distincto. Elytra haud gibbosa

c) Prothorax angulis posticis sat longis et late triangularibus, lateribus plerumque explanatis.

d) Prothorax margine laterali tenuiore, lateribus haud explanatis, angulis posticis discretis. Elytra lineato-catenata, intervallis crebre granoso-interruptis.

62 C. *Mannerheimi* (Fisch.): Sat elongatus, obscure æreus prothorace' vix transverso, elytris limbo atomis creberrime obsito; mas antennis articulis 5—8 emarginatis.

Patria: Sibiria.

63 C. *Estreicheri* (Fisch.): Oblongus, æreus, prothorace transverso, lateribus leniter æqualiter rotundatis; ely-

tris interdum limbo purpureo vel cyanco; mas antennis articulis 6—10 nodoso-emarginatis.

Patria: Russia meridionalis.

dd) Prothorax lateribus explanatis, epipleuris latis. Elytra catenarum lineis minus, sed fossulis sat bene discretis, intervallis plerumque seriatim asperato-punctatis, lineis impressis minus distinctis, prope suturam plerumque evidentioribus

e) Prothorax angulis posticis discretis, longis, late triangularibus. Elytra interstitiis crebre asperato-punctatis.

64 C. *scabriusculus* (Oliv.): Breviusculus. prothoracis angulis posticis maximis; mas antennis articulis 5 – 9 emarginatis.

Var. Major, elytris sculptura fortiore, humeris magis prominulis *(Lippii.)*

Patria: Europa orientali-meridionalis.

65 C. *Sibiriricus* (Fisch.): Sat elongatus, æreus, prothorace angulis posticis magnis; mas antennis articulis 5—10 nodoso-emarginatis, forcipis apice late triangulari, curvato.

Var. Major, prothorace minus rugoso *(mandibularis = obsoletus* Dej..*)*

Patria: Sibiria.

ee) Prothorax angulis posticis vix discretis, lateribus crassis. Elytra nigra, vel cyanescentia, limbo cyaneo, rarius metallica, 3-seriatim fossulata.

66 C. *Besseri* (Fisch.): Elongatus, niger, limbo subcyaneo, labro apice emarginato, coleopteris oblongo-ovalibus, convexis, intervallis rugoso punctatis, epipleuris serie punctorum, coxis posticis puncto basali nullo, antennarum basi femoribusque plerumque rufis; mas antennis articulis 5—9 emarginatis.

Patria: Russia meridionalis.

67 C. *campestris* (Fisch.): Elongatus, æreus, metatarso valde compresso, labro apice vix emarginato, coleopteris minus convexis ellipticis, intervallis rugoso-punctatis, interdum prope suturam lævibus; mas antennis simplicibus, forcipis apice angustiore.

Patria: Russia meridionalis.

68 C. *memoralis* (Müller.): Sat elongatus, supra læte cupreus, limbo violaceo, fronte valde rugosa, gula fortiter constricta, callosa et rugosa, elytris intervallis lineato-rugosis, menti dente brevissimo; mas antennis articulis 6—8 subemarginatis.

Patria: Europa.

69 C. *monticola* (Dej.): Brevior, ænescens, limbo cyaneo, coleopteris parum convexis, intervallis lineato-rugosis; mas antennis simplicibus.

Patria: Galliæ montes.

Præcedenti simillimus, sed minor, coleopteris minus convexis, postice dilatatis, gula parum callosa, angulis po-

sticis prothoracis fere discretis, forcipis apice compresso-triangulari certe distinctus.

70 C. *Wiedemanni* (Menetr.): Subviolaceus, prothorace lateribus crasse marginatis, elytris intervallis asperato-punctatis; mas antennis articulis 7—9 emarginatis.

Var. a. Prothorace lateribus antice abrupte rotundato-angustatis; gula subcalloso-constricta.

Var. b. Prothorace lateribus apice minus abrupte rotundatis, elytris sculptura subtiliore *(Gotschii.)*

Var. c. Longior, prothorace antice angustiore, elytris sculptura fortiore, subcatenatis, intervallis subrugosis *(montivagus.)*

Species C. *nemorali* simillimus, fronte haud vel parum rugosa, elytrorum sculptura, gula haud rugoso-callosa, antennarumque in mare certe distincta.

Patria: Europa orientali-meridionalis.

71 C. *Vladimirskii* (Dej.): Latus, subcyaneo-niger, prothorace amplo, lateribus valde explanatis angulis posticis maximis et elytris epipleuris latis, his serie umbilicata sat distincta, intervallis sublineatis; mas antennis articulis 6—9 emarginatis.

Patria: Sibiria.

cc) Prothorax lateribus haud vel vix explanatis, angulis posticis breviusculis, haud rotundatis. Elytra subcatenata.

72 C. *æreus* (Fisch.): Sat elongatus, minus convexus, obscure virescenti-æneus, prothorace postice angustato, elytris subcatenatis, intervallis crebre subcatenato-interruptis, interdum disco brunneis, strigis ventralibus nullis; mas antennis articulis 6—9 emarginatis.

Patria: Sibiria.

73 C. *æruginosus* (Fisch.): Sat elongatus, subæneus, prothorace subquadrato, elytris subcatenatis, intervallis crebre subcatenato-interruptis, strigis ventralibus nullis; mas antennis simplicibus.

Patria: Sibiria.

Anm. Till denna eller föregående art höra C. *Eschsholtzi* och *Hermanni*.

74 C. *tædatus* (Fab.): Sat elongatus, subopacus, gula subcallosa; elytris catenato-fossulatis, intervallis lineis crebre interruptis; mas antennis simplicibus.

Patria: America borealis.

Species prothoracis subquadrati forma præcedentibus similis, sed angulis posticis magis prominulis, capite pone oculos valde constricto, fronte fortiter rugosa, elytris fossulis sat profundis haud latis, interstitiis 7 crebre interruptis, strigis ventralibus distinctis mox discedens.

75 C. *Ståhlini* (Adams): Sat elongatus, minus convexus, olivaceo-æneus, elytris obovatis, catenis angustis, intervallis lineis angustis 7 subcrenatis; mas forcipis apice hamato, antennis articulis 6—8 emarginatis.

Patria: Caucasus.

76 C. *Roseri* (Fald.): Vix æneus, depressiusculus, limbo coeruleo. elytris catenis angustis. intervallis lineis 7 subcrenatis angustis, prothorace lateribus ante basin sinuatis; mas forcipis apice simplice, sat longo, angulo superiore producto. antennis articulis 5—9 emarginatis.

Patria: Caucasus.

77 C. *Billbergii* (Manerh): Oblongus, supra cupreus, elytris catenatis et fossulatis, intervallis lineis 3 obsoletis, intermedia magis distincta; mas antennis articulis 5—8 emarginatis, forcipis apice inferne semigloboso-dilatato.

Patria: Caucasus.

Species prothorace transverso, lateribus æqualiter rotundatis, transitum ad C. *arrensem* formans, sed episternis metathoracis transversis elytris fere tuberculato-catenatis cum 2 sequentibus melius prope C. *cancellatum* collocanda.

78 C. *Cumanus* (Fisch.): Oblongus, supra virescenti-æneus, elytris catenatis, intervallis 3-lineatis, lineis lateralibus humilioribus. ♀

Patria: Caucasus.

Præcedenti simillimus, sed elytris sculptura ut in C. *Italico* forsitan distinctus.

79 C. *Zackharschevskyi* (Mots.): Oblongus, cupreus, limbo violaceo-aureo, elytris catenatis, intervallis 3-lineatis crebre granoso-interruptis, prothorace explanato; mas

antennis articulis 5—9 emarginatis. forcipis apice angusto, simplice.

Patria: Russia meridionalis.

N) Abdomen strigis ventralibus latis et punctis ordinariis completis Tibiæ posticæ serie interna dense spinuloso-setosa. Maxillarum squama menti lobos fere superante, hoc sinu lato, dente brevissimo. Prothorax angulis posticis brevissimis, lateribus haud explanatis. Elytra plerumque regulariter 3-seriatim lineato-catenata, limbo lato. Tarsi postici longi, graciles. Palpi filiformes. Antennæ longæ, tenues

a) Caput lineis gularibus valde approximatis, postice parum divergentibus Prothorax oblongus. Corpus supra haud metallicum. Episterna metathoracis oblonga. Tibiæ posticæ sulco lato scabro.

80 C. *procerulus* (Chaud.): Elongatus. niger. oculis maximis, elytris catenatis et fossulatis, intervallis lineis interruptis et granoso-punctatis; mas antennis articulis 6—8 subemarginatis, tarsis anticis haud latis.

Patria: Japonia.

Species elytrorum sculptura transitum ad C. *Mannerheimi* formans.

aa) Caput lineis gularibus parum approximatis. Episterna metathoracis latitudine basali vix vel parum longiora. Mas tarsis anticis latis, antennis articulis 6—8 subemarginatis. Elytra evidenter catenata, intervallis 3-lineatis.

b) Elytra apice excisa, vel maris sinuata. Tibiæ posticæ teretes.

81 C. *prodigus* (Erichs.): Elongatus, nigro-virescens. elytris catena 4:a postice indicata limbo aureo, femoribus posticis longis sulco nullo.

Patria: China.

bb) Elytra integra. Femora postica sulco distincto. Mas antennis articulis 5–7 subemarginatis.

82 C. *fiduciarius* (Thomson = *Albrechti* Morav): Sat elongatus viridi-æneus, elytris catenis 3; mas tibiis anticis simplicibus, tarsis anticis articulo 4:o 3:o angustiore.

Variat cupreus, intervallis elytrorum lineis lateralibus humilioribus.

Patria: China.

83 C. *Japonicus* (Mots.): Elongatus subcoeruleus. elytris catenis 4; mas tarsis anticis articulo 4:o 3:o haud angustiore, tibiis anticis simplicibus.

Patria: Japonia.

84 C. *Jaconinus* (Bates): Elongatus, supra coerulescenti-niger vel virescenti-æneus, elytris catenis 3, striis subpunctatis; mas tibiis anticis intus supra medium angulato-dilatatis, forcipis apice elongato-conico, pulvillo 4:o 3:o æquali.

Patria: Japonia.

85. C. *Maiyasanus* (Bates): Elongatus, supra coerulescenti-niger, elytris catenis 3, striis impunctatis; mas forci-

pis apice subtus late excavato, latiore, tibiis anticis margine interiore medio angulato-dilatatis, pulvillo 4:o 3:o æquali.

86 C. *Kæmpferi* m: Elongatus supra viridi-æneus, elytris catenis 3, striis punctatis; mas tibiis anticis infra medium angulato-dilatatis, pulvillo 4:o 3:o æquali.

Patria: Japonia.

C. *Jaconino* simillimus, prothorace lateribus medio fere angulato-dilatatis, forcipis apice minus elongato, crassiore forsitan distinctus.

O) Palpi articulo ultimo securiformi-deltoideo. Prothorax lateribus late explanatis, sed sat crassis, angulis posticis rotundatis.

87 C. *sylvosus* (Say): Coeruleo-niger, prothorace sublævi, elytris 3-seriatim fossulatis, intervallis lineis 7 crebre subinterruptis; mas antennis simplicibus, pulvillo 4:o 3:o angustiore.

Patria: America borealis.

Species elytrorum sculptura C. *Vladimirskii* affinis, a plerisque palporum articulo ultimo discedens.

Explicatio tabulæ.

Fig. 1. (*Carabus Stæhlini*) forcipis apex hamatus (nigredine spatium membranaceum indicante).

Fig. 2. (*Carabus violaceus*) forcipis apex.

Fig. 3. (C. *obliquus*) forcipis apex.

Fig. 4. (C. *purpurascens*) forcipis apex.

Fig. 5. (C. *aurolimbatus*) forcipis apex.

Fig. 6. (C. *sylvestris*) —

Fig. 7. (C. *Milleri*) —

Fig. 8. (C. *Fairmairei*) —

Fig. 9. (C. *Latreillei*) —

Fig. 10. (C. *Putzeysi*) —

Fig. 11. (C. *Hoppei*) —

Fig. 12. (C. *alpinus*) —

Fig. 13. (C. *Dufourei*) —

Fig. 14. (C. *cælatus*) Mandibula sinistra. intus basi prostheca instructa. deinde processu et dente valido bifido armata, parte reliqua inter dentem basalem et apicem sita tomium formante.

Fig. 15. (*Eupachys*) Mandibula læva, tomio parum arcuato, apice haud acuto, dente basali magno, sed latitudine breviore.

Fig. 16. (C. *nemoralis*) Mandibula læva.

Fig. 17. (*Procrustes*) Mandibula dextra.

Fig. 18. (C. *7-carinatus*) Mandibula sinistra, dentis fastigio basali humiliore.

Fig. 19. Mentum sinu lato, dente (c) brevi, lobis lateralibus (b) rotundatis fere breviore, acuto et marginato, gula (f) pone menti basin utrinque puncto setigero (e) instructa, lineis gularibus (d) medio parum approximatis.

Fig. 20. Mentum sinu sat profundo, dente medio magno lato, apice immarginato obtuso, lobos laterales superante.

Fig. 21. Prothorax, epipleuris (ep) haud angustis, postice parum, antice vix dilatatis, episternis (es), epimeris (em), prosterni (s) processu (p) postice haud dilatato.

Fig. 22. Caput, striga occipitis (a) sat distincta, oculis (b) rotundis, menti dente (c) deflexo, mandibularum scrobe basali (e) sat bene determinata, palpis labialibus articulo penultimo (d) setis pluribus instructo, ultimo palpario (f) magno.

Fig. 23. Pectus et venter; mesosterni (a) episterna (b) sat magna, epimera (c) coxas intermedias (d) attingentia; metasterni (e) sutura sternelli (f) pone medium sita, episterna (g) magna; coxæ posticæ (h) basi medio puncto setigero (i) instructæ; trochanteres (k); abdominis segmenta 3—5 medio punctis 2 ordinariis (l) instructa, segmento 4—6 striga (m) bene distincta.

Fig. 24. Prothorax angulis posticis bene discretis, striga basali sat magna.

Fig. 25. Elytra tuberculato-catenata, intervallis 3, intermedio punctis asperato-elevatis instructo.

Fig. 26. Elytra lineato-catenata, intervallis 3 subtilissime crenatis.

Fig. 27. (*Carabus Guadarramus*) forcipis apex.

Fig. 28. (*Carabus Carpathicus*) forcipis apex.

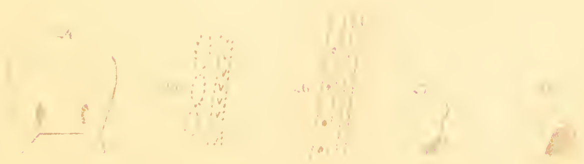
11

15.
16
d
21
S
es
es
p
b
a
f

g
b
c
f
d
a
b
c
h
k

Opuscula Entomologica.

Edidit

C. G. Thomson.

Fasciculus octavus.

Trelleborg,
Sandberg & Jönssons Boktryckeri, 1877.

XXVII. Bidrag till kännedom om Sveriges PIMPLER.

Många år hafva ej förflutit sedan Holmgren utgaf sin monographie öfver Sveriges *Pimplariæ*, införd i Vet. A. handlingar för år 1860, men icke destominre har under tiden ej få arter påträffats, som dels äro nya för vårt område, och dels äro för vetenskapen nya eller åtminstone ej förut afskilda såsom sjelfständiga species. På samma gång som jag i korthet vill beskrifva dessa skall jag äfven bifoga några anmärkningar öfver slägten och arter, som synas mig värda att påakta och som hufvudsakligen äro föranledda af en granskning af det material, som jag eger af ofvanstående parasitgrupp. Jag skall härvid iakttaga den ordning, som Holmgren i sitt arbete har uppstält och vågar förutsätta att de termini technici äro bekanta, som jag redan användt för Crypti.

Genus **Coleocentrus.**

Abdomine compresso transitum ad *Ophiones* formans, sed segmento 2 et 3 linea laterali impressa obliqua et variolis instructis, 7:o et 8:o magnis, hoc rostratoproducto. Caput thorax et pedes omnino ut in *Ephialtis*, genis haud brevibus, costa genali inflexa; mesosterno haud transverso, sulco laterali nullo, epicnemiis deletis; mesonoti sulcis medium attingentibus: alis superioribus n. transverso ordinario interstitiali, basali valde obliquo, haud curvato, radio ante medium stigmatis angusti egrediente, basi quam apice longiore; fenestris minutissimis, distantibus, n. recurrente vix curvato; alis inferioribus n. tr. ordinario longe pone furcam sito, radii abscissa 1:a quam n. recurrente obliquo fere triplo longiore.

Genus **Acoenites.**

Caput pone oculos haud angustatum, genis longis; clypeo apice truncato; scrobibus antennalibus

profundis, crista antice altiore separatis; costa genali inflexa. Thorax crassus; mesonoti sulcis distinctis, lobo medio elevato; metathorace brevi, areolato sed inæquali, spiraculis magnis oblongis pone medium sitis. Alæ superiores nervo basali haud curvato, perpendiculari, fenestris magnis fere confluentibus; inferiores n. tr. ordinario longe pone furcam sito, radii abscissa n. recurrente obliquo sesqui longiore. Mesosternum breve sulco laterali indicato. Tibiæ anticæ calcari fere mutico. Abdomen membrana petioli medium superante, segmento 7:o in utroque sexu rima membranacea, 8:o parvo.

1 A. *Arator.* Femoribus posticis rufis, thorace sculptura fortiore.

2. A. *Saltans* (Grav.): Niger, abdomine, petiolo excepto, rufo, pedibus posticis nigris.

Præcedente minor sculptura capitis et thoracis minus profunda, mesosterni sulco laterali et mesonoti sulcis minus profundis, antennis apice crassioribus: ♂ abdomine segmentis 5—7 supra macula nigra notatis.

Funnen i båda könen vid Bögestad i Skåne och på Öland.

Genus **Pachymerus** Grav.
(Collyria Schjödte).

Caput cubicum, genis haud longis, buccatis, costa genali abrupte inflexa; clypeo vix discreto, apice truncato, interdum præsertim ♂ medio submucronato; mandibulis dentibus apicalibus æqualibus; oculis sat magnis hirtis. Antennæ subrectæ thoracis apicem haud attingentes, scapo parum exciso, flagello basin versus subattenuato. Thorax elongatus; pronoti epomiis superne conspicuis; mesonoti sulcis antice

distinctis; metathorace longo, costis transversis nullis, longitudinalibus distinctis, spiraculis parvis. Alæ superiores stigmate angusto; radio apice quam basi fere duplo longiore; cellula discoidali angulo inferiore postico subacuto, fenestris haud parvis distantibus; nervis transverso ordinario interstitiali, basali obliquo haud curvato; areola nulla; inferiores n. tr. ordinario longe pone furcam sito, abscissa radii, quam n. recurrente fere duplo longiore. Abdomen elongatum apicem versus subcompressum; segmentis 1:o longo, lineari, spiraculis in medio sitis, ultimo subrostrato-producto; valvula ventrali haud vomeriformi sed terebræ basin obtegente, hac brevi, recta. Pedes anteriores graciles; postici longi et validi, tibiis rectis quam femoribus ovatis longioribus, calcaribus brevibus, tarsis longis ungue cum unguiculis et pulvillis validis. Mesosternum longum, sulcis lateralibus nullis.

Detta slägte synes mig i antenners och benens bildning sluta sig närmast till *Acoenites*. De båda i vår fauna förekommande arter äro beskrifna af Gravenhorst under namnet *calcitrator*. De sägas lefva parasitiskt på *Cephus* inom Tenthredin-familjen.

1 P. *trichophthalmus* m.: Niger, flagello antennarum subtus, abdominis medio pedibusque anterioribus pro parte pallidis; oculis dense et sat longe hirtis, vertice subopaco striguloso. Long. 5—6 mill.

Ej sällsynt vid Ringsjön och Esperöd i Skåne.

2 P. *puncticeps* m: Niger, flagello antennarum subtus, abdominis medio pedibusque anterioribus pro parte pallidis; oculis parce et breviter hirtulis, vertice et mesosterni lateribus nitidis, punctatis, punctis concinnis, haud strigoso-confluentibus.

Præcedenti simillimus, mesosterni et verticis punctura concinna, petiolo angustiore, terebra paullo longiore, alis vix fumatis bene distinctus.

Funnen vid Fogelsång och Lund i Skåne.

Genus **Orthopelma** Tasch.

Caput breve, vertice angusto, genis brevibus costa inflexa, mandibulis debilibus, peristomio parvo; clypeo depresso, apice subemarginato, labro conspicuo. Antennæ breves, filiformes, scapo haud exciso. Pronoti epomiis distinctis; mesonotum subgibbosum, parapsidis antice distinctis; metathorace areolis completis sed postica tantum 3-partita, spiraculis parvis prope basin sitis. Alæ superiores stigmate lato, cellula radiali triangulari, discoidali angulo infero valde acuto quam brachiali multo longiore, hac angulo infero recto; areola irregulari rarissime occlusa; nervis basali curvato, sub angulo recto costam versus adscendente, tr. ordinario postfurcali; inferiores n. tr. ordinario paullo antefurcali sed haud fracto, recurrente quam radii abscissa fere longiore. Abdomen oblongo-fusiforme, convexum, petiolo lineari, fere cylindrico, subtus planiusculo, membrana brevissima, spiraculis ante medium sitis, valvula ventrali haud vomeriformi, terebra recta tenui. Mesosternum sulco laterali integro subcurvato. Pedes sat validi sed postici haud elongati.

Detta slägte ställes vanligen ibland *Crypti*, men afviker från dem genom vingarnes areola, ej 5-delad area postica, korta antenner, ej utbildad area supra-coxalis på metathorax samt dessutom genom petiolus, hvars spiracula ligga framför midten och hvars membran är ytterst kort. Den hos oss förekommande arten lefver i Bedeguar.

1 O. *luteolator* (Grav.): Niger, tenuiter pubescens ore, tegulis abdominis medio pedibusque maxima

parte pallidis: ♂ antennis extrorsum attenuatis, abdominis medio obscuriore. Long 5—6 mill.

Ej sällsynt.

Genus **Aphanoroptra.**

Caput oblongo-ovatum, antice rostrato-productum, genis sat longis, costa continua; vertice angusto; clypeo haud discreto, labro conspicuo. Antennæ breves, filiformes, scapo vix exciso. Thorax gibbus; pronoti epomiis magnis; mesonoti sulcis haud brevibus sed parum profundis; scutello lateribus marginato, apice retuso; metathorace brevi, postice truncato, areis bene discretis; spiraculis rotundis prope basin sitis. Alæ superiores stigmate lato, triangulari; cellula radiali lata, appendice longo, discoidali angulo infero acuto quam brachiali parum longiore, areola clausa irregulariter triangulari; nervis basali sub angulo fere acuto curvatim assurgente, tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito, hujus ramo in ferne angulato; inferiores nervis tr. ordinario longe ante furcam sito et infra medium fracto, recurrente quam radii abscissa paullo breviore. Abdomen punctatissimum, ovale; segmentis 1:o lato, carinis dorsalibus convergentibus fere ad apicem productis, 7:o parvis retractis, ultimo vomeriformi anum fere superante, terebra curvata. Pedes haud graciles, normales. Mesosternum sulco laterali profundo antice furcato.

Detta slägte som har fullständiga fält på metathorax sluter sig närmast till föregående, men afviker genom starkt utveckladt sista ventralsegment och genom petiolus, som erinrar om *Tryphon*.

1. A. *ruficornis* (Pimpla Grav.): Nigra, fere glabra, antennis flagello brunneo, abdomine, petiolo

excepto, pedibusque rufis, his basi femoribusque posticis nigris. Long 6—7 mill.

Sällsynt på Skånes sandfält.

Anm. *Leptobates degener*, funnen på Öland, har någon likhet med föregående slägten, men synes mig stå närmast *Exetastes*, endast afvikande genom terebran, som är af abdomens längd.

Genus **Rhyssa** Grav.

Detta slägte bildar en öfvergång emellan *Coleocentrus* och *Xorides* och skiljes lätt genom de murikerade tvärribborna på mesonotum; det 8:e dorsalsegmentet är lika bildadt som hos *Xorides*. R. *alpestris* har variola på 2—4 dorsal-segmenten och framvingarnes areola är stor, bred, n. transversus ordinarius incident och postannellus ej hopsnörad. *Thalessa* är endast skildt genom clypeus, som i framkanten är obeväpnad.

Genus **Ephialtes** Grav.

Detta slägte står så nära *Pimpla*, att någon bestämd gräns dem emellan ej kan uppdragas. I allmänhet kännas dess arter på abdomen, som har parallela sidor och är cylindrisk åtminstone i spetsen, ej med grof punctur, ofta med bredare tvärstrimmig bakkant (strictura) på de mellersta segmenten, de 6—8 hos honan tvärt kortare och 2:a liksom hos hannen med större längd än bredd; antennsträngen är svart, fullkomligt jemntjock men lederna mindre tydligt afsatta; ögonen äro ej märkbart urbräddade, hjessan bred: clypeus utskuren i spetsen terebran i spetsen tjockare och något nedböjd. Af de svenska arterna känner j g ej *E. mesocentrus*, hvars hanne har en tagg på mellanbenens höfter och hvars hona är försedd med ett snedstreck på 2—4 dorsalsegmenten, ej heller *E. cephalotes*, som har terebran tre gånger så lång som kroppen. De öfriga arterna kunna uppställas sålunda:

A) Alæ inferiores n. tr. ordinario longe plerumque pone furcam sito, abscissa radii quam n. recurrente

multo longiore; superiores n. tr. ordinario interstitiali vel postfurcali.

a) Majores; mandibulis haud striatis; alæ inferiores n. tr. ordinario longe pone furcam sito. Tarsi postici articulo ultimo quam penultimo vix duplo longiore. Tibiæ posticæ longæ coxarum apicem saltim attingentes. Scapus antennarum ♂ niger. Metathoracis sulcus distinctus. Parapsidæ ad medium usque discretæ.

1 E. *Imperator* (Kriechb.): stigmate nigricante, n. tr. ordinario alarum superiorum paullo pone furcam sito, tarsis posticis tibiis longioribus, coxis posticis subcylindricis, spiraculis metathoracis ovalibus, terebræ valvulis breviter pilosis.

2. E. *Rex* (Kriechb.): stigmate flavescente, n. tr. ordinario alarum superiorum interstitiali, areola latiore, tarsis posticis tibiis fere brevioribus, segmento 5:o dorsali minus longo, valvulis longius pilosis.

3. E. *scutellaris* m: Niger, pedibus rufis, posticis apice nigris, scutello convexo, punctatissimo.

E. *Regi* simillimus, sed temporibus et pectore minus pubescentibus, stigmate angustiore nigricante, terebra corpore vix longiore, valvulis minus hirtis, pedibus posticis tarsis, tibiis cum apice coxarum et femorum nigricantibus distinctus mihi videtur; ab E. *Imperatore* tarsis posticis tibiis haud longioribus, alis superioribus n. tr. ordinario interstitiali, terebra corpore haud longiore; ab utroque scutelli punctura et convexitate, coxis posticis minus cylindricis discedens

Sällsynt; funnen i Skåne.

4. E. *crassiceps:* Niger, pedibus rufescentibus, capite pone oculos subdilatato, coxis fuscomaculatis.

A. præcedentibus tegulis albis, thorace capiteque densius et longius albido-pubescentibus, hoc vertice latiore, pone oculos fere dilatato; pedibus flavis, coxis anticis totis posticis macula fusco-nigra; alis inferioribus n. tr. ordinario minus longe pone furcam sito; terebra corpore haud longiore, valvulis sat longe pilosis; abdomine segmento 5:o latitudine sua haud longiore; stigmate fusco, disco testaceo distinctus mihi videtur.

Funnen i Lappland.

b) Intermediæ, mandibulis striatis; fronte medio convexa. Alæ superiores n. tr. ordinario interstitiali; inferiores longe pone furcam sito. Abdomen segmentis ultimis lævibus, 5:o transverso, 3—5 variolis fere nullis. Mesonotum sulcis abbreviatis. Terebra corpore haud vel paullo longior, valvulis pilosis, spiculis crassis. Tarsi postici articulo ultimo penultimo transverso triplo longiore; tibiæ coxarum apicem haud attingentes.

5. E. *gnathaulax* m: Niger, pedibus rufis, stigmate fusco disco pallido, sulcis mesonoti trientem occupantibus. E. *carbonario* vix longior sed crassior, a præcedentibus mandibulis, ungue et fronte medio infra antennas convexa, terebra spiculis crassioribus corpore paullo longiore, abdomine segmentis ultimis lævibus, 3—5 tuberculis obsolete ovatis, variolis fere plane deletis mox discedens; ab E. *tuberculato*, cui simillimus, mandibulis, stigmate disco pallido, spiculis crassioribus, capite pone oculos subangustato, genis brevioribus, segmentis tuberculis et variolis

obsoletioribus et membrana petioli medium haud superante bene distinctus.

Ej sällsynt i Skåne.

6. E. *luteipes* m: Niger, pedibus luteis sat crassis, stigmate nigro, terebra corpore haud longiore. Statura omnino præcedentis sed minor, stigmate latiore, nigro ima basi pallida, membrana petioli medium superante, sulcis dorsalibus metathoracis et mesonoti brevioribus, pedibus crassioribus, coxis posticis ovatis, tibiis fere tarsis longioribus fuscis distinctus mihi videtur.

Ett exemplar funnet i Skåne.

c) Mandibulæ haud striatæ. Tarsi postici articulo ultimo quam penultimo saepe triplo longiore. Sulci mesonoti trientem haud superantes. Terebra corpore paullo longior, spiculis sat crassis. Coxæ posticæ subovato-compressæ. Abdomen segmentis 3—5 tuberculis rotundis evidenter elevatis, strictura apicali brevi. Spatium inter oculos et mandibulas distinctum.

7. E. *tuberculatus:* Niger pedibus rufis, posticis apice, anticis sæpe basi nigricantibus stigmate concolore, genis sat latis, terebræ valvulis pilosis.

Species ab omnibus spatio inter oculos et mandibulas majore, tegulis albidis distincta.

Ej sällsynt.

8. E. *abbreviatus* m: Gracilior, niger, pedibus rufis, epicnemiis superne abbreviatis; mas scapo subtus puncto stramineo, femina palpis nigrofuscis.

Præcedente angustior, statura fere E. *carbonarii* sed terebra breviore, sulco metathoracis distincto abscissa radii multo longiore, abdomine tuberculato ab omnibus speciebus epicnemiis ♂ ♀ superne abbreviatis discedens: mas facie sericea, abdomine segmentis 3—5 tuberculis subindicatis, longis, valvulis apice truncatis, latis, trochanteribus omnibus, femoribus apice et tibiis totis flavo-stramineis, his posticis extus tarsisque nigricantibus.

Sällsynt i Skåne.

9. E. *planifrons* m: Niger, pedibus rufis, posticis apice nigricantibus, facie plana lævi, alis inferioribus n. tr. ordinario in medio fracto, terebræ valvulis breviter pilosis.

E. *tuberculato* minor et paullo gracilior, fronte plana lævi, pubescenti, terebræ valvulis brevius pilosis, genis paullo brevioribus, tarsis posticis articulo ultimo quam penultimo duplo tantum longiore bene distinctus; ab E. *carbonario* terebra breviore, sulco metathoracis distincto, abdomine tuberculato, pedibus crassioribus, radii abscissa quam n. recurrente alarum posticarum duplo longiore mox discedens.

Sällsynt, funnen i Norrland.

B.) Alæ superiores n. tr. ordinario antefurcali, basali valde obliquo, radii appendice brevi; inferiores n. tr. ordinario fere in medio fracto, radii abscissa quam n. recurrente duplo longiore. Abdomen segmentis 2—5 longis, vix tuberculatis, strictura apicali magna, 1:o haud carinato, confertius punctato, membrana medium vix superante. Pedes graciles.

10. E. *antefurcalis* m: Niger, pedibus rufis, posticis apice fusconigris, terebra corpore nonnihil longiore.

E. *carbonario* magnitudine et statura simillimus, sed clypeo haud pallido, puncto basali majore, mandibulis dentibus æqualibus, mesonoto linea nulla, puncto tantum pallido ante tegulas, alarum nervis, stigmate pallidiore, petiolo longiore, sulcis mesonoti medium fere attingentibus, terebra breviore bene distinctus.

Sällsynt i Skåne.

C) Alæ superiores n. tr. ordinario interstitiali; radii appendice brevi; inferiores n. tr. ordinario fere in medio fracto, vix pone furcam sitò, radii abscissa quam n. recurrente parum longiore. Mesonoti sulci breves. Metathorax sulco basali nullo vel obsoleto. Abdomen vix tuberculatum, terebræ valvulis pilosis. Facies planiuscula; oculis mandibularum basin fere attingentes.

11. E. *carbonarius* (Grav.): Niger, pedibus rufis, clypeo brunneo, mandibulis dentibus inæqualibus, linea ante alas flava, stigmate nigricante, petiolo latitudine sua sesqui longiore, terebra corpore duplo longiore; mas antennis articulis 2 primis subtus stramineis, valvulis angustatis.

Species mandibulis dente apicali longiore, facie dense griseo-sericea, valvulis ventralibus longis ab affinibus mox discedens.

Den allmännaste arten från Skåne till Norrland.

12. *tenuiventris* (Holmg.): Niger, puncto ante alas flavo, pedibus rufis, petiolo latitudine sua duplo longiore, terebra corpore nonnihil longiore.

A præcedente corpore paullo minore, petiolo longiore medio sulco distincto, inter carinas incluso, sulco metathoracis indicato, mandibulis minus validis, linea nulla pallida ante tegulas bene distinctus.

Sällsynt i sydligare Sverige.

13. E. *extensor* (Lin.): Niger, pedibus rufis, linea ante alas flava, terebra corpore vix longiore, scapo ♂ nigro.

E. *carbonario* statura, linea ante alas, petioli forma pedumque colore similis, sed minor, stigmate paullo latiore fuscotestaceo, segmentis intermediis brevioribus, terebra proportione breviore et spiculis crassioribus, capite pone oculos rotundato-angustato, ♂ scapo nigro, scutello rubrobinotato, segmentis brevioribus, valvulis apice minus acuminatis bene distinctus.

Sällsynt vid Ringsjö och Esperöd i Skåne: den varierar nyss utkläckt liksom Pimpla-arterna med smutsgul eller brunaktig abdomen.

14. E. *crassiseta* m: Niger, pedibus rufis, terebra corpore fere breviore.

A præcedentibus terebra breviore, spiculis crassioribus, stigmate latiore, fusco-nigro, abdomine segmentis 2—4 variolis sat magnis rotundis spiraculis fere contiguis, latitudine sua vix longioribus, linea nulla flava ante tegulas; transiens ad *Pimplam* abdominis punctura fortiore et pedibus crassioribus, coxis posticis subovatis, sed n. recurrente alarum anticarum curvato, antennis flagello æquali, vertice lato, sulco metathoracis nullo discedens.

Sällsynt: funnen i Norrland.

15. E. *pleuralis* m: Niger, pedibus totis flavis, terebra corpore fere breviore.

E. *extensoris* statura sed parvus *Pimplæ brevicornis* magnitudine, linea nulla flava ante alas, thorace lateribus lævibus, terebra breviore discedens; a præcedente cui petiolo latitudine sua parum longiore affinis, pedibus paullo gracilioribus, abdomine plane parallelo, cylindrico, tarsis posticis flavis articulo ultimo quam 3:o paullo longiore distinctus.

Sällsynt: funnen i Lappland.

16. *Strobilorum* (Ratz.): Niger, pedibus fusconigris, capite pone oculos valde dilatato, terebra corpore paullo longiore.

Species E. *carbonario* abdomine affinis, sed capite pone oculos valde dilatato, pedibus basi nigris, posticis sordide rufis, tibiis et femoribus anterioribus saturate testaceis bene distincta.

Sällsynt; jag har funnit ett exemplar på Åreskutan.

Genus **Perithous** Holmg.

Genus capite pone oculos angustatum, vertice medio haud retuso, his mandibulas fere attingentibus, orbita juxta antennas emarginata, clypeo linea arcuata impressa discreto; thorace tricolore; petiolo carina spiraculari acuta, membrana medium haud attingente, latitudine apicali longiore, mesosterno brevi, sulco profundo; unguiculis ♀ muticis, valvula ventrali ♂ longe producto optime distinguendum.

1. P. *mediator* (Grav.): Ramulo cubiti inferne angulato ibique cum n. basali convergente.

2. P. *varius* (Grav.): Ramulo cubiti arcuato divergente; petiolo crasso metathoraceque opaco-alutaceis.

Genus **Theronia** Holmg.

Capite pone ocellos declivi, vertice haud retuso; oculis mandibularum basin attingentibus, juxta antennas emarginatis; parapsidis antice discretis; scutello elevato; metathorace areolato et abdomine impunctatis; pedibus, præsertim posticis, his femoribus subtus prope apicem crenulatis, ungue longo cum unguiculis simplicibus et pulvillo magno a *Pimpla* bene distinctum.

Genus **Pimpla** Fab.

Sedan Holmgren afskilt *Theronia flavicans* qvarstår slägtet *Pimpla* med nära nog samma begränsning som Gravenhorst uppfattat det. Så bestämdt omfattar detsamma dock flera skarpt begränsade grupper, hvilka med lika skäl som *Theronia* borde kunna uppställas som genera. Foerster har äfven delat *Pimpla* i flera slägten, men då han upptagit den olika formen af metathoracis spiracula såsom en af hufvudkaraktererna, så är det svårt att veta hvilken omfattning hans genera ega, då t. ex. P. *Turionellæ* af Holmgren beskrifves med runda, af Taschenberg med långa spiracula. Från alla följande slägten afviker *Pimpla* genom sluten areola i framvingarne, inböjd costa genalis, ej inskuret sista ventralsegment hos honorna, tydliga epomia, ej sägade eller kammade klor. De af mig kända arterna kunna lämpligast grupperas på följande sätt:

A) Caput vertice haud retuso sed pone ocellos abrupte declivi; genis longis; clypeo apice depresso margine haud late rotundato; orbita oculorum subemarginata. Antennæ scapo ovato-compresso, tenues, apice fere setaceæ. Mesonoti parapsidæ haud discretæ; scutello juxta foveam acute marginato; metathorace

haud areolato. Alæ superiores stigmate sat lato, radium pone medium emittente, hoc appendice brevissimo, fenestris magnis puncto vel lineola separatis; inferiores n. tr. ordinario longe postfurcali, recurrente quam radii abscissa saltim duplo breviore. Abdomen segmentis stricturis apicalibus nullis sed epipleuris distinctis, terebra brevi, valvulis parum hirtis. Tarsi postici haud annulati; unguiculi ♀ validi sed mutici, valvula ventrali acuminata.

a) Spiracula metathoracis magna oblonga vel ovalia. Corpus sæpius magnum, tibiis posticis annulo nullo.

1. P. *instigator* (Lin.): Nigra, femoribus tibiisque rufis antennis ♂ articulis flagelli 6—10 linea elevata instructis; stigmate interdum (= intermedia Holmg.) flavo, scutello rarissimo albido, fenestris puncto separatis.

2. P. *Lapponica* (Zett.): A præcedente coxis posticis rufis, tibiis posticis nigris, facie et mesosterno parcius punctatis discedens.

3. P. *longiceps* m: Nigra, femoribus tibiisque rufis, his posticis dimidio apicali nigro-fusco, capite oblongo-ovato; antennis ♂ simplicibus.

A præcedentibus corpore duplo minore, capitis forma tibiarumque colore mox discedens.

Sällsynt; funnen i Lappland.

aa) Tibiæ posticæ annulo medio rufo vel albido. Spiracula ovalia vel subrotundata.

4. P. *Examinator* (Fab.): Tibiis posterioribus annulo albo, coxis et trochanteribus nigris, fenestris

lineola separatis; linea ♀ ante alas pallida, facie ♂ crebre et fortiter punctata.

5. P. *Turionellæ* (Lin.): Tibiis posticis annulo albido; facie ♂ minus convexa, minus crebre subtilius punctata.

Præcedenti simillima, sed sæpe minor, fenestris puncto separatis, epipleuris abdominis multo latioribus; ♀ linea nulla pallida ante alas, flagelli articulis 6—7 abrupte minoribus coxis et trochanteribus posterioribus rufis; ♂ facie minus convexa, punctura subtiliore et parciore, abdominis segmentis 1:o magis elevato, posticis fortius punctatis discedens.

5. P. *strigipleuris* m: Nigra, femoribus, coxis et trochanteribus posterioribus ♀ rufis, tarsis et tibiis posticis nigricantibus, his annulo rufescenti, metapleuris punctato-strigosis.

P. *Turionellæ* simillima, sed tibiis posticis albedine nulla, metapleuris strigosis, abdomine ♀ petiolo et terebra evidenter longioribus.

Ej sällsynt i Skåne; hannarne af denna såväl som af föregående art har Holmgren beskrifvit som *Pimpla examinator*.

6. P. *flavicoxis* m: Nigra, pedibus flavis, posticis tarsis tibiisque nigricantibus, his annulo albo, fenestris lineola separatis.

P. *examinatori* affinis, sed coxis pallidis mox discedens; a præcedentibus ♀ flagello subtus basin versus testaceo, tibiis anticis apice abrupte constrictis, epipleuris abdominis minus latis, fenestris alarum et colore coxarum, flagelli articulis 6—7 minus abrupte brevioribus, ♂ scutello, antennarum scapo

subtus tegulis et callo pronoti sæpe albidis bene distincto.

B) Caput pone oculos emarginatos angustatum, vertice abrupte declivi, haud retuso, genis brevissimis; clypeo apice depresso haud emarginato. Antennæ sat crassæ, flagello basin versus attenuato. Mesonotum antice abrupte declive, parapsidis nullis; metathorace haud areolato; spiraculis rotundis vel subovalibus. Alæ superiores radii appendice brevissima, fenestris parvis, longe separatis; inferiores n. tr. ordinario longe pone furcam cubiti sito, recurrente quam radii abscissa saltim duplo breviore. Abdomen epipleuris latis, terebra brevi, valvulis minus hirtis. Unguiculi validi, antici ♀ dente valido armati; unguis longus.

7. P. *Scanica* (Lin.): Nigra, pedibus variegatis, posticis alboannulatis; ♀ thorace griseo-villoso, segmentis abdominis lateribus et apice rufis, coxis ♂ nigris.

8. P. *tricincta* m: Nigra, pedibus variegatis, posticis albo-annulatis; ♀ thorace tenuiter pallido-pubescenti, coxis anterioribus ♂ stramineis.

Præcedenti simillima, sed ♀ pedibus posticis tibiis ante apicem nigrum rufis, coxis omnibus totis vel apice saltim concoloribus, thorace tenuiter et parcius pubescente, stigmate pallidiore, terebra evidenter breviore, abdomine subtilius punctato, limbo laterali haud rufo; ♂ coxis anterioribus stramineis distincta.

Sällsyntare än föregående.

9. P. *ovalis* m: Nigra, femoribus tibiisque pallidis spiraculis metathoracis ovalibus, antennis rufis basi nigris ♀.

A præcedentibus corpore duplo majore, pedibus rufoflavis, coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis fuscis basi pallidis, abdomine nigro, spiraculis metathoracis magnis ovalibus bene distincta.

Sällsynt; funnen vid Ilstorp i Skåne.

C) Caput pone oculos sat profunde emarginatos angustatum, vertice abrupte declivi, haud retuso, genis brevissimis, clypeo apice depresso haud emarginato; facie medio subcarinata. Antennæ haud tenues, basin versus vix attenuatæ. Mesonoti parapsidæ haud vel vix discretæ; metathorace haud areolato; spiraculis ovalibus. Alæ superiores fenestris parvis, posteriores n. tr. ordinario longe pone furcam sito, recurrente quam radii abscissa saltim duplo breviore, Abdomen epipleuris angustis, terebra brevi, spiculis apice abrupte decurvis. Unguiculi ♀ omnes vel anteriores dente valido armati. Valvula ventralis ♂ acuminata.

b) Unguiculi omnes ♀ dentati.

10. P. *rufata* (Holmg.): Nigra, flavo-variegata, tibiis posticis annulo nullo, petiolo elevato-bicarinato.

11. P. *flavonotata* (Holmg.): Nigra, flavo-variegata, tibiis posticis annulo albo, parapsidis subindicatis.

bb) Unguiculi ♀ anteriores dente armati, postici mutici.

12. P. *quadridentata* m: Nigra, flavo-variegata, tibiis posticis annulo albido, coxis anterioribus ♂ stramineis.

Temligen sällsynt i södra Sverige.

D) Caput pone oculos parum emarginatos vix angustatum, vertice haud retuso vix declivi; clypeo depresso, apice emarginato, genis brevibus. Antennæ tenues, flagello subæquali. Mesonoti parapsidæ antice bene discretæ; metathorace saltim area media completa. Alæ superiores fenestris parvis; posteriores n. tr. ordinario fere ante furcam sito, recurrente quam radii abscissa vix breviore. Abdomen dense et subtilissime punctatum, tuberculis et variolis fere nullis, epipleuris angustis, terebra spiculis crassis. Tarsi unguiculis ♀ muticis. Segmentum ultimum ventrale ♂ productum.

13. P. *mandibularis* (Grav.): Nigra, mandibulis stramineis, facie punctata, pedibus rufis posticis apice nigris, terebræ valvulis hirtis, trochanteribus et coxis anterioribus ♂ stramineis, flagelli articulis 8—14 linea elevata instructis, facie tota pallida.

Ej sällsynt.

14. P. *lævifrons* m: Nigra, pedibus rufis, posticis apice nigris, terebræ valvulis pilosulis, ♂ facie picta, pedibus basi nigris. Præcedenti macula genali albida simillima, sed ♀ facie fere lævi, mandibulis et callo ante alas nigris, terebra breviore, valvulis minus hirtis, antennis flagelli articulo 2:o scapo haud longiore, ♂ antennis flagelli articulis paucis linea elevata instructis, coxis et trochanteribus nigris facie nigro et pallido variegata discedens.

Allmän i norra, sällsynt i södra Sverige.

E) Caput genis brevissimis, pone oculos rarius angustatum, vertice sæpe medio retuso, clypeo apice haud depresso vel emarginato. Antennæ apice haud

attenuatæ, flagello plerumque basin versus subangustato. Thorax parapsidis antice discretis; metathorace spiraculis rotundis, areolis nullis completis. Alæ superiores fenestris minimis, inferiores n. tr. ordinario sape in medio fracto, recurrente quam radii abscissa duplo breviore. Abdomen epipleuris angustis, haud raro tuberculis, variolis sæpissime instructum, terebræ valvulis plerumque hirtis. Unguiculi ♀ dente valido armati.

a) Clypeus convexus apice haud depresso, integro. Vertex haud retusus. Oculi emarginati. Terebra brevis. Alæ inferiores n. tr. ordinario postfurcali.

15. P. *oculatoria* (Fab.): Capite thoraceque variegatis, hoc parapsidis ad medium distinctis, radii appendice longo, abdomine stricturis et tuberculis distinctis.

Ej sällsynt.

16. P. *variabilis* (Holm.): Nigra, abdominis medio magis minusve rubro, clypei apice, tegulis palpis flagello subtus pedibusque testaceis, his posticis apicibus nigro-fusco, appendice radii brevi; vertice ♀ puncto orbitali albido.

Sällsynt.

dd) Clypeus apice depresso, emarginato.

e) Clypeus apice parum emarginato-depresso. Vertex angustatus haud retusus. Orbita interna et linea ante alas pallida, scutelli utriusque macula apicali interdum callo infra alas concoloribus. Abdomen tuberculatum, terebra brevi, valvulis hirtis.

17. P. *angens* (Grav.): Pedibus rufis, coxis basi nigris, tarsis tibiisque posticis fusco-notatis, stigmate testaceo, ♂ facie flava.

Temligen sällsynt.

19. P. *parallela* m: Nigra, pedibus rufis, posticis tarsis tibiisque nigro-notatis, trochanteribus albidis, posticis supra nigris, stigmate nigricante. Precædenti simillima sed minor, abdomine lateribus parallelo, terebra paullo longiore, radii apice haud flexuoso colore pedum distincta mihi videtur.

Sällsynt: ett exemplar är taget i Nerike af bruksegaren Ad. Wångdahl.

19. P. *ornata* (Grav.): a P. *angente* mesonoto subopaco pubescenti, vittis 2 rubris, metathorace fortius punctata, coxis rufis, stigmate nigricante, alis inferioribus n. tr. ordinario postfurcali discedens.

Sällsynt; funnen i Westergöthland.

ee) Caput vertice sat lato paullo pone ocellos supra lineam occipitalem retuso, pone oculos haud vel parum emarginatos vix angustatum; clypeo apice evidenter depresso et emarginato; orbita interna haud pallida.

f) Alæ superiores radii apice flexuoso, appendice brevi; inferiores n. tr. ordinario postfurcali supra medium fracto. Mas abdomine fusiformi.

20. P. *Graminellæ* (Holmg.): Nigra, palpis fusco-nigris, flagello subtus pedibusque rufis, his tibiis tarsisque fusco-notatis, abdomine tuberculato, terebra

brevi, valvulis acuminatis; ♂ facie cum clypeo, palpis scapo subtus pedibusque anterioribus basi stramineis, valvulis subacuminatis.

Ej sällsynt från Skåne till Norrland.

21. P. *roborator* (= *cicatricosa* Ratz): Nigra, antennis flagello brunneo, palpis tegulis pedibusque flavis, his posticis vix fusco-notatis, metathorace abdomineque fortiter punctatis, terebra corpore parum breviore.

Statura fere *Ephialtis tuberculati* et spiculis apice subdeflexo sed segmento 2:o transverso, coxis posticis ovatis; abdomine ♂ fusiformi, tarsis et tibiis fuscis, his basi intus et basi flavis; a præcedentibus alis inferioribus n. recurrente quam radii abscissa fere duplo breviore, facie et metathoracis punctura fortiore discedens.

Sällsynt i Skåne.

ff) Alæ superiores radii apice recto vel vix sinuato, appendice sat longo, inferiores n. tr. ordinario fere antefurcali, haud supra medium fracto. Mas abdomine lineari, facie nigra.

g) Terebra brevis, spiculis apice obtuse rotundatis. Mas abdomine segmento 2:o latitudine sua longiore, femoribus anticis subtus excisis. Unguis longus et ♀ validus (Scambus Hartig).

22. P. *detrita* (Holmg.): Nigra, pedibus rufis. callo ante tegulas pallido; ♂ femoribus anticis subtus late emarginatis.

Species a sequentibus tarsis articulo 5:o unguiculis et pulvillis maximis quam 3:o longiore, ♂ tibiis anticis fere rectis descedens.

Temligen sällsynt i södra Sverige.

23. P. *nigricans* m: Nigra, callo ante tegulas concolore, pedibus rufis; femoribus anticis subtus excisis. Præcedenti simillima sed fere major, callo pronoti ante tegulas nigro, tarsis articulo 5:o 3:o haud longiore; ♀ strictura apicali segmentorum paullo latiore, ♂ scapo et coxis nigris discedens.

Sällsynt i södra Sverige.

24. P. *inanis* (Ephialtes Grav.): Nigra, tibiis anticis curvatis, femoribus ♂ anticis subtus bisinuatis. Præcedentibus gracilior, femina tibiis anticis curvatis, mas femoribus anticis subtus sinu prope basin brevi, prope apicem longiore instructis distincta.

Sällsynt i Skåne.

Anm. P. *sagax*, *Baolianæ* och *planata* Retz. äro hannar af denna afdelning, men honorna höra till följande grupp.

gg) Terebra abdomine haud vel parum brevior. spiculis apice supra oblique truncato-acuminato. Mas femoribus anticis simplicibus, abdomine parallelo, segmento 2:o transverso, vel subquadrato.

25. P. *stercorator* (Grav.): Nigra, pedibus rufis, posticis pictura obscura determinata, strictura segmentorum haud lata, flagello thoracem superante, subtus basin versus testaceo.

Species a sequentibus antennis longioribus, scapo haud transverso, stigmate testaceo, abdomine segmento 1:o ♀ haud transverso, 2:o latitudine sua ♂ fere longiore; ♂ tarsis posticis articulis apice et tibiis 2 annulis nigricantibus, pedibus anterioribus cum scapo subtus stramineis optime distinguenda.

Allmän i Skåne.

26. P. *stenostigma* m: Nigra, pedibus rufis, alis stigmate angusto, areola petiolata, terebra breviuscula. Præcedenti simillima, sed major, abdominis terebra evidenter breviore, tuberculis subdistinctis. alis stigmate multo angustiore, areola subpetiolata nervum recurrentem fere in angulo posteriore excipiente bene distincta.

Sällsynt; funnen på Öland och vid Ringsjön i Skåne.

27. P. *nigriscaposa* m: Nigra, pedibus rufis, coxis et trochanteribus basi nigris, illis posticis interdum ♀ rufis, petiolo brevi, utrinque fortiter concinne punctato, palpis labialibus nigris.

a P. *stercoratore* coxarum colore, a sequente petiolo ♀ transverso, ♂ latitudine sua vix longiori, utrinque fortiter et concinne punctato, palpis labialibus et scapo ♂ nigro bene distincta.

28. P. *brevicornis* (Grav.): Nigra, pedibus rufis, petiolo apice utrinque punctato. alutaceo, scapo ♂ subtus citrino.

Species pedum colore varians. interdum fere immaculatis, sæpe coxis et trochanterum basi præsertim anterioribus piceo-nigris, haud raro tarsis et tibiis

posticis fusco-notatis, a præcedente petiolo ♀ vix, ♂ haud transverso punctura obsoletiore, ♂ antennarum scapo subtus cum palpis utrisque citrinis discedens; a P. *stercoratore* antennis brevioribus, ♂ facie sericea articuloque ultimo tarsorum quam 3:o paullo longiore optime distinguenda.

Allmän från Skåne till Lappland.

29. P. *punctiventris* m: Nigra, pedibus rufis basi et scapo nigris, abdomine ♀ parallelo, stricturis angustis, petiolo transverso.

P. *nigriscaposæ* colore et petiolo sculptura simillima, sed ♀ abdomine lateribus vix dilatato, segmentis parcius fortiter punctatis, strictura apicali angustiore, interdum fusco-testaceo (= Nucum Holmg.); ♂ segmento 2:o haud transverso pedibus gracilioribus femoribus posticis interdum in speciminibus parvis nigris, his alarum n. tr. ordinario nervum nullum emittente discedens.

Sällsynt i Skåne.

30. P. *vesicaria* (Ratz.): Nigra, pedibus flavis, petiolo haud transverso juxta carinas subintegras fere lævi.

Præcedenti abdominis forma et punctura simillima, sed petiolo sublævi, ♂ latitudine sua duplo longiore, colore antennarum, palporum pedumque P. *brevicorni* simillima abdominis forma sola discedens.

Sällsynt på Pil vid Lund.

F) Caput vertice lato, haud retuso, pone oculos fortius angustato; clypeo subdiscreto, apice integro, oculis hirtulis. Abdomen terebra tenui brevi, petiolo longo carinato.

31. P. *pictifrons* m: Nigra, scutello et pectore subtus rufo, pedibus flavis, posticis fusco-pictis, abdomine tuberculato, haud punctato, facie tota vel infra antennas pallida. ♂ ♀.

Polysphinctæ tuberosæ simillima, sed minor, alis areola completa, antennis apice haud attenuatis mox discedens.

Sällsynt: funnen på Gotland och vid Torekov i Skåne.

Genus **Polysphincta** Grav.

Genus a *Pimpla* tantum areola nulla distinctum. Epomia et parapsidæ antice discreta; caput vertice angustato sed haud retuso; epipleura abdominis fere nulla, spiculis valde acuminatis.

1. P. *discolor* (Holmg.): ♀ colore mari conformis, terebra brevi.

2. P. *pulchrator* m: Nigra, antennis scapo subtus, ore cum clypeo tibiisque posticis medio late albis, trochanteribus, coxis anterioribus palpisque niveis, mesothorace postice cum scutello pectoreque subtus rufescentibus, ♂ fere totis pallidis.

P. *discolori* abdomine metathoracis area petiolari clausa et alis simillima, sed duplo minor gracilior, abdomine subopaco coloreque mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Holmeja i Skåne.

Genus **Clistopyga** Grav.

Abdomine subcylindrico, tibiis posticis quam femoribus crassis haud longioribus, genis ♀ inciso-bidentatis distincto.

Genus **Glypta** Grav.

Segmento ultimo ventrali apice anguste inciso *Lissonotæ* affinis, sed strigis obliquis abdominis, costa genali continua areolaque plerumque nulla mox discedens.

Genus **Lycorina** Holmg.

A *Glypta* tantum scutello quadrato, lateribus acute marginato et sculptura abdominis discedens.

Genus **Colpomeria** Holmg.

A *Polysphincta* tantum femorum forma et mesonoto antice linea elevato distincta.

Genus **Schizopyga** Grav.

Oculis hirtis, clypeo haud discreto, femoribus posticis validis quam tibiis vix latioribus distincta; forma transitum ad *Exochum* parans.

Genus **Arenetra** Holmg.

A *Lissonota* vix nisi thorace hirto, metathorace costis nullis distincta.

Genus **Lampronota** Holmg.

Clypeo apice truncato; alis superioribus n. tr. ordinario ante furcam cubiti sito, areola nulla; unguiculis muticis; parapsidis mesonoti ad medium distinctis; segmento ultimo ventrali haud inciso bene distincta; mesosterni sulco profundo.

Genus **Lissonota** Grav.

Alis superioribus n. tr. ordinario pone furcam sito, areola semper completa; mesonoti parapsidis haud discretis; metathorace areola nulla, plerumque costa arcuata aream posticam indicante; genis distinctis, costa genali plerumque inflexa; segmento 6:o ventrali apice medio ♀ inciso; clypeo apice rotundato, crasso; unguiculis magis minuve serratis, sed haud pectinatis optime discedens.

Slägtet *Meniscus* kan ej generiskt afskiljas då alla öfvergångar i klornas bildning äro påtagliga. Arterna äro svåra att skilja; de af mig kända torde lämpligast kunna grupperas på följande sätt:

A) Spiracula ovalia. Pronoti epomia distincta. Caput costa genali continua. Alæ superiores areola parva triangulari, petiolata, radii apice quam basi vix longiore. Abdomen læve, terebra corpore breviore.

1. L. *maculatoria* (Grav.): Nigra, sulphureo-variegata, alis apice fumatis.

Sällsynt på sandfälten i Skåne.

2 L. *petiolaris* (Grav.): Nigra, pedibus anterioribus ex parte abdominisque medio rufis. ♀

Sällsynt på Skånes sandfält.

B) Spiracula metathoracis rotunda. Pronoti epomia nulla. Caput costa genali inflexa. Radii apex basi longior.

a) Caput pone oculos magnos angustatum, subtriangulare. Antennæ apice moniliformi-setaceæ. Pedes postici longi, graciles, tibiis calcaribus longis et tarsis, subtus parce tenuiter spinulosis, femoribus præsertim anticis subtus apicem versus attenuatis. Mesosternum breve totum punctatum saccatum. Abdomen petiolo basin versus attenuato, terebra brevi, petiolo vix vel paullo longiore. Corpus mediocre.

3. L. *caligata* (Holmg.): Nigra, abdomine sublævi antennis apice fortiter attenuatis, pedibus rufis, posticorum tarsis tibiisque apicem versus cum trochanteribus omnibus coxisque anterioribus nigricantibus.

Sällsynt i norra Sverige.

4. L. *genalis* m: Nigra, macula genali flava, pedibus maxima parte rufis.

Præcedenti abdomine nigro, segmentis 2:o et 3:o margine solo rufescenti affinis, sed costa genali sinuato-inflexa, macula magna flavo-straminea genali, antennis, minus fortiter attenuatis, tarsis et tibiis vix spinulosis, puncto verticis orbitali et callo pronoti cum tegulis flavo-albidis, ore cum clypeo læte flavis, coxis omnibus rufis sed genubus posticis nigricantibus, abdomine punctulato, basin versus medio lævi.

Sällsynt; funnen i Norrland.

5. L. *subfumata* m: Nigra, alis apicem versus subfumatis, limbo hyalino, abdomine rufo, punctulato

postice nigro, pedibus rufis, posticorum apicibus nigro-fuscis.

Species alis superioribus triente apicali fumato, limbo hyalino excepto ab omnibus mox discedens.

Sällsynt på Skånes sandfält.

6. L. *altipes* (Holmg.): Nigra, alis hyalinis, abdomine lævi rufo, apice nigro, pedibus fere totis rufis.

Præcedenti simillima, sed alis haud fumatis, abdomine haud punctato, flagello antennarum testaceo, apice fusco mox discedens.

Sällsynt i Lappland.

7. L. *errabunda* (Grav.): Nigra, femoribus posticis concoloribus, metathorace costa nulla transversa arcuata, pedibus maxima parte rufis, abdomine sublævi concolore, apice nigro.

Species metathoracis structura, pedum colore ab affinibus mox distinguenda.

Sällsynt vid Helsingborg och Båstad i Skåne.

b) Caput pone oculos vix angustatum, genis subbuccatis; mandibulis validis, apicem versus parum angustatis. Alæ areola triangulari petiolata, n. recurrentem fere in medio excipiente. Abdomen plica ventrali nigra. Mesosternum sulco medio postice profundiore, sed in declivitate lineola transversa nulla.

8. L. *hians* m. (decimator Holmg.): Nigra, pedibus rufis basi nigris, antennis flagello abdominisque punctatissimi medio castaneis, tarsis posticis ♂ apice stramineis; mesosterni sulco antice tenui sed postice profundo hiante; terebra corpore breviore.

Sällsynt; funnen vid Lund.

9. L. *rimator* m: Nigra, pedibus rufis, tarsis posticis fuscis, sulco mesosterni profundo, postice profundiore et latiore; coxis et trochanteribus anterioribus ♂ stramineo-fulvis.

Præcedente angustior, coxis pallidis, abdomine segmento 2:o et 3:o latitudine longioribus alutaceis, terebra longiore, sulco multo latiore mesosterni bene distincta.

Funnen vid Lund och i Nerike.

10. L. *sulphurifera*: Nigra, pedibus rufis, tarsis posticis fuscis, sulco mesosterni mediocri.

Præcedenti statura, colore et magnitudine simillima, sed sulco mesosterni minus profundo, stigmate alarum nigro, mesonoto cum pectore nigris nitidis, punctura evidentiore; mas pedibus basi haud stramineis sed sæpe linea ante alas pallida distincta.

Funnen vid Lund.

11. L. *cylindrator* (Grav.): Nigra, capite thoraceque albopubescentibus, abdomine nitido, fere lævi, plerumque medio rufo, terebra longa, pedibus rufis, basi nigris.

Temligen allmän.

c) Caput pone oculos vix angustatum, genis buccatis. Unguiculi evidenter serrati. Sulcus mesosterni ante declivitatem linea transverso instructus. Corpus majusculum.

12. L. *setosa* (Grav.): Magna, pedibus flavis, basi nigris, areola alarum magna, sessili, abdomine basi scabro, terebra longa.

Temligen sällsynt.

13. L. *Catenator* (Grav.): Nigra, sulco verticino lato, fronte ante antennas profunde excavata, pedibus rufis et thorace variegato, hoc semper linea longa ante alas pallida; abdomine subopaco-alutaceo, terebra hoc breviore.

Temligen sparsamt utbredd.

14. L. *murina* (Grav.): Capite thoraceque albo hirtis, tarsis posticis apicem versus albidis, abdomine rubro, basi apiceque nigris, pedibus rufis, basi et posticis maxima parte nigris; terebra brevi.

Allmän.

15. L. *agnata* (Grav.): Nigra, pedibus flavis, basi sensim latius nigris, linea ante alas straminea, abdomine basin versus nitido sublævi; fronte supra antennas leviter impressa.

Sällsynt.

16. L. *Pimplator* (Zett.): Nigra, pedibus rufis, tarsis posticis fuscis, abdomine punctatissimo terebra fere longiore. ♀

Ej sällsynt.

d) Caput pone oculos angustatum. Thorax tricolor dense breviter albo-pubescens et abdomen punctatissima. Pedes graciles, femoribus, præsertim anterioribus apicem versus fortiter attenuatis; unguiculis serratis. Abdomen longum punctatissimum.

17. L. *Elector* (Grav.): Nigra, pedibus rufis, capite et thorace pro parte concoloribus, hoc vitta mesonoti media nigra, terebra abdomine fere breviore. ♂ ♀.

Species ab omnibus corporis gracilitate et punctura opaca discedens; magnitudine fere L. *Pimplator* sed multo tenuior.

Sällsynt på Skånes sandfält.

e) Caput pone oculos angustatum, orbita posteriore albidonotata. Alæ superiores radii apice flexuoso, areola triangulari, petiolata nervum recurrentem in medio excipiente; stigmate angusto basi flavo. Abdomen medio rufum. Mesosternum totum punctatissimum. Unguiculi longi subserrati. Tibiæ posticæ spinulosæ.

18. L. *parallela* (Grav.): Gracilis, pedibus rufis, basi nigris vel fuscis, pictura thoracis, ♂ uberiore albido-flava, terebra corpore longiore.

Allmän på sandfälten i Skåne och på Öland.

19. L. *verberans* (Grav.): Præcedente minus gracilis, terebra corpore fere breviore. ♂ ♀.

Denna art uppgifves vara funnen af Dahlbom i Skåne.

f) Antennæ crassæ, dimidio basali læte flavo. Terebra abdomine fere brevior. Caput pone oculos magnos angustatum, sed vertice sat lato. Tibiæ posticæ haud spinulosæ, calcaribus longis. Mesopleura tota punctata.

20. L. *antennalis* m: Nigra, pedibus rufis, anterioribus basi stramineis ♀.

Statura et punctura abdominis fere L. *segmentatoris*, antennarum colore et crassitie. terebra breviore discedens.

Sällsynt: funnen vid Ilstorp i Skåne.

g) Caput pone oculos magis minusve angustatum. Mesosterni sulcus tenuis, postice lineola transversa a declivitate discretus. Alæ radii apice haud flexuoso; inferiores n. tr. ordinario sæpe fere antefurcali, longe infra medium fracto. Antennæ æquales, filiformes, flagelli articulo 2:o interdum abrupte minore. Abdomen nigrum, segmentis 2—4 rarissime totis rufis, plerumque margine vel limbo posteriore rufo vel flavo. Tibiæ vix visibiliter spinulosæ. Corpus parvum vel mediocre. Terebra abdomine haud, quam corpore sæpius paullo brevior.

21. L. *Bellator* (Grav.): Nigra, abdominis medio pedibusque rufis. trochanteribus saltim posticis nigricantibus, terebra corpore longiore; ♂ facie. pictura thoracis pedumque anteriorum basi flavo-stramineis.

Species a sequentibus corpore gracili. terebra longa; segmentis 2:o et 3:o latitudine sua multo longiore. haud crebre punctatis subopacis, mesopleuris speculo nullo polite; ♂ colore thoracis pallida

varians, coxis posticis nigris macula pallida optime distinguenda.

Allmän från Skåne till Lappland.

22. L. *commixta* (Holmg.): Nigra, segmentis mediis fere totis rufis, opacis creberrime punctulatis, terebra corpore haud longiore, pedibus rufis, trochanteribus, posticorum tarsis et apice tibiarum nigricantibus ♀.

Præcedenti simillima, sed paullo major, mesopleuris speculo impunctato, abdomine segmentis 2:o et 3:o crebre et evidenter punctatis haud totis rufis discedens.

Sällsynt; funnen i Westergöthland.

23. L. *tenerrima* m: (= impressor Holmg.): Nigra, pedibus rufis et antennis gracillimis, abdomine subopaco, petiolo latitudine apicali triplo longiore ♀.

Species ab omnibus pedibus gracilibus, metathorace haud transverso, abdomine segmentis 2:o et 3:o margine postico rufis, latitudine sua multo longioribus, dense et subtilissime opaco-punctatis discedens.

Sällsynt i Småland.

24. L. *lateralis* (Grav.): Thorace ♀ lateribus rufis, segmentis ♂ limbo albido.

Femina meso-et mesosterni lateribus, vittis 2 mesonoti rubris, interdum scutelli et pronoti lateri-

bus concoloribus, puncto magno verticis orbitæ contiguo, macula genali albidis, clypeo et ore stramineis, abdomine subtilius alutaceo, segmentis 2:o et 3:o latitudine sua paullo longioribus limbo apicali testaceo, terebra corpore paullo breviore, pedibus rufis, trochanteribus posticis fusco-nigris; mas (= culiciformis Grav.) facie cum orbita, thorace subtus et pictura mesonoti, pedibus basi limboque abdominis segmentorum albo-stramineis mox discedens.

Ej sällsynt i Skåne.

25. L. *versicolor* (Holmg.): Nigra, thorace tricolore, abdomine segmentis punctulatis, limbo postico rufescenti ♀.

Species orbita interiore tota albida, thorace tricolore, lateribus nitidis supra parce punctatis, speculo distincto ab omnibus mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Lund.

26. L. *biguttata* (Holmg.): Nigra, pedibus rufis, trochanteribus posticis, tarsis et tibiarum apice fusco-nigris, abdomine nitidulo, alutaceo.

L. *laterali* simillima, thorace vittis dorsalibus nullis, lateribus nigris, capite pone oculos magis angustato; ♂ a L. *Bellatore* coxis posticis rufis descedens.

Temligen sällsynt i Skåne.

27. L. *unicincta* (Holmg.): Nigra, pedibus rufis, posticis apice nigricantibus, abdomine basi lævi ♀.

Magnitudo, statura præcedentis et calcaribus longis, metathorace haud transverso cum mesosterno sat fortiter punctatis huic affinis, sed capite haud picto, abdomine segmento 1:o longiore cum 2:o nitido fere lævi, 3:o latitudine sua longiore concinne punctato margine, cum limbo apicali 2:i rufescenti, tarsis posticis et tibiis apicem versas nigricantibus, terebra breviore distincta.

Sällsynt; funnen vid Törringelund nära Malmö.

28. L. *carinifrons* m: Nigra, pedibus rufis, segmento 3:o fere transverso, metathorace subtiliter minus crebro punctato, transverso; mesopleuris superne nitidis, parce punctatis, speculo distincto; epistomate obtuse carinato ♂ ♀.

Præcedentibus capitis forma affinis, sed metathorace breviore cum mesopleuris superne subtilius punctato, his speculo magno polito, calcaribus brevioribus discedens; ♀ puncto verticino interdum, macula humerali semper stramineis, abdomine segmentis 1—3 sat concinne punctatis. 2—3 castaneis, disco obscuriore latitudine sua haud longioribus; ♂ facie pallida, linea media epistomatis carinati nigra, pictura L. *biguttatæ* sad calcaribus brevioribus, trochanteribus immaculatis, metathoracis sculptura subtiliore optime distinguenda.

Sällsynt i Skåne.

29. L. *varicoxa* m: Nigra, pedibus rufis, anticis basi stramineis, posticis tarsis et apice tibiarum nigris ♀.

L. *carinifronti* simillima, pedum colore, segmentis 2:o et 3:o brevioribus, margine tenui flavescente distincta.

Funnen i Markiehage i Skåne.

30. L. *segmentator* (Grav.): Nigra, pedibus rufis, metathorace fortiter punctato, terebra abdomine haud longiore, hoc segmentis 2:o et 3:o quadratis alutaceo-punctatis, limbo posteriore rufo; linea occipitali acutangula.

Species a præcedentibus terebra breviore, flagelli sat crassi articulo 1:o 2:o sesqui longiori, vertice transversim convexo mox discedens; ♂ pedibus anterioribus basi stramineis.

Temligen allmän.

31. L. *punctiventris* m. (errabunda Holmg.): Nigra, pedibus rufis, abdomine segmentis 2:o et 3:o quadratis, fortiter punctatis margine posteriore rufescente ♀.

Præcedenti terebra breviuscula affinis, sed punctura abdominis fortiore, flagelli minus crassi articulo 1:o 2:o vix longiore discedens; a L. *carinifronte*, cui capite affinis, terebra breviore, macula nulla mesonoti, mesopleuris superne punctatissimis, sed speculo distincto, metathorace fortius punctato optime distinguenda.

Sällsynt i Skåne.

32. L. *clypealis* m: Nigra, pedibus rufis, posticis nigro-notatis, clypeo toto hirto ♀.

L. *segmentatori* punctura et colore abdominis simillima, sed fere duplo minor, capite pone oculos

magnos virides rotundato-angustato, vertice sat lato transversim convexo, metathorace alutaceo-strigoso, costa transversa tenui fere nulla, terebra abdomine paullo longiore, pedibus sat crassis, posticis tarsis, apice tibiarum cum basi coxarum et trochanterum nigris, radii appendice brevissma ab omnibus mox discedens.

Sällsynt vid Båstad och Helsingborg i Skåne.

33. L. *gracilipes* m: Nigra, capite thoraceque albo-pictis, clypeo toto hirto, abdomine segmentis 1—3 punctatissimis, margine testaceo, 3:o fere transverso, terebra hujus longitudine, antennis pedibusque gracilibus, his rufis, trochanteribus, stramineis, posticis supra nigris ♀.

Præcedenti clypeo et terebra affinis, sed metathoracis et mesosterni sculptura, capitis forma et mesothoracis pictura L. *carinifronti* simillima, pedibus et antennis gracilibus, illis flagelli articulo, 1:o 2:o vix longiore, his posticis tarsis apicem versus et trochanteribus supra nigris, tibiis basi albidis distincta.

Funnen vid Båstad i Skåne.

34. L. *dubia* (Holmg.): Nigra, pedibus rufis, basi et posticis apice nigris, anterioribus ♂ basi stramineis, terebra abdomine longiore.

Precedenti simillima, terebra abdomine longiore, hoc segmentis 1—3 alutaceo-punctatis, vix pallido-marginatis, pedum colore; ♂ facie alba, nigro-trivittata, tegulis, callo infra et ante alas macula hamata humerali albidis mox discedens.

Ej sällsynt från Skåne till Lappland.

35. L. *melania* (Holm.): Nigra, antennis gracilibus, pedibus rufis, tarsis posticis fuscis, abdomine alutaceo, segmente 2:o transverso; capite genis subbuccatis ♀.

Species L. *Segmentatore* vix major sed latior, capite pone oculos vix angustato, metathorace brevi subtiliter, mesosterno supra parce punctatis, hoc speculo magno, sulco medio antice fere deleto, abdomine haud pallido-marginato ab affinibus mox discedens.

Sällsynt i Skåne.

36. L. *humerella* m: Nigra, pedibus rufis posticis apice nigro-fuscis, anterioribus basi fusco-stramineis, terebra abdomine longiore, hoc nitidulo alutaceo.

Præcedenti simillima, sed mesosterno transverso sulco distincto, mesonoto macula humerali pallida, tibiis posticis apice nigricantibus, calcaribus longioribus discedens.

Funnen på Öland.

37. L. *Folii* m: Nigra, capite thoraceque albonotatis, pedibus rufis, tarsis posticis fuscis, abdomine subnitido-alutaceo, segmentis 2:o et 3:o quadratis. rufo-marginatis ♀.

L. *melania* magnitudine, statura, punctura abdominis, forma et punctura metathoracis, capitis vertice lato simillima, sed mesosterno superne crebrius punctato, transverso, sulco distincto, macula hamata mesonoti, abdomine segmentis 2 et 3 haud transversis rufo-marginatis discedens.

Sällsynt i Skåne; utkläckt ur Cynips Quercus folii.

38. L. *crassipes* m: Nigra, pedibus rufis, posticis tarsis nigris, tibiis fuscis, abdomine alutaceo, segmentis 2:o et 3:o latitudine sua longioribus ♀.

Species L. *femoratæ* (Holmg.) affinis, et metathorace transverso et capite pone oculos vix angustato similis, sed punctura metathoracis et mesosterni fortiore, hoc speculo fere nullo, sulco profundo postice crenulato, pedibus haud gracilibus, abdomine segmentis 2:o et 3:o evidenter longioribus, corpore majore distincta.

Sällsynt; funnen vid Lindholmen i Skåne.

Genus **Phytodietus** Grav.

Parapsidis antice distinctis, metathorace haud costato, alis areola obliqua, abdomine lævi, apice compresso, tibiis spinulosis calcaribus longis unguiculisque pectinatis optime distinguendus.

a) Epomia distincta. Costa genalis inflexa. Alæ inferiores n. tr. ordinario postfurcali.

1. P. *rufipes* (Holmg.): Niger, orbita supra antennas, scutello punctis 2 basalibus, utroque apice pallidis, pedibus rufis, anterioribus basi, posticis apice nigris, segmentis tenuissime albo-marginatis, 1:o longo; ♂ capitis thoracisque pictura uberiore, coxis anteribus flavo-stramineis, linea superiore, posticis fere totis nigris, antennis flagello subtus et ante apicem rufis.

Sällsynt vid Ifö i Skåne.

aa) Epomia nulla vel brevissima.

b) Epomia pronoti lineola brevi tantum indicata. Mesosternum lateribus creberrime subtilissime punctatis. Costa genalis haud inflexa.

2. P. *continuus* m: Niger ore coxisque concoloribus, femoribus omnibus tibiisque anterioribus rufis :.

Sällsynt.

bb) Epomia nulla. Costa genalis inflexa.

3. P. *albipes* (Holmg.): Niger, capite, thoraceque albonotatis, pedibus rufis, trochanteribus, genubus tibiisque albidis, his apice et intus nigris, terebræ valvulis hirtulis ♀.

Sällsynt.

4. P. *rubricosus* m: Niger, variegatus, pectore subtus vel lateribus rubris ♂ ♀.

P. *segmentatore* multo major; ♀ ore cum clypeo maculaque orbitali stramineis; mesonoti macula posteriore et scutelli rubris, hoc apice macula magna humerali hamata cum callis alaribus flavis; abdomine segmentis 1:o latitudine apicali duplo longiore, 2:o haud transverso, tenuissime albo-marginatis, plica ventrali albida; mesosterno rubro, superne nigro; pedibus flavis, anterioribus basi stramineis, posticis externe nigro-fuscis coxis rufis macula straminea: ♂ facie et mesosterno flavis, hoc superne rubricoso, femoribus posticis externe vix infuscatis.

Sällsynt vid Lindholmen i Skåne.

5. P. *segmentator* (Grav.): Niger, albido-variegatus, abdomine segmentis ♂ semper, ♀ plerumque late albo-marginatis, terebra breviter pilosa petiolo duplo longiore.

Den allmännaste arten.

6. P. *crassitarsis* m: a P. *segmentatore* statura paullo majore, pedibus posticis tarsis crassis et tibiis nigris, petiolo longiore, terebra breviore valvulis hirtis discedens.

Sällsynt vid Ilstorp i Skåne.

7. P. *geniculatus* m: a P. *segmentatore* petiolo basin versus magis angustato, terebra breviore. valvulis hirtis, geniculis posticis pallidis nigro-terminatis distinctus.

Sällsynt vid Båstad i Skåne.

Genus **Xorides** Grav.

Caput pone oculos dilatatum, facie angustata, femoribus muricatis, tibiis anticis denticulis crassis, mesosterno longo, epicnemiis nullis mox distinctum.

1. X. *nitens* (Grav.): calcaribus curvatis ♂ ♀.

2. X. *Wahlbergii* (Holmg.): unguiculis ♀ bifidis.

Funnen vid Bökestad i Skåne.

Genus **Poemenia** Holmg.

Statura fere *Ephialtæ* sed abdomine haud tuberculato, membrana petioli medium haud attingente, epicnemiis nullis mox distinctum.

Genus **Xylonomus** Grav.

Capite costa genali versus basin peristomii inflexa; mesonoti sulcis longis; metathorace areolato

et spinoso; alis inferioribus radii abscissa quam n. recurrente breviore; tibiis basi patella strictura indicata; epomiis et epicnemiis distinctis a præcedentibus optime distinguendum.

1. X. *filiformis* (Grav.): Tibiis intermediis ♀ haud tortuosis, intus basi tantum deplanatis; antennis ♀ haud pilosis, medio albis; scutello arcuato-strigoso.

Funnen vid Bögestad i Skåne.

2. X. *Irrigator* (Grav.): Tibiis ♀ ut in præcedente, scutello postice carinata instructo, capite thoraceque immaculatis, antennis ♂ dense pubescentibus.

3. X. *pilicornis* (Grav.): ♀ Tibiis anterioribus ♀ intus basin versus oblique impressis et tortuosis; capite thoraceque nigris, abdomine basin versus castaneo, fortiter crebre punctato; scutello postice retuso; ♂ antennis hirtis.

4. X. *præcatorius* (Fab.): Tibiis ♀ ut in præcedente, sed capite thoraceque variegatis, tibiis basi albis; ♂ antennis breviter sat dense pilosellis, abdomine segmentis haud albo-marginatis.

Utkläckt ur Callidium i Lund.

5. X. *ferrugatus* (Grav.): ♂ antennis hirtis, abdomine basin versus fortiter rugoso-punctato, nigro, vel macula basali castanea, vel lineolis albis lateralibus versus apicem ornato, tibiis posterioribus annulo basali, tarsis posticis annulis 2 niveis ornatis.

Funnen vid Bögestad i Skåne.

6. X. *glyptus* m: ♂ X. *pilicorni* simillimus, sed scutello apice haud retuso, abdomine longiore, segmentis 2:o et 3:o lineis arcuatis basin versus conniventibus subimpressis, pedibus nigris, femoribus rufis, tibiis anticis fuscis et intermediis intus testaceis, stigmate latiore discedens.

Sällsynt; funnen på Öland.

Genus **Echtrus** Grav.

Genus transitum ad *Cryptos* formans, alis areola magna 5-gona, metathorace area postica instructo, mesosterno sulco laterali integro, pedibus anticis ♀ tibiis inflatis, articulo 4:o tarsorum bilobo ab omnibus discedens.

Genus **Mitroboris** Holmg.

Genus ab *Odontomero* fronte cornu bifido femoribusque posticis tantum discedens.

Genus **Odontomerus** Grav.

Thorace et alis omnino ut in *Xylonomo* constructis, sed antennis crassis, apice attenuatis, costa genali mox pone mandibularum basin inflexa, abdomine epipleuris sat latis, pedibus ungue longo et valido, femoribus posticis dente valido armatis mox discedens,

a) Antennæ flagello nigricante. Tibiæ intermediæ ♀ intus sinuato-tortuosæ. Pronoti epomia distincta.

1. O. *Pinetorum* m: Niger, pedibus rufis, basi nigris, terebra corporis longitudine, segmento 2:o strigoso.

Ej sällsynt i barrskogar öfver hela Skandinavien.

2. O. *melanarius* (Holmg.): Niger, terebra abdomine vix longiore ♀.

Funnen i Norrland.

3. O. *punctulatus* m: Niger, pedibus fere totis rufis, metathorace areola dilatata et pronoti lateribus punctatissimis, epipleuris abdominis minus latis, terebra corpore longiore ♀.

Funnen i Småland.

4. O. *rufiventris* (Holmg.): Niger pedibus pro parte rufis, abdomine dilute castaneo, radii appendice longa ♂.

Funnen på Öland.

aa) Antennæ flagello ferrugineo. Epomia nulla. Tibiæ intermedio ♀ simplices.

5. O. *Quercinus* m: Niger, pedibus rufis, oculis hirtulis ♂ ♀.

O. *Pinetorum* simillimus, oculis ♀ distincte, ♂ vix hirtulis, stigmate latiore colore antennarum et structura tibiarum ♀ bene distinctus.

Funnen på Ek vid Ringsjön i Skåne och på Öland.

6. O. *appendiculatus* (Grav.): Niger, pedibus rufis, spiraculis metathoracis subrotundis, capite pone oculos dilatato, terebra corpore multo longiore.

Sällsynt; funnen i Norrland.

XXVIII. Öfversigt af Sveriges CYNIPS-ARTER.

I öfversigten af Vet. Ac. Förh. år 1861 N: 9 har jag meddelat en kort beskrifning af våra Figiter och dervid sökt visa med ett par arter af *Aulax*, att den indelning af hela familjen Cynipidæ, som Hartig framstält, ej kunde på dem användas, emedan 2:a abdominal-segmentet hos dessas honor vore sammanvuxet med 3:e men genom sutur afskildt från samma segment hos hannarne. Jag hade derföre föreslagit att dela familjen i två större grupper, af hvilka den ena borde innehålla alla i galläplen förekommande arter, den andra åter omfatta de så kallade parasitiska Cynipederna. Men då lefnadssättet hos flera af de sistnämnda ännu är obekant, så har jag med hänsyn till nervgången i framvingarne ansett lämpligare att uppställa 4 grupper, som på följande sätt kunna karakteriseras:

Tribus *Cynipina:* Alæ superiores nervo cubitali plerumque e medio nervi basalis egrediente. Tibiæ posteriores 2-calcaratæ.

Tribus *Allotriina:* Alæ superiores nervo cubitali fere e medio nervi basalis egrediente. Tibiæ 1-calcaratæ. Mesonotum impunctatum, rarissime bisulcatum.

Tribus *Figitina:* Alæ superiores n. cubitali fere ex angulo infero n. basalis egrediente. Pronotum lateribus inferne saltim et genæ compresso-acutæ. Facies haud striolata.

Tribus *Ibaliina:* Alæ superiores nervo cubitali supra medium n. basalis egrediente, cellula radiali elongata.

Tribus **Cynipina.**

Caput interdum genis immarginatis, facie sæpe striolata. Antennæ, 12-15-articulatæ. Thorax pro-

noto rarius lateribus linea elevata instructis, medio sæpe angusto; mesonoto interdum pubescenti. Alæ superiores cubito plerumque e medio n. basalis egrediente, stigmate sæpius fere lineari, cellula radiali plerumque aperta, costa nempe nulla, radii apice quam basi multo longiore. Abdomen valvula ventrali apice sæpius mucrone longo vel brevi instructo, anum haud attingente. Mesosternum interdum lateribus striolatis. Unguiculi sæpe dente armati. Corpus rarius apterum. Species gallicolæ.

Från öfriga grupper lättast skild genom cubital-nerven, som merändels utgår från midten af v. basalis, genom ansigte och mesosterni sidor, som stundom äro finstrimmiga, ej starkt utveckladt pronotum samt genom abdomen, som i spetsen oftast är gapande, emedan ventral-valveln ej sluter sig till sista ryggskenan.

Conspectus generum.

Cynips: Alæ superiores area radiali longa, superne aperta. Caput genis brevibus, facie haud striolata. Abdomen ♀ valvula ventrali mucrone longo vel brevi sed semper distincto et lateribus pilis exsertis ornato, anum haud attingente.

Rhodites: Alæ area radiali clausa. Caput genis sat longis, facie haud striolata. Abdomen ♀ valvula ventrali maxima vomeriformi anum attingente, mucrone haud discreto.

Aulax: Abdomen petiolo crebre striato vel sulculato, valvulæ ventralis mucrone vix conspicuo, haud piloso. Facies et pleura sæpius striolata.

Synergus: Abdomen segmento 1:o lævi, 2:o cum tertio connato, sutura nulla. Caput facie striolata,

genis inferne plerumque mucrone brevi obtuso armatis. Pronotum lateribus plerumque linea acuta verticali instructis.

Genus **Cynips** Linné.

Caput genis brevibus, immarginatis, teretibus; facie haud polita, nec striolata. Antennæ ♀ 13—14, ♂ 14—15 articulatæ. Pronotum lateribus teretibus, medio angustum. Mesonotum sæpe pubescens; scutello magno, foveis basalibus parvis, sutura rarius recta, interdum lateribus obsoleta; metathorace medio area sæpe distincta. Alæ superiores stigmate valde obliquo; cellula radiali superne aperta, elongata; radii basi brevi quam præstigmate semper breviore, sæpe angulato-decurvata, apice longo. Abdomen segmento 1:o vix conspicuo, 2:o magno, 3:o distincto; valvula ventrali mucrone tenui, longo vel brevi sed pilis exsertis lateralibus ornato, anum haud attingente. Mesosternum lateribus haud striolatis. Tibiæ posteriores 2-calcaratæ, unguiculis plerumque dente armatis. Corpus interdum apterum.

Genom aftrindade kinder, i midten smalt pronotum, som på sidorna ej äro skarpkantade, ej strioleradt ansigte eller bröstsidor, längre eller kortare men finhårig ventral-valvel, i allmänhet starkt utbildadt 2:a dorsal-segment, öppen och långsträckt area radialis i framvingarne lättast skildt från öfriga genera. Mesonotum har alltid tydliga och fullständiga sulci dorsales, hvarigenom parapsidæ afskiljas, stundom äro äfven paraptera antydda genom 2 raka streck (sulculi), hvilka baktill räcka ända till scutellens sutur men framtill äro afbrutna; i midten af framkanten synas likaledes 2 parallela intryckningar (lineolæ) men midtellinien är sällan antydd.

De af Hartig uppstälda genera har jag sammanfattat i ett enda, då våra svenska arter jemförelsevis äro få, ehuru afvikelsen i mundelarne är så betydlig hos några arter, att de med fog kunna betraktas såsom utgörande sjelfständiga slägten.

A) Corpus apterum. Caput pone oculos oblongos dilatatum; clypeo apice subemarginato; mandibulis 2-dentatis. Antennæ articulis 14, ultimo penultimo sesqui longiore. Thorax compressus, scutello parvo. Abdomen subnudum, segmento 2:o medium vix attingente, valvula ventrali mucrone brevi, longe piloso. Tarsi articulo 5:o 2:o longiore, unguiculis muticis. Mas ignotus *(Biorhiza)*.

1. C. *aptera* (Fab.): Testacea, antennis et abdomine apice nigricantibus. Long. 3—5 mill.

Sällsynt.

B) Corpus apterum. Caput pone oculos haud dilatatum. Mesonotum impunctatum; sulcis abbreviatis. Valvula ventralis mucrone haud longo sed lato longe piloso, segmento 2:o medium abdominis superante. Antennæ articulis 13 bene discretis. Mas ignotus.

2. C. *synaspis* (Hartig.): Rufescens, antennis apice abdomineque fuscis. Long. 3—4 mill.

Sällsynt i Skåne.

C) Corpus apterum vel alatum. Caput pone oculos ovatos vix dilatatum; mandibulis sinistra 3-, dextra 2-dentata. Mesonotum nitidum, læve, sulcis integris. Antennæ articulis ♀ 14, ♂ 15 discretis, 3:o fortiter exciso-curvato. Segmentum 2:m medium abdominis vix superans, valvula ventrali brevi, lata, longe parce pilosa. Metathorax area media transversa, subrotunda. Tarsi articulis 2—4 brevissimis, unguiculis muticis *(Teras)*.

3. C. *terminalis* (Lin.): Testacea, antennis apice fuscis, abdomine dorso interdum concolore. Long. 3—5 mill.

Allmän.

D) Corpus alatum. Caput pone oculos angustatum; clypeo haud transverso; mandibulis æqualibus, 3-dentatis. Mesonotum sulcis profundis, sulculis et lineolis nullis; scutello magno, prominente, rugoso, sutura integra, recta, foveis basalibus profundis. Abdomen segmento 2:o medium longe superante, valvulæ mucrone brevi, haud lato, parce piloso. Tarsi postici articulo 4:o haud transverso, unguiculis haud dentatis. Metathoracis areola transversa subrotunda. Antennæ longæ, extrorsum attenuatæ, articulo 3:o ♂ sinuato-exciso. (*Trigonaspis*).

4. C. *crustalis*: Nigra, pedibus abdomineque rufis, hoc apice nigro, mesonoto polito. Long. 3—6 mill.

Ej sällsynt.

E) Caput pone oculos dilatatum, genis subbuccatis; mandibulis æqualibus bidentatis. Antennæ articulis flagelli inferioribus longis. Mesonotum sulcis haud profundis sed integris, sulculis et lineolis plerumque distinctis, haud politum, plerumque rude pubescens. Scutellum apice rotundo-gibboso; metathoracis areola subquadrata. Abdomen segmento 2:o magno, valvula ventrali mucrone longo, tenui, subcurvato. Metasternum breve, coxis anticis basin intermediarum attingentibus. Mares ignoti.

5. C. *Radicis* (Fab.): Rufa, thoracis dense rude pubescentis maculis et tibiis posticis nigris, ungui-

culis dente acuto medium superante armatis. Long. 5—6 mill.

Sällsynt.

6. C. *Corticis* (Lin.): Rufa, capitis maculis thorace tibiisque posticis nigris, unguiculis dente parvo recto medium haud superante. Long. 5—6 mill.

Sällsynt.

7. C. *rufiventris* m (= *serotina* Giraud forte): Rufa, capite thoraceque nigro-maculatis, antennis 13-articulatis. Long. 7 mill.

C. *Radicis* similis et affinis, sed minor, abdomine pedibusque totis rufis, mesothorace minus rude pubescenti, mesosterno superne nitidulo, antennis articulis tantum 13-articulatis, 2 ultimis nempe connatis, 4:o 1:o haud longiore discedens.

Sällsynt i Skåne.

8. C. *rufa* (Hartig): Rufotestacea, pronoto antice et metathorace medio nigricantibus. Long. 5 mill.

Sällsynt i Skåne.

9. C. *Gemmæ* Lin. (= *fecundatrix* Hartig): Nigra, pedibus parum pallido-maculatis, abdomine segmento 2:o medium vix superante, alis radii basi valde angulatim fracto. Long. 6 mill.

Sällsynt.

10. C. *collaris* (Htg): Nigra, antennis basi, pedibus, thoracis maculis, abdomineque subtus rufescenti, hoc segmento 2:o medium superante basi parce pubescenti. Long. 5 mill.

A precedentibus thorace densius tenuiter albopubescenti, pronoto fere toto, scutello basi excepta mesonotoque rufis, hoc vittis 3 nigris, lineolis nullis a præcedentibus distincta.

Funnen vid Esperöd i Skåne.

11. C. *callidoma* (Giraud): Rufotestacea, antennis fuscis, pronoti metathoracis et mesosterni medio nigris, hoc superne nitido lævi, mesonoto parum pubescenti, lineolis distinctis, unguiculis dente acuto medium superante armatis, scutelli foveis sat profundis. Long. 5 mill.

Funnen på Öland och vid Vidtsköfle i Skåne.

12. C. *4-lineata* (Andricus Hartig): Mesonoto vittis 4 nigris, abdomine supra tibiisque posticis nigro-fuscis. Long. 4—5 mill.

Præcedenti abdominis subcompressi segmento 2:o medium haud superante, statura colore, pubescentia et unguiculis affinis, sed mesonoto sulculis et lineolis nigredine inclusis mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne.

Anm. Möjligen är C. *Globuli* Hartig denna eller en nedstående art; galläplet är funnet flerstädes i Skåne.

F) Caput pone oculos haud vel vix dilatatum. Alæ superiores hyalinæ, nervis pallidis, cubiti origine e n. basali haud conspicuo. Mesosternum ♀ breve, acetabulis pedum anticorum ad coxas intermedias fere extensis. Femora postica ♀ crassa. Valvula ventralis mucrone tenui haud crasso, brevi. Scutelli foveæ basales sat magnæ et profundæ *(Andricus)*.

13. C. *Ramuli* (Lin.): Testacea, capite pone oculos subdilatato; ♀ valvulæ mucrone sat tenui et longo, metatarso fere longiore, antennis articulis 13, ultimo penultimo duplo longiore; ♂ abdomine supra nigro-piceo, antennis 13-articulatis, articulo 3:o subcurvato-sinuato. Long. 3—4 mill.

Sällsynt i mellersta Sverige.

14. C. *curvator* (Hartig = *Roeselii* Dbm = *nitidula* Zett.): Nigra, mesonoto lævi, antennis basin versus, ore, tegulis pedibusque ferrugineis, coxis et femoribus ultra medium nigris, valvulæ mucrone sat tenui, metatarso fere duplo breviore. ♂ ♀ Long. 4 mill.

Præcedenti statura et antennarum structura, sed corpore majore, capite pone oculos haud dilatato, colore, tarsorum articulis intermediis longioribus, mesonoto haud alutaceo, valvulæ mucrone breviore mox discedens.

Ej sällsynt.

15. C. *Noduli* (Hartig): Niger vel piceus, antennis brevibus extrorsum crassioribus fuscis, basi pedibus abdomineque testaceis, hoc apice supra piceo, valvulæ mucrone metatarso paullo breviore, capite

fere semigloboso; ♂ antennis testaceis, tibiis posticis fuscis, abdomine castaneo. Long. fere 3 mill.

Species ab omnibus capite pone oculos dilatato, facie minus, vertice fortiter convexis optime distinguenda.

Temligen sällsynt i medlersta och södra Sverige.

16. C. *hyalina* (Hartig?): Nigra, antennis basin versus testaceis, pedibus flavis, basi nigris, mucrone valvulæ brevi. ♂ ♀ Long. fere 3 mill.

Species corpore parvo, abdomine nigro, coxis et interdum femoribus basi nigris, scutelli sutura tenui, foveis parvulis, mesonoto nitido, haud alutaceo, mucrone valvulæ brevi ab affinibus facillime distinguenda.

Ej sällsynt i Skåne.

17. C. *moniliata* (Hartig): Nigra, mesonoto subtilissime alutaceo, antennis basin versus pedibusque testaceis, tibiis posticis fuscis, valvulæ mucrone metatarso paullo breviore. ♂ ♀ Long. 3 mill.

Statura et antennis C. *Noduli* affinis, sed capite pone oculos haud dilatato, abdomine nigro vel ♀ castaneo subtus et apice dilutiore, antennis præsertim ♂ longioribus, metathoracis area media haud quadrata sed transversim subrotunda optime distinguenda.

Funnen i Skåne vid Esperöd och Helsingborg.

18. C. *rubripes* m: Nigra, antennis basin versus pedibus abdomineque rufis, hoc supra castaneo, mesonoto nitido, valvulæ mucrone tenui, metatarsi longitudine. ♂ ♀. Long. 3 mill.

Ab affinibus pedibus rubris, ♀ valvula sat longa, ♂ antennis corporis longitudine, abdomine nigro, basi piceo-rufo optime distinguenda.

Sällsynt i Skåne.

19. C. *inflator* (Hartig): Nigra, antennis sat longis basi pedibusque testaceis, abdomine dilute castaneo, apice superne nigro, mesonoto subopaco, subtilissime alutaceo, valvulæ mucrone brevi, crasso, metatarso duplo breviore. ♀. Long. 3 mill.

Sällsynt i medlersta Sverige.

G) Caput pone oculos haud augustatum. Alæ superiores haud pure hyalinæ, nervis obscuris, cubitalis origine e. n. basali distincto. Mesosternum ♀ saccatum, acetabulis pedum anticorum ad coxas intermedias haud extensis; coxis anticis subcylindricis; femoribus posticis apice subconstrictis. Mesonoti sulci minus profundi; scutelli sutura minus distincta, foveis parvis obliquis; metathorace area media nulla vel transversa subrotunda. Valvulæ ventralis mucro brevis, sat crassus. Abdomen nigrum, vel basi flava.

a) Antennæ crassæ, filiformes, articuli latitudine æquales. Mesonotum opacum, subtilissime coriaceum *(Spathegaster.)*

20. C. *petiolata* (Hartig): Nigra, fere glabra, femoribus apice tibiis tarsisque pallide testaceis; abdomine fortius compresso, segmento 2:o dimidium vix occupante. Long. 3—4 mill.

Sällsynt i sydligare Sverige; hannen har långt skaft på abdomen och antennernas 3:e led utskuren till midten.

b) Antennæ longæ tenues 15-articulatæ, flagello basin versus attenuato, pilosello. Mandibulæ 2-dentatæ Valvulæ terebræ longæ. Mas ignotus *(Neuroterus).*

21. C. *Malpighi* (Hartig): Nigra, antennis flagello basi, genubus tibiis basi et apice pallidis, abdomine fortiter compresso, oblique ovato, segmento 2:o dimidium haud occupante, mesonoto nitido. Long. 3 mill.

Sällsynt; funnen tidigt om våren i Fogelsäng i Skåne.

c) Antennæ articulis 14, ♀, 2 primis inflatis, flagello basin versus attenuato.

22. C. *brachycentra* m: Nigra, pedibus flavis, basi nigris, antennis basi minus attenuatis, 14-articulatis; mesonoto nitido, sulcis distinctis, abdomine parum compresso, segmento 2:o maximo. Long. 4 mill.

C. *curvator* simillima, sed valvulæ mucrone brevi utrinque pilosello, scutelli foveis fere nullis, abdomine longiore, ovato, pedibus minus validis mox discedens.

Sällsynt i Skåne och Uppland.

23. C. *baccarum* (Lin.) Nigra, nitida, antennis tenuibus basi pedibusque pallide testaceis, alis pone n. basalem fumatis, mesonoti sulcis obsoletis. Long. 3 mill.

Sällsynt i medlersta och södra Sverige.

24. C. *fumipennis* (Hartig = *3-color* Hartig): Nigra, antennis basi, pedibus totis abdomineque basi pallide flavis, alis apicem versus et pone n. basalem fumatis. ♀. Long. fere 3 mill.

Sällsynt; funnen vid Reften i Skåne.

25. C. *testaceipes* (Hartig): Nigra. antennis basi pedibusque flavis, his basi nigris, mesonoti lineis sat distinctis; ♂ antennis articulo 3:o curvato. Long. fere 3 mill.

A præcedentibus corpore magis firmo, mesonoti lineis distinctis, alis prope nervum basalem haud fumatis distincta; a C. *brachycentra* scutello haud rugoso-punctato antennisque basi pallidis mox discedens.

Temligen sällsynt i sydligare Sverige.

26. C. *albipes* (Hartig): Nigra, nitida, antennis flagello basin versus, femoribus apice tibiis tarsisque albidis, alis obscure hyalinis, immaculatis; ♂ antennis articulo 3:o curvato, abdomine petiolo brevi. Long. 2 mill.

C. *Baccarum et fumipenni* affinis, sed minor, colore pedum magis albido, alis immaculatis mox discedens.

Denna art, troligen C. *Petioli* Linné, är ej sällsynt.

H) Corpus cum antennis et pedibus hirtulum. Caput pone oculos dilatatum. Abdomen segmento 2:o maximo, valvulæ ventralis mucrone lato, brevi, utrinque longe piloso. Alæ amplæ nervis obscuris *(Dryophanta)*,

27. C. *Folii* (Lin.): Nigricans, capite mesonotoque parum pallide variegatis, hoc sulcis sat profundis, scutello magno fovea obsoleta. Long. 4—5 mill.

Denna art är ej sällsynt i sydligare Sverige. Linnés "Gallis avellanæ magnitudine" bevisa att hans art är identisk med Hartigs.

Anm. C. *longiventris* Hartig, hvars galläpple är så olikt ofvanbeskrifna arts, kan svårligen karaktiseras på så sätt som Hartig gjort, ty "antennis articulis 2 ultimis connatis, colore rufo capitis, thoracis pedumque magis extenso" träffar ej in på alla exemplar. Abdomen synes mig vara smalare, i spetsen mera comprimerad, mesonotum mera glänsande under den mindre yfviga hårbeklädnaden, vingarnes areola oftast stor.

Genus **Rhodites** Hartig.

Caput genis subbuccatis, mandibulis bidentatis, dente basali lato, truncato. Antennæ tenues, longæ,

apicem versus attenuatæ, articulo 3:o maris leviter sinuato. Mesonotum lineis integris, scutellum magnum, foveis fere nullis. Abdomen segmento 2:o magno, apice compresso, valvula ventrali maxima, acuminata anum superante. Pedes sat graciles, unguiculis muticis. Mesosternum sulco laterali longitudinali nistructum. Mares rarissime occurrunt.

Genom pronoti svaga utveckling står detta slägte närmast *Cynips*, men skiljes såväl genom antennernas form som äfven genom vingarnes radial-fält hvilket är kortare med föga snedt liggande stigma.

1. B. *Rosæ* (Lin.): Nigra, mesonoto subopaco, alis area radiali fumata, abdominis basi late pedibusque rufis, his basi nigricantibus; ♂ antennis scapo articulo 3:o subcurvato, abdomine basi piceo, alis subæqualiter griseis. Long. 4—5 mill.

Ej sällsynt.

2. B. *Centifoliæ* (Hartig): Nigra, mesonoto subnitido, alis cellula radiali basi tantum fumata, abdomine basi pedibusque pro parte rufo-testaceis. ♀. Long. 4—5 mill.

Præcedenti simillima, alis cellulæ radiali sat bene clausa, basi tantum fumata, areola magna, n. cubitali fere e basi n. basalis egrediente. segmento 2:o longiore, medium abdominis superante, metathorace tuberculo nullo laterali, mesonoto subnitido mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Båstad i Skåne.

3. R. *Eglanteriæ* (Hartig): Nigra, pedibus luteis, mesonoto sat nitido, alis griseo-subfumatis, cellula radiali sat longa, fere, aperta, areola nulla, abdomine rufo, apice nigro. ♀ Long. 4—5 mill.

Sällsynt; funnen vid Påhlsjö nära Helsingborg.

Genus **Synergus** Hartig.

Caput magnum, mandibulis dentibus 2, apicali longiore acuto, basali lato truncato armatis; facie cum clypeo haud discreto striolis radiantibus crebre impressis ornata; oculis magnis subrotundis; genis plerumque acutis et inferne mucronatis. Antennæ articulis 14, 3:o maris evidenter curvato. Thorax sulcis distinctis, pronoti lateribus plerumque acutis, compressis; scutelli sutura distincta, foveis 2 basalibus sat profundis obliquis; metathorace utrinque costa e spiraculis versus coxas ducta et 2 mediis areolam bene determinatam includentibus. Alæ cellula radiali plerumque occlusa, stigmate parum obliquo. Abdomen basi fere glabrum, lenticulari-compressum, segmentis 1:o brevi crebre sulculato, 2:o et 3:o in utroque sexu maximis, sine sutura connatis, hoc apice supra emarginato, reliquis brevissimis, subretractis, valvula ventrali mucrone brevissimo vel nullo armata, anum fere attingente. Mesosternum lateribus cribre striolatis. Pedes haud longi, unguiculis dente armatis. Corpus minus dense pubescens, sat robustum, mesonoti sculptura sat profunda, sæpe transversim costulato vel rugoso.

Genom abdomens 2:a och 3:e segmenter, som äro hofvuxna utan sutur, tätt strimmiga petiolus, ansigte och bröstsidor lätt skildt från *Aulax*. Från föregående slägte dessutom afvikande genom oftast slutet radialfält, som är kortare och genom sculpturen på mesonotum.

a) Mesonoti sulci integri. Alæ anteriores cellula radiali occlusa. Caput inferne mucrone brevi armatum, superne usque ad tempora acute compressum. Pronotum lateribus acute compressis.

b) Abdomen minus fortiter compressum, segmento 3:o apice profundius emarginato, limbo posteriore vage punctulato.

1. S. *rugulosus* (Hartig = *evanescens* Mayr): Niger, minus nitidus, pedum anteriorum tibiis apiceque femorum late testaceis; fronte carinis obsoletis; mesonoto minus fortiter subrugoso-punctato; alis nervis pallidis: scutelli foveis subopacis: ♂ antennis articulo 3:o haud crasso, minus profunde exciso. Long. 3—4 mill.

Species pedibus posticis fere totis nigris, abdomine vage punctulato ab affinibus facillime distinguenda.

Sällsynt; utkläckt ur *Cynips Gemmæ.*

bb) Abdomen segmento 2:o et 3:o politis, hoc apice superne minus profunde emarginato. Metatarsus posticus pallidus.

2. S. *incrassatus* (Hartig): Niger, sat nitidus, ore facie inferne pedibusque pallidis, his basi nigris, mesonoto fortiter transversim costulato; alis nervis obscuris, fronte carinis distinctis, vertice fortiter rugoso-punctato, antennis et metatarsis incrassatis: ♂ pedibus capiteque fere totis pallidis, antennis articulo 3:o crasso, profunde exciso Long. 3—5 mill.

Ej sällsynt.

a) Mesonoti sulci integri. Alæ anteriores cellula radiali occlusa. Caput genis inferne mucrone brevi armatis, superne usque ad tempora acute compressis. Pronotum lateribus acute compressis.

b) Abdomen minus fortiter compressum, segmento 3:o apice profundius emarginato, limbo posteriore vage punctulato.

1 S. *rugulosus* (Hartig = *evanescens* Mayr): Niger, minus nitidus, pedum anteriorum tibiis apiceque femorum late testaceis; fronte carinis obsoletis; mesonoto minus fortiter subrugoso-punctato; alis nervis pallidis; scutelli foveis subopacis: ♂ antennis articulo 3:o haud crasso, minus profunde exciso. Long. 3—4 mill.

Species pedibus posticis fere totis nigris, abdomine vage punctulato ab affinibus facillime distinguenda.

Sällsynt; utkläckt ur *Cynips Gemmæ*.

bb) Abdomen segmento 2:o et 3:o politis, hujus apice superne minus profunde emarginato. Metatarsus posticus pallidus.

2 S. *incrassatus* (Hartig): Niger, sat nitidus, ore facie inferne pedibusque pallidis, his basi nigris, mesonoto fortiter transversim costulato; alis nervis obscuris, fronte carinis distinctis, vertice fortiter rugosopunctato, antennis et metatarsis incrassatis: ♂

pedibus capiteque fere totis pallidis, antennis articulo 3:o crasso, profunde exciso. Long. 3—5 mill.

Ej sällsynt.

3 S. *facialis* (Hartig): Niger, abdomine piceo, subtus dilutiore, pedibus capiteque fere totis pallidis, hoc fronte nigricante, carinis distinctis, vertice subrugosopunctato, mesonoto subtilius transversim subrugoso: ♂ antennis articulo 3:o parum exciso, quam 4:o paullo longiore, vix crassiore. Long. 3—4 mill.

Præcedente minor, capitis colore, antennis tenuibus, mesonoti sculptura subtiliore mox discedens.

Ej sällsynt.

4 S. *vulgaris* (Hartig): Niger, minus nitidus, capite genis subbuccatis, vertice subtiliter obsolete punctato; pedibus genubus tibiis tarsisque pallidis, antennis tenuibus, articulo 3:o 4:o sesqui longiori, ♂ minus profunde exciso. Long. 3 mill.

Species a præcedente capitis pedumque colore obscuriore, vertice obsoletius punctato mox discedens; a S. *nervoso* capite genis buccatis optime distinguenda.

Temligen sällsynt.

5 S. *nervosus* (Hartig): Niger, parum nitidus, capite triangulari, genis haud buccatis, vertice et fronte

sublævibus, hoc carinis distinctis, pedibus et antennis pro parte pallidis. Long. 3 mill.

.S. *vulgari* magnitudine et statura simillimus, capite antrorsum augustato tantum discedens.

Ej sällsynt.

6 S. *thaumacerus* (Dalman = *Klugi* Hartig): Niger, antennis articulo 3:o 4:o sesqui longiore pedibusque flavis, capite transverso triangulari abdomineque piceis, inferue dilutioribus, fronte carinis distinctis, vertice subrugoso, scutelli foveis vix obliquis profundis: ♂ antennis articulo 3:o valde inflato, maximo, capite testaceo, macula frontali nigra. Long. 2—3 mill.

Species colore fere S. *facialis*, ♂ antennarum structura, ♀ antennis articulo 3:o 4:o sesqui longiore, genis haud buccatis mox discedens; a præcedente pedum abdominisque colore dilutiore optime distinguenda.

Sällsynt.

7 S. *apicalis* (Hartig): Niger, antennis pedibusque pro parte pallidis, illis apice subincrassatis, ar-

9 S. *connatus* (Hartig): Niger, antennis 13-articulatis, apice subincrassatis pedibusque flavis, basi nigris; fronte subimpressa, carinis nullis, sublævi, mesonoto subtiliter transversim subrugoso. Long. 2 mill.

Ej sällsynt.

Genus **Aulax** Hartig.

Caput fronte carinis nullis, genis inferne haud acute compressis, antice sæpe et faciei lateribus striolatis; clypeo sat discreto haud striolato. Antennæ 12—15-articulatæ, articulo 3:o maris sinuato vel exciso, feminæ quam 4:o rarius longiore. Pronotum a capite sat longe distans, interdum medio plicis vel carinis 2 instructum, lateribus plane teretibus. Mesonotum sulcis saltim postice discretis, haud costulatorugosum; scutello a dorso linea transversa bene discreto, foveis basalibus plerumque distinctis. Alæ superiores cellula radiali sæpe occlusa. Abdomen segmento 1:o brevissimo haud costulato, 2:o a 3:o ♂ semper, ♀ plerumque discreto, 2:o basi sæpe utrinque dense pubescenti. Mesosterni latera sæpissime crebre et subtiliter striolata, rarissime confertim punctata. Unguiculi mutici. Valvula ventralis mucrone fere nullo, haud pilis exsertis ornato.

Detta slägte skiljes från *Synergus* genom abdomen, hvars petiolus ej har tätt stående fina rebbor, 2:a och 3:e segmenten hos ♂ alltid, ♀ oftast genom sutur afsatta; genom pronoti sidor, hvilka liksom kinderna äro aftrindade samt genom clypeus, som ej är striolerad.

ticulis 4:o et 5:o minimis capite genis buccatis, fronte et vertice sublævibus, oculis magnis depressis, scutelli foveis obsoletis: ♂ facie cum genis pallidis, antennis articulo 3:o tenui, leviter exciso quam 4:o fere transverso quadruplo longiore. Long. 2 mill.

Species parva antennis apice subincrassatis, fronte verticeque sat nitidis fere lævibus a præcedentibus mox discedens.

Sällsynt.

8 S. *pallicornis* (Hartig): Niger, antennis flavis, apice subincrassatis, articulis 4:o et 5:o abrupte minoribus, capite genis buccatis: ♂ capite pedibusque fere totis pallidis antennis articulo 3:o sat fortiter exciso haud tenui. Long. 2 mill.

Præcedenti capite pone oculos magnos depressos dilatato, abdomine dorso haud arcuato, segmento 3:o vix supra emarginato affinis, sed paullo maior, antennis pallidioribus, articulis 4:o et 5:o, etsi sequentibus evidenter brevioribus, crassitie sua tamen fere duplo longioribus, fronte et vertice minus lævibus; ♂ capitis colore, antennis articulo 3:o crassiore optime distinguendus.

Temligen sällsynt.

aa) Genæ inferne vix, pronoti latera haud acute compressa. Mesonoti sulci antice deleti. Alæ cellula radiali superne aperta *(Sapholytus.)*

Från *Cynips* afviker det genom i midten starkare utveckladt pronotum, ej hårig, kort eller ingen udd på ventralvalveln samt genom mindre långsträckt, ofta slutet radialfält.

Sectio 1. Alæ superiores stigmate marginem alæ superiorem attingente, cellula radiali sæpe occlusa.

A) Abdomen segmento 2:o 3:o breviore. Frons infra antennas carinis 2 paralellis instructa. Pronotum medio lineis 2 elevatis instructum. Mesonoti sulci antice fere obsoleti. Alæ cellula radiali occlusa. Antennæ ♀ 12-articulatæ, apicem versus subincrassatæ. Mesosterni latera polita. Genæ antice vix striolatæ. *(Ceroptres.)*

1 A. *arator* (Hartig): Niger, antennis pedibusque flavis, basi nigris; mesonoto nitidulo, dense subtilissime punctato; abdomine basi parce pubescenti, terebra suberecta, anum longius superante, valvula ventrali majuscula ♀ Long. 2-mill.

Temligen sällsynt.

B) Caput facie interne striolata. Antennæ tenues filiformes, pubescentes, ♀ 12, ♂ 14-articulatæ, articulo 3:o exciso. Pronotum plica laterali nulla; mesonoto sulcis tenuibus, subopaco, dense subtilis

sime punctato; scutelli foveis profundis, nitidulis. Alæ cellula radiali occlusa. Abdomen basi fere glabra, segmento 7:o dense pubescenti; 2:o 3:o ♂ majore, ♀ sine sutura connatis. Mesosternum lateribus nitidis, tenuiter striolatis. *(Periclistus.)*

2 A. *Brandti* (Ratz.): Niger, antennis fuscis, basi nigris, pedibus rufis, basi nigris, mesosterni lateribus totis striolatis. Long. 2—4 mill.

Allmän.

3 A. *Caninæ* (Hartig): Niger, antennis pedibusque rufis, basi nigris, mesosterno postice superne speculo polito; facie medio obtuse carinata, freno utrinque minus late polito. ♂ ♀ Long. 2—3 mill.

Sällsynt; funnen vid Helsingborg.

C) Caput facie haud striolata. Antennæ 14, ♂ 15-articulatæ, articulo 3:o parum curvato. Pronotum plicis nullis; mesonoti sulcis profundis. Alæ nervis nigris, cellula radiali superne aperta. Abdomen segmento 2:o libero, quam 3:o multo longiore.

4 A. *Rhoeadis* (Hartig): Niger, pedibus, basi excepta, rufis, genis buccatis, mesonoto subopaco, ab-

domine subgloboso, basi utrinque pubescenti, mesosterni lateribus punctato-striolatis, valvula ventrali anum attingente. Long. 2—4 mill.

Ej sällsynt.

5 A. *pilicornis* m (= *minor* Hartig forte): Niger, antennis tenuibus pilosulis, articulis 2 ultimis connatis, capite genis haud buccatis, mesonoto nitidulo, scutelli foveis obliquis minus profundis: mesosterni lateribus creberrime subtilissime subrugoso-punctatis; abdomine apice compresso, basi glabro, valvula ventrali anum haud attingente. ♀ Long. 2 mill.

Sällsynt vid Lund.

D) Caput facie interne striolata. Mesonotum haud politum; scutelli foveis vix obliquis sat profundis. Alæ cellula radiali occlusa. Abdomen segmento 2:o libero, basi utrinque macula pubescente quam 3:o majore. Mesosternum lateribus striolatis. Antennæ strictæ, ♀ 13, ♂ 14-articulatæ, articulo 3:o exciso.

6 A. *abdominalis* m: Niger, pedibus abdomineque rufis, hoc compresso, terebra tenuiore anum superante, mesonoto opaco ♀ Long. 3—4 mill.

Species a sequentibus mesonoto opaco, omnium subtilissime coriaceo, lineolis et sulculis distinctis; genis tumidis antice et facie interne subtilissime striolatis, temporibus et pronoto antice linea grisea tomentosa instructis; scutelli foveis fere parallelis sed vix nitidis; alis cellula radiali bene occlusa, nervis flavis; rarius nigricantibus, areola sat distincta; abdomine subcompresso, rufo vel castaneo, terebra tenui anum sat longe superante; antennis strictis, 13-articulatis fere glabris, articulo 3:o subcurvato, ultimo acuminato quam penultimo cylindrico fere duplo longiore optime distinguenda.

Sällsynt i medlersta och södra Sverige.

7 A. *Artemisiæ* (Saxesen): Niger, abdomine parum compresso castaneo, pedibus rufis, basi nigricantibus; mesonoto subnitido, scutelli foveis profundis, nitidis. ♀ Long. 4 mill.

Præcedenti simillimus, sed mesonoto subnitido, scutelli foveis nitidis, profundis, abdomine fere glabro, terebra crassiore anum parum superante, metathorace cum temporibus et pronoto vix griseotomentosis, cellula radiali tenuiter clausa distinctus.

Sällsynt: funnen vid Sandhammaren i Skåne.

Anm. Denna art är sänd af Saxesen såsom kläckt ur *Artemisia;* en hanne af A. *Sabaudi* skickad af Hartig öfverensstämmer dermed i alla väsendtliga karakterer.

8 A. *foveiger* m: Niger, mesonoto subopaco, antennis flagello basi pedibusque rufis, his basi nigris, abdomine parum compresso, alis cellula radiali brevi. ♀ Long. 3 mill.

A. *Artemisiæ* statura et magnitudine similis sed abdomine nigro, valvula ventrali longiore, antennis brevioribus, articulo penultimo crassitie sua vix longiore; mesonoto subtilius, creberrime, haud sericeo-punctato; alis cellula radiali latitudine sua parum longiori; coxis trochanteribus et basi femorum nigro-fuscis; sulculis mesonoti medium attingentibus ibique foveola punctiformi terminatis discedens.

Sällsynt; utkläckt ur *Hieracium* från Helsingborg i Skåne.

9 A. *Tragopoginis* m: Niger, antennis ante basin pedibusque rufescentibus, mesonoto nitidulo. ♂ ♀ Long. 3 mill.

A. *foveigero* simillimus, sed paullo minor, alis cellula radiali paullo longiore, mesonoto sat nitido, sulculis et lineolis fere nullis, antennis flagello basin versus fere attenuato, articulo ultimo longiore magis acuminato bene distinctus.

Utkläckt ur *Tragopogon* från Lund.

10 A. *crassinervis* m: Niger abdomine castaneo subtus dilutiore, pedibus rufescentibus; mesonoto subopaco; alis areola magna, radii basi incrassata. ♂ ♀ Long. 3 mill.

A. *Tragopoginis* magnitudine æqualis, mesonoto latiore, opaco, abdominis colore et radii basi incrassata diversus; ab A. *foveigero* sulculis et lineolis mesonoti fere nullis, alis radii basi crassa, areola magna optime distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Lindholmen i Skåne.

E) Caput genis buccatis et facie striolatis. Antennæ ♀ 13-articulatæ, ♂ 14-articulatæ, articulo 3:o sinuato-curvato, vix pubescentes, basi pallidæ. Pronotum lateribus utrinque plica subelevata, spatium medium nitidum terminante, instructum. Mesonotum nitidum, impunctatum, sulcis profundis, sæpe abbreviatis, medio nullo. Scutellum apice mamillatum, foveis basalibus profundis, vix obliquis. Alæ cellula radiali minus bene clausa. Abdomen basi fere glabrum, pro parte pallidum, segmento 2:o ♀ a 3:o rarius discreto. Pedes pallidi. Mesosternum lateribus politis *(Xenophanes.)*

Anm. Denna afdelning motsvarar *Aulax Potentillæ* Auct.

11 A. *foveicollis* m: Niger, antennis basi pedibusque rufo-testaceis, mesonoti sulcis abbreviatis, abdomine castaneo, segmento 2:o ♀ a 3:o discreto, pronoto et metathorace dense griseo-tomentosis. ♂ ♀ Long. 3 mill.

Species transitum ad *A. Rubi* formans, a sequentibus pronoto et metathorace tomentosis mox

discedens. Caput genis buccatis, facie interne strigoso-punctata, medio haud carinata. Antennæ nigræ, basi rufæ, articulo 3:o 4:o fere longiore, 13:o penultimo duplo longiore. Pronotum dense griseotomentosum, medio glabro. Mesonotum politum, sulcis antice abbreviatis, lineolis nullis sulculis medio puncto foveiformi terminatis. Alæ radii basi incrassata, cellula radiali sat longa, occlusa, areola nulla. Abdomen parum compressum, piceo-rufum, apice supra nigricante, terebra crassa, anum paullo superante. Pedes rufi, basi interdum obscuriores. Mesosternum lateribus medio politis, superne et inferne tomentosis.

Utkläckt ur *Potentilla reptans* vid Lund. Dess parasit är *Eurytoma rufipes*.

12 A. *abbreviatus* m: Niger, antennis brunneis, apice fuscis, pedibus abdomineque rufis, hoc macula superna ante apicem fusca, sulcis mesonoti abbreviatis. ♂ ♀ Long. 3 mill.

Præcedenti simillimus, sed mesonoti sulculis vix indicatis, alis cellula radiali postice subaperta, radii apice curvato, pronoto et metathorace haud tomentosis, segmento 2:o ♀ a 3:o haud discreto bene distinctus.

Sällsynt: funnen vid Lund.

13 A. *brevitarsis* m: Niger antennis brunneis basi pedibus abdomineque rufis, hoc supra anum nigro, sulcis mesonoti integris. ♂ ♀ Long. 3 mill.

A. *abbreviato* abdominis structura, pronoti et metathoracis pubescentia affinis, sed sulcis mesonoti integris, cellula radiali longiore, radii apice vix curvato, tarsis posticis brevioribus, articulo 5:o 4:o fere triplo longiore mox discedens.

Ej sällsynt i medlersta och södra Sverige.

F) Caput genis buccatis, facie vix, mesosterni lateribus dense subtilissime striolatis. Antennæ 13-articulatæ, strictæ, parum pubescentes. Pronotum plica nulla. Mesonotum sat nitidum, tenuissime pubescens, sulcis integris, medio brevi. Scutellum postice rugosum, apice truncato, planum, foveis basalius profundis, haud transversis. Alæ cellula radiali occlusa. Abdomen segmento 2:o 3:o multo longiore, basi vix pubescens.

14 A. *rugiscata* m: Testaceus, ano supra fusconigro. ♀ Long. 2 mill.

Species habitu fere *Cyn. Noduli*, a præcedentibus mesonoto haud polito, scutello postice rugoso, mesosterni lateribus totis subtilissime strigosis mox discedens. Caput fronte nitida. Antennæ flagello basi tenuiore, articulo 1:o 2:o fere breviore, ultimo acuminato penultimo fere transverso duplo longiore. Mesonotum pube et punctura tenuissima haud densa sulculis vix, lineclis antice indicatis. Alæ hyalinæ, nervis pallidis, radii apice vix curvato. Abdomen compressum, segmento 2:o 3:o duplo longiore.

Sällsynt.

Anm. En hanne, funnen vid Helsingborg öfverensstämmer i alla väsendtliga karakterer, men är svart, knän, tibier och tarser gulaktiga, antennernas 3:e led svagt sinuerad.

G) Caput facie vix, mesosterni lateribus confertissime punctatis. Scutellum foveis basalibus parvis transversis. Abdomen ovale, subcompressum, segmento 2:o glabro, libero quam 3:o paullo longiore, valvula ventrali anum attingente. Pedes cum coxis flavi. Antennæ tenues, ♀ 13-articulatæ. Alæ hyalinæ. Pronotum postice semicirculariter emarginatum.

15 A. *luteipes* m. (*Jaceæ* forte): Niger, parum nitidus alis cellula radiali aperta, stigmate radii basi longiore abdomine nitidulo subtus et basi piceo-rufo ♀ Long. 3 mill.

Species a præcedentibus mesosterni lateribus haud nitidis, dense æqualiter punctatis, corpore oblongo, antennis tenuibus, nigris, longis, articulo 3:o 4:o fere breviore, mesonoto sulcis tenuibus, integris, omnium subtilissime punctato, vix striguloso, abdomine oblongo-ovali, pedibus totis luteis mox distinguenda.

Sällsynt; funnen vid Örtofta i Skåne.

16 A. *punctipleuris* m: Niger, antennis pedibusque testaceis, illis apice fuscis, his basi nigricantibus, alis cellula radiali occlusa. ♀ Long. 2 mill.

Præcedente minor et paullo crassior, antennis brevioribus testaceis, apice fere crassioribus, articulo

penultimo subtransverso, alis stigmate radii basi breviore, cellula radiali breviore, abdomine nigro mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Fogelsång i Skåne samt på Öland.

Sectio 2. Alæ stigmate radii basi breviore, marginem haud attingente, cellula radiali longa aperta. Tibiæ anticæ apice externe submucronatæ. Abdomen segmento 2:o libero. Antennæ ♀ 13-articulatæ.

H) Facies inferne striolata. Mesosternum lateribus politis. Segmentum 2:m maximum abdominis dimidium fere superans. *(Diastrophus.)*

17 A. *Rubi* (Htg): Niger, pedibus testaceis, antennis abdomineque ferrugineis, hoc apice superne nigricante. ♂ ♀ Long. 3 mill.

Species A. *Potentillæ* auct. similis, ♀ antennis 13-articulatis, apice fere attenuatis pubescentibus, articulo ultimo penultimo subtransverso duplo longiore, pronoto tenuiter pubescenti; mesonoto fere glabro nitido, sulcis profundis integris, sulculis et lineolis distinctis; scutelli foveis profundis, nitidis, haud transversis; alis stigmate valde obliquo, fere horizontali; abdomine subrotundo, basi fere glabra valvula ventrali anum haud attingente; ♂ antennis sat longis, articulis 15, 3:o vix sinuato, abdomine parvo, ovali ab affinibus distincta.

Sällsynt; funnen på Rubus vid Uppåkra nära Lund.

I) Mesosternum lateribus dense subtilissime striolatis. Scutelli foveæ profundæ, apice rugoso, truncato. Abdomen basi utrinque, pronoto et metathorace dense griseo-tomentosis, segmento 2:o maximo.

18 A. *Glechomæ* (Lin): Piceo-niger, pedibus flavis, antennis strictis abdomineque brunneis, hoc apice superne nigro; mesonoto glabro, sulcis profundis, integris, omnium subtilissime coriaceo-punctato, valvula ventrali brevi. ♀ Long. 3 mill.

Temligen sällsynt i medlersta och södra Sverige.

K) Mesosterni latera dense subtilissime strigosa. Abdomen segmento 2:o glabro, quam 3:o paullo longiore, valvula ventrali anum attingente. Mesonotum sulcis distinctis, minus profundis, transversim substrigosum et punctulatum; foveis scutelli profundis. Caput pone oculos dilatatum, genis valde buccatis. (*Phanacis*.)

19 A. *Centaureæ* (Giraud): Ater, subopacus, metathorace et pronoto antice griseo-tomentosis flagello brunneo, genubus, tibiis tarsisque testaceis. ♂ ♀ Long. 4—5 mill.

Species abdominis forma et apice vage punctato *A. Brandti* affinis, sed segmento 2:o libero; ♂ antennis 14-articulatis, articulo 3:o vix sinuato quam 4:o fere breviore.

Sällsynt: funnen vid Skabersjö och Fogelsäng i Skåne.

20 A. *areolaris* (Giraud): Atra genubus, tibiis tarsisque testaceis, abdomine impunctato. ♀ Long. fere 4 mill.

Præcedenti simillima, sed minor, alis areola distincta, mesonoto evidentius punctato-strigoso, pronoto et methathorace haud dense griseo-tomentosis, genis longius striolatis discedens.

Ett exemplar funnet vid Helsingborg.

L) Caput latitudine sua longius, genis longis haud buccatis. Antennæ tenues, 13-articulatæ. Mesonotum sulcis tenuibus. Scutellum ovato-tuberculatum, foveis basalibus parvis, valde obliquis. Abdomen segmento 2:o maximo, valvula ventrali anum haud attingente. Mesosterni latera dense subtilissime strigosa. Ceccomia Kieffer.

21 A. *Valerianellæ* n. sp: Nigra, genubus, tibiis tarsisque obscure testaceis, mesonoti sulcis antice obsoletis ♂ ♀. Long. 3 mill.

Species præcedentibus longior, capite haud transverso, facie interne obsolete striolata; antennis flagello basi subattenuato, articulo ultimo penultimo vix longiore; mesonoto sublævi, fere glabro, nitidulo, sulculis et lineolis distinctis; scutello convexo-elevato, apice haud rugoso: alis longis, hyalinis, nervis palli-

dis; abdomine nitido, basi fere glabro, brevi, apice subcompresso; pedibus gracilibus, obscuris optime distinguenda.

Sällsynt; utkläckt ur carpellerna af *Valerianella olitoria* från Esperöd i Skåne.

Tribus **Allotriina.**

Genus *Allotria.*

Ehuru arterna af detta slägte möjligen variera i storlek och färg, så finnes likväl ett ganska stort antal species, säkert skilda genom den olika antennbildningen hos honorna. För att lätta öfversigten skulle man kunna fördela dem på 3 grupper eller subgenera efter följande indelning:

Auloxysta: Mesosternum lateribus sulco longitudinali impresso. Mesonotum plerumque bisulcatum. Scutellum basi fovea gemina impressa. Alæ cellula radiali occlusa. Antennæ ♂ articulo 3:o sinuato.

Glyptoxysta: Mesosternum sulco nullo laterali. Mesonotum haud bisulcatum. Scutellum basi fovea vix impressa. Flagellum basi attenuatum. Abdomen segmento 3:o maximo, 2:o parvo vix discreto, toto tomentoso.

Allotria: Mesosternum et mesonotum sulcis nullis. Scutellum fovea basali nulla vel haud gemina.

Aulocysta.

1. A. *stricta* m: Nigra, nitida, antennis pedibusque flavis capite triangulari inferne mesonotoque parce subtilissime pubescentibus hoc sulcis integris, abdomine basi dense pubescenti. ♀ Long. 3 mill.

Funnen vid Skalstugan i Jemtland.

2. A. *rufa* m: Rufotestacea, nitida, oculis nigris, pedibus antennisque gracilibus, his corporis longitudine, flagello basi attenuato; mesonoto glabro, sulcis integris profundis, fere parallelis, abdomine basi fere glabro. ♀ Long. 3 mill.

Funnen vid Helsingborg.

3 A. *pubicollis* m: Nigra, antennis pedibusque flavis, mesonoto dense pubescenti, sulcis antice abbreviatis. ♀ Long. fere 3 mill.

A. *strictæ* affinis. sed minor, capite breviore, abdomine magis compresso-ovato, segmento 2:o longiore, mesonoti pubescentia et sulcis abbreviatis discedens.

Funnen vid Åreskutan i Jemtland.

4 A. *abbreviata* m: Nigra, flagello fusco, basi attenuato pedibusque flavis, mesonoto glabro, sulcis antice deletis. ♀ Long. 2 mill.

A præcedentibus statura minore, mesonoti sulcis antice deletis, antennis articulo 4:o 5:o evidenter angustiore et breviore discedens.

Funnen vid Ryd i Småland.

5 A. *fuscicornis* m: Nigra, flagello basi pedibusque testaceis, coxis et interdum femoribus fuscis, mesonoto glabro sulcis intregris: ♂ antennis articulo 3:o longo curvato. Long. 2 mill.

Præcedenti statura, colore et cellula radiali breviuscula, radii apice recto affinis, sed pedibus obscurioribus, antennis articulo 4:o 5:o vix minore, segmento 2:o minus longo discedens.

Funnen vid Lund.

6 A. *piciceps* Thoms. Öfvers. af Vet. Ac. Förh. 1861 p. 479. 15.

Species a præcedentibus mesonoto sulcis nullis mox discedens.

7 A. *nigripes* m: Nigra, pedibus fuscis, antennis brevibus crassis, ante basin testaceis, mesonoto sulcis nullis. ♀ Long. 2 mill.

Sällsynt; funnen vid Ryd i Småland.

Glyptoxysta.

1. G. *xanthocephala* Thoms. l c. 409-16.

2. G. *heterocera* m: Nigra, nitida, pedibus antennisque testaceis, his articulis 4-6 abrupte minoribus. ♀ fere 3 mill.

Præcedenti abdominis compressi ovalis structura alisque cellula radiali brevissima aperta affinis sed capite nigro antennisque articulis 4-6 multo minoribus mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Ringsjön i Skåne.

Allotria.

1 A. *macrocera* m: Picea, cellula radiali longa occlusa antennis tenuibus corpore longioribus pedibus capiteque flavostramineis: ♂ antennis articulo 3:o leviter 4:o et 5:o fortiter curvatis. Long. 3 mill.

A. *erythrocephalæ* statura magnitudine et alis simillima, antennarum longitudine, colore capitis pedumque mox discedens.

Sällsynt; funnen vid Lindholmen i Skåne.

Genus *Amblynotus.*

1 A. *heterocerus* m: Niger, genubus, tibiis tarsisque testaceis, antennis ante basin sordide testaceis, articulo 3:o 4:o fere transverso sesqui longiore, mesonoti sulcis antice obsoletis. ♀ Long. 4 mill.

A. *longitarsi* affinis, sed paullo major, pedibus obscurioribus præcipueque antennis articulo 3:o 4:o evidenter longiore facile distinguendus.

Sällsynt; funnen vid Lund.

2 A. *parvus* (Htg = *sylvinus* Giraud): Niger, flagello et pedibus brunneis, abdomine basi castaneo, mesonoti sulcis basi vix indicatis, scutelli foveis minimis ♂♀ Long. fere 3 mill.

Species a præcedentibus mesonoto minus opaco punctura subtili magis distincta, sulcis brevissimis mox discedens.

Funnen vid Lund.

Genus *Sarothrus.*

1. S. *brevicornis* m: Niger, pedibus flagelloque basi fuscis, hoc apicem versus incrassato; facie parum nitida. Long. 3 mill.

Species *Amblynoto longitarsi* haud dissimilis, sed metapleuris nitidis glabriculis; mesonoto sulcis integris et intermedio basali abbreviato. nitido, parcius tenuiter pubescenti, scutelli foveis profundis; a ceteris affinibus statura parva, antennis brevibus, flagelli articulis basalibus minoribus mox discedens.

Funnen vid Herrevadskloster i Skåne af Doctor G. F. Möller.

Genus *Homalaspis.*

1. H. *ruficornis* n. sp: Nigra, flagello pedibusque rufis, thorace ♀ concolore, alis hyalinis ♂♀. Long. 4 mill.

H. *nigræ* similis et affinis, sed minor, alis hyalinis, nervis pallidis haud crassis, flagello antennarum rufo, pedibus ♀ totis flavo-rufis, ♂ basin versus nigrofuscis, thorace ♀ flavo-sanguineo, scutelli apice haud emarginato et mesosterni macula anteriore media nigro-fuscis, ♂ toto nigro mox discedens.

Sällsynt; funnen på pilevallar vid Lund.

Genus *Kleidotoma.*

1 K. *erythropus* n. sp: Nigra, antennis clava 5-articulata, ante basin pedibusque totis rufis. ♀ Long. fere 3 mill.

K. *6-tomæ* affinis sed scutello minore, antennis clava abrupte 5-articulata, funiculo minus tenui ultra medium pedibusque totis rufis mox discedens; a K. *5-toma* et *albipenni* annulo abdominis latiore et pronoti linea laterali tomentosis, antennarum et pedum colore optime distinguenda.

Funnen vid Ringsjön och Lund.

2 K. *dolichocera* n. sp: Nigra, antennis longis clava fere abrupte 4-articulata, funiculo pedibusque obscure testaceis, tibiis tarsisque dilutioribus. ♀ Long. fere 3 mill.

Species ab omnibus antennis tenuibus longis discedens, transitum ad *Glauraspidiam* formans. Antennæ scutellum superantes, fuscæ, funiculi articulis haud transversis, clava fere abrupte 4-articulata, articulis oblongis, 10:o quam 9:o duplo latiore sed paullo longiore hoc quam 8:o paullo longiore sed parum latiore. Pronoti linea tomentosa laterali fere nulla. Scutellum lateribus striolatis, fovea parva subovali. Alæ hyalinæ, apice haud late sed evidenter emarginatæ. Abdomen compresso-ovale, annulo basali tomentoso lato. Pedes testacei, femorum basi coxisque paullo obscurioribus.

Funnen vid Lund.

Genus *Cothonaspis*.

1 C. ovalis n. sp: Nigra, scutello magno ovali-rotundo, alis cellula radiali subaperta, mesonoto bilineato. ♀ Long.

C. *bistriatæ* affinis, sed paullo major, antennis paullo crassioribus, articulo ultimo subgloboso, mesonoti sulcis ante scutellum fere conniventibus, scutelli fovea ovali-rotunda basi lævi, alis costa fere nulla mox discedens.

Funnen vid Ryd i Småland.

Obs. 1 C. *bistriatæ* mas antennis articulo 3:o fortiter exciso curvato.

Obs. 2 C. *heterogena* clypeo apice subelevato 2-dentato, mas antennis articulo 3:o sinuato.

Genus *Glauraspidia.*

1 G. *sericea* n. sp: Dilute castanea, antennis corpore sesqui longioribus, pedibus flavis, mesonoto sculptura omnium subtilissima strigosa subsericeo. ♂ Long. 3 mill.

Species thoracis sculptura mox discedens. Caput oblongum sulcis frontalibus distinctis. Antennæ brunneæ, basi nigræ, fere contiguæ, articulo 1:o 2:o vix longiore, 3:o leviter curvato, sinu postico glabro fere usque ad apicem extenso, 4-14 sensim paullo brevioribus sed linearibus, vix pubescentibus. Pronotum plica utrinque spatium quadratum medium includente; mesonotum glabrum, sulcis nullis; scutello fovea oblonga obovata, crista laterali supra medium extensa; methathorace dense longe cinereo-tomentoso,

pleuris glabris. Alæ maguæ, lenissime hyalinæ, apice haud longe ciliato rotundatæ, integræ, cellula radiali magna, clausa. Abdomen annulo basali latissimo. Pedes graciles toti flavi.

Funnen vid Lund.

2 G. *parva* n. sp: Nigro-picea, pedibus antennisque flavis, his clava 6-articulata. ♀ Long. fere 2 mill.

G. *subtili* affinis, sed alis paullo longioribus, apice minus augustis, antennarum structura, scutelli fovea minore mox discedens.

Funnen vid Helsingborg.

Genus *Eucoila.*

Anm.: Liksom hos öfriga närstående slägten är 2:a och 3:e abdominal-segmenten hopvuxna; mesosternum med en longitudinel sidofåra.

1 E. *erythrocera* m: Nigra, antennis pedibusque rufis basi piceo-nigris, alis lenissime fumatis, nervis testaceis. ♀ Long. 5 mill.

E. *albipenni* simillima, sed pedum antennarumque colore, his articulis flagelli longioribus, 3:o cras sitie sua duplo longiore discedens.

Funnen vid Stockholm.

2 E. *3-toma:* Mas ferminæ alis fascia angulata hyalina ante apicem, stigmate haud obliquo, scutelli apice submucronato deflexo similis, sed antennis longioribus articulo 3:o curvato distinctus.

Funnen vid Lund.

XXIX. *Öfversigt af Skandinaviens* **Chermes-arter.**

I den catalog öfver Finlands Psylloder, som Reuter nyligen publicerat, yttrar han i början att *Sternorhyncha* varit nästan alldeles försummade af Finska och Svenska Hemipterologer. Detta omdöme synes vara något omildt särskilt med afseende på författaren till Iusecta Lapponica, ty Zetterstedt har ensam hemfört och beskrifvit flera arter af Psylla från Lappland än alla Finlands äldre och yngre entomologer förmått hopbringa. Utom dess har han den stora förtjensten att först hafva riktat uppmärksamheten på vingmärket, som är det vigtigaste af alla kännemärken för artbegränsningen, äfvensom han först uppfattade betydelsen af vingarnes nerfgång, hvilken är af genomgripande betydelse för slägtenas gruppering.

Jag har ej sjelf med förkärlek samlat ifrågavarande smådjur, utan endast tillfälligtvis påträffat en eller annan art under mina excursioner; men hvad jag hufvudsakligen åsyftat med denna lilla uppsats är dels att redogöra för de Zetterstedtska typexemplaren, dels att försöka en naturligare fördelning af arterna i smågrupper med särskilt afseende på några hittills ej framhållna olikheter i bildningen af hufvud, pronotum, framvingar och bakhöfter, hvilka lättare framstå i en allmän skil-

dring af kroppsbyggnaden. Likväl torde jag böra redogöra för förändringen af den gängse benämningen på hela gruppen. Linné har redan i Editionen af Systema Naturæ 1742 slägtet *Chermes*, för hvilket han uppgifver följande karakterer: Rostrum pectorale. Abdomen pone mucronatum. Alæ IV laterales. Pedes saltatorii.

Geoffroy uppstälde *Psylla* år 1762, hvilket blir synonymt med Linnés *Chermes* enär han derför uppgifver samma kännemärken som Linné. *Chermes* använde han deremot på Linnés *Coccus*.

Hufvudet är vanligen triangulärt, oftast med större bredd än längd, försedt med 3 oceller, en vid hvardera ögat och en längre fram, bildande tillhopa en triangel; pannan oftast med 2 groplika puncter och en långsgående fin fåra i midten, stundom äfven med en dylik sned intryckning, gående från den främre ocellen ofvanför antennernas insertion i riktning mot ögats insidor; hos de flesta arterna förlänges pannan framtill i 2 längre eller kortare utsprång, som blifvit kallade *coni frontalis;* epistomat är sällan tydligt utbildadt; clypeus oftast inböjd mot bröstet, någongång tappformigt framsträckt. Antennerna hafva oftast de 2 första lederna korta och tjocka, de öfriga merendels bildande en fin, stundom nästan perlbandslik sträng, hvars spets alltid är svart och försedd med 2 utstående borst; de äro fästade i pannans framkant straxt framför ögonen.

Pronotum är i framkanten bågformigt rundad, mera sällan rak, på hvarje sida med 2 groplika intryckningar. Mesonoti medlersta flik begränsas af de nästan parallela parapsides och är olika utbildad hos särskilta grupper. Framvingarne, elytra eller alæ superiores äro vanligen tunna och genomskinliga, stundom hos de sista slägtena hårdare och af mera fast consistens, hos alla genera äro nervernas antal lika stort, men deras förlopp erbjuder en större variation, hvarigenom nerfgången blir af stor systematisk betydelse för grupperingen. Långs hela kanten löper costan, hvars särskilta genom afskärningar bildade stycken benämnas, räknade från insidans bas, *costæ abscissa* 1:a, 2:a etc. Den närmast under costan liggande hufvudnerven eller postcostan böjer sig något och träffar costan före vingens midt; dess första afskurna del benämnes *postcostæ abscissa* 1:a, den 2a *abscissa* 2:a, den 3:e eller sista har jag kallat *præstigma,* emedan den sluter sig omedelbart till den förtjockning af costan, som benämnes *stigma* och hvilket upptager vanligen medlersta tredjedelen af vingens framkant. Zetterstedt begagnar *nervus auxiliaris* för alla dessa 3 stycken som tillhopa utgöra postcostan, hvars 1:a stycke är särdeles långt hos slägtet *Trioza.* Ifrån spetsen af postcostæ abscissa 2:a utgår *radius,* vanligen parallelt med costan åtminstone i

dess början. Från basen af samma abscissa utgå cubiti båda grenar *(rami)*, antingen med tydligt skaft eller oskaftade, hvilket fall endast inträffar hos sistnämde slägte. Dessa båda cubiti grenar, *furca cubiti*, klyfvas ånyo hvardera i 2 smågrenar *(ramuli)*, af hvilka de 2 inre bilda *furcula interior*, de 2 yttre, som ligga nära spetsen, *furcula apicalis*. Sjelfva smågrenarne räknas inifrån basen, så att den 1:a kommer att afskära abscissa 1:a costæ, etc. Brachium afskiljer clavus, på hvilken humerus är tydlig, och är mycket fin med undantag af de 2 sista genera. De undre vingarnes nerfgång har ingen vidare systematisk betydelse med undantag af den inre smågrenen, hvilken stundom saknas, hvilket alltid är förhållandet med 4:e. Abdomens segmenter äro vanligen hopträngda på döda exemplar; de två sista ringarne (valvula dorsalis et ventralis) äro ej sällan hos honorna starkt utvecklade och deras längdförhållande såväl inbördes som i förhållande till de föregående skenorna afger goda karakterer för arterna. Hos hannen förekomma samma valvulæ, af hvilka den öfre är smal och uppstående men dessutom finnas de båda tånglika apparater *(forcipes)*, hvilkas skänklar *(hami)* äro hopstående i spetsen, mer eller mindre böjda. De bakre benen äro bildade till hoppfötter, slås vanligen efter döden fram emot de främsta och deras höfter stora i spetsen på undre sidan oftast beväpnade med en tagglik process *(spinæ coxales)*. Tarserna äro 2-ledade, lederna nästan lika långa.

Conspectus generum.

A) Antennæ articulo 2:o parvo transverso. Oculi subrotundi, exserti. Pronotum lateribus utrinque foveolis 2 parvis instructum.

a) Alæ superiores apice magis minusve acuto; nervi postcostalis abscissa 1:a magna, brachiali tenui, cubitalis furca sine petiolo e postcosta egrediente; clavi apice a ramulo 1:o cubiti longe remoto. Mesonoti lobus medius longus. Coxæ posticæ mucrocronatæ.

Trioza.

aa) Alæ superiores apice æqualiter rotundatæ; furca cubi petiolo distincto.

b) Coxæ posticæ mucronatæ. Brachium tenue.

c) Caput utrinque processu conoideo instructum; epistomate haud discreto.

Chermes.

cc) Caput supra planum, apice fere muticum, facie retusa, epistomate distincto. Alæ superiores stigmate nullo, cubito et abscissa 2:a postcostæ æque longis.

Aphalara.

bb) Coxæ posticæ muticæ. Alæ superiores stigmate lato, brachio crasso. Frons plana.

Rhinocola.

B) Antennæ crassæ, articulo 2:o maximo, longo. Alæ superiores furca cubiti longe pone radii originem sita; brachio crasso. Pronotum basi apiceque truncatum, foveolis lateralibus nullis. Coxæ posticæ mucronatæ. Oculi depressi, subovales.

Livia.

Genus *Trioza.*

A) Caput conis frontalibus brevibus crassis, discretis. Thorax supra hirtulus, pronoto medio sat lato, quam lateribus haud angustiore. Elytra duriuscula, apice obliquė truncata. Spinæ coxales longæ, obtusæ. *(Trichopsylla.)*

1. T. *Walkeri* (Foerster): Fusco-brunnea, oculis majusculis, elytris creberrime fusco-irroratis, plerumque maculis 3 magnis hyalinis marginalibus, valvulis sat magnis.

Sällsynt; funnen på Rhamnus vid Stehag och Törringelund i Skåne.

B) Caput conis frontalibus longis vel brevibus, sed acutis, divaricatis, pone oculos parvulos angustatum. Thorax supra glaber, pronoto medio vix conspicuo quam lateribus multo angustiore. Elytra pellucida, haud nebulosa, apice haud oblique truncato.

a) Antennæ articulo 3:o et tibiis albidis. Elytra cellula radiali lata, radio decurvato, abscissa costæ 5:a 6:a parum breviore. Valvula ventralis brevis, transversa. Caput conis frontalibus brevibus. Spinæ coxales parvæ.

2. T. *Galii* (Foerster): Nigra, nitida, tibiis tarsisque albidis, illis basi his apice nigris, antennis longis tenuibus, valvula ventrali ♀ lata, brevi.

Species parva colore antennarum articulo 3:i et tibiarum albido, elytris cellula radiali lata, radio nempe versus discum curvato, abscissa 5:a 4:a parum longiore ab affinibus optime distinguenda.

Ej sällsynt i södra Sverige.

aa) Elytra cellula radiali haud lata, abscissa costæ 6:a quam 5:a saltim duplo longiore.

3 T. *obliqua* m: Capite, thorace supra, antennis longis apice scapoque, cum ungue nigris, subtus pedibusque albidis, valvula ventrali compressa haud brevi. ♀

Præcedenti capite cum conis brevibus et thorace supra nigris, spinis coxalibus brevibus antennis longis tenuibus affinis, sed his ultra medium albidis, elytris radio recto, abscissa costali 6:a 5:a duplo longiore, furcula interiore longiore, ramulo 1:o longo valde obliquo, valvula ventrali longiore apice compressa, submucronato, foramine anali minore mox discedens.

Denna art, som står nära T. *albiventris,* är funnen sällsynt i Skåne och på Gottland.

4 T. *dryobia* (Flor): Nigricans, mesonoto sanguineo, elytris ramulo cubitali 1:o 3:o longiore. ♂ ♀

Species a reliquis elytris furcula apicali parva, ramulo 1:o cubitali longo, quam petiolo furculæ interioris haud duplo breviore, radio haud flexuoso, abscissa costæ 6:a 5:a duplo longiore, antennis tenuibus nigris, articulo 3:o pallido, valvula ventrali haud brevi, apice compresso mucronato optime distinguenda.

Sällsynt i Skåne.

5 T. *acutipennis* (Zett. = femoralis Flor): Nigricans, parum brunneopicta, antennis flagello albo, apice nigro, basin versus incrassato, elytris sæpe flavescenti-hyalinis, radio longo, postice subflexuoso, valvula ventrali brevi. ♂ ♀.

Species a præcedentibus radio longiore, abscissa costæ 6:a 5:a saltim triplo longiore, ramulo 1:o cubitali subobliquo quam 4:o breviore, segmento 4:o ventrali præcedente longiore, valvula dorsali foramine anali magno, ventrali brevi angusta transversa, a sequentibus antennis flagello basin versus incrassato alis angustis, apice ovali mox discedens.

Ej sällsynt i norra och medlersta Sveriges barrtrakter.

6 T. *striola* (Flor): Brunnea, nigromaculata, radio longo fortius flexuoso, valvula ventrali brevi, antennis flagello tenui, alis latis ovato-rotundatis.

Præcedenti simillima, sed paullo lætius colorata, antennis flagello obscuriore, basin versus haud incrassato, alis latioribus, ovato-rotundatis, radio longiore magis postice flexuoso, abscissa costæ 5:a 4:a vix longiore discedens.

Temligen sällsynt, med föregående.

7 T. *nigricornis* (Foerster): Parva, nigra, antennis longis concoloribus, spinis coxalibus sat longis, conis frontalibus brevissimis, inferne prominentibus.

Sällsynt vid Lund.

8 T. *Urticæ* (Lin.): Testacea vel fusco-maculata, tarsis anterioribus et posticis apice semper nigris, spinis coxalibus longis, conis frontalibus angustis, divaricatis, sulco frontali fere longioribus, valvula ventrali et forcipe longis.

Species colore varians, antennis sat longis tenuibus, elytris apice minus acuminatis, ramulo 1:o cubitali vix obliquo, radio vix flexuoso, valvula ventrali longa mucronata, forcipe ♂ longo optime distinguenda.

Allmän öfver hela Skandinavien.

9 T. *viridula* (Zett): Pallida, spinis coxalibus parvis, valvula ventrali sat longa. ♂ ♀.

Præcedenti simillima, sed antennis, conis frontalibus et spinis coxalibus brevioribus, colore semper pallido, valvula ventrali vix sed forcipe evidenter breviore certe distincta.

Sällsynt i Lappland.

10 T. *proxima* (Flor): Rufa, antennis brevibus, crassis, apice nigris, elytris latis apice rotundatis. ♀

Species transitum ad *Aphalaram* formans a præcedentibus capite lato, pone oculos majusculos haud angustato, conis frontalibus brevibus crassis haud divaricatis, antennis capite duplo brevioribus, pro-

noto medio quam lateribus paullo angustiore, elytris flavescentibus, margine externo recto, apice late rotundato, abscissis costæ 2-4 æqualibus, 5:a paullo longiore, radio sat longo haud flexuoso, ramulo 1:o cubiti subobliquo brevi, furcula apicali haud magna, femoribus crassis bene distincta.

Sällsynt; funnen vid Stockholm af framlidne Professorn Boheman.

11 T. *hypoleuca* m: Rufa, capite antice abdomine supra, tibiis, tarsis antennisque articulis 4-10 nigris, his articulis 1-3 ventreque albidis, valvula ventrali brevissima. ♀.

T. *obliquæ* simillima, colore, elytris radio longiore subflexuoso, abscissa costæ 5:a 3:a haud longiore, abdomine segmento 4:o magno discedens.

Funnen vid Lund på Pil.

Genus *Chermes.*

A) Pronotum margine antico angustato, medio quam mesonoti lobus medius vix brevius. Caput margine postico verticis subangulatim emarginato. Antennæ flagello tenuissimo. Elytra postice angustata, stigmate nullo, striga media maculisque apicalibus nigrofuscis. *(Atænia.)*

1 C. *Genistæ* (Latr. = *Spartii* Hartig): Viridis vel rufescens, plerumque nigro-maculata, mesonoto

sæpius nigro-lineato; elytris striga ad medium extensa inter radium et ramulum 4:m cum punctis costalibus in abscissa 2:a 3:a et 4:a fuscis, his interne dilatatis.

Sällsynt; funnen vid Skanör.

B) Caput verticis margine postico truncato, sulcis obliquis supra antennas nullis. Antennæ flagello tenui, basin versus subincrassato. Elytra cubito quam abscissæ postcostæ 2:a fere longiore; stigmate distincto; clavo ramulum 1:m attingente; radio haud curvato. Alæ furcula basali incompleta, ramulo 1:o nempe nullo. Coxæ posticæ spina magna, recta, apice obtuso, basi tuberculato. Abdomen ♀ segmento ultimo brevi subtus medio dense ciliato; ♂ valvula dorsali inferne dilatata, forcipis hamis subsecuriformibus *(Psylla)*.

2 C. *Fraxini* (Lin.) Pallida, nigro-picta, elytris limbo apicali inæquali nigro-fusco.

Temligen allmän.

3 C. *Fraxinicola* (Foerster): Pallida, unicolor, elytris immaculatis: ♂ forcipis hamis basi externe denticulo parvo apice nigro armatis.

Sällsynt.

4 C. *Sorbi* (Lin.): Pallida, mesonoto vittis 4 brunneis maculis 2 anticis concoloribus. ♀.

Præcedenti magnitudine, valvula dorsali foramine anali magno, elytris ramulo 1:o obliquo, abscissa 3:a costæ parva affinis sed thorace strigis brunneis notato, a C. *Fraxini* elytris immaculatis tantum discedens.

Sällsynt; funnen vid Lund och Ringsjön i Skåne.

C) Caput sulcis obliquis supra antennas versus oculos ductis distinctis. Elytra apice haud angustata, stigmate plerumque distincto, striga nulla media nigrofusca; clavo ramulum 1:m cubitalem haud attingente; cubito quam abscissa 2:a postcostæ breviore. Alæ furcula cubiti interiore completa. Antennæ flagello tenui, basin versus haud incrassato. Pronotum medio quam lobo mesonoti breviore.

a) Corpus magnum; fronte medio excavata, lata, vertice postice profunde emarginato. Pronotum magnum, sulco medio frontali haud brevius. Elytra immaculata, stigmate nullo vel angusto mox desinente. Coxæ posticæ spina longa, acuta decurvata. Abdomen valvulis magnis, forcipis hamis longis, curvatis. Antennæ longæ, nigro-annellatæ.

b) Stigma plane nullum. Abscissa 2:a postcostæ quam 3:a haud vel vix brevior.

5 C. *fuscula* (Zett. = *alpina* Foerst. = *perspicillata* Flor): Pallide flava, interdum fusco-maculata; conis frontalibus longis, sulco frontali haud brevio-

ribus; tibiis hirtulis; elytris nervis pallidis: ♀ valvula ventrali basi inflata, curvata, dorsali longa, subrecurva: ♂ forcipis hamis interne hirtis.

Ej sällsynt.

6 C. *Buxi* (Lin.): Viridis, interdum vertice thorace et pedibus fusco-maculatis; elytris haud pellucidis nervis flavis, furcula interiore brevi, ramulo 2:o cubito ante medium abrupte fortiter curvato; conis frontalibus brevibus; ♀ valvulis compressis rectis; ♂ forcipis hamis minus curvatis.

Sällsynt i Skåne.

bb) Stigma distinctum, sed abscissa 3:a postcostæ triplo angustius, subito desinens. Coni frontales breves.

7 C. *Alni* (Lin. = *Heydeni* Foerster = *fuscinervis* Foerst.): Virescens, elytris nervis nigricantibus postcostæ basi et costa superne viridibus, tibiis basi puncto externo nigro: ♀ valvulis abdominis longis rectis, compressis: ♂ valvula dorsali sat lata, forcipis hamis interne haud villosis, apice summo dilatato.

Ej allmän i södra, mera talrik i norra Sverige.

8 C. *Foersteri* (Flor = *viridis* Hartig = *Alni* Foerst.): Viridis, interdum rufo-picta, elytris flavescentibus, nervis viridibus vel pallidis: ♀ valvulis curva-

tis, ventrali basi leviter inflata: ♂ forcipis hamis intus hirtis, valvula dorsali longa angusta.

Ej sällsynt.

aa) Pronotum haud latum, medio quam sulco frontali brevius. Caput fronte planiuscula, vertice haud profunde emarginato. Elytra stigmate sæpe lato, semper distinctum.

c) Pronotum medio sulco frontali parum brevius. Coni frontales longi, sulco frontali medio fere longiores. Valvulæ et hami longa. Corpus sat magnum. Antennæ sat longæ, nigro-anellatæ. Elytra stigmate angusto mox desinente. Spinæ coxales magnæ.

9 C. *Betulæ* (Lin.): Viridis vel rufescens, elytris stigmate fere nullo; valvula ventrali reliquis segmentis paullo breviore, haud curvata; ♂ forcipe quam valvula dorsali sat lata parum breviore, hamis apice subdilatato.

Temligen sällsynt.

10 C. *Zetterstedti* m: Pallida, rufescenti-picta, conis frontalibus sulco longioribus, elytris stigmate distincto: valvulis longis compressis, ♂ dorsali lata quam forcipe parum longiore.

Species colore C. *salicicolæ* simillima, C. *Betulæ* paullo minor, stigmate magis distincto, conis fronta-

libus longis, valvulis longioribus, sed apice haud mucronatis. a sequentibus corpore majore et stigmate minus lato optime discedens.

Anm. Denna art, rikt representerad i flera exemplar från Norrige, står i Zetterstedtska typsamligen såsom *C. elegantula;* men när man läser igenom Zetterstedts beskrifning i Insecta Lapponica så finner man att han ej egde mer än ett exemplar hvilket ej var funnet i Norrige. Detta typexemplar står bland C. *Alni* och man finner häraf hvad värde typsamlingar ega. Zetterstedt har påtagligen ordnat sin samling efter utgifvandet af ofvanciterade arbete och då, under de sednare resor till norden han företog, flera och friskare exemplar af arter påträffades som ansågos identiska med förutbeskrifna species, så uppställdes dessa som typer, hvarigenom oreda ofta skulle kunna uppstå såframt han ej alltid i sitt arbete utsatt de särskilta lokaler der arterna påträffades.

cc) Corpus mediocre vel parvum. Pronotum medio quam sulco frontali evidenter interdum duplo brevius. Spinæ coxales parvæ.

d) Elytra abscisa 2:a postcostæ quam cubito parum longiore, stigmate minus lato sed medium superante.

11 C. *lutea* (m = *Salicti* Flor): Aurantiaca, albido-picta, elytris fumato-hyalinis, nervis pallidis, valvulis brevibus compressis.

Sällsynt.

dd) Elytra cubiti furca longe ante originem radii sita, abscissa nempe postcostæ 2:a quam cubiti duplo longiore.

e) Elytra costa apicali nigropunctata; radio fortius flexuoso; clavo apice striga nigra, a ramulo 1:o cubitali sat longe remoto, hoc fuscedine cincto; stigmate medium superante, lato, quam abscissa 3:a postcostæ vix angustiore; ramulo 2:o cubitali ante medium abrupte sed fortiter curvato. Valvulæ et forcipes breves.

12 C. *Quercus* (Lin. = *costato-punctata* Foerster et = *annulicornis* Boh.): Aurantiaca, albido-picta, elytris hyalinis nervis pallidis, conis frontalibus longis, sulco medio vix brevioribus: ♂ forcipe brevi et tenui, quam valvula dorsali duplo breviore.

Temligen sällsynt.

13 C. *puncticosta* m. Obscure testacea vel castanea, conis frontalibus sulco medio evidenter brevioribus, elytris nervis obscuris.

Præcedenti simillima sed multo major, colore obscuriore, conis frontalibus brevioribus, elytris nervis obscurioribus, ramulo 1:o cubitali parum fumato-limbato discedens.

Sällsynt i Skåne.

ee) Elytra costa haud nigro-punctata, clavo a ramulo 1:o cubitali parum remoto, radio haud vel vix flexuoso.

f) Elytra cellulis maculis oblongis fuscis ornata.

14 C. *Pyri* (De Geer): Rufescens, nigro maculata, elytris stigmate lato sed longo, clavo apice striga nigra, valvula ventrali ♀ vomeriformi: ♂ forcipis hamis versus valvulam sat latam uncinato-reflexis.

Sällsynt på efterhösten i södra Sverige.

ff) Elytra maculis fuscis haud interstincta.

g) Elytra stigmate basi sat lato sed abrupte angustato, medium haud superante. Coni frontales longi. Clavus apice striga nigra nulla.

15) C. *Mali* (Foerst.): Viridis vel flavescens, sæpe supra fusco-brunnea, elytris ramulo 1:o cubitali verticali, valvulis brevibus compressis, dorsali ventralem vix superante; ♂ forcipis hamis brevibus intus fere contiguis.

Species parva, valvulis ut in C. *Quercus* constructis, a sequente elytris brevioribus antennis haud vel apice parum annulatis, a C. *Cratægicola* (= pe-

regrina) ramulo 1:o haud obliquo optime distinguenda.

Allmän.

16 C. *annellata* m: Virescens, antennis nigroannulatis, elytris oblongis, forcipis hamis sat longis curvatis.

Præcedenti magnitudine et valvulis ♀ simillima sed antennis longioribus nigro-annulatis, elytris latitudine sua triplo longioribus, furcula interiore longiore, forcipis hamis longioribus magis curvatis et pubescentibus distincta.

Denna art, som möjligen är C. *Salicis* Lin, är ej sällsynt.

gg) Elytra stigmate lato et longo, medium superante. Valvula dorsalis ventralem sæpe superans.

h) Valvula dorsalis ventralem longius superans, parte superante stigmatis basi longiore.

17 C. *nigrita* (Zett. — *pulchra* Zett.): Rufescens, plerumque nigricans, antennis brevibus, elytris longis, nervis plerumque nigricantibus: ♂ forcipis hamis margine postico ultra medium inflexo, laterali medio fere angulato, apice subbidentato: ♀ valvula dorsali subdecurva.

Denna art, som är sällsynt i barrtrakter, är möjligen identisk med C. *melaneura* Foerst. eller C. *Pineti* Flor, men den sistnämnde har tydligen sammanblandat 2 species, såsom man ser af hans uppgift på C. *Ledi*, af hvilken han funnit 28 honor men ingen hanne.

18 C. *elegantula* (Zett.): Rufescens, elytris leviter fumatis; valvulis longis; ♂ forcipis hamis basi lobato-dilatatis, deinde circulatim curvatis.

Species præcedenti simillima, valvula ventrali apice mucronata, dorsali longiore foramine ovali lineari; mas forcipis structura mox discedens.

Sällsynt i Lappland.

19 C. *obliqua* m: Rufescens nigro-maculata, elytris ovalibus brevibus ramulo 1:o cubitali valde obliquo, abscissa postcostæ 3:a magna. 2:a æquali quam cubito duplo longiore. ♀.

Præcedentibus valvula dorsali ventralem longius superante affinis, sed valvula ventrali minus compressa, elytris stigmate minus lato, radio et petiolo furculæ apicalis parum curvatis bene distincta.

Sällsynt; funnen på Skalstugan.

hh) Valvula dorsalis ♀ apice fere recurvo ventralem vix superans.

20 C. *Hartigii* (Flor = *sylvicola* Reuter): Rufobrunnea, valvula ventrali longa, elytris apice subfumatis ♀.

Species elytris C. *nigritæ* simillima, sed stigmate basi fere præstigmatis longitudine latiore, valvulis ventrali longa subtus recta et dorsali haud decurva mox discedens.

Funnen vid Torekov i Skåne.

21 C. *microptera* m: Rufescenti-testacea, conis frontalibus longis elytris brevibus subovalibus, valvula dorsali ♀ foramine anali lato; forcipis hamis margine postico medio incisis, basi lobato-dilatatis.

Parva elytris forma et nervis plane ut in *C. obliqua* formatis, sed magis testaceis, valvulis ♀ latioribus compressis, foramine anali lato subrotundo; mas hamis fere ut in C. *salicicola* sed basi in lobum acutum productis mox discedens.

Sällsynt på sandfälten i södra Sverige.

22 C. *Pruni* (Scop.): Brunnea, conis frontalibus brevibus acutis, elytris fusco-fumatis, basi dilutioribus, ramulo 1:o cubitali fere verticali, forcipe ♂ simplice parvo.

Species minima, elytris oblongis, stigmate lato et longo, basi quam abscissa 3:a postcostæ haud an-

gustiore, valvula dorsali ♀ compressa ventralem haud superante forcipe ♂ simplice optime distinguenda.

Temligen sällsynt i södra Sverige; äfven funnen i Norge.

23 C. *Saliceti* (Foerst.): Brunnea, conis frontalibus sulco medio haud brevioribus, alis griseo-hyalinis, nervis obscuris, forcipe ♂ simplice.

C. *nigritæ* elytris simillima, sed conis frontalibus paullo longioribus, ♀ valvula dorsali ventralem vix superante, ♂ valvula dorsali angustiore discedens.

Sällsynt vid Fogelsång nära Lund.

24 C. *Salicicola* (Foerst.): Pallide rufescens, conis frontalibus longis, elytris striga clavi apicali nigricante, forcipe ♂ hamis margine postico medio incisis, valvula ventrali magna.

A præcedentibus elytris nervis pallidis, clavo apice striga nigra notato, ♀ valvula dorsali ventralem parum superante submucronatis, ♂ valvula ventrali multo majore haud transversa et hamis inciso-recurvis mox discedens.

Sällsynt vid Ringsjön i Skåne.

Genus *Aphalara*.

A) Clypeus longe prominens. Valvulæ ♀ breves, dorsalis foramine anali magno.

1 A. *exilis* (Ljungh): Pallida, rufo-picta, elytris albidis duriusculis magis minusve fusco- irroratis, postice semper fascia distincta.

Ej sällsynt på torra sandmarker, oftast på *Rumex*.

2 A. *affinis* (Zett.): Atra, subopaca, antennis medio tibiisque albidis, elytris immaculatis fere hyalinis, parum duris.

Sällsynt i norra och medlersta Sverige.

3 A. *Calthæ* (Lin. = *picta* Zett.): Rufescens, elytris immaculatis fere hyalinis, ramulo cubitali 1:o apice puncto nigro notato.

Allmän öfver hela Sverige.

B) Clypeus vix prominens. Valvula ♀ ventralis longa.

4 A. *nervosa* (Foerster): Majuscula pallide virescens, elytris nervis sæpe fumatis, ramis postice fusconebulosis.

Allmän i medlersta och södra Sverige.

5 A. *Artemisiæ* (Foerster): Pallida, elytris punctis subsquamosis crebre vestitis sed haud nebulosis.

Temligen sällsynt.

6 A. *Graminis* (Lin. = *nebulosa* Zett. = *radiata* Scott): Pallida, elytris postice nervis late fusco nebulosis.

Species elytris fere ut in A. *exili* nebulosis sed longioribus et clypei forma mox discedens.

Ej syllsynt.

Genus *Rhinocola.*

1 R. *Aceris* (Lin.): Pallida, fronte margine antice acuto.

Sällsynt i södra Sverige.

2 R. *Ericæ* (Curtis = *Callunæ* Bhn): Pallida, minima, frontis margine antico obtuso.

Sällsynt.

Genus *Livia.*

1 L. *Juncorum* (Zett.): Fusco-brunnea, fronte longa medio excavata, antennis medio tibiisque albidis. elytris duris, abscissa 1:a postcostæ 2:a breviore.

Ej sällsynt.

